

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

Dojazdy do pracy

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011

WARSZAWA 2014

Opracowanie publikacji:

Pracownicy Urzędu Statystycznego w Poznaniu
(Krzysztof Basarbowicz, Sylwia Filas-Przybył,
Maciej Kaźmierczak, Kazimierz Kruszka,
Dawid Pawlikowski, Dorota Stachowiak)
pod kierunkiem Jacka Kowalewskiego –
Dyrektora Urzędu Statystycznego w Poznaniu
przy współpracy Departamentu Badań
Demograficznych i Rynku Pracy GUS

Opracowanie wyników:

Urząd Statystyczny w Poznaniu przy współpracy
Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

Projekt okładki:

Lidia Motrenko-Makuch

Druk i oprawa:

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Warszawa, al. Niepodległości 208

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/>.

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

Przedmowa

Badania dojazdów do pracy w Polsce mają już swoją historię. Przed transformacją ustrojową ten rodzaj migracji wahadłowych w skali ogólnokrajowej był po raz ostatni uwzględniony w Narodowym Spisie Powszechnym 1988. Powrócono do tego tematu dopiero po 17 latach, kiedy to Urząd Statystyczny w Poznaniu podjął próbę identyfikacji przepływów ludności związanych z zatrudnieniem w województwie wielkopolskim (2004 r.) na podstawie rejestru podatkowego, co było nowością w dotychczasowej praktyce statystyki publicznej. Kilka lat później takie badanie przeprowadzono w skali ogólnopolskiej na podstawie danych z rejestrów administracyjnych Ministerstwa Finansów za 2006 r. Te doświadczenia wykorzystane zostały w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2011, gdzie dojazdy do pracy były jednym z badanych tematów. Uzyskane w tym zakresie dane poddano analizie zmierzającej do określenia kierunków i natężenia przepływów ludności związanych z zatrudnieniem, której rezultaty zawiera niniejsza publikacja.

Główna część prezentowanego Państwu opracowania poprzedzona została rozdziałem zawierającym ogólną charakterystykę badania dojazdów do pracy na podstawie danych zawartych w administracyjnych systemach informacyjnych udostępnionych przez ich gestorów na potrzeby NSP'2011. Uwzględniono w niej syntetyczny opis źródeł danych, a także objaśniono te elementy metodyki badania, które umożliwiają właściwą interpretację jego wyników.

Podstawowa część publikacji *Terytorialne zróżnicowanie dojazdów do pracy* obejmuje charakterystykę badanego zjawiska w skali całego kraju z uwzględnieniem przekroju wojewódzkiego, powiatowego i gminnego. Znajdują się w niej również elementy rankingu gmin w każdym województwie, sporządzonego według wybranych kryteriów różnicujących dojazdy do pracy. Specjalną uwagę zwrócono na miasta wojewódzkie, które odgrywają szczególną rolę w kształtowaniu się migracji wahadłowych związanych z zatrudnieniem. Wybrane aspekty dojazdów do pracy przedstawiono w tej części publikacji za pomocą wykresów i tablic statystycznych uzupełnionych komentarzem akcentującym niektóre spostrzeżenia wynikające z ich analizy.

Przekazując do rąk Państwa niniejszą publikację, mamy nadzieję, że zawarty w niej materiał okaże się przydatny nie tylko dla profesjonalistów z wielu dziedzin nauki i praktyki, ale będzie także źródłem wiedzy oraz inspiracji dla innych środowisk. Jednocześnie zwracamy się z prośbą o uwagi, wnioski i sugestie, które mogą pojawić się po lekturze opracowania.

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

prof. dr hab. Janusz Witkowski

Warszawa, maj 2014 roku

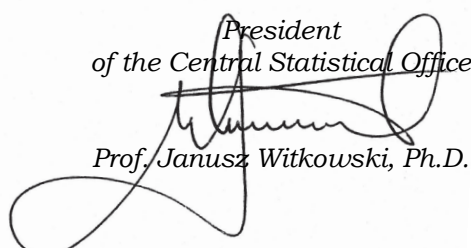
Preface

In the past years there have been a number of attempts to study commuting in Poland. Before the political transformation this type of circular migration at the national level was last accounted for in the National Census 1988. It was only after another 17 years that the idea was resumed by the Statistical Office in Poznan having taken an effort to identify work-related population flows in the province of Wielkopolska (2004) based on tax register data, which was an innovative approach in Polish official statistics. A few years later a similar study was conducted at the national level using administrative data for 2006 from the Ministry of Finance. Drawing on this experience, commuting was incorporated as one of the subjects to be surveyed during the National Census of Population and Housing 2011. The data obtained in the census were analyzed to identify directions and intensity of work-related population flows. The results of this analysis have been compiled to produce this publication.

The main part of this volume is preceded by a chapter providing a general description of the study of work-related population flows based on administrative data, which were made available by their administrators for the purposes of the National Census 2011. The chapter contains a synthetic description of the data sources and an explanation of methodological aspects that are essential for the correct interpretation of the results.

The main part of the report entitled *Territorial variation of commuting* comprises a description of the phenomenon at the national level, broken down by voivodship, powiat and gmina. It also contains elements of a ranking of gminas in each voivodship in terms of selected criteria that distinguish commuting. Special attention was focused on voivodship capitals playing a significant role as regards work-related circular migration. Selected aspects of commuting are illustrated with charts and statistical tables, accompanied by commentaries, which highlight the key findings of the analysis.

We hope that the contents of this publication will prove useful not only for professional researchers and statisticians but will also be a valuable source of knowledge and inspiration for representatives of other fields. We welcome any comments, conclusions and suggestions, which could appear after studying this report.

President
of the Central Statistical Office

Prof. Janusz Witkowski, Ph.D.

Warsaw, May 2014

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	3
I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA BADANIA PRZEPIŹYWÓW LUDNOŚCI ZWIĄZANYCH Z ZATRUDNIENIEM W 2011 R.	27
1. Wprowadzenie	27
2. Źródła danych i metodyka opracowania	27
3. Podstawowe pojęcia	29
II. TERYTORIALNE ZRÓŻNICOWANIE DOJAZDÓW DO PRACY	30
1. Dojazdy do pracy w ujęciu ogólnopolskim	30
1.1. Przekrój wojewódzki	30
1.2. Przekrój powiatowy	37
1.3. Przekrój gminny	44
2. Ranking gmin w przekroju wojewódzkim	50
2.1. Województwo dolnośląskie	50
2.2. Województwo kujawsko-pomorskie	51
2.3. Województwo lubelskie	52
2.4. Województwo lubuskie	54
2.5. Województwo łódzkie	55
2.6. Województwo małopolskie	57
2.7. Województwo mazowieckie	58
2.8. Województwo opolskie	59
2.9. Województwo podkarpackie	60
2.10. Województwo podlaskie	62
2.11. Województwo pomorskie	63
2.12. Województwo śląskie	65
2.13. Województwo świętokrzyskie	66
2.14. Województwo warmińsko-mazurskie	67
2.15. Województwo wielkopolskie	69
2.16. Województwo zachodniopomorskie	70
3. Dojazdy do pracy w miastach wojewódzkich	72
3.1. Warszawa	72
3.2. Białystok	78
3.3. Bydgoszcz	84
3.4. Gdańsk	90
3.5. Gorzów Wielkopolski	96
3.6. Katowice	102
3.7. Kielce	108
3.8. Kraków	114
3.9. Lublin	120
3.10. Łódź	126
3.11. Olsztyn	132
3.12. Opole	138

3.13. Poznań	144
3.14. Rzeszów	150
3.15. Szczecin	156
3.16. Toruń	162
3.17. Wrocław	168
3.18. Zielona Góra	174
III. UWAGI KOŃCOWE	180

Spis tablic

Tabl. 1. Dojeżdżający do pracy według województw w 2011 r.	30
Tabl. 2. Przyjeżdżający do pracy według województw w 2011 r.	32
Tabl. 3. Wyjeżdżający do pracy według województw w 2011 r.	33
Tabl. 4. Liczba osób przyjeżdżających do pracy przypadająca na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy według województw w 2011 r.	34
Tabl. 5. Dojeżdżający do pracy według płci i województw w 2011 r.	35
Tabl. 6. Dojeżdżający do pracy według płci i wieku w 2011 r.	35
Tabl. 7. Dojeżdżający do pracy według wieku i województw w 2011 r.	36
Tabl. 8. Powiaty z największą liczbą dojeżdżających do pracy w 2011 r.	37
Tabl. 9. Powiaty z najmniejszą liczbą dojeżdżających do pracy w 2011 r.	37
Tabl. 10. Powiaty z największą liczbą osób przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	39
Tabl. 11. Powiaty z najmniejszą liczbą osób przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	40
Tabl. 12. Powiaty z największą liczbą osób wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	40
Tabl. 13. Powiaty z najmniejszą liczbą osób wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	41
Tabl. 14. Powiaty z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	42
Tabl. 15. Powiaty z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	42
Tabl. 16. Gminy z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	44
Tabl. 17. Gminy z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	45
Tabl. 18. Gminy z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	47
Tabl. 19. Gminy z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	48
Tabl. 20. Gminy województwa dolnośląskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	50
Tabl. 21. Gminy województwa dolnośląskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	50
Tabl. 22. Gminy województwa dolnośląskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	51
Tabl. 23. Gminy województwa dolnośląskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	51
Tabl. 24. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	52
Tabl. 25. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	52

Tabl. 26. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	52
Tabl. 27. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	52
Tabl. 28. Gminy województwa lubelskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	53
Tabl. 29. Gminy województwa lubelskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	53
Tabl. 30. Gminy województwa lubelskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	53
Tabl. 31. Gminy województwa lubelskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	53
Tabl. 32. Gminy województwa lubuskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	54
Tabl. 33. Gminy województwa lubuskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	54
Tabl. 34. Gminy województwa lubuskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	55
Tabl. 35. Gminy województwa lubuskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	55
Tabl. 36. Gminy województwa łódzkiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	56
Tabl. 37. Gminy województwa łódzkiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	56
Tabl. 38. Gminy województwa łódzkiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	56
Tabl. 39. Gminy województwa łódzkiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	56
Tabl. 40. Gminy województwa małopolskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	57
Tabl. 41. Gminy województwa małopolskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	57
Tabl. 42. Gminy województwa małopolskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	57
Tabl. 43. Gminy województwa małopolskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	57
Tabl. 44. Gminy województwa mazowieckiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	58
Tabl. 45. Gminy województwa mazowieckiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	58
Tabl. 46. Gminy województwa mazowieckiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	59
Tabl. 47. Gminy województwa mazowieckiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	59
Tabl. 48. Gminy województwa opolskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	60
Tabl. 49. Gminy województwa opolskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	60

Tabl. 50. Gminy województwa opolskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	60
Tabl. 51. Gminy województwa opolskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	60
Tabl. 52. Gminy województwa podkarpackiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	61
Tabl. 53. Gminy województwa podkarpackiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	61
Tabl. 54. Gminy województwa podkarpackiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	61
Tabl. 55. Gminy województwa podkarpackiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	61
Tabl. 56. Gminy województwa podlaskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	62
Tabl. 57. Gminy województwa podlaskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	62
Tabl. 58. Gminy województwa podlaskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	63
Tabl. 59. Gminy województwa podlaskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	63
Tabl. 60. Gminy województwa pomorskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	64
Tabl. 61. Gminy województwa pomorskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	64
Tabl. 62. Gminy województwa pomorskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	64
Tabl. 63. Gminy województwa pomorskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	64
Tabl. 64. Gminy województwa śląskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	65
Tabl. 65. Gminy województwa śląskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	65
Tabl. 66. Gminy województwa śląskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	65
Tabl. 67. Gminy województwa śląskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	65
Tabl. 68. Gminy województwa świętokrzyskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	66
Tabl. 69. Gminy województwa świętokrzyskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	66
Tabl. 70. Gminy województwa świętokrzyskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	67
Tabl. 71. Gminy województwa świętokrzyskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	67
Tabl. 72. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	68
Tabl. 73. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	68

Tabl. 74. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	68
Tabl. 75. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	68
Tabl. 76. Gminy województwa wielkopolskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	69
Tabl. 77. Gminy województwa wielkopolskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	69
Tabl. 78. Gminy województwa wielkopolskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	69
Tabl. 79. Gminy województwa wielkopolskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	69
Tabl. 80. Gminy województwa zachodniopomorskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	70
Tabl. 81. Gminy województwa zachodniopomorskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	70
Tabl. 82. Gminy województwa zachodniopomorskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.	71
Tabl. 83. Gminy województwa zachodniopomorskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.	71
Tabl. 84. Gminy województwa mazowieckiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Warszawie w 2011 r.	73
Tabl. 85. Gminy województwa mazowieckiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Warszawie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	74
Tabl. 86. Przyjeżdżający do pracy w Warszawie i wyjeżdżający do pracy z Warszawy według płci i wieku w 2011 r.	77
Tabl. 87. Gminy województwa podlaskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Białymstoku w 2011 r.	79
Tabl. 88. Gminy województwa podlaskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Białymstoku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	80
Tabl. 89. Przyjeżdżający do pracy w Białymstoku i wyjeżdżający do pracy z Białegostoku według płci i wieku w 2011 r.	83
Tabl. 90. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy w 2011 r.	85
Tabl. 91. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	86
Tabl. 92. Przyjeżdżający do pracy w Bydgoszczy i wyjeżdżający do pracy z Bydgoszczy według płci i wieku w 2011 r.	89
Tabl. 93. Gminy województwa pomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Gdańsku w 2011 r.	91
Tabl. 94. Gminy województwa pomorskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Gdańsku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	92
Tabl. 95. Przyjeżdżający do pracy w Gdańsku i wyjeżdżający do pracy z Gdańska według płci i wieku w 2011 r.	95
Tabl. 96. Gminy województwa lubuskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim w 2011 r.	97

Tabl. 97. Gminy województwa lubuskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	98
Tabl. 98. Przyjeżdżający do pracy w Gorzowie Wielkopolskim i wyjeżdżający do pracy z Gorzowa Wielkopolskiego według płci i wieku w 2011 r.	101
Tabl. 99. Gminy województwa śląskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Katowicach w 2011 r.	103
Tabl. 100. Gminy województwa śląskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Katowicach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	104
Tabl. 101. Przyjeżdżający do pracy w Katowicach i wyjeżdżający do pracy z Katowic według płci i wieku w 2011 r.	107
Tabl. 102. Gminy województwa świętokrzyskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Kielcach w 2011 r.	109
Tabl. 103. Gminy województwa świętokrzyskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Kielcach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	110
Tabl. 104. Przyjeżdżający do pracy w Kielcach i wyjeżdżający do pracy z Kielc według płci i wieku w 2011 r.	113
Tabl. 105. Gminy województwa małopolskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Krakowie w 2011 r.	115
Tabl. 106. Gminy województwa małopolskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Krakowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	116
Tabl. 107. Przyjeżdżający do pracy w Krakowie i wyjeżdżający do pracy z Krakowa według płci i wieku w 2011 r.	119
Tabl. 108. Gminy województwa lubelskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Lublinie w 2011 r.	121
Tabl. 109. Gminy województwa lubelskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Lublinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	122
Tabl. 110. Przyjeżdżający do pracy w Lublinie i wyjeżdżający do pracy z Lublina według płci i wieku w 2011 r.	125
Tabl. 111. Gminy województwa łódzkiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Łodzi w 2011 r.	127
Tabl. 112. Gminy województwa łódzkiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Łodzi w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	128
Tabl. 113. Przyjeżdżający do pracy w Łodzi i wyjeżdżający do pracy z Łodzi według płci i wieku w 2011 r.	131
Tabl. 114. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Olsztynie w 2011 r.	133
Tabl. 115. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Olsztynie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	134
Tabl. 116. Przyjeżdżający do pracy w Olsztynie i wyjeżdżający do pracy z Olsztyna według płci i wieku w 2011 r.	137
Tabl. 117. Gminy województwa opolskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Opolu w 2011 r.	139
Tabl. 118. Gminy województwa opolskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Opolu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	140
Tabl. 119. Przyjeżdżający do pracy w Opolu i wyjeżdżający do pracy z Opola według płci i wieku w 2011 r.	143

Tabl. 120. Gminy województwa wielkopolskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Poznaniu w 2011 r.	145
Tabl. 121. Gminy województwa wielkopolskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Poznaniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	146
Tabl. 122. Przyjeżdżający do pracy w Poznaniu i wyjeżdżający do pracy z Poznania według płci i wieku w 2011 r.	149
Tabl. 123. Gminy województwa podkarpackiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie w 2011 r.	151
Tabl. 124. Gminy województwa podkarpackiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	152
Tabl. 125. Przyjeżdżający do pracy w Rzeszowie i wyjeżdżający do pracy z Rzeszowa według płci i wieku w 2011 r.	155
Tabl. 126. Gminy województwa zachodniopomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Szczecinie w 2011 r.	157
Tabl. 127. Gminy województwa zachodniopomorskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Szczecinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	158
Tabl. 128. Przyjeżdżający do pracy w Szczecinie i wyjeżdżający do pracy ze Szczecina według płci i wieku w 2011 r.	161
Tabl. 129. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Toruniu w 2011 r.	163
Tabl. 130. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Toruniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	164
Tabl. 131. Przyjeżdżający do pracy w Toruniu i wyjeżdżający do pracy z Toruniu według płci i wieku w 2011 r.	167
Tabl. 132. Gminy województwa dolnośląskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu w 2011 r.	169
Tabl. 133. Gminy województwa dolnośląskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	170
Tabl. 134. Przyjeżdżający do pracy we Wrocławiu i wyjeżdżający do pracy z Wrocławia według płci i wieku w 2011 r.	173
Tabl. 135. Gminy województwa lubuskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze w 2011 r.	175
Tabl. 136. Gminy województwa lubuskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.	176
Tabl. 137. Przyjeżdżający do pracy w Zielonej Górze i wyjeżdżający do pracy z Zielonej Góry według płci i wieku w 2011 r.	179

Spis rycin

Ryc. 1.	Udział dojeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych według województw w 2011 r.	31
Ryc. 2.	Liczba przyjeżdżających do pracy i liczba wyjeżdżających do pracy oraz iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem według województw w 2011 r.	32
Ryc. 3.	Udział dojeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych według powiatów w 2011 r.	38
Ryc. 4.	Iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem według powiatów w 2011 r.	43
Ryc. 5.	Przyjeżdżający do pracy według gmin w 2011 r.	44
Ryc. 6.	Udział wyjeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych według gmin w 2011 r.	46
Ryc. 7.	Iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem według gmin w 2011 r.	47
Ryc. 8.	Wyjeżdżający do pracy według dominującej grupy wieku i gmin w 2011 r.	49
Ryc. 9.	Udział przyjeżdżających do pracy w Warszawie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	72
Ryc. 10.	Udział przyjeżdżających do pracy w Warszawie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa mazowieckiego)	74
Ryc. 11.	Udział wyjeżdżających do pracy z Warszawy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	75
Ryc. 12.	Udział wyjeżdżających do pracy z Warszawy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa mazowieckiego)	76
Ryc. 13.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Warszawie i wyjeżdżających do pracy z Warszawy według wieku w 2011 r.	77
Ryc. 14.	Udział przyjeżdżających do pracy w Białymstoku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	78
Ryc. 15.	Udział przyjeżdżających do pracy w Białymstoku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa podlaskiego)	80
Ryc. 16.	Udział wyjeżdżających do pracy z Białegostoku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	81
Ryc. 17.	Udział wyjeżdżających do pracy z Białegostoku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa podlaskiego)	82
Ryc. 18.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Białymstoku i wyjeżdżających do pracy z Białegostoku według wieku w 2011 r.	83
Ryc. 19.	Udział przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	84
Ryc. 20.	Udział przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa kujawsko-pomorskiego)	86
Ryc. 21.	Udział wyjeżdżających do pracy z Bydgoszczy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	87
Ryc. 22.	Udział wyjeżdżających do pracy z Bydgoszczy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa kujawsko-pomorskiego)	88
Ryc. 23.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy i wyjeżdżających do pracy z Bydgoszczy według wieku w 2011 r.	89
Ryc. 24.	Udział przyjeżdżających do pracy w Gdańsku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	90
Ryc. 25.	Udział przyjeżdżających do pracy w Gdańsku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa pomorskiego)	92

Ryc. 26.	Udział wyjeżdżających do pracy z Gdańska w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	93
Ryc. 27.	Udział wyjeżdżających do pracy z Gdańska w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa pomorskiego)	94
Ryc. 28.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Gdańsku i wyjeżdżających do pracy z Gdańska według wieku w 2011 r.	95
Ryc. 29.	Udział przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	96
Ryc. 30.	Udział przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubuskiego) ..	98
Ryc. 31.	Udział wyjeżdżających do pracy z Gorzowa Wielkopolskiego w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	99
Ryc. 32.	Udział wyjeżdżających do pracy z Gorzowa Wielkopolskiego w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubuskiego) ..	100
Ryc. 33.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim i wyjeżdżających do pracy z Gorzowa Wielkopolskiego według wieku w 2011 r.	101
Ryc. 34.	Udział przyjeżdżających do pracy w Katowicach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	102
Ryc. 35.	Udział przyjeżdżających do pracy w Katowicach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa śląskiego)	104
Ryc. 36.	Udział wyjeżdżających do pracy z Katowic w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	105
Ryc. 37.	Udział wyjeżdżających do pracy z Katowic w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa śląskiego)	106
Ryc. 38.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Katowicach i wyjeżdżających do pracy z Katowic według wieku w 2011 r.	107
Ryc. 39.	Udział przyjeżdżających do pracy w Kielcach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	108
Ryc. 40.	Udział przyjeżdżających do pracy w Kielcach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa świętokrzyskiego)	110
Ryc. 41.	Udział wyjeżdżających do pracy z Kielc w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	111
Ryc. 42.	Udział wyjeżdżających do pracy z Kielc w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa świętokrzyskiego)	112
Ryc. 43.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Kielcach i wyjeżdżających do pracy z Kielc według wieku w 2011 r.	113
Ryc. 44.	Udział przyjeżdżających do pracy w Krakowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	114
Ryc. 45.	Udział przyjeżdżających do pracy w Krakowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa małopolskiego)	116
Ryc. 46.	Udział wyjeżdżających do pracy z Krakowa w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	117
Ryc. 47.	Udział wyjeżdżających do pracy z Krakowa w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa małopolskiego)	118
Ryc. 48.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Krakowie i wyjeżdżających do pracy z Krakowa według wieku w 2011 r.	119
Ryc. 49.	Udział przyjeżdżających do pracy w Lublinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	120
Ryc. 50.	Udział przyjeżdżających do pracy w Lublinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubelskiego)	122

Ryc. 51.	Udział wyjeżdżających do pracy z Lublina w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	123
Ryc. 52.	Udział wyjeżdżających do pracy z Lublina w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubelskiego)	124
Ryc. 53.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Lublinie i wyjeżdżających do pracy z Lublina według wieku w 2011 r.	125
Ryc. 54.	Udział przyjeżdżających do pracy w Łodzi w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	126
Ryc. 55.	Udział przyjeżdżających do pracy w Łodzi w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa łódzkiego)	128
Ryc. 56.	Udział wyjeżdżających do pracy z Łodzi w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	129
Ryc. 57.	Udział wyjeżdżających do pracy z Łodzi w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa łódzkiego)	130
Ryc. 58.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Łodzi i wyjeżdżających do pracy z Łodzi według wieku w 2011 r.	131
Ryc. 59.	Udział przyjeżdżających do pracy w Olsztynie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	132
Ryc. 60.	Udział przyjeżdżających do pracy w Olsztynie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa warmińsko-mazurskiego) ...	134
Ryc. 61.	Udział wyjeżdżających do pracy z Olsztyna w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	135
Ryc. 62.	Udział wyjeżdżających do pracy z Olsztyna w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa warmińsko-mazurskiego)	136
Ryc. 63.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Olsztynie i wyjeżdżających do pracy z Olsztyna według wieku w 2011 r.	137
Ryc. 64.	Udział przyjeżdżających do pracy w Opolu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	138
Ryc. 65.	Udział przyjeżdżających do pracy w Opolu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa opolskiego)	140
Ryc. 66.	Udział wyjeżdżających do pracy z Opola w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	131
Ryc. 67.	Udział wyjeżdżających do pracy z Opola w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa opolskiego)	142
Ryc. 68.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Opolu i wyjeżdżających do pracy z Opola według wieku w 2011 r.	143
Ryc. 69.	Udział przyjeżdżających do pracy w Poznaniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	144
Ryc. 70.	Udział przyjeżdżających do pracy w Poznaniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa wielkopolskiego)	146
Ryc. 71.	Udział wyjeżdżających do pracy z Poznania w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	147
Ryc. 72.	Udział wyjeżdżających do pracy z Poznania w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa wielkopolskiego)	148
Ryc. 73.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Poznaniu i wyjeżdżających do pracy z Poznania według wieku w 2011 r.	149
Ryc. 74.	Udział przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	150
Ryc. 75.	Udział przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa podkarpackiego)	152

Ryc. 76.	Udział wyjeżdżających do pracy z Rzeszowa w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	153
Ryc. 77.	Udział wyjeżdżających do pracy z Rzeszowa w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa podkarpackiego)	154
Ryc. 78.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie i wyjeżdżających do pracy z Rzeszowa według wieku w 2011 r.	155
Ryc. 79.	Udział przyjeżdżających do pracy w Szczecinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	156
Ryc. 80.	Udział przyjeżdżających do pracy w Szczecinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa zachodniopomorskiego)	158
Ryc. 81.	Udział wyjeżdżających do pracy ze Szczecina w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	159
Ryc. 82.	Udział wyjeżdżających do pracy ze Szczecina w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa zachodniopomorskiego)	160
Ryc. 83.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Szczecinie i wyjeżdżających do pracy ze Szczecina według wieku w 2011 r.	161
Ryc. 84.	Udział przyjeżdżających do pracy w Toruniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	162
Ryc. 85.	Udział przyjeżdżających do pracy w Toruniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa kujawsko-pomorskiego)	164
Ryc. 86.	Udział wyjeżdżających do pracy z Torunia w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	165
Ryc. 87.	Udział wyjeżdżających do pracy z Torunia w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa kujawsko-pomorskiego)	166
Ryc. 88.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Toruniu i wyjeżdżających do pracy z Torunia według wieku w 2011 r.	167
Ryc. 89.	Udział przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	168
Ryc. 90.	Udział przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa dolnośląskiego)	170
Ryc. 91.	Udział wyjeżdżających do pracy z Wrocławia w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	171
Ryc. 92.	Udział wyjeżdżających do pracy z Wrocławia w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa dolnośląskiego)	172
Ryc. 93.	Struktura przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu i wyjeżdżających do pracy z Wrocławia według wieku w 2011 r.	173
Ryc. 94.	Udział przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	174
Ryc. 95.	Udział przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubuskiego)	176
Ryc. 96.	Udział wyjeżdżających do pracy z Zielonej Góry w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)	177
Ryc. 97.	Udział wyjeżdżających do pracy z Zielonej Góry w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubuskiego)	178
Ryc. 98.	Struktura przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze i wyjeżdżających do pracy z Zielonej Góry według wieku w 2011 r.	179

CONTENTS

PREFACE	4
I. A GENERAL DESCRIPTION OF A SURVEY OF WORK-RELATED POPULATION FLOW IN 2011	27
1. Introduction	27
2. Data sources and methodology	27
3. Basic concepts	29
II. TERRITORIAL VARIATION IN COMMUTING	30
1. Commuting to work at the national level	30
1.1. Breakdown by voivodship	30
1.2. Breakdown by powiat	37
1.3. Breakdown by gmina	44
2. Ranking of gminas at the voivodship level	50
2.1. Dolnośląskie voivodship	50
2.2. Kujawsko-pomorskie voivodship	51
2.3. Lubelskie voivodship	52
2.4. Lubuskie voivodship	54
2.5. Łódzkie voivodship	55
2.6. Małopolskie voivodship	57
2.7. Mazowieckie voivodship	58
2.8. Opolskie voivodship	59
2.9. Podkarpackie voivodship	60
2.10. Podlaskie voivodship	62
2.11. Pomorskie voivodship	63
2.12. Śląskie voivodship	65
2.13. Świętokrzyskie voivodship	66
2.14. Warmińsko-mazurskie voivodship	67
2.15. Wielkopolskie voivodship	69
2.16. Zachodniopomorskie voivodship	70
3. Commuting to work in voivodship capital cities	72
3.1. Warszawa	72
3.2. Białystok	78
3.3. Bydgoszcz	84
3.4. Gdańsk	90
3.5. Gorzów Wielkopolski	96
3.6. Katowice	102
3.7. Kielce	108
3.8. Kraków	114
3.9. Lublin	120
3.10. Łódź	126
3.11. Olsztyn	132
3.12. Opole	138

3.13. Poznań	144
3.14. Rzeszów	150
3.15. Szczecin	156
3.16. Toruń	162
3.17. Wrocław	168
3.18. Zielona Góra	174
III. FINAL REMARKS	180

List of tables

Tabl. 1. Commuters by voivodships in 2011	30
Tabl. 2. Incoming commuters by voivodships in 2011	32
Tabl. 3. Outgoing commuters by voivodships in 2011	33
Tabl. 4. Number of incoming commuters per 1 outgoing commuter by voivodships in 2011	34
Tabl. 5. Commuters by sex and voivodships in 2011	35
Tabl. 6. Commuters by sex and age in 2011	35
Tabl. 7. Commuters by age and voivodships in 2011	36
Tabl. 8. Powiats with the largest number of commuters in 2011	37
Tabl. 9. Powiats with the lowest number commuters in 2011	37
Tabl. 10. Powiats with the largest number of incoming commuters in 2011	39
Tabl. 11. Powiats with the lowest number of incoming commuters in 2011	40
Tabl. 12. Powiats with the largest number of outgoing commuters in 2011	40
Tabl. 13. Powiats with the lowest number of outgoing commuters in 2011	41
Tabl. 14. Powiats with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	42
Tabl. 15. Powiats with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	42
Tabl. 16. Gminas with the largest number of incoming commuters in 2011	44
Tabl. 17. Gminas with the largest number of outgoing commuters in 2011	45
Tabl. 18. Gminas with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	47
Tabl. 19. Gminas with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	48
Tabl. 20. Gminas of Dolnośląskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	50
Tabl. 21. Gminas of Dolnośląskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	50
Tabl. 22. Gminas of Dolnośląskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	51
Tabl. 23. Gminas of Dolnośląskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	51
Tabl. 24. Gminas of Kujawsko-pomorskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	52
Tabl. 25. Gminas of Kujawsko-pomorskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	52
Tabl. 26. Gminas of Kujawsko-pomorskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	52
Tabl. 27. Gminas of Kujawsko-pomorskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	52

Tabl. 28. Gminas of Lubelskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	53
Tabl. 29. Gminas of Lubelskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	53
Tabl. 30. Gminas of Lubelskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	53
Tabl. 31. Gminas of Lubelskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	53
Tabl. 32. Gminas of Lubuskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	54
Tabl. 33. Gminas of Lubuskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	54
Tabl. 34. Gminas of Lubuskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	55
Tabl. 35. Gminas of Lubuskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	55
Tabl. 36. Gminas of Łódzkie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	56
Tabl. 37. Gminas of Łódzkie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	56
Tabl. 38. Gminas of Łódzkie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	56
Tabl. 39. Gminas of Łódzkie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	56
Tabl. 40. Gminas of Małopolskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	57
Tabl. 41. Gminas of Małopolskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	57
Tabl. 42. Gminas of Małopolskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	57
Tabl. 43. Gminas of Małopolskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	57
Tabl. 44. Gminas of Mazowieckie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	58
Tabl. 45. Gminas of Mazowieckie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	58
Tabl. 46. Gminas of Mazowieckie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	59
Tabl. 47. Gminas of Mazowieckie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	59
Tabl. 48. Gminas of Opolskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	60
Tabl. 49. Gminas of Opolskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	60
Tabl. 50. Gminas of Opolskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	60
Tabl. 51. Gminas of Opolskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	60

Tabl. 52. Gminas of Podkarpackie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	61
Tabl. 53. Gminas of Podkarpackie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	61
Tabl. 54. Gminas of Podkarpackie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	61
Tabl. 55. Gminas of Podkarpackie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	61
Tabl. 56. Gminas of Podlaskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	62
Tabl. 57. Gminas of Podlaskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	62
Tabl. 58. Gminas of Podlaskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	63
Tabl. 59. Gminas of Podlaskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	63
Tabl. 60. Gminas of Pomorskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	64
Tabl. 61. Gminas of Pomorskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	64
Tabl. 62. Gminas of Pomorskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	64
Tabl. 63. Gminas of Pomorskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	64
Tabl. 64. Gminas of Śląskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	65
Tabl. 65. Gminas of Śląskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	65
Tabl. 66. Gminas of Śląskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	65
Tabl. 67. Gminas of Śląskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	65
Tabl. 68. Gminas of Świętokrzyskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	66
Tabl. 69. Gminas of Świętokrzyskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	66
Tabl. 70. Gminas of Świętokrzyskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	67
Tabl. 71. Gminas of Świętokrzyskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	67
Tabl. 72. Gminas of Warmińsko-mazurskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	68
Tabl. 73. Gminas of Warmińsko-mazurskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	68
Tabl. 74. Gminas of Warmińsko-mazurskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	68
Tabl. 75. Gminas of Warmińsko-mazurskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	68

Tabl. 76. Gminas of Wielkopolskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	69
Tabl. 77. Gminas of Wielkopolskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	69
Tabl. 78. Gminas of Wielkopolskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	69
Tabl. 79. Gminas of Wielkopolskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	69
Tabl. 80. Gminas of Zachodniopomorskie voivodship with the largest number of incoming commuters in 2011	70
Tabl. 81. Gminas of Zachodniopomorskie voivodship with the largest number of outgoing commuters in 2011	70
Tabl. 82. Gminas of Zachodniopomorskie voivodship with the largest ratio of incoming to outgoing commuters in 2011	71
Tabl. 83. Gminas of Zachodniopomorskie voivodship with the largest ratio of outgoing to incoming commuters in 2011	71
Tabl. 84. Gminas of Mazowieckie voivodship with the largest number of incoming commuters to Warszawa in 2011	73
Tabl. 85. Gminas of Mazowieckie voivodship with the largest share of incoming commuters to Warszawa in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	74
Tabl. 86. Incoming commuters to Warszawa and outgoing commuters from Warszawa by sex and age in 2011	77
Tabl. 87. Gminas of Podlaskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Białystok in 2011	79
Tabl. 88. Gminas of Podlaskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Białystok in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	80
Tabl. 89. Incoming commuters to Białystok and outgoing commuters from Białystok by sex and age in 2011	83
Tabl. 90. Gminas of Kujawsko-pomorskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Bydgoszcz in 2011	85
Tabl. 91. Gminas of Kujawsko-pomorskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Bydgoszcz in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	86
Tabl. 92. Incoming commuters to Bydgoszcz and outgoing commuters from Bydgoszcz by sex and age in 2011	89
Tabl. 93. Gminas of Pomorskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Gdańsk in 2011	91
Tabl. 94. Gminas of Pomorskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Gdańsk in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	92
Tabl. 95. Incoming commuters to Gdańsk and outgoing commuters from Gdańsk by sex and age in 2011	95
Tabl. 96. Gminas of Lubuskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Gorzów Wielkopolski in 2011	97
Tabl. 97. Gminas of Lubuskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Gorzów Wielkopolski in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	98

Tabl. 98. Incoming commuters to Gorzów Wielkopolski and outgoing commuters from Gorzów Wielkopolski by sex and age in 2011	101
Tabl. 99. Gminas of Śląskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Katowice in 2011	103
Tabl. 100. Gminas of Śląskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Katowice in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 .	104
Tabl. 101. Incoming commuters to Katowice and outgoing commuters from Katowice by sex and age in 2011	107
Tabl. 102. Gminas of Świętokrzyskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Kielce in 2011	109
Tabl. 103. Gminas of Świętokrzyskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Kielce in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	110
Tabl. 104. Incoming commuters to Kielce and outgoing commuters from Kielce by sex and age in 2011	113
Tabl. 105. Gminas of Małopolskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Kraków in 2011	115
Tabl. 106. Gminas of Małopolskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Kraków in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	116
Tabl. 107. Incoming commuters to Kraków and outgoing commuters from Kraków by sex and age in 2011	119
Tabl. 108. Gminas of Lubelskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Lublin in 2011	121
Tabl. 109. Gminas of Lubelskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Lublin in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 .	122
Tabl. 110. Incoming commuters to Lublin and outgoing commuters from Lublin by sex and age in 2011	125
Tabl. 111. Gminas of Łódzkie voivodship with the largest number of incoming commuters to Łódź in 2011	127
Tabl. 112. Gminas of Łódzkie voivodship with the largest share of incoming commuters to Łódź in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	128
Tabl. 113. Incoming commuters to Łódź and outgoing commuters from Łódź by sex and age in 2011	131
Tabl. 114. Gminas of Warmińsko-mazurskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Olsztyn in 2011	133
Tabl. 115. Gminas of Warmińsko-mazurskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Olsztyn in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	134
Tabl. 116. Incoming commuters to Olsztyn and outgoing commuters from Olsztyn by sex and age in 2011	137
Tabl. 117. Gminas of Opolskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Opole in 2011	139
Tabl. 118. Gminas of Opolskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Opole in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	140
Tabl. 119. Incoming commuters to Opole and outgoing commuters from Opole by sex and age in 2011	143
Tabl. 120. Gminas of Wielkopolskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Poznań in 2011	145

Tabl. 121. Gminas of Wielkopolskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Poznań in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	146
Tabl. 122. Incoming commuters to Poznań and outgoing commuters from Poznań by sex and age in 2011	149
Tabl. 123. Gminas of Podkarpackie voivodship with the largest number of incoming commuters to Rzeszów in 2011	151
Tabl. 124. Gminas of Podkarpackie voivodship with the largest share of incoming commuters to Rzeszów in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	152
Tabl. 125. Incoming commuters to Rzeszów and outgoing commuters from Rzeszów by sex and age in 2011	155
Tabl. 126. Gminas of Zachodniopomorskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Szczecin in 2011	157
Tabl. 127. Gminas of Zachodniopomorskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Szczecin in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	158
Tabl. 128. Incoming commuters to Szczecin and outgoing commuters from Szczecin by sex and age in 2011	161
Tabl. 129. Gminas of Kujawsko-pomorskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Toruń in 2011	163
Tabl. 130. Gminas of Kujawsko-pomorskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Toruń in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	164
Tabl. 131. Incoming commuters to Toruń and outgoing commuters from Toruń by sex and age in 2011	167
Tabl. 132. Gminas of Dolnośląskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Wrocław in 2011	169
Tabl. 133. Gminas of Dolnośląskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Wrocław in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	170
Tabl. 134. Incoming commuters to Wrocław and outgoing commuters from Wrocław by sex and age in 2011	173
Tabl. 135. Gminas of Lubuskie voivodship with the largest number of incoming commuters to Zielona Góra in 2011	175
Tabl. 136. Gminas of Lubuskie voivodship with the largest share of incoming commuters to Zielona Góra in the number of people employed in the gmina of residence in 2011	176
Tabl. 137. Incoming commuters to Zielona Góra and outgoing commuters from Zielona Góra by sex and age in 2011	179

List of figures

Fig. 1.	The share of commuters in the number of people employed people by voivodships in 2011	31
Fig. 2.	The number of incoming commuters and the number of outgoing commuters and the ratio of work-related commuting flows by voivodships in 2011	32
Fig. 3.	The share of commuters in the number of employed people by powiats in 2011	38
Fig. 4.	The ratio of work-related commuting flows by powiats in 2011	43
Fig. 5.	Incoming commuters by gminas in 2011	44
Fig. 6.	The share of outgoing commuters in the number of people employed people by gminas in 2011	46
Fig. 7.	The ratio of work-related commuting flows by gminas in 2011	47
Fig. 8.	Outgoing commuters by dominant age group and gminas in 2011	49
Fig. 9.	The share of incoming commuters to Warszawa in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	72
Fig. 10.	The share of incoming commuters to Warszawa in the number of people employed people in the gmina of residence in 2011 (at the Mazowieckie voivodship level)	74
Fig. 11.	The share of outgoing commuters from Warszawa in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	75
Fig. 12.	The share of outgoing commuters from Warszawa in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Mazowieckie voivodship level)	76
Fig. 13.	The structure of incoming commuters to Warszawa and outgoing commuters from Warszawa by age in 2011	77
Fig. 14.	The share of incoming commuters to Białystok in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	78
Fig. 15.	The share of incoming commuters to Białystok in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Podlaskie voivodship level) ...	80
Fig. 16.	The share of outgoing commuters from Białystok in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	81
Fig. 17.	The share of outgoing commuters from Białystok in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Podlaskie voivodship level)	82
Fig. 18.	The structure of incoming commuters to Białystok and outgoing commuters from Białystok by age in 2011	83
Fig. 19.	The share of incoming commuters to Bydgoszcz in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	84
Fig. 20.	The share of incoming commuters to Bydgoszcz in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Kujawsko-pomorskie voivodship level)	86
Fig. 21.	The share of outgoing commuters from Bydgoszcz in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	87
Fig. 22.	The share of outgoing commuters from Bydgoszcz in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Kujawsko-pomorskie voivodship level)	88
Fig. 23.	The structure of incoming commuters to Bydgoszcz and outgoing commuters from Bydgoszcz by age in 2011	89
Fig. 24.	The share of incoming commuters to Gdańsk in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	90
Fig. 25.	The share of incoming commuters to Gdańsk in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Pomorskie voivodship level)	92

Fig. 26.	The share of outgoing commuters from Gdańsk in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	93
Fig. 27.	The share of outgoing commuters from Gdańsk in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Pomorskie voivodship level) . .	94
Fig. 28.	The structure of incoming commuters to Gdańsk and outgoing commuters from Gdańsk by age in 2011	95
Fig. 29.	The share of incoming commuters to Gorzów Wielkopolski in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	96
Fig. 30.	The share of incoming commuters to Gorzów Wielkopolski in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Lubuskie voivodship level)	98
Fig. 31.	The share of outgoing commuters from Gorzów Wielkopolski in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	99
Fig. 32.	The share of outgoing commuters from Gorzów Wielkopolski in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Lubuskie voivodship level)	100
Fig. 33.	The structure of incoming commuters to Gorzów Wielkopolski and outgoing commuters from Gorzów Wielkopolski by age in 2011	101
Fig. 34.	The share of incoming commuters to Katowice in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	102
Fig. 35.	The share of incoming commuters to Katowice in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Śląskie voivodship level)	104
Fig. 36.	The share of outgoing commuters from Katowice in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	105
Fig. 37.	The share of outgoing commuters from Katowice in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Śląskie voivodship level)	106
Fig. 38.	The structure of incoming commuters to Katowice and outgoing commuters from Katowice by age in 2011	107
Fig. 39.	The share of incoming commuters to Kielce in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	108
Fig. 40.	The share of incoming commuters to Kielce in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Świętokrzyskie voivodship level)	110
Fig. 41.	The share of outgoing commuters from Kielce in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	111
Fig. 42.	The share of outgoing commuters from Kielce in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Świętokrzyskie voivodship level)	112
Fig. 43.	The structure of incoming commuters to Kielce and outgoing commuters from Kielce by age in 2011	113
Fig. 44.	The share of incoming commuters to Kraków in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	114
Fig. 45.	The share of incoming commuters to Kraków in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Małopolskie voivodship level)	116
Fig. 46.	The share of outgoing commuters from Kraków in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	117
Fig. 47.	The share of outgoing commuters from Kraków in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Małopolskie voivodship level)	118
Fig. 48.	The structure of incoming commuters to Kraków and outgoing commuters from Kraków by age in 2011	119
Fig. 49.	The share of incoming commuters to Lublin in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	120
Fig. 50.	The share of incoming commuters to Lublin in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Lubelskie voivodship level)	122

Fig. 51.	The share of outgoing commuters from Lublin in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	123
Fig. 52.	The share of outgoing commuters from Lublin in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Lubelskie voivodship level) ..	124
Fig. 53.	The structure of incoming commuters to Lublin and outgoing commuters from Lublin by age in 2011	125
Fig. 54.	The share of incoming commuters to Łódź in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	126
Fig. 55.	The share of incoming commuters to Łódź in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Łódzkie voivodship level)	128
Fig. 56.	The share of outgoing commuters from Łódź in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	129
Fig. 57.	The share of outgoing commuters from Łódź in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Łódzkie voivodship level)	130
Fig. 58.	The structure of incoming commuters to Łódź and outgoing commuters from Łódź by age in 2011	131
Fig. 59.	The share of incoming commuters to Olsztyn in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	132
Fig. 60.	The share of incoming commuters to Olsztyn in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Warmińsko-mazurskie voivodship level)	134
Fig. 61.	The share of outgoing commuters from Olsztyn in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	135
Fig. 62.	The share of outgoing commuters from Olsztyn in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Warmińsko-mazurskie voivodship level)	136
Fig. 63.	The structure of incoming commuters to Olsztyn and outgoing commuters from Olsztyn by age in 2011	137
Fig. 64.	The share of incoming commuters to Opole in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	138
Fig. 65.	The share of incoming commuters to Opole in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Opolskie voivodship level)	140
Fig. 66.	The share of outgoing commuters from Opole in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	131
Fig. 67.	The share of outgoing commuters from Opole in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Opolskie voivodship level) ...	142
Fig. 68.	The structure of incoming commuters to Opole and outgoing commuters from Opole by age in 2011	143
Fig. 69.	The share of incoming commuters to Poznań in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	144
Fig. 70.	The share of incoming commuters to Poznań in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Wielkopolskie voivodship level)	146
Fig. 71.	The share of outgoing commuters from Poznań in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	147
Fig. 72.	The share of outgoing commuters from Poznań in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Wielkopolskie voivodship level)	148
Fig. 73.	The structure of incoming commuters to Poznań and outgoing commuters from Poznań by age in 2011	149
Fig. 74.	The share of incoming commuters to Rzeszów in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	150
Fig. 75.	The share of incoming commuters to Rzeszów in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Podkarpackie voivodship level)	152

Fig. 76.	The share of outgoing commuters from Rzeszów in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	153
Fig. 77.	The share of outgoing commuters from Rzeszów in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Podkarpackie voivodship level)	154
Fig. 78.	The structure of incoming commuters to Rzeszów outgoing commuters from Rzeszów by age in 2011	155
Fig. 79.	The share of incoming commuters to Szczecin in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	156
Fig. 80.	The share of incoming commuters to Szczecin in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Zachodniopomorskie voivodship level)	158
Fig. 81.	The share of outgoing commuters from Szczecin in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	159
Fig. 82.	The share of outgoing commuters from Szczecin in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Zachodniopomorskie voivodship level)	160
Fig. 83.	The structure of incoming commuters to Szczecin and outgoing commuters from Szczecin by age in 2011	161
Fig. 84.	The share of incoming commuters to Toruń in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	162
Fig. 85.	The share of incoming commuters to Toruń in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Kujawsko-pomorskie voivodship level)	164
Fig. 86.	The share of outgoing commuters from Toruń in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	165
Fig. 87.	The share of outgoing commuters from Toruń in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Kujawsko-pomorskie voivodship level)	166
Fig. 88.	The structure of incoming commuters to Toruń and outgoing commuters from Toruń by age in 2011	167
Fig. 89.	The share of incoming commuters to Wrocław in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	168
Fig. 90.	The share of incoming commuters to Wrocław in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Dolnośląskie voivodship level)	170
Fig. 91.	The share of outgoing commuters from Wrocław in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	171
Fig. 92.	The share of outgoing commuters from Wrocław in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Dolnośląskie voivodship level)	172
Fig. 93.	The structure of incoming commuters to Wrocław and outgoing commuters from Wrocław by age in 2011	173
Fig. 94.	The share of incoming commuters to Zielona Góra in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	174
Fig. 95.	The share of incoming commuters to Zielona Góra in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Lubuskie voivodship level)	176
Fig. 96.	The share of outgoing commuters from Zielona Góra in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the national level)	177
Fig. 97.	The share of outgoing commuters from Zielona Góra in the number of people employed in the gmina of residence in 2011 (at the Lubuskie voivodship level)	178
Fig. 98.	The structure of incoming commuters to Zielona Góra and outgoing commuters from Zielona Góra by age in 2011	179

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA BADANIA PRZEPIYWÓW LUDNOŚCI ZWIĄZANYCH Z ZATRUDNIENIEM W 2011 R.

1. Wprowadzenie

Badanie dojazdów do pracy w 2011 r. dla ogółu pracujących zostało przeprowadzone na podstawie danych zawartych w rejestrach administracyjnych, pozyskanych przez statystykę publiczną na potrzeby Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011). Metodyka tego badania została opracowana na podstawie wcześniej przeprowadzonych prac związanych z realizacją zadania „Przeptywy ludności związane z zatrudnieniem w 2006 r.” Tym razem dotychczasowe źródło danych dla tego tematu (rejstry podatkowe) zostało wzbogacone o zasoby innych gestorów. Pochodzące z tych źródeł informacje pozwoliły na dokonanie charakterystyki dojeżdżających do pracy według płci i wieku, a w szczególności umożliwiły dokładniejszą identyfikację terytorialną ich miejsca pracy, które w połączeniu z faktycznym miejscem zamieszkania tych osób wyznaczają kierunki przepłyów związanych z pracą.

Na podstawie rejestrów nie można jednak ustalić środka transportu, częstotliwości i czasu podróży osób dojeżdżających do pracy. Takich informacji w ujęciu ogólnopolskim i wojewódzkim dostarczyło przeprowadzone w ramach NSP 2011 badanie reprezentacyjne (dane te będą dostępne w odrębnej publikacji). Należy zwrócić uwagę i podkreślić, że wyniki badania dojazdów do pracy na podstawie rejestrów administracyjnych nie są porównywalne z danymi uzyskanymi z badania reprezentacyjnego, głównie ze względu na odmiennosc źródeł danych i różnice metodologiczne.

2. Źródła danych i metodyka opracowania

W trakcie przeprowadzonych prac na różnych ich etapach wykorzystano informacje znajdujące się w zbiorach:

- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dane w zakresie płatników składek i ubezpieczonych),
- Ministerstwa Finansów (dane w zakresie płatników i podatników podatku dochodowego),
- Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Przeprowadzenie badania przepłyów ludności związanych z pracą wymagało wygenerowania (ustalenia) zbiorowości pracujących na podstawie danych rejestrowych. Zgodnie z przyjętą metodologią, badaniem dojazdów do pracy nie objęto rolników indywidualnych, stąd w dalszej części opracowania omówione zostaną tylko prace wykonane dla zbiorowości osób ubezpieczonych wyłącznie w ZUS. Podstawowym źródłem danych na tym etapie prac był rejestr ZUS oraz pomocniczo wykorzystano zbiory Ministerstwa Finansów.

Na podstawie algorytmów uwzględniających m. in. datę ubezpieczenia, kod tytułu ubezpieczenia, wymiar czasu pracy czy wskaźnik najwyższego przychodu, ustalono do dalszego badania populację pracujących, którym przypisano ich miejsca pracy, wskazane w rejestrze ZUS. W kolejnym kroku,

w oparciu o przygotowane procedury, dokonano wyboru płatnika związanego z tzw. pracą główną¹. Dla każdego z płatników (pracodawców) w rejestrze ZUS podane były adresy określające lokalizację miejsca pracy. W wielu przypadkach znajdowały się tam również adresy prowadzenia działalności, wskazujące na faktyczne miejsca pracy, co ma znaczący wpływ w badaniu dojazdów do pracy.

Kolejne etapy postępowania, omówione poniżej, były prowadzone przy wykorzystaniu specjalnie opracowanych algorytmów. Jeden z nich korelował informacje dotyczące faktycznego miejsca zamieszkania, adresów głównego miejsca pracy i kosztów uzyskania przychodu. W przypadku wystąpienia więcej niż jednego adresu dla płatnika związanego z pracą główną (adres siedziby, miejsca prowadzenia działalności) algorytm ten wybierał dla każdego pracującego jeden adres, oznaczający rzeczywiste miejsce pracy, i ten był podstawą ustalenia faktu dojazdu do pracy. Wyboru tego jednego adresu dokonano, wykorzystując, jako zmienną pomocniczą, informację o kosztach uzyskania przychodu znajdującą się w zbiorach Ministerstwa Finansów, która pozwoliła uprawdopodobnić lub potwierdzić faktyczne miejsce wykonywania pracy dla znacznej liczby pracujących².

Dla ustalonej zbiorowości pracujących porównano adres faktycznego miejsca zamieszkania z ustalonym wcześniej adresem faktycznego miejsca pracy, przyjmując, że za osobę dojeżdżającą do pracy uważa się tę, której miejsce pracy jest położone poza miejscowością zamieszkania. Kryteria te spełniało 4462,5 tys. osób³.

W kolejnym kroku – mając na uwadze zgodność z metodyką zastosowaną w badaniu „Przepływy ludności związane z zatrudnieniem w 2006 r.”⁴ – ze zbiorowości dojeżdżających do pracy wyodrębniono pracowników najemnych (zatrudnionych), dla których źródłem przychodu były wynagrodzenia ze stosunku: pracy, służbowego, spółdzielczego i z pracy nakładczej, a także zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez zakład pracy. Dokonano tego na podstawie danych o źródłach przychodów podatników znajdujących się w udostępnionych na potrzeby NSP 2011 zbiorach Ministerstwa Finansów. Jednocześnie w tym samym celu przyjęto, że zbiorowość dojeżdżających do pracy będzie obejmowała osoby, które mieszkają w gminie innej niż ta, gdzie znajduje się ich miejsce pracy. W badaniu uwzględniono również przepływy między częścią miejską i wiejską we wszystkich gminach miejsko-wiejskich. Każdą z tych części w analizie traktowano jako odrębną jednostkę terytorialną nazywając ją również – dla uproszczenia zapisu – gminą. Uwzględniając te założenia, otrzymano zbiór liczący 3130,6 tys. dojeżdżających do pracy, który poddano analizie w różnych przekrojach strukturalnych i przestrzennych.

¹ Praca główną jest ta praca, która zajmuje więcej czasu; Jeżeli prace zajmują taką samą ilość czasu, pracą główną jest ta, która przynosi wyższy dochód. Wyboru pracy głównej dokonano w oparciu o wymiar czasu pracy oraz wskaźnik najwyższego przychodu.

² Osoby, których miejsce pracy położone jest w innej miejscowości niż miejsce zamieszkania – zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych – mają prawo do zwiększonych kosztów uzyskania przychodu.

³ Dane dla tej zbiorowości dojeżdżających do pracy będą dostępne w Analitycznej Bazie Mikrodanych (ABM).

⁴ Zob. *Dojazdy do pracy w Polsce. Terytorialna identyfikacja przepływów ludności związanych z zatrudnieniem*. GUS i US w Poznaniu, Poznań 2010.

3. Podstawowe pojęcia

W analizie i prezentacji wyników badania dojazdów do pracy posługiwano się najczęściej następującymi pojęciami: pracownicy najemni (zatrudnieni), dojeżdżający do pracy, wyjeżdżający do pracy, przyjeżdżający do pracy, iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem, udział dojeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych, udział wyjeżdżających (przyjeżdżających) do pracy w liczbie zatrudnionych. Poniżej podano ich definicje.

Pracownicy najemni (zatrudnieni) to osoby, których źródłem przychodu są wynagrodzenia ze stosunku: pracy, służbowego, spółdzielczego, z pracy nakładczej, a także zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez zakład pracy.

Dojeżdżający do pracy to zatrudnieni mieszkający w danej jednostce terytorialnej i ich miejsce pracy jest położone w jej granicach lub poza nią.

Wyjeżdżający do pracy to pracownicy najemni (zatrudnieni), którzy wyjeżdżają z gminy (powiatu, województwa) zamieszkania do innej gminy (powiatu, województwa), gdzie jest ich miejsce pracy.

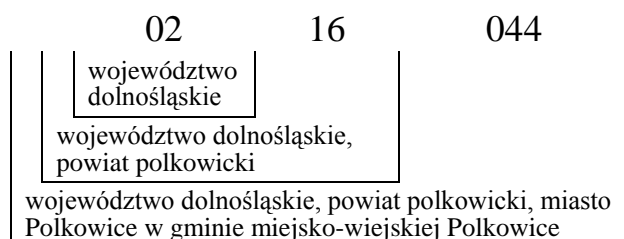
Przyjeżdżający do pracy to pracownicy najemni (zatrudnieni), którzy przyjeżdżają z gminy (powiatu, województwa) swojego zamieszkania do innej gminy (powiatu, województwa), gdzie jest ich miejsce pracy.

Iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem to stosunek liczby przyjeżdżających do liczby wyjeżdżających do pracy dla danej jednostki terytorialnej.

Udział dojeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych to stosunek liczby dojeżdżających do pracy do liczby zatrudnionych mieszkających w danej jednostce terytorialnej.

Udział wyjeżdżających (przyjeżdżających) do pracy w liczbie zatrudnionych to stosunek liczby wyjeżdżających (przyjeżdżających) do pracy z danej gminy do liczby zatrudnionych mieszkających w danej gminie.

*Kod terytorialny*⁵ nadany jednostkom podziału terytorialnego kraju zbudowany jest z siedmiu cyfr według hierarchicznej numeracji województw, powiatów i gmin w następujący sposób: pierwszy człon to dwucyfrowy symbol województwa (zob. tabl. 16); drugi człon to dwucyfrowy symbol powiatu oraz miasta na prawach powiatu w danym województwie; trzeci człon to trzycyfrowy symbol gminy, w którym trzecia cyfra stanowi symbol rodzaju jednostki i oznacza: 1 – gminę miejską, 2 – gminę wiejską, 4 – miasto w gminie miejsko-wiejskiej, 5 – obszar wiejski w gminie miejsko-wiejskiej. Np. kod terytorialny 0216044, oznacza:

⁵ Zob. *Wykaz identyfikatorów i nazw jednostek podziału terytorialnego kraju*. GUS, Warszawa 2010.

II. TERYTORIALNE ZRÓŻNICOWANIE DOJAZDÓW DO PRACY

1. Dojazdy do pracy w ujęciu ogólnopolskim

1.1. Przekrój wojewódzki

Z przeprowadzonego w ramach NSP 2011 badania dojazdów do pracy wynika, że w Polsce w 2011 r. dojeżdżało do pracy 3130,6 tys. pracowników najemnych, co stanowiło 32,5% ogólnej ich liczby. Rozmiary i natężenie dojazdów do pracy wykazywało znaczne zróżnicowanie przestrzenne.

Liczbę dojeżdżających do pracy według województw, w których znajdowało się ich miejsce zamieszkania przedstawia tablica 1. Zgodnie z przyjętą metodyką badania, w liczbie dojeżdżających do pracy uwzględnione zostały zarówno przepływy między gminami danego województwa, jak i do gmin innych województw.

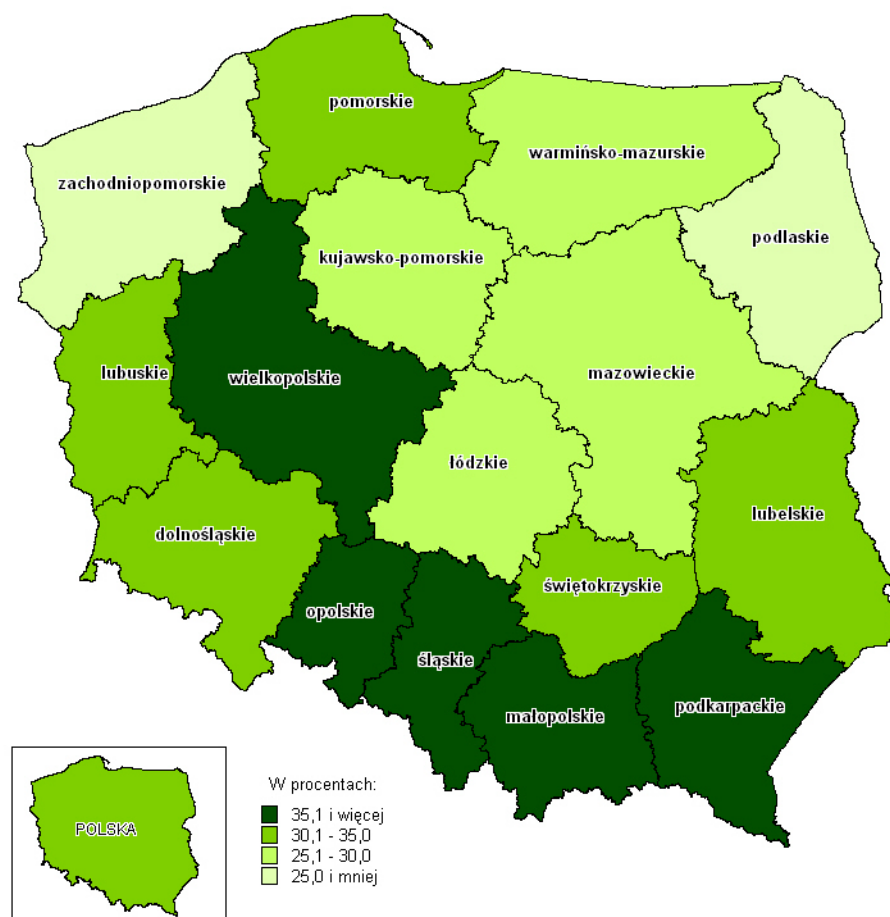
Tabl. 1. Dojeżdżający do pracy według województw w 2011 r.

Kod terytorialny	Województwa	Dojeżdżający		Udział dojeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych (w %)
		w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	
x	Polska	3130614	100,0	32,5
02	Dolnośląskie	237273	7,6	32,5
04	Kujawsko-pomorskie	141878	4,5	27,0
06	Lubelskie	144404	4,6	31,3
08	Lubuskie	82956	2,6	32,6
10	Łódzkie	192428	6,1	29,0
12	Małopolskie	311403	9,9	37,7
14	Mazowieckie	356637	11,4	26,0
16	Opolskie	90923	2,9	38,1
18	Podkarpackie	206591	6,6	43,2
20	Podlaskie	52849	1,7	21,5
22	Pomorskie	180258	5,8	31,0
24	Śląskie	487295	15,6	38,0
26	Świętokrzyskie	95577	3,1	34,2
28	Warmińsko-mazurskie	88798	2,8	25,8
30	Wielkopolskie	363207	11,6	37,6
32	Zachodniopomorskie	98137	3,1	24,9

Spośród wszystkich pracowników najemnych dojeżdżających do pracy w Polsce najwięcej ich (15,6%) mieszkało w województwie śląskim, gdzie 487,3 tys. osób dojeżdżało poza granice gminy, w której mieszkają. Znaczną liczbę dojeżdżających do pracy zanotowano w województwach: wielkopolskim, mazowieckim i małopolskim (odpowiednio: 363,2 tys., 356,6 tys., 311,4 tys.). Najmniej takich osób zamieszkiwało w województwie podlaskim (52,8 tys.).

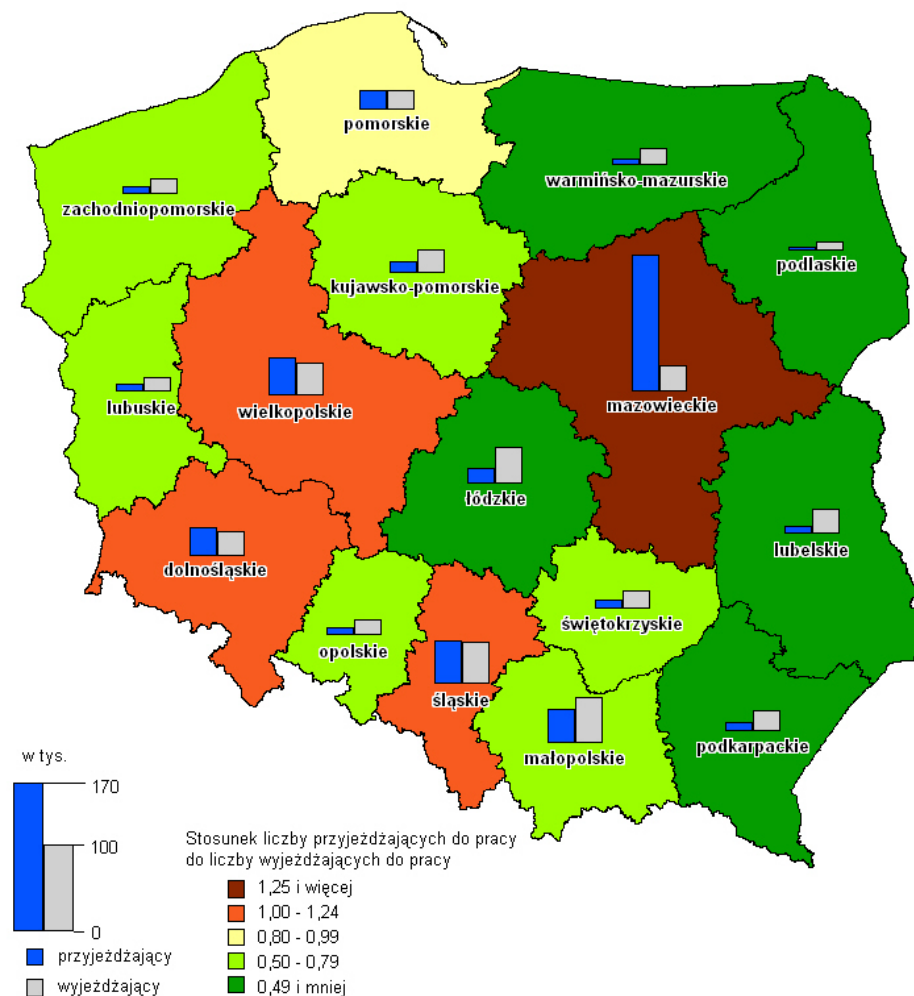
W przekroju wojewódzkim (zob. ryc. 1) udział dojeżdżających do pracy w liczbie pracowników najemnych zamykał się w przedziale od 21,5% (woj. podlaskie) do 43,2% (woj. podkarpackie). Wysoki udział (powyżej 35%) wystąpił w województwach: podkarpackim, opolskim, śląskim, małopolskim i wielkopolskim, co świadczy o dużej mobilności przestrzennej pracowników najemnych mieszkających w tych województwach.

Ryc. 1. Udział dojeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych według województw w 2011 r.

O liczbie przyjeżdżających do pracy w określonym województwie z gmin leżących poza nim (w których znajduje się ich miejsce zamieszkania) informują rycina 2 i tablica 2.

Ryc. 2. Liczba przyjeżdżających do pracy i liczba wyjeżdżających do pracy oraz iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem według województw w 2011 r.

Największą liczbę przyjeżdżających do pracy z terenu innego województwa odnotowano w województwie mazowieckim (168,2 tys.), w tym szczególnie do Warszawy. W drugiej grupie (45 tys. – 60 tys.) były województwa śląskie i wielkopolskie, a w trzeciej (30 tys. – 45 tys.) znalazły się dwa województwa: małopolskie i dolnośląskie. W pozostałych województwach liczba przyjeżdżających do pracy wynosiła mniej niż 30 tys. Najmniej zatrudnionych przyjeżdżało do pracy w województwie podlaskim (5,1 tys. osób) oraz warmińsko-mazurskim (7,2 tys. osób).

Tabl. 2. Przyjeżdżający do pracy według województw w 2011 r.

Kod terytorialny	Województwa	W liczbach bezwzględnych
02	Dolnośląskie	35708
04	Kujawsko-pomorskie	15666
06	Lubelskie	9196
08	Lubuskie.....	10040
10	Łódzkie.....	18858
12	Małopolskie	41451

Tabl. 2. Przyjeżdżający do pracy według województw w 2011 r. (dok)

Kod terytorialny	Województwa	W liczbach bezwzględnych
14	Mazowieckie	168212
16	Opolskie	10553
18	Podkarpackie	12643
20	Podlaskie	5073
22	Pomorskie	24276
24	Śląskie	53833
26	Świętokrzyskie	12271
28	Warmińsko-mazurskie	7232
30	Wielkopolskie	46007
32	Zachodniopomorskie	9993

Biorąc pod uwagę pracowników najemnych wyjeżdżających do pracy poza województwo, w którym mieszkają (zob. ryc. 2 i tabl. 3), należy zanotować, że najczęściej takich osób (powyżej 35 tys.) było w czterech województwach: małopolskim, śląskim, łódzkim i wielkopolskim. Do grupy województw, gdzie liczba wyjeżdżających do pracy mieściła się w przedziale od 30 tys. do 35 tys., należały województwa: mazowieckie, lubelskie i dolnośląskie. W przedziale od 25 tys. do 30 tys. osób mieściła się liczba wyjeżdżających do pracy z województw: kujawsko-pomorskiego i podkarpackiego, w pozostałych województwach liczba wyjeżdżających do pracy była mniejsza od 25 tys., a najmniej takich osób (11,9 tys.) mieszkało w województwie podlaskim.

Tabl. 3. Wyjeżdżający do pracy według województw w 2011 r.

Kod terytorialny	Województwa	W liczbach bezwzględnych
02	Dolnośląskie	30151
04	Kujawsko-pomorskie	28550
06	Lubelskie	31794
08	Lubuskie	18022
10	Łódzkie	44456
12	Małopolskie	56416
14	Mazowieckie	33445
16	Opolskie	19433
18	Podkarpackie	25909
20	Podlaskie	11881
22	Pomorskie	24726
24	Śląskie	53045
26	Świętokrzyskie	22416
28	Warmińsko-mazurskie	21348
30	Wielkopolskie	40261
32	Zachodniopomorskie	19159

Stosunek liczby przyjeżdżających do pracy w danym województwie do liczby osób, które wyjeżdżają z niego do pracy w innym województwie, można potraktować jako swoisty wskaźnik „atrakcyjności” określonego rynku pracy (zob. ryc. 2 i tabl. 4).

Tabl. 4. Liczba osób przyjeżdżających do pracy przypadająca na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy według województw w 2011 r.

Kod terytorialny	Województwa	Iloraz przepływów
02	Dolnośląskie	1,18
04	Kujawsko-pomorskie	0,55
06	Lubelskie	0,29
08	Lubuskie	0,56
10	Łódzkie	0,42
12	Małopolskie	0,73
14	Mazowieckie	5,03
16	Opolskie	0,54
18	Podkarpackie	0,49
20	Podlaskie	0,43
22	Pomorskie	0,98
24	Śląskie	1,01
26	Świętokrzyskie	0,55
28	Warmińsko-mazurskie	0,34
30	Wielkopolskie	1,14
32	Zachodniopomorskie	0,52

Z danych w tabelicy 4 wynika, że najwyższą wartość rozpatrywanego wskaźnika w 2011 r. miało województwo mazowieckie (na jedną osobę wyjeżdżającą do pracy z tego województwa przypadało 5 osób przyjeżdżających tutaj do pracy z innych województw). Dużo niższymi wartościami tego wskaźnika, ale nadal powyżej jedności, charakteryzowały się województwa: dolnośląskie, wielkopolskie oraz śląskie (na jednego wyjeżdżającego przypadało w nich, odpowiednio: 1,18; 1,14 i 1,01 osób przyjeżdżających do pracy). Najniższe wartości omawianego tu wskaźnika, a co za tym idzie, najmniejszą „siłę przyciągania” miały dwa województwa: lubelskie i warmińsko-mazurskie, gdzie liczba wyjeżdżających do pracy w innym województwie była 3-krotnie wyższa od liczby przyjeżdżających do tych województw.

W zbiorowości dojeżdżających do pracy w Polsce w 2011 r. dominowali mężczyźni, stanowiąc 57,9% ogółu dojeżdżających (1812,7 tys. osób). Liczba kobiet, dla których miejsce pracy było położone poza granicą gminy zamieszkania wynosiła 1317,9 tys. osób (42,1%).

W przekroju wojewódzkim strukturę dojeżdżających do pracy według płci przedstawia tablica 5. We wszystkich województwach, podobnie jak i w skali całego kraju, dojeżdżało do pracy więcej mężczyzn niż kobiet. Najwięcej mężczyzn dojeżdżało w województwie śląskim i warmińsko-mazurskim (59,6% ogółu dojeżdżających). Najwyższy odsetek kobiet przekraczających w drodze do pracy granicę gminy zamieszkania wystąpił w 2011 r. w województwie mazowieckim (46,1%).

Tabl. 5. Dojeżdżający do pracy według płci i województw w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w liczbach bezwzględnych			w odsetkach		
Polska	3130614	1812715	1317899	100,0	57,9	42,1
Dolnośląskie.....	237273	136577	100696	100,0	57,6	42,4
Kujawsko-pomorskie ..	141878	84441	57437	100,0	59,5	40,5
Lubelskie	144404	83432	60972	100,0	57,8	42,2
Lubuskie	82956	48011	34945	100,0	57,9	42,1
Łódzkie.....	192428	112461	79967	100,0	58,4	41,6
Małopolskie	311403	176424	134979	100,0	56,7	43,3
Mazowieckie	356637	192231	164406	100,0	53,9	46,1
Opolskie	90923	53397	37526	100,0	58,7	41,3
Podkarpackie	206591	122290	84301	100,0	59,2	40,8
Podlaskie.....	52849	29889	22960	100,0	56,6	43,4
Pomorskie.....	180258	101118	79140	100,0	56,1	43,9
Śląskie.....	487295	290288	197007	100,0	59,6	40,4
Świętokrzyskie.....	95577	56848	38729	100,0	59,5	40,5
Warmińsko-mazurskie ..	88798	52918	35880	100,0	59,6	40,4
Wielkopolskie	363207	215805	147402	100,0	59,4	40,6
Zachodniopomorskie ..	98137	56585	41552	100,0	57,7	42,3

W 2011 r. w skali kraju najwięcej dojeżdżających do pracy było w grupie wieku 25-34 lata (32,5%). W grupach wieku 35-44 lata i 45-54 lata ich udział był nieco niższy i wynosił, odpowiednio, 26,1% oraz 21,6%. Zdecydowanie najmniej osób, które dojeżdżały do pracy, miało 65 lat i więcej (0,5%). Strukturę dojeżdżających do pracy w Polsce według płci i wieku przedstawia tablica 6.

Tabl. 6. Dojeżdżający do pracy według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w liczbach bezwzględnych			w odsetkach		
Ogółem	3130614	1812715	1317899	100,0	100,0	100,0
15-24	330194	197396	132798	10,5	10,9	10,1
25-34	1017364	575342	442022	32,5	31,7	33,5
35-44	818614	457996	360618	26,1	25,3	27,4
45-54	677276	380005	297271	21,6	21	22,6
55-64	272081	190324	81757	8,7	10,5	6,2
65 lat i więcej	15085	11652	3433	0,5	0,6	0,3

Zarówno dojeżdżających mężczyzn, jak i kobiet najwięcej było w wieku 25-34 lata, a najmniej w najstarszej grupie wiekowej, czyli 65 lat i więcej.

W przekroju wojewódzkim udział dojeżdżających do pracy według wieku przedstawia tablica 7.

Tabl. 7. Dojeżdżający do pracy według wieku i województw w 2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku lat					
		15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
Polska.....	3130614	330194	1017364	818614	677276	272081	15085
Dolnośląskie	237273	24558	75911	60005	52218	23380	1201
Kujawsko-pomorskie ...	141878	18449	47593	36044	28341	10794	657
Lubelskie	144404	13472	49403	38176	32046	10845	462
Lubuskie	82956	9029	26566	20949	18387	7638	387
Łódzkie.....	192428	19714	63573	49923	41293	17025	900
Małopolskie.....	311403	33456	98035	83724	69849	24909	1430
Mazowieckie	356637	35208	118236	92144	74138	34544	2367
Opolskie	90923	10450	26000	23259	21845	8987	382
Podkarpackie	206591	18311	63375	58518	50080	15779	528
Podlaskie	52849	6179	19175	12801	10664	3807	223
Pomorskie	180258	21045	57942	44894	37792	17356	1229
Śląskie.....	487295	41047	158945	135521	106211	43046	2525
Świętokrzyskie	95577	9125	30936	24713	22069	8398	336
Warmińsko-mazurskie ..	88798	12067	29694	21401	18289	7078	269
Wielkopolskie	363207	47179	120809	92438	72215	28824	1742
Zachodniopomorskie ...	98137	10905	31171	24104	21839	9671	447
W odsetkach							
Polska.....	100,0	10,5	32,5	26,1	21,6	8,7	0,5
Dolnośląskie	100,0	10,4	32,0	25,3	22,0	9,9	0,5
Kujawsko-pomorskie ...	100,0	13,0	33,5	25,4	20,0	7,6	0,5
Lubelskie	100,0	9,3	34,2	26,4	22,2	7,5	0,3
Lubuskie	100,0	10,9	32,0	25,3	22,2	9,2	0,5
Łódzkie.....	100,0	10,2	33,0	25,9	21,5	8,8	0,5
Małopolskie.....	100,0	10,7	31,5	26,9	22,4	8,0	0,5
Mazowieckie	100,0	9,9	33,2	25,8	20,8	9,7	0,7
Opolskie	100,0	11,5	28,6	25,6	24,0	9,9	0,4
Podkarpackie	100,0	8,9	30,7	28,3	24,2	7,6	0,3
Podlaskie	100,0	11,7	36,3	24,2	20,2	7,2	0,4
Pomorskie	100,0	11,7	32,1	24,9	21,0	9,6	0,7
Śląskie.....	100,0	8,4	32,6	27,8	21,8	8,8	0,5
Świętokrzyskie	100,0	9,5	32,4	25,9	23,1	8,8	0,4
Warmińsko-mazurskie ..	100,0	13,6	33,4	24,1	20,6	8,0	0,3
Wielkopolskie	100,0	13,0	33,3	25,5	19,9	7,9	0,5
Zachodniopomorskie ...	100,0	11,1	31,8	24,6	22,3	9,9	0,5

1.2. Przekrój powiatowy

Biorąc pod uwagę przepływy ludności związane z zatrudnieniem w przekroju powiatowym (zob. tabl. 8 i 9), można zauważyć, że największą liczbą dojeżdżających do pracy (powyżej 30 tys. osób) w 2011 r. charakteryzowały się powiaty: poznański, krakowski, wołomiński i m. Kraków. W skali całego kraju liczba dojeżdżających do pracy w powiatach mieściła się najczęściej w przedziale 5 tys. i mniej.

Tabl. 8. Powiaty z największą liczbą dojeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Powiaty	Liczba dojeżdżających
3021	Poznański	58082
1206	Krakowski	36524
1434	Wołomiński	32275
1261	m. Kraków	30823
2402	Bielski	27012
2401	Będziński	26829
1213	Oświęcimski	26446
1465	m. st. Warszawa	26299
3064	m. Poznań	25641
2215	Wejherowski	25163
2403	Cieszyński	24553
1816	Rzeszowski	23920
1218	Wadowicki	23807
2475	m. Sosnowiec	21957
2417	Żywiecki	21913
1216	Tarnowski	21604
1421	Pruszkowski	20193
1412	Miński	20015
2415	Wodzisławski	19932
1203	Chrzanowski	19915

Tabl. 9. Powiaty z najmniejszą liczbą dojeżdżających do pracy w 2011 r.

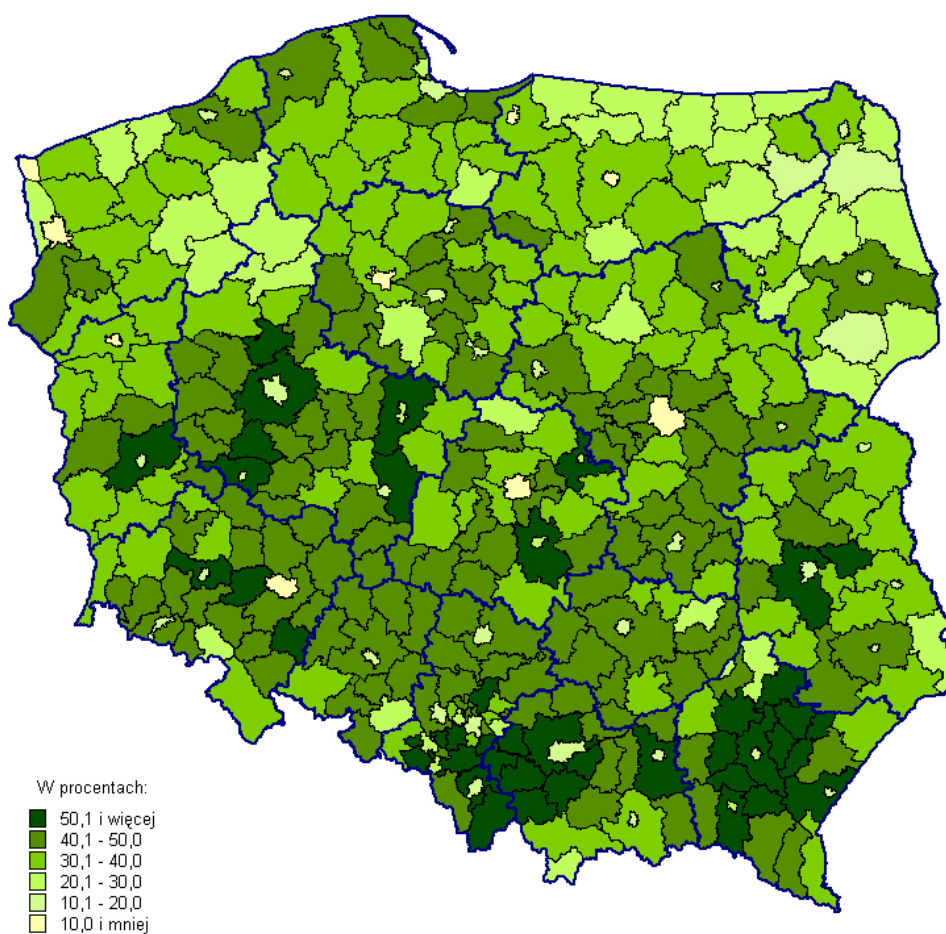
Kod terytorialny	Powiaty	Liczba dojeżdżających
3263	m. Świnoujście	706
2009	Sejneński	820
2818	Gołdapski	1221
2006	Kolneński	1375
2819	Węgorzewski	1469
1801	Bieszczadzki	1526
2008	Moniecki	1561
1410	Łosicki	1649
2004	Grajewski	1721

Tabl. 9. Powiaty z najmniejszą liczbą dojeżdżających do pracy w 2011 r. (dok.)

Kod terytorialny	Powiaty	Liczba dojeżdżających
2010	Siemiatycki	1806
2003	Bielski	1893
1821	Leski	1910
2809	Lidzbarski	1960
2012	Suwalski	2010
2001	Augustowski	2013
2062	m. Łomża	2091
0661	m. Biała Podlaska	2128
2603	Kazimierski	2157
2811	Nidzicki	2202
2063	m. Suwałki	2222

Najmniejszą liczbę dojeżdżających do pracy w powiatach odnotowano w woj. zachodniopomorskim (m. Świnoujście) oraz w powiatach wschodniej części kraju, głównie w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim.

Ryc. 3. Udział dojeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych według powiatów w 2011 r.

Udział dojeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych (zob. ryc. 3) wynoszący powyżej 50% wystąpił w 42 powiatach w kraju, a najwyższe jego wartości odnotowano w powiatach województwa podkarpackiego i śląskiego. Wysokie wartości rozpatrywanego tu wskaźnika (między 40% a 50%) występowały w 137 powiatach – przede wszystkim w województwach Polski zachodniej, południowo-zachodniej i południowej, a także wokół dużych ośrodków miejskich. Udział poniżej 10% występował w 9 miastach na prawach powiatu, a najniższe jego wartości odnotowano w Warszawie, Świnoujściu, Wrocławiu, Szczecinie i Olsztynie.

Tabl. 10. Powiaty z największą liczbą osób przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Powiaty	Liczba przyjeżdżających
1465	m. st. Warszawa.....	276366
2469	m. Katowice.....	122315
1261	m. Kraków.....	96540
3064	m. Poznań.....	90755
0264	m. Wrocław.....	65219
1061	m. Łódź.....	49206
1863	m. Rzeszów.....	45993
2261	m. Gdańsk.....	45227
3021	Poznański.....	44298
0663	m. Lublin.....	40226
2461	m. Bielsko-Biała.....	30581
0461	m. Bydgoszcz.....	29930
2262	m. Gdynia.....	28514
2466	m. Gliwice.....	27885
3262	m. Szczecin.....	25755
2661	m. Kielce.....	25690
1661	m. Opole.....	23370
2862	m. Olsztyn.....	18328
0223	Wrocławski.....	18059
2464	m. Częstochowa.....	17931

Tablica 10 i 11 informują o liczbie przyjeżdżających do pracy w danym powiecie z gmin leżących w innych powiatach. Biorąc pod uwagę tak rozumiane przepływy międzypowiatowe, największą liczbę przyjeżdżających do pracy (276,4 tys.) zanotowano w Warszawie. Znacząca okazała się też liczba takich pracowników w Katowicach (122,3 tys.), Krakowie (96,5 tys.) i w Poznaniu (90,8 tys.), a nieco mniej było ich we Wrocławiu (65,2 tys.). W kilku innych miastach na prawach powiatu (Łódź, Rzeszów, Gdańsk, Lublin) oraz w powiecie poznańskim liczba przyjeżdżających kształtowała się w przedziale od 40 tys. do 50 tys.

Liczba przyjeżdżających do pracy w 2011 r. była w zdecydowanej większości powiatów mniejsza od 2,5 tys., a w 111 powiatach przyjeżdżało do pracy 1000 i mniej osób. Najmniejszą ich liczbę zanotowano w powiecie sejneńskim (105 osób).

Tabl. 11. Powiaty z najmniejszą liczbą osób przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Powiaty	Liczba przyjeżdżających
2009	Sejneński	105
2818	Gołdapski	156
2006	Kolneński	187
1437	Żuromiński	208
1809	Lubaczowski	216
1409	Lipski	243
2811	Nidzicki	247
2008	Moniecki	257
0613	Parczewski	287
0204	Górowski	293
2816	Piski	301
0619	Włodawski	313
0411	Radziejowski	325
1801	Bieszczadzki	335
1410	Łosicki	337
2802	Braniewski	344
2603	Kazimierski	346
2001	Augustowski	347
3202	Choszczeński	352
0604	Hrubieszowski	352

Liczba osób wyjeżdżających do pracy z powiatu do gmin w innych powiatach w 2011 r. (przepływy międzypowiatowe; zob. tabl. 12 i 13) oscylowała między 0,6 tys. (pow. sejneński) a 40,0 tys. (pow. poznański). Więcej niż 20 tys. zatrudnionych wyjeżdżało do pracy z 9 powiatów, w tym z miasta Krakowa, Warszawy, Poznania i Sosnowca. W większości powiatów liczba wyjeżdżających do pracy była mniejsza niż 5,0 tys.

Tabl. 12. Powiaty z największą liczbą osób wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Powiaty	Liczba wyjeżdżających
3021	Poznański	39956
1261	m. Kraków	30823
1206	Krakowski	29261
1465	m. st. Warszawa	26299
3064	m. Poznań	25641
1434	Wołomiński	24272

Tabl. 12. Powiaty z największą liczbą osób wyjeżdżających do pracy w 2011 r. (dok.)

Kod terytorialny	Powiaty	Liczba wyjeżdżających
2401	Będziński	22565
2402	Bielski	22178
2475	m. Sosnowiec	21957
1816	Rzeszowski	19584
1061	m. Łódź	19407
2462	m. Bytom	18562
2261	m. Gdańsk	18539
2469	m. Katowice	17819
2215	Wejherowski	17714
1216	Tarnowski	16472
2604	Kielecki	16448
1421	Pruszkowski	16388
2262	m. Gdynia	16353
2478	m. Zabrze	15946

Tabl. 13. Powiaty z najmniejszą liczbą osób wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Powiaty	Liczba wyjeżdżających
2009	Sejneński	566
2818	Gołdapski	666
3263	m. Świnoujście	706
2006	Kolneński	841
2819	Węgorzewski	887
2010	Siemiatycki	904
1801	Bieszczadzki	906
1410	Łosicki	927
2004	Grajewski	960
1821	Leski	1011
2008	Moniecki	1032
3205	Gryficki	1170
2813	Olecki	1193
2014	Zambrowski	1228
2809	Lidzbarski	1299
2603	Kazimierski	1303
2003	Bielski	1307
2001	Augustowski	1322
2811	Nidzicki	1349
0605	Janowski	1416

W przekroju powiatowym obliczono również tzw. ilorazy przepływów ludności związanych z zatrudnieniem, które informują, jaki jest stosunek liczby przyjeżdżających do pracy w danym powiecie do liczby wyjeżdżających stąd do pracy poza jego granice (zob. ryc. 4). Powiaty zajmujące 20 kolejnych miejsc w rankingu według tego wskaźnika ułożono w tablicy 14.

Tabl. 14. Powiaty z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Powiaty	Iloraz przepływów
1465	m. st. Warszawa	10,51
2469	m. Katowice	6,86
1863	m. Rzeszów	6,02
1661	m. Opole	5,92
1861	m. Krosno	5,61
0264	m. Wrocław	4,57
2661	m. Kielce	4,47
0663	m. Lublin	3,96
2862	m. Olsztyn	3,92
2461	m. Bielsko-Biała	3,88
0862	m. Zielona Góra	3,58
3064	m. Poznań	3,54
1262	m. Nowy Sącz	3,53
1263	m. Tarnów	3,49
1261	m. Kraków	3,13
3262	m. Szczecin	3,00
2467	m. Jastrzębie-Zdrój	2,94
0461	m. Bydgoszcz	2,94
0216	Polkowicki	2,80
2466	m. Gliwice	2,67

Największa przewaga liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy wystąpiła w Warszawie (iloraz przepływów równy 10,51) Nieco niższym wskaźnikiem charakteryzowały się Katowice i Rzeszów (odpowiednio 6,86 i 6,02). W czterech kolejnych powiatach w kraju wartość tego ilorazu mieściła się w przedziale od 4,47 do 5,92 (Opole, Krosno, Wrocław, Kielce).

Tabl. 15. Powiaty z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

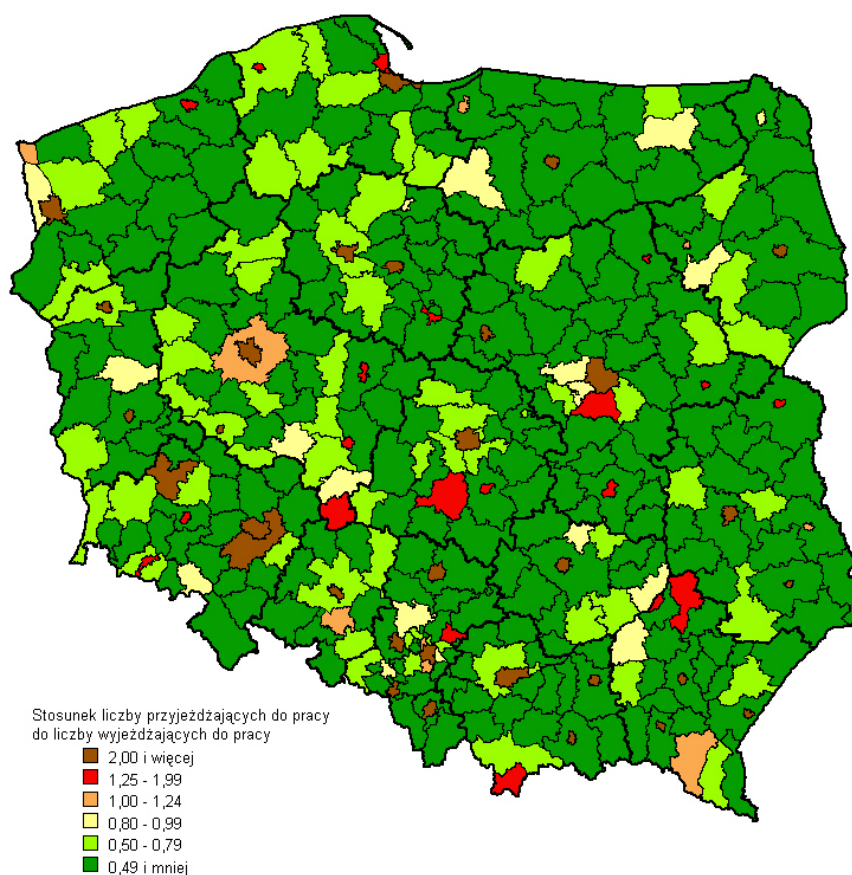
Kod terytorialny	Powiaty	Iloraz przepływów
0204	Górowski	0,10
1802	Brzozowski	0,11
1809	Lubaczowski	0,14
1416	Ostrowski	0,14
1433	Węgrowski	0,14
1403	Garwoliński	0,14
1005	Łowicki	0,14
1437	Żuromiński	0,15
2816	Piski	0,15
3202	Choszczeński	0,15

Tabl. 15. Powiaty z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r. (dok.)

Kod terytorialny	Powiaty	Iloraz przepływów
1807	Krośnieński.....	0,15
1819	Strzyżowski.....	0,15
0620	Zamojski.....	0,16
1813	Przemyski.....	0,17
0404	Chełmiński.....	0,17
1409	Lipski.....	0,17
0411	Radziejowski.....	0,17
2210	Nowodworski.....	0,18
0604	Hrubieszowski.....	0,18
1427	Sierpecki.....	0,18

W tabelicy 15 ujęto 20 powiatów, gdzie odnotowano największą przewagę liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy. W tej grupie najniższa wartość ilorazu przepływów (0,10) wystąpiła w powiecie górowskim (woj. dolnośląskie). W 11 powiatach wskaźnik ten mieścił się w przedziale 0,11 – 0,15, z czego po cztery powiaty wchodziły w skład woj. podkarpackiego i woj. mazowieckiego, pozostałe trzy należały do woj. łódzkiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego.

Ryc. 4. Iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem według powiatów w 2011 r.

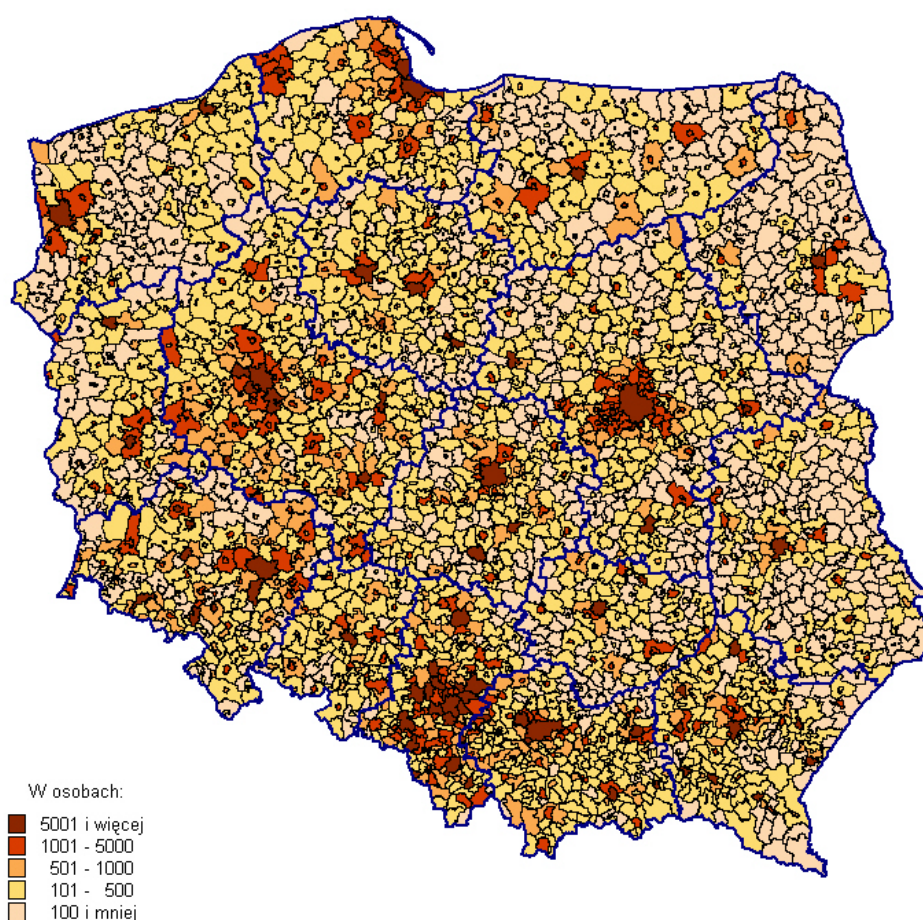

1.3. Przekrój gminny

Zauważalne jest duże zróżnicowanie między poszczególnymi gminami w kraju pod względem liczby przyjeżdżających do pracy (zob. ryc. 5 i tabl. 16). Zdecydowanie największe strumienie tych osób kierują się w stronę dużych ośrodków miejskich (zwłaszcza do Warszawy i Katowic). Wyraźnie największym natężeniem przepływu pracowników najemnych charakteryzują się miasta wojewódzkie.

Najmniejszą liczbą przyjeżdżających do pracy (w wartościach bezwzględnych) charakteryzowały się niektóre gminy województw: podlaskiego, warmińsko-mazurskiego, zachodniopomorskiego i mazowieckiego.

Ryc. 5. Przyjeżdżający do pracy według gmin w 2011 r.

Tabl. 16. Gminy z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
1465011	Warszawa	276366
2469011	Katowice.....	122315
1261011	Kraków	96540
3064011	Poznań.....	90755

Tabl. 16. Gminy z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r. (dok.)

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
0264011	Wrocław	65219
1061011	Łódź.....	49206
1863011	Rzeszów	45993
2261011	Gdańsk	45227
0663011	Lublin	40226
2461011	Bielsko-Biała	30581
0461011	Bydgoszcz	29930
2262011	Gdynia.....	28514
2466011	Gliwice	27885
3262011	Szczecin	25755
2661011	Kielce	25690
1661011	Opole.....	23370
2862011	Olsztyn	18328
2464011	Częstochowa	17931
2467011	Jastrzębie-Zdrój.....	17838
0862011	Zielona Góra	17341

Uwzględniając liczbę zatrudnionych, którzy pracują w gminie innej niż ta, gdzie znajduje się ich miejsce zamieszkania, również dostrzega się wyraźne zróżnicowanie przestrzenne. W 2011 r. znaczną liczbą wyjeżdżających do pracy (ponad 1000 zatrudnionych) charakteryzowało się wiele gmin zlokalizowanych głównie w województwach: śląskim, małopolskim, wielkopolskim i podkarpackim. Najwięcej takich osób (zob. tabl. 17) zanotowano jednak w dużych miastach, a w szczególności w Krakowie, Warszawie, Poznaniu i Sosnowcu (powyżej 20 tys. osób).

Tabl. 17. Gminy z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
1261011	Kraków	30823
1465011	Warszawa	26299
3064011	Poznań.....	25641
2475011	Sosnowiec.....	21957
1061011	Łódź.....	19407
2462011	Bytom	18562
2261011	Gdańsk.....	18539
2469011	Katowice.....	17819
2262011	Gdynia.....	16353
2478011	Zabrze	15946
0264011	Wrocław	14278
2465011	Dąbrowa Górnicza	13275
2477011	Tychy.....	12982

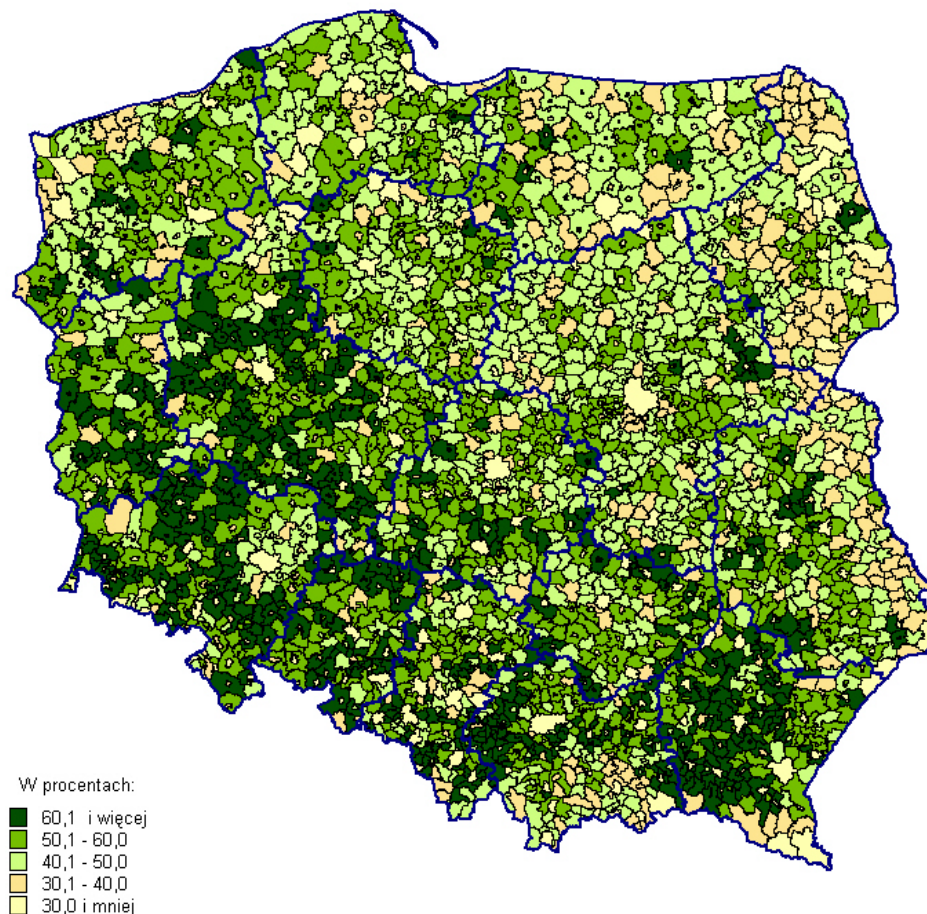
Tabl. 17. Gminy z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r. (dok.)

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
2463011	Chorzów	12115
2472011	Ruda Śląska	10728
2466011	Gliwice	10427
0461011	Bydgoszcz.....	10194
0663011	Lublin	10168
2474011	Siemianowice Śląskie.....	9987
2401011	Będzin.....	9588

W przekroju gminnym znaczne było też zróżnicowanie pod względem udziału wyjeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych (zob. ryc. 6). Koncentracja gmin, w których ten wskaźnik uzyskuje wartość większą niż 60%, występowała w pasie od zachodniej, przez południowo-zachodnią, aż do południowo-wschodniej części kraju. W gminach pozostałej części kraju dominował wskaźnik na poziomie 40% – 50%.

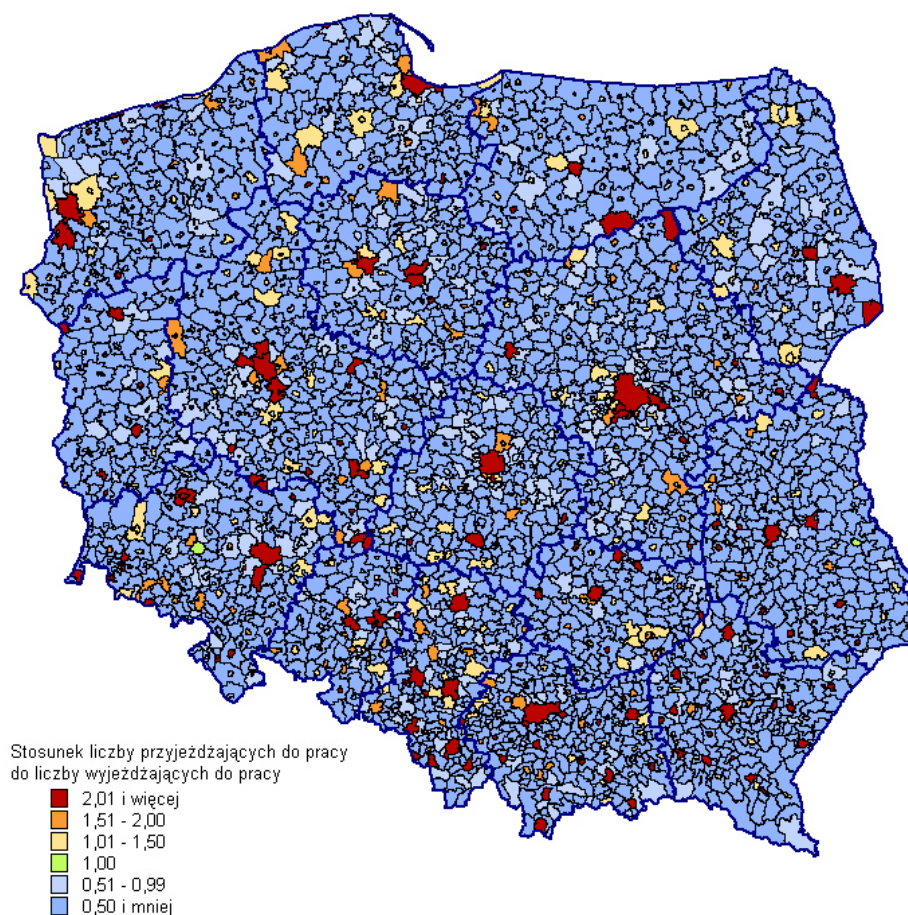
Najniższym udziałem wyjeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych charakteryzowały się głównie duże ośrodki miejskie.

Ryc. 6. Udział wyjeżdżających do pracy w liczbie zatrudnionych według gmin w 2011 r.

O stosunku liczby przyjeżdżających do pracy w danej gminie i liczby osób wyjeżdżających do pracy z tej gminy informuje iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem (zob. ryc. 7 oraz tabl. 18 i 19). Z przeprowadzonego badania wynika, że w 2011 r. iloraz równy 1,00 wystąpił tylko w gminie wiejskiej Legnickie Pole (woj. dolnośląskie), gminach miejskich Chełm (woj. lubelskie) i Rawa Mazowiecka (woj. łódzkie) oraz w części miejskiej gminy Jutrosin (woj. wielkopolskie).

Ryc. 7. Iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem według gmin w 2011 r.

Tabl. 18. Gminy z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1001042	Kleszczów	55,40
0610052	Puchaczów.....	12,93
1465011	Warszawa	10,51
0223052	Kobierzyce	10,07
2005082	Narew.....	9,19
3023052	Powidz	8,99
3010044	Kleczew - miasto	8,75
3205072	Rewal	7,03

Tabl. 18. Gminy z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r. (dok.)

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
2469011	Katowice	6,86
0216044	Polkowice - miasto.....	6,84
2613064	Włoszczowa - miasto.....	6,12
1863011	Rzeszów.....	6,02
1661011	Opole	5,92
1861011	Krosno	5,61
2013034	Czyżew - miasto.....	5,27
3021172	Tarnowo Podgórne.....	5,00
1817011	Sanok	5,00
1207011	Limanowa	4,77
1802014	Brzozów - miasto.....	4,59
0264011	Wrocław.....	4,57

Tabl. 19. Gminy z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

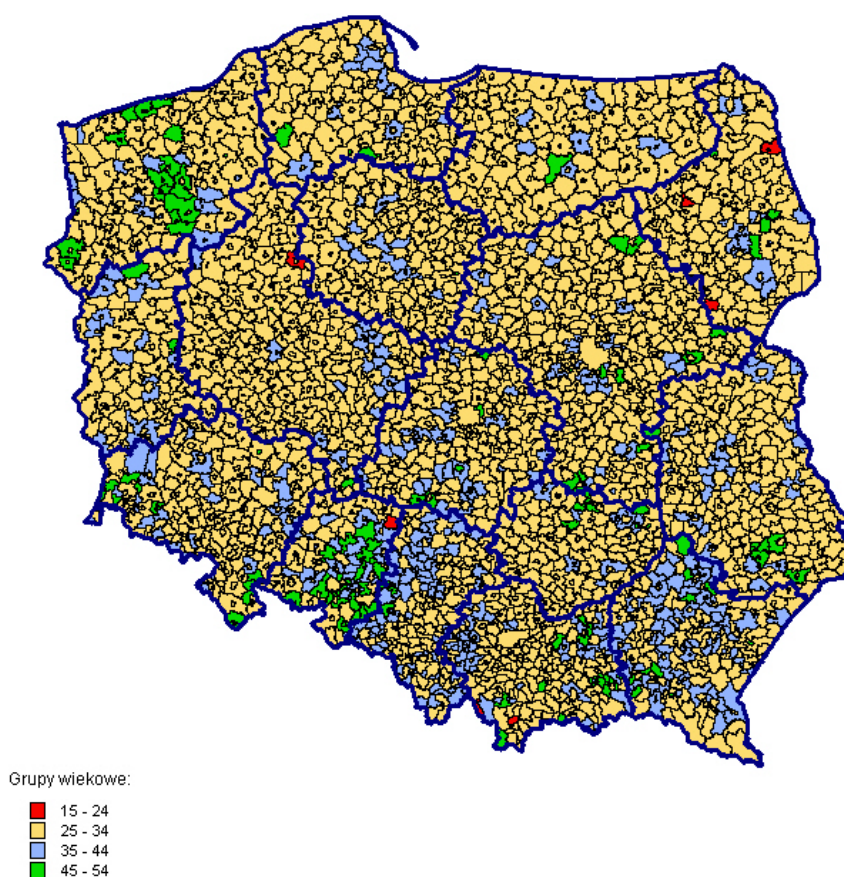
Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1416045	Brok - obszar wiejski.....	0,00
2002105	Surąż - obszar wiejski.....	0,00
1416092	Szulborze Wielkie	0,00
0618125	Tyszowce - obszar wiejski	0,00
0807025	Lubniewice - obszar wiejski.....	0,01
2608015	Działoszyce - obszar wiejski	0,01
2005075	Kleszczele - obszar wiejski	0,01
3211035	Nowe Warpno - obszar wiejski	0,02
3214035	Dobrzany - obszar wiejski	0,02
0418085	Izbica Kujawska - obszar wiejski	0,02
2602072	Słupia (Jędrzejowska).....	0,02
0418115	Lubień Kujawski - obszar wiejski.....	0,02
0211045	Ścinawa - obszar wiejski.....	0,02
1007025	Drzewica - obszar wiejski.....	0,02
2209075	Nowy Staw - obszar wiejski.....	0,02
2818012	Banie Mazurskie.....	0,03
0811045	Jasień - obszar wiejski.....	0,03
3212035	Lipiany - obszar wiejski	0,03
2607045	Ćmielów - obszar wiejski	0,03
2807045	Kisielice - obszar wiejski	0,03

We wszystkich miastach wojewódzkich liczba przyjeżdżających do pracy była większa od liczby wyjeżdżających, a najwyższą przewagę odnotowano w Warszawie, gdzie na jednego wyjeżdżającego przypadało średnio 11 przyjeżdżających do pracy. Wartości ilorazu przepływów w grupie miast wojewódzkich zawierały się w przedziale od 2,03 (Białystok) do 10,51 (Warszawa).

W skali całego kraju liczba gmin, w których więcej osób przyjeżdża do pracy niż wyjeżdża (rozpatrywany wskaźnik osiąga wartości powyżej jedności) jest mała. Największą wartość liczbową (55,40) miał on w gminie Kleszczów (woj. łódzkie). Oznacza to, że tutaj na jednego zatrudnionego wyjeżdżającego do pracy przeciętnie przypadało 55 przyjeżdżających do pracy w tej gminie.

W 2011 r. w zdecydowanej większości gmin (2530; 82,2% ogólnej liczby gmin) wśród wyjeżdżających do pracy przeważały osoby w wieku 25-34 lata (zob. ryc. 8).

Ryc. 8. Wyjeżdżający do pracy według dominującej grupy wieku i gmin w 2011 r.

W 417 gminach dominowały osoby będące w wieku 35-44 lata. Najwięcej takich gmin było w województwach: śląskim (67), podkarpackim (63) i małopolskim (44). W 127 gminach najliczniej reprezentowany był przedział wiekowy 45-54 lata, a jedynie w 7 gminach najczęściej występowały osoby w wieku 15-24 lata.

2. Elementy rankingu gmin w przekroju wojewódzkim

Przedstawioną dotąd charakterystykę terytorialnego zróżnicowania dojazdów do pracy w przekroju gminnym można uszczegółowić w odniesieniu do każdego województwa w Polsce. Z tą myślą w niniejszej części publikacji zamieszczono tablice zawierające listy 10 gmin, które w danym województwie zajmują czołowe lokaty pod względem liczby przyjeżdżających i wyjeżdżających do pracy oraz tak samo liczne wykazy gmin z największą i najmniejszą wartością ilorazu przepływów związanych z zatrudnieniem.

Wspomniane tablice uzupełniono krótkim komentarzem podkreślającym niektóre spostrzeżenia wynikające z informacji w nich zawartych. Można sądzić, że taki zabieg zwiększa zasób informacji o dojazdach do pracy w 2011 r., a także stwarza kolejną platformę do porównań między województwami.

2.1. Województwo dolnośląskie

Wśród 10 gmin województwa dolnośląskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 20) na pierwszym miejscu znajdował się Wrocław (65,2 tys. osób). W każdej z pozostałych 9 gmin liczba takich pracowników była mniejsza od 15,0 tys. Przewodziła w tej grupie gmina Kobierzyce, a za nią znajdowało się siedem gmin miejskich i jedno miasto, stanowiące część gminy miejsko-wiejskiej.

Również na liście 10 gmin o największej liczbie wyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 21) czołowe miejsce zajął Wrocław (14,3 tys.). Liczba wyjeżdżających do pracy z pozostałych 9 gmin lokowała się w przedziale od 3,2 tys. do 7,3 tys.

Tabl. 20. Gminy województwa dolnośląskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
0264011	Wrocław	65219
0223052	Kobierzyce	13651
0216044	Polkowice - miasto	11831
0262011	Legnica	10181
0221091	Wałbrzych	8688
0211011	Lubin	7752
0219011	Świdnica	5951
0261011	Jelenia Góra	5435
0202021	Dzierżoniów	4350
0215011	Oława	4195

Tabl. 21. Gminy województwa dolnośląskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
0264011	Wrocław	14278
0211011	Lubin	7256
0203011	Głogów	6810
0262011	Legnica	5328
0221091	Wałbrzych	4597
0219011	Świdnica	4551
0261011	Jelenia Góra	3484
0202011	Bielawa	3472
0214011	Oleśnica	3388
0215011	Oława	3210

Największą przewagę liczby przyjeżdżających nad liczbą wyjeżdżających do pracy zanotowano w gminie Kobierzyce - 10,07 (zob. tabl. 22).

W grupie pozostałych 9 gmin wyszczególnionych w tabelicy 22 wyróżnia się część miejska gminy Polkowice z ilorazem 6,84, a wskaźniki dla kolejnych gmin zawierały się w przedziale 2,34-4,57.

Tabl. 22. Gminy województwa dolnośląskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
0223052	Kobierzyce.....	10,07
0216044	Polkowice - miasto.....	6,84
0264011	Wrocław.....	4,57
0216045	Polkowice - obszar wiejski.	4,56
0225034	Bogatynia - miasto.....	3,94
0223044	Kąty Wrocławskie - miasto	3,14
0214054	Międzybórz - miasto.....	3,07
0208051	Polanica-Zdrój.....	2,99
0208021	Kłodzko.....	2,77
0206011	Karpacz.....	2,34

Tabl. 23. Gminy województwa dolnośląskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
0211045	Ścinawa - obszar wiejski..	0,02
0212025	Lubomierz - obszar wiejski.....	0,05
0214025	Bierutów - obszar wiejski..	0,05
0217055	Wiązów - obszar wiejski..	0,05
0220025	Prusice - obszar wiejski...	0,06
0204045	Wąsosz - obszar wiejski..	0,06
0216055	Przemków - obszar wiejski.....	0,07
0219085	Żarów - obszar wiejski....	0,07
0225045	Pieńsk - obszar wiejski...	0,07
0208085	Lądek-Zdrój - obszar wiejski.....	0,07

W grupie gmin z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 23) w województwie dolnośląskim znajdowały się tylko części wiejskie gmin. W obszarze wiejskim gminy Ścinawa na 100 osób wyjeżdżających do pracy z niej przypadają 2 osoby przyjeżdżające tutaj do pracy. W pozostałych 9 gminach wymienionych w tabelicy 23 iloraz przepływów mieścił się w przedziale 0,05-0,07.

2.2. Województwo kujawsko-pomorskie

W województwie kujawsko-pomorskim (zob. tabl. 24) najwięcej zatrudnionych przyjeżdżało z innych gmin do pracy w Bydgoszczy (29,9 tys.) i Toruniu (16,3 tys.). W pozostałych miastach liczba takich osób mieściła się w granicach od 1,6 tys. do 6,0 tys. W czołowej dziesiątce pod względem liczby przyjeżdżających do pracy w województwie kujawsko-pomorskim znalazły się też gminy wiejska Białe Błota (3,4 tys.) i Łysomice (3,2 tys.).

Tabl. 24. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
0461011	Bydgoszcz	29930
0463011	Toruń	16289
0464011	Włocławek	5987
0407011	Inowrocław	5797
0402011	Brodnica	3875
0462011	Grudziądz	3729
0403012	Białe Błota	3370
0415062	Łysomice	3175
0414094	Świecie - miasto	2853
0410034	Nakło nad Notecią - miasto	1624

Tabl. 25. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
0461011	Bydgoszcz	10194
0463011	Toruń	7222
0462011	Grudziądz	3888
0407011	Inowrocław	3726
0464011	Włocławek	3336
0415042	Lubicz	2421
0403012	Białe Błota	2226
0410034	Nakło nad Notecią - miasto	1956
0410055	Szubin - obszar wiejski	1916
0410035	Nakło nad Notecią - obszar wiejski	1894

Tabl. 26. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
0418114	Lubień Kujawski - miasto	4,19
0402011	Brodnica	3,14
0415062	Łysomice	3,05
0461011	Bydgoszcz	2,94
0401021	Ciechocinek	2,32
0463011	Toruń	2,26
0414094	Świecie - miasto	2,12
0418064	Chodecz - miasto	1,95
0416064	Tuchola - miasto	1,89
0408011	Lipno	1,81

Tabl. 27. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
0418085	Izbica Kujawska - obszar wiejski	0,02
0418115	Lubień Kujawski - obszar wiejski	0,02
0418125	Lubraniec - obszar wiejski	0,03
0412062	Wąpielsk	0,04
0418065	Chodecz - obszar wiejski	0,05
0418032	Boniewo	0,07
0408022	Bobrowniki	0,07
0414102	Świekatowo	0,09
0402075	Jabłonowo Pomorskie - obszar wiejski	0,09
0419035	Janowiec Wielkopolski - obszar wiejski	0,09

Największa przewaga liczby przyjeżdżających nad liczbą wyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 26) wystąpiła w mieście Lubień Kujawski (4,19).

2.3. Województwo lubelskie

W czołowej dziesiątce gmin województwa lubelskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 28) było 9 gmin miejskich. Jedyłą w tej grupie gminą wiejską jest Puchaczów, gdzie znajduje się kopalnia węgla kamiennego. Najwięcej zatrudnionych w 2011 r. przyjeżdżało do pracy

w Lublinie (40,2 tys.). Przyjeżdżających do pracy w Zamościu (2. miejsce) było sześciokrotnie mniej niż w stolicy województwa.

Liczba wyjeżdżających do pracy okazała się również największa w Lublinie (blisko 10,2 tys.) i od dwóch do prawie pięciu razy przekraczała stany w pozostałych gminach wyszczególnionych w tabeli 29.

Tabl. 28. Gminy województwa lubelskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
0663011	Lublin	40226
0664011	Zamość	6622
0610052	Puchaczów	4486
0602011	Biłgoraj	4466
0614011	Puławy	4366
0661011	Biała Podlaska	3038
0611011	Łuków	2926
0607011	Kraśnik	2690
0608011	Lubartów	2573
0662011	Chełm	2472

Tabl. 29. Gminy województwa lubelskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
0663011	Lublin	10168
0610034	Łęczna - miasto	3821
0617011	Świdnik	3784
0664011	Zamość	2663
0620142	Zamość	2577
0662011	Chełm	2481
0614011	Puławy	2459
0609112	Niemce	2149
0661011	Biała Podlaska	2128
0611052	Łuków	2071

Tabl. 30. Gminy województwa lubelskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
0610052	Puchaczów	12,93
0663011	Lublin	3,96
0618064	Łaszczów - miasto	3,87
0620154	Zwierzyniec - miasto	3,17
0602011	Biłgoraj	2,88
0614084	Nałęczów - miasto	2,85
0605054	Janów Lubelski - miasto	2,83
0664011	Zamość	2,49
0618011	Tomaszów Lubelski	2,48
0614044	Kazimierz Dolny - miasto	2,44

Tabl. 31. Gminy województwa lubelskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
0618125	Tyszowce - obszar wiejski	0,00
0602055	Frampol - obszar wiejski	0,04
0609062	Jabłonna	0,05
0605032	Dzwola	0,05
0616045	Ryki - obszar wiejski	0,05
0620155	Zwierzyniec - obszar wiejski	0,05
0612065	Poniatowa - obszar wiejski	0,06
0618072	Rachanie	0,07
0614045	Kazimierz Dolny - obszar wiejski	0,07
0610035	Łęczna - obszar wiejski	0,08

Relatywnie największą „siłę przyciągania zatrudnionych” w województwie lubelskim miała wspomniana już gmina wiejska Puchaczów, gdzie iloraz przepływów (12,93) był wielokrotnie wyższy niż w pozostałych gminach, które ujęto w tablicy 30. Najniższe wartości ilorazu przepływów związanych z zatrudnieniem w województwie lubelskim zanotowano w gminach wiejskich lub w wiejskiej części gmin miejsko-wiejskich (zob. tabl. 31), gdzie wyjeżdżających było znacznie więcej niż przyjeżdżających do pracy.

2.4. Województwo lubuskie

Największą liczbę przyjeżdżających do pracy w województwie lubuskim (17,3 tys.) zanotowano w Zielonej Górze (zob. tabl. 32). Była ona ponad dwukrotnie większa niż w Gorzowie Wielkopolskim, a ponad dwunastokrotnie przewyższała stan w gminie wiejskiej Zielona Góra.

W grupie dziesięciu gmin z największą liczbą wyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 33) nie dostrzega się wielkich różnic. Obejmuje ona 5 gmin miejskich, dwie gminy wiejskie oraz jeden obszar wiejski i dwa obszary miejskie gmin miejsko-wiejskich. Wyjeżdżało z nich do pracy od 1,3 tys. do 4,8 tys. zatrudnionych.

Tabl. 32. Gminy województwa lubuskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
0862011	Zielona Góra	17341
0861011	Gorzów Wielkopolski	6938
0811021	Żary	3898
0808054	Świebodzin - miasto	3815
0804011	Nowa Sól	2745
0802064	Krosno Odrzańskie - miasto	2088
0803024	Międzyrzecz - miasto	1568
0809064	Sulechów - miasto	1509
0810021	Żagań	1460
0809102	Zielona Góra	1396

Tabl. 33. Gminy województwa lubuskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
0862011	Zielona Góra	4846
0809102	Zielona Góra	3289
0861011	Gorzów Wielkopolski	2822
0804011	Nowa Sól	2382
0809064	Sulechów - miasto	2164
0810021	Żagań	1859
0811102	Żary	1756
0811021	Żary	1708
0808055	Świebodzin - obszar wiejski	1442
0808054	Świebodzin - miasto	1272

Pracowników najemnych w województwie lubuskim najbardziej „przyciągała” Zielona Góra (gmina miejska), do której przyjeżdżało ich prawie czterokrotnie więcej, niż wyjeżdżało (zob. tabl. 34). Wśród 10 gmin z najwyższym ilorazem przepływu zatrudnionych wszystkie były ośrodkami miejskimi (w tym Gorzów Wielkopolski), natomiast w tej grupie, gdzie ten iloraz był najmniejszy (zob. tabl. 35), znalazły się tylko obszary wiejskie gmin miejsko-wiejskich i jedna gmina wiejska.

Tabl. 34. Gminy województwa lubuskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
0862011	Zielona Góra	3,58
0808054	Świebodzin - miasto	3,00
0810044	Iłowa - miasto	2,84
0801074	Witnica - miasto	2,58
0801011	Kostrzyn nad Odrą	2,55
0861011	Gorzów Wielkopolski	2,46
0811021	Żary	2,28
0802064	Krosno Odrzańskie - miasto	2,21
0812014	Sława - miasto	2,19
0807044	Sulęcín - miasto	2,15

Tabl. 35. Gminy województwa lubuskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
0807025	Lubniewice - obszar wiejski	0,01
0811045	Jasień - obszar wiejski	0,03
0803012	Bledzew	0,05
0812025	Szlichtyngowa - obszar wiejski	0,05
0810055	Małomice - obszar wiejski	0,06
0806045	Strzelce Krajeńskie - obszar wiejski	0,06
0805035	Ośno Lubuskie - obszar wiejski	0,07
0805015	Cybinka - obszar wiejski	0,08
0810045	Iłowa - obszar wiejski	0,08
0803055	Skwierzyna - obszar wiejski	0,09

2.5. Województwo łódzkie

Wśród 10 gmin z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w województwie łódzkim w 2011 r. (zob. tabl. 36) ujęto 9 miast i jedną gminę wiejską (Kleszczów). Na pierwszym miejscu znajdowała się Łódź, do której przyjeżdżało 49,2 tys. zatrudnionych, czyli trzykrotnie więcej niż do Kleszczowa (2. miejsce), sześciokrotnie więcej niż do Piotrkowa Trybunalskiego (3. miejsce) i szesnastokrotnie więcej niż do miasta Opoczno (10. miejsce). Wysoka pozycja Kleszczowa związana jest głównie z lokalizacją przemysłu górniczego i energetycznego na terenie tej gminy.

Na liście 10 gmin z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r. (tabl. 37) znalazły się wyłącznie miasta. Pierwsze miejsce na niej zajmuje Łódź (19,4 tys.). Z Bełchatowa, który uplasował się na drugim miejscu, wyjeżdżało 9,3 tys. zatrudnionych, a z miasta Aleksandrów Łódzki (10. miejsce) wyjeżdżających do pracy było 2,6 tys.

Tabl. 36. Gminy województwa łódzkiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
1061011	Łódź	49206
1001042	Kleszczów	13795
1062011	Piotrków Trybunalski	8033
1017094	Wieluń - miasto	4995
1019011	Zduńska Wola	3639
1014011	Sieradz	3616
1008021	Pabianice	3606
1063011	Skierniewice	2990
1016011	Tomaszów Mazowiecki ...	2984
1007044	Opoczno - miasto	2969

Tabl. 37. Gminy województwa łódzkiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
1061011	Łódź	19407
1001011	Bełchatów	9283
1020031	Zgierz	6119
1008021	Pabianice	4836
1062011	Piotrków Trybunalski	4519
1063011	Skierniewice	4269
1016011	Tomaszów Mazowiecki ...	3495
1019011	Zduńska Wola	2708
1014011	Sieradz	2637
1020044	Aleksandrów Łódzki - miasto	2619

Wśród gmin z największym ilorazem przepływu zatrudnionych w województwie łódzkim w 2011 r. (zob. tabl. 38) na pierwszym miejscu znajdowała się gmina wiejska Kleszczów, gdzie na jednego wyjeżdżającego przeciętnie przypadało 55 przyjeżdżających do pracy. Gmina Kleszczów to nie tylko najbardziej uprzemysłowiona część regionu łódzkiego; to również Kleszczowskie Strefy Przemysłowe przyciągające inwestorów zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Przekłada się to na miejsca pracy dla wielu pracowników najemnych, którzy przyjeżdżają tu również z innych gmin. W pozostałych 9 gminach iloraz przepływu zatrudnionych zamykał się w przedziale od 1,64 (obszar wiejski gminy Stryków) do 3,78 (Rzgów).

Na wykazie 10 gmin z najmniejszą wartością tego wskaźnika (0,02-0,09) znalazły się tylko gminy i obszary wiejskie (zob. tabl. 39).

Tabl. 38. Gminy województwa łódzkiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1001042	Kleszczów	55,40
1006104	Rzgów - miasto	3,78
1017094	Wieluń - miasto	3,24
1061011	Łódź	2,54
1018074	Wieruszów - miasto	2,41
1007044	Opoczno - miasto	2,02
1062011	Piotrków Trybunalski	1,78
1007024	Drzewica - miasto	1,70
1010114	Wolbórz - miasto	1,67
1020085	Stryków - obszar wiejski ..	1,64

Tabl. 39. Gminy województwa łódzkiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1007025	Drzewica - obszar wiejski ..	0,02
1017102	Wierzchnas	0,08
1010012	Aleksandrów	0,08
1011035	Podębice - obszar wiejski	0,09
1005042	Domaniewice	0,09
1001085	Zelów - obszar wiejski ...	0,09
1002045	Krośniewice - obszar wiejski	0,09
1005082	Łyszkowice	0,09
1018012	Bolesławiec	0,09
1011045	Uniejów - obszar wiejski ..	0,09

2.6. Województwo małopolskie

Wśród gmin województwa małopolskiego pierwsze miejsce pod względem liczby przyjeżdżających do pracy zajmował Kraków (96,5 tys.). Przyjeżdżających do tego miasta było (zob. tabl. 40) blisko 6 razy więcej niż w Tarnowie (2. miejsce), dziewięciokrotnie więcej niż w Nowym Sączu (3. miejsce) i dwudziestokrotnie więcej niż w Bochni (10. miejsce).

W Krakowie mieszkało też najwięcej zatrudnionych, którzy wyjeżdżali do pracy w innych gminach - 30,8 tys. (zob. tabl. 41). Prawie 6,0 tys. takich osób zanotowano na obszarze wiejskim gminy Wieliczka, a 4,8 tys. w mieście Olkusz.

Tabl. 40. Gminy województwa małopolskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
1261011	Kraków	96540
1263011	Tarnów	16167
1262011	Nowy Sącz	10668
1213024	Brzeszcze - miasto	6323
1218094	Wadowice - miasto	6191
1206162	Zabierzów	5687
1206114	Skawina - miasto	5481
1205011	Gorlice	5289
1203034	Chrzanów - miasto	5179
1201011	Bochnia	4917

Tabl. 41. Gminy województwa małopolskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
1261011	Kraków	30823
1219055	Wieliczka - obszar wiejski	5926
1212054	Olkusz - miasto	4793
1263011	Tarnów	4637
1213011	Oświęcim	4601
1203034	Chrzanów - miasto	4583
1218015	Andrychów - obszar wiejski	4191
1209035	Myślenice - obszar wiejski	3909
1213062	Oświęcim	3870
1206065	Krzeszowice - obszar wiejski	3588

Tabl. 42. Gminy województwa małopolskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1207011	Limanowa	4,77
1217011	Zakopane	4,29
1216144	Zakliczyn - miasto	4,22
1205011	Gorlice	4,09
1218094	Wadowice - miasto	4,00
1213024	Brzeszcze - miasto	3,89
1202024	Brzesko - miasto	3,57
1218034	Kalwaria Zebrzydowska - miasto	3,54
1262011	Nowy Sącz	3,53
1263011	Tarnów	3,49

Tabl. 43. Gminy województwa małopolskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1204075	Szczucin - obszar wiejski	0,03
1204025	Dąbrowa Tarnowska - obszar wiejski	0,05
1207072	Limanowa	0,06
1211025	Szczawnica - obszar wiejski	0,06
1211072	Lipnica Wielka	0,06
1206132	Sułozowa	0,07
1203045	Libiąż - obszar wiejski	0,07
1215072	Stryszawa	0,08
1206032	Iwanowice	0,08
1208032	Kozłów	0,08

W grupie 10 gmin z najwyższym ilorazem przepływu zatrudnionych w województwie małopolskim były wyłącznie miasta (zob. tabl. 42). Przeciętnie na jednego wyjeżdżającego do pracy przypadało prawie 5 przyjeżdżających w gminie miejskiej Limanowa, 4 – w Zakopanem, Zakliczynie, Gorlicach i Wadowicach.

Najniższe ilorazy przepływu zatrudnionych (od 0,03 do 0,08) zanotowano w gminach i obszarach wiejskich (zob. tabl. 43).

2.7. Województwo mazowieckie

Na pierwszej pozycji w województwie mazowieckim (i w całej Polsce) pod względem liczby przyjeżdżających do pracy była Warszawa. W 2011 r. zanotowano ich tutaj 276,4 tys. (zob. tabl. 44), a wyjeżdżających z Warszawy do pracy w innych gminach było 26,3 tys. (zob. tabl. 45). Iloraz przepływu zatrudnionych wynosił więc 10,51, czyli na jednego wyjeżdżającego z Warszawy przypadało przeciętnie około 10 przyjeżdżających do niej pracowników najemnych.

Kolejne trzy miejsca wśród gmin województwa mazowieckiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy zajmowały miasta Płock (10,0 tys.), Radom (9,3 tys.) i Piaseczno (8,0 tys.). Na liście 10 gmin z największą liczbą wyjeżdżających do pracy (tabl. 45) były tylko miasta. Część z nich leży w bezpośrednim otoczeniu Warszawy.

Tabl. 44. Gminy województwa mazowieckiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
1465011	Warszawa	276366
1462011	Płock	9975
1463011	Radom	9252
1418044	Piaseczno - miasto	8000
1464011	Siedlce	5600
1421021	Pruszków	5478
1421062	Raszyn	4704
1405044	Grodzisk Mazowiecki - miasto	4434
1412011	Mińsk Mazowiecki	4126
1418032	Lesznowola	3800

Tabl. 45. Gminy województwa mazowieckiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
1465011	Warszawa	26299
1408011	Legionowo	7883
1421021	Pruszków	7666
1463011	Radom	7275
1438011	Żyrardów	5577
1434124	Wołomin - miasto	4918
1417021	Otwock	4759
1412011	Mińsk Mazowiecki	4602
1434031	Ząbki	4457
1462011	Płock	4037

Tabl. 46. Gminy województwa mazowieckiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1465011	Warszawa	10,51
1429011	Sokołów Podlaski	3,00
1415072	Łyse	2,88
1438024	Mszczonów - miasto	2,66
1409034	Lipsko - miasto	2,59
1418032	Lesznowola	2,52
1418044	Piaseczno - miasto	2,51
1462011	Płock	2,47
1421062	Raszyn	2,30
1410024	Łosice - miasto	2,25

Tabl. 47. Gminy województwa mazowieckiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1416045	Brok - obszar wiejski	0,00
1416092	Szulborze Wielkie	0,00
1437042	Lutocin	0,04
1434115	Tłuszcz - obszar wiejski	0,04
1401065	Wyśmierzyce - obszar wiejski	0,05
1403052	Górzno	0,05
1429055	Kosów Lacki - obszar wiejski	0,05
1433055	Łochów - obszar wiejski	0,05
1419155	Wyszogród - obszar wiejski	0,05
1409042	Rzeczniów	0,05

W 2011 roku największą przewagą liczby przyjeżdżających nad liczbą wyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 46) zanotowano w województwie mazowieckim w siedmiu miastach oraz trzech gminach wiejskich (Łyse, Lesznowola i Raszyn). Najniższe ilorazy przepływu zatrudnionych (od 0,00 do 0,05) miały gminy i obszary wiejskie wykazane w tabelicy 47.

2.8. Województwo opolskie

Najwięcej zatrudnionych (23,4 tys.) w 2011 r. przyjeżdżało do pracy z innych gmin do Opola. Ich liczba była 7 razy większa niż w dwóch miastach zajmujących kolejne miejsca w tabelicy 48 (Kędzierzyn-Koźle i Nysa). Uwagę zwracają również dwie gminy: Ozimek (obszar wiejski) oraz gmina wiejska Dobrzeń Wielki, do których przyjeżdżało odpowiednio, 2,9 tys. i 2,2 tys. pracowników najemnych, znajdujących tutaj swoje miejsce pracy.

Wśród gmin województwa opolskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r. (zob. tabl. 49) na pierwszym miejscu była jego stolica (3,9 tys. osób). Kolejne 8 pozycji zajmowały miasta: Brzeg, Kędzierzyn-Koźle, Nysa i Kluczbork (z liczbą wyjeżdżających między 1,8 tys. a 3,6 tys.) oraz obszary wiejskie gmin: Nysa, Strzelce Opolskie, Namysłów i Grodków. Na 10. miejscu znalazło się miasto Krapkowice (1,5 tys. osób).

Tabl. 48. Gminy województwa opolskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
1661011	Opole	23370
1603011	Kędzierzyn-Koźle	3307
1607054	Nysa - miasto	3278
1609085	Ozimek - obszar wiejski	2903
1605024	Krapkowice - miasto	2819
1601011	Brzeg	2604
1604024	Kluczbork - miasto	2566
1611054	Strzelce Opolskie - miasto	2238
1609032	Dobrzeń Wielki	2203
1608034	Olesno - miasto	1965

Tabl. 49. Gminy województwa opolskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
1661011	Opole	3945
1601011	Brzeg	3592
1603011	Kędzierzyn-Koźle	2883
1607054	Nysa - miasto	2318
1604024	Kluczbork - miasto	1804
1607055	Nysa - obszar wiejski	1698
1611055	Strzelce Opolskie - obszar wiejski	1567
1606025	Namysłów - obszar wiejski	1514
1601035	Grodków - obszar wiejski	1511
1605024	Krapkowice - miasto	1498

Tabl. 50. Gminy województwa opolskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1661011	Opole	5,92
1608014	Dobrodzień - miasto	4,25
1608034	Olesno - miasto	3,75
1609085	Ozimek - obszar wiejski	2,79
1602034	Głubczyce - miasto	2,58
1607034	Korfantów - miasto	2,51
1605024	Krapkowice - miasto	1,88
1610024	Głogówek - miasto	1,87
1607064	Otmuchów - miasto	1,82
1609104	Prószków - miasto	1,65

Tabl. 51. Gminy województwa opolskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1602015	Baborów - obszar wiejski	0,06
1602045	Kietrz - obszar wiejski	0,07
1610045	Prudnik - obszar wiejski	0,08
1604015	Byczyna - obszar wiejski	0,09
1601035	Grodków - obszar wiejski	0,10
1603052	Polska Cerekiew	0,11
1607035	Korfantów - obszar wiejski	0,11
1610015	Biała - obszar wiejski	0,12
1608062	Rudniki	0,13
1607065	Otmuchów - obszar wiejski	0,13

Największą przewagą liczby przyjeżdżających nad liczbą wyjeżdżających do pracy charakteryzowało się miasto Opole (iloraz przepływów równy 5,92). W pozostałych gminach z tablicy 50 ilorazy te mieściły się w granicach od 1,65 (część miejska gminy Prószków) do 4,25 (część miejska gminy Dobrodzień).

Wśród 10 gmin województwa opolskiego z najmniejszą wartością ilorazu przepływu zatrudnionych (od 0,06 do 0,13) były tylko gminy wiejskie lub obszary wiejskie gmin miejsko-wiejskich (zob. tabl. 51).

2.9. Województwo podkarpackie

W województwie podkarpackim najwięcej przyjeżdżających do pracy z innych gmin (blisko 46 tys.) w 2011 r. miał Rzeszów. Ich liczba była tu trzykrotnie większa niż w Krośnie i 5-krotnie

większa niż w Stalowej Woli. Po około 8 tys. osób przyjeżdżało do pracy w Sanoku, Mielcu i Dębicy (zob. tabl. 52). Na ostatnim miejscu na liście 10 gmin z największą liczbą przyjeżdżających do pracy uplasowała się gmina miejska Łańcut, w której pracę znalazło 3,9 tys. osób mieszkających w innych gminach.

Najwięcej zatrudnionych wyjeżdżało do pracy w 2011 r. ze stolicy województwa (7,6 tys.). Kolejne miejsca na wykazie podanym w tabelicy 53 zajmowały tylko gminy, w których liczba wyjeżdżających stąd do pracy w innych gminach mieściła się w przedziale od 2,6 tys. (Krosno) do 3,6 tys. (gmina wiejska Łańcut).

Tabl. 52. Gminy województwa podkarpackiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
1863011	Rzeszów	45993
1861011	Krosno	14620
1818011	Stalowa Wola.....	9443
1817011	Sanok	8358
1811011	Mielec.....	8215
1803011	Dębica.....	7814
1805011	Jasło	7110
1862011	Przemyśl.....	5638
1804011	Jarosław	5459
1810011	Łańcut.....	3855

Tabl. 53. Gminy województwa podkarpackiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
1863011	Rzeszów	7641
1810042	Łańcut	3645
1816132	Trzebowniko.....	3166
1802015	Brzozów - obszar wiejski ..	3034
1803042	Dębica.....	2978
1864011	Tarnobrzeg	2818
1803011	Dębica.....	2807
1817052	Sanok	2755
1805042	Jasło	2741
1861011	Krosno	2604

Największą „siłę przyciągania” w województwie podkarpackim miała stolica województwa – Rzeszów, gdzie przeciętnie na jednego wyjeżdżającego przypadało 6 przyjeżdżających do pracy (tabl. 54). Wysokie wartości ilorazu przepływu zatrudnionych charakteryzowały również gminy miejskie Krosno i Sanok (odpowiednio: 5,61 i 5,00). Najmniejsze wartości takiego ilorazu (od 0,04 do 0,07) miały gminy wiejskie i obszary wiejskie gmin miejsko-wiejskich, których listę podano w tabelicy 55.

Tabl. 54. Gminy województwa podkarpackiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1863011	Rzeszów	6,02
1861011	Krosno	5,61
1817011	Sanok	5,00
1802014	Brzozów - miasto.....	4,59
1818011	Stalowa Wola.....	4,47
1806024	Kolbuszowa - miasto.....	4,44
1805011	Jasło	4,21
1808011	Leżajsk.....	4,00
1804011	Jarosław	3,72
1821034	Lesko - miasto.....	3,57

Tabl. 55. Gminy województwa podkarpackiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
1804092	Rokietnica	0,04
1812065	Rudnik nad Sanem - obszar wiejski	0,05
1817075	Zagórz - obszar wiejski ...	0,05
1813082	Przemyśl.....	0,06
1812075	Ulanów - obszar wiejski ...	0,06
1803025	Brzostek - obszar wiejski ..	0,06
1816025	Błażowa - obszar wiejski ..	0,06
1814042	Jawornik Polski.....	0,06
1814055	Kańczuga - obszar wiejski .	0,07
1805022	Brzyska	0,07

2.10. Województwo podlaskie

W 2011 r. w województwie podlaskim najwięcej zatrudnionych przyjeżdżało do pracy w Białymstoku (16,8 tys.). Było ich tutaj około 7 razy więcej niż w Łomży czy w Suwałkach (zob. tabl. 56). Na 10. miejscu znalazło się miasto Choroszcz, w którym zatrudnionych było ponad 900 pracowników najemnych mieszkających w innych gminach.

Również pod względem liczby wyjeżdżających do pracy na pierwszym miejscu w województwie podlaskim był Białystok (8,3 tys. osób). Drugą pozycję miały Suwałki (2,2 tys.), a trzecią – Łomża (2,1 tys.). Wśród pozostałych gmin w tablicy 57 ujęto gminy z liczbą wyjeżdżających między 1,0 tys. a 1,7 tys.

W województwie podlaskim największą przewagę liczby przyjeżdżających nad liczbą wyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 58) zanotowano w gminie wiejskiej Narew, gdzie iloraz przepływu zatrudnionych w 2011 r. wynosił 9,19 (9 przyjeżdżających przypadało w niej średnio na jednego wyjeżdżającego do pracy). W pozostałych 9 gminach iloraz przepływu zatrudnionych, który można traktować jako swoistą miarę „atrakcyjności” gminy na rynku pracy, znajdował się w przedziale od 1,39 (gmina wiejska Piątница) do 5,27 (Czyżew).

Tabl. 56. Gminy województwa podlaskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
2061011	Białystok	16820
2062011	Łomża.....	2497
2063011	Suwałki.....	2152
2002052	Juchnowiec Kościelny	1491
2005082	Narew.....	1204
2014011	Zambrów	1175
2002095	Supraśl - obszar wiejski ...	1020
2011084	Sokółka - miasto	1005
2004011	Grajewo	980
2002014	Choroszcz - miasto	959

Tabl. 57. Gminy województwa podlaskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
2061011	Białystok.....	8274
2063011	Suwałki.....	2222
2062011	Łomża.....	2091
2002052	Juchnowiec Kościelny.....	1701
2005011	Hajnówka.....	1420
2002064	Łapy - miasto.....	1190
2002095	Supraśl - obszar wiejski ...	1166
2002134	Wasilków - miasto.....	1163
2014011	Zambrów	1026
2002015	Choroszcz - obszar wiejski .	1010

Tabl. 58. Gminy województwa podlaskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
2005082	Narew	9,19
2013034	Czyżew - miasto	5,27
2005022	Białowieża	2,70
2061011	Białystok	2,03
2002014	Choroszcz - miasto	1,98
2013011	Wysokie Mazowieckie	1,97
2013094	Szepietowo - miasto	1,90
2004011	Grajewo	1,47
2002124	Tykocin - miasto	1,39
2007052	Piątnica	1,39

Tabl. 59. Gminy województwa podlaskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
2002105	Suraż - obszar wiejski	0,00
2005075	Kleszczele - obszar wiejski	0,01
2001052	Nowinka	0,04
2002082	Poświętne	0,06
2005032	Czeremcha	0,06
2009052	Sejny	0,06
2006062	Turośl	0,08
2002025	Czarna Białostocka - obszar wiejski	0,09
2002135	Wasilków - obszar wiejski ..	0,09
2013035	Czyżew - obszar wiejski ...	0,10

W grupie 10 gmin z najmniejszym ilorazem przepływu zatrudnionych (od 0,00 do 0,10) w województwie podlaskim były tylko gminy i obszary wiejskie. Liczba wyjeżdżających znacznie przekraczała tu liczbę przyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 59).

2.11. Województwo pomorskie

W 2011 r. ponad 45 tys. zatrudnionych przyjeżdżało z innych gmin do pracy w Gdańsku, blisko 29 tys. w Gdyni, 8,2 tys. w Sopocie i 6,9 tys. w Słupsku. W pozostałych miastach z tablicy 60 liczba takich osób mieściła się w granicach od 3,4 tys. do 5,1 tys.

Wyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 61) również najwięcej było w Gdańsku (18,5 tys.) i Gdyni (16,4 tys.). Drugą grupę – z liczbą wyjeżdżających należącą do przedziału od 5,0 tys. do 6,8 tys. – tworzyły miasta: Tczew, Wejherowo i Rumia. W Pruszczu Gdańskim, Redzie, Sopocie i Słupsku wyjeżdżających było między 3,3 tys. a 4,7 tys. osób. W czołowej dziesiątce pod względem liczby wyjeżdżających do pracy w województwie pomorskim znalazła się jedna gmina wiejska – Puck (3,2 tys.).

Tabl. 60. Gminy województwa pomorskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
2261011	Gdańsk	45227
2262011	Gdynia	28514
2264011	Sopot	8196
2263011	Słupsk	6878
2215031	Wejherowo	5105
2214011	Tczew	4523
2213031	Starogard Gdański	3910
2207011	Kwidzyn	3906
2204011	Pruszcz Gdański	3834
2202011	Chojnice	3360

Tabl. 61. Gminy województwa pomorskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
2261011	Gdańsk	18539
2262011	Gdynia	16353
2215021	Rumia	6764
2215031	Wejherowo	5344
2214011	Tczew	4996
2263011	Słupsk	4715
2264011	Sopot	4172
2215011	Reda	3691
2204011	Pruszcz Gdański	3326
2211072	Puck	3214

Największą w województwie pomorskim przewagę liczby przyjeżdżających nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r. zanotowano w 9 miastach i jednej gminie wiejskiej wymienionych w tabelicy 62. Na pierwszym miejscu była Łeba, gdzie iloraz przepływu zatrudnionych wynosił 3,50, co oznacza, że na jednego wyjeżdżającego przypadło tu przeciętnie czterech przyjeżdżających do pracy z innych gmin. Nieco mniejszą „siłę przyciągania” do pracy miały miasta Bytów i Kwidzyn (ilorazy – odpowiednio – 3,42 i 3,14). W pozostałych 7 gminach z tabelicy 62 iloraz przepływu zatrudnionych mieścił się w granicach od 1,66 do 2,61.

Wśród 10 gmin z najmniejszą w województwie pomorskim wartością ilorazu przepływu zatrudnionych (od 0,02 do 0,10) w 2011 r. znalazły się tylko gminy i obszary wiejskie (zob. tabl. 63).

Tabl. 62. Gminy województwa pomorskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
2208021	Łeba	3,50
2201024	Bytów - miasto	3,42
2207011	Kwidzyn	3,14
2203011	Człuchów	2,61
2261011	Gdańsk	2,44
2264011	Sopot	1,96
2202011	Chojnice	1,92
2262011	Gdynia	1,74
2213021	Skórcz	1,69
2203062	Przechlewo	1,66

Tabl. 63. Gminy województwa pomorskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
2209075	Nowy Staw - obszar wiejski	0,02
2203025	Czarne - obszar wiejski	0,07
2213112	Smętowo Graniczne	0,07
2207022	Gardeja	0,07
2209042	Malbork	0,08
2210025	Nowy Dwór Gdański - obszar wiejski	0,08
2203052	Koczała	0,09
2212042	Główczyce	0,10
2213082	Osiek	0,10
2201032	Czarna Dąbrówka	0,10

2.12. Województwo śląskie

Najwięcej przyjeżdżających do pracy w województwie śląskim w 2011 r. (zob. tabl. 64) zanotowano w Katowicach (122,3 tys.). W gminach zajmujących dalsze pięć miejsc było ich łącznie prawie tyle samo, co w Katowicach (około 111,2 tys.). Ogółem we wszystkich 10 miastach wymienionych w tablicy 64 przyjeżdżało do pracy 286 tys. zatrudnionych.

W województwie śląskim wśród 10 gmin z największą liczbą wyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 65) znalazły się wyłącznie miasta. W jednym z nich (Siemianowice Śląskie) wyjeżdżających było poniżej 10 tys. osób, w ośmiu (Gliwice, Ruda Śląska, Chorzów, Tychy, Dąbrowa Górnicza, Zabrze, Katowice, Bytom, Sosnowiec) – między 10,4 tys. a 18,6 tys. Największą ich liczbę (22,0 tys.) zanotowano w Sosnowcu.

Tabl. 64. Gminy województwa śląskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
2469011	Katowice	122315
2461011	Bielsko-Biała	30581
2466011	Gliwice	27885
2464011	Częstochowa	17931
2467011	Jastrzębie-Zdrój	17838
2465011	Dąbrowa Górnicza	16936
2475011	Sosnowiec	14817
2477011	Tychy	14059
2463011	Chorzów	12630
2478011	Zabrze	11409

Tabl. 65. Gminy województwa śląskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
2475011	Sosnowiec	21957
2462011	Bytom	18562
2469011	Katowice	17819
2478011	Zabrze	15946
2465011	Dąbrowa Górnicza	13275
2477011	Tychy	12982
2463011	Chorzów	12115
2472011	Ruda Śląska	10728
2466011	Gliwice	10427
2474011	Siemianowice Śląskie	9987

Tabl. 66. Gminy województwa śląskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
2469011	Katowice	6,86
2461011	Bielsko-Biała	3,88
2417011	Żywiec	3,61
2467011	Jastrzębie-Zdrój	2,94
2408042	Ornontowice	2,86
2466011	Gliwice	2,67
2405064	Sośnicowice - miasto	2,32
2403011	Cieszyn	2,31
2403021	Ustroń	2,12
2464011	Częstochowa	2,06

Tabl. 67. Gminy województwa śląskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
2404082	Kruszyna	0,04
2416032	Irządze	0,05
2417052	Koszarawa	0,07
2403082	Hażlach	0,09
2402045	Czechowice-Dziedzice - obszar wiejski	0,09
2409055	Żarki - obszar wiejski	0,09
2417062	Lipowa	0,09
2404065	Konieczpol - obszar wiejski	0,09
2406042	Miedźno	0,09
2417102	Radziechowy-Wieprz	0,10

Zdecydowanie największą w województwie śląskim przewagę liczby przyjeżdżających nad liczbą wyjeżdżających do pracy miały Katowice (iloraz równy 6,86). Relatywnie wysoki był ten wskaźnik (około 4) w miastach Bielsko-Biała i Żywiec, a w pozostałych gminach z tablicy 66 znajdował się on w granicach 2,06 – 2,94. W grupie 10 gmin z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r. ujęta została jedna gmina wiejska – Ornontowice, na terenie której znajduje się kopalnia węgla kamiennego. W grupie gmin z najmniejszą wartością ilorazu przepływu zatrudnionych (zob. tabl. 67) znalazły się tylko gminy i obszary wiejskie. Wyjeżdżających do pracy z tych gmin było znacznie więcej niż przyjeżdżających do nich (ilorazy od 0,04 do 0,10).

2.13. Województwo świętokrzyskie

Wśród 10 gmin województwa świętokrzyskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r. (zob. tabl. 68) ujęto 10 miast. Czołową pozycję na tym wykazie zajmowała stolica województwa – Kielce, gdzie przyjeżdżających pracowników najemnych było 25,7 tys. W miastach zajmujących dalsze miejsca ich liczba zamykała się w przedziale od 2,0 tys. w Jędrzejowie do 5,2 tys. w Starachowicach.

Również wyjeżdżających do pracy z Kielc było najwięcej (5,7 tys.). W pozostałych gminach rozpatrywanej grupy (zob. tabl. 69) ich liczba mieściła się w przedziale od 1,5 tys. (część miejska gminy Staszów) do 2,9 tys. (Ostrowiec Świętokrzyski).

Tabl. 68. Gminy województwa świętokrzyskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
2661011	Kielce	25690
2611011	Starachowice	5223
2610011	Skarżysko-Kamienna	4915
2609011	Sandomierz	4584
2605034	Końskie - miasto	3730
2607011	Ostrowiec Świętokrzyski ..	3495
2601014	Busko-Zdrój - miasto	2550
2612074	Staszów - miasto	2470
2613064	Włoszczowa - miasto	2309
2602024	Jędrzejów - miasto	2017

Tabl. 69. Gminy województwa świętokrzyskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
2661011	Kielce	5743
2607011	Ostrowiec Świętokrzyski ..	2857
2610011	Skarżysko-Kamienna	2440
2605035	Końskie - obszar wiejski ..	2293
2611011	Starachowice	1937
2601015	Busko-Zdrój - obszar wiejski	1850
2611022	Brody	1688
2604142	Piekoszów	1662
2611042	Pawłów	1565
2612074	Staszów - miasto	1529

Tabl. 70. Gminy województwa świętokrzyskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
2613064	Włoszczowa - miasto	6,12
2661011	Kielce	4,47
2609011	Sandomierz	3,22
2605034	Końskie - miasto	2,87
2603034	Kazimierza Wielka - miasto	2,83
2611011	Starachowice	2,70
2601014	Busko-Zdrój - miasto	2,64
2610011	Skarżysko-Kamienna	2,01
2612055	Połaniec - obszar wiejski . .	1,93
2604172	Sitkówka-Nowiny	1,92

Tabl. 71. Gminy województwa świętokrzyskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
2608015	Działoszyce - obszar wiejski	0,01
2602072	Słupia (Jędrzejowska)	0,02
2607045	Ćmielów - obszar wiejski . .	0,03
2612012	Bogoria	0,06
2603035	Kazimierza Wielka - obszar wiejski	0,06
2613052	Secemin	0,06
2604025	Bodzentyn - obszar wiejski	0,07
2611055	Wąchock - obszar wiejski . .	0,07
2609045	Koprzywnica - obszar wiejski	0,07
2604112	Mniów	0,08

Ponad sześciu przyjeżdżających do pracy przypadało średnio na jednego wyjeżdżającego we Włoszczowie (zob. tabl. 70), a ponad 4 w Kielcach. W dziesiątce gmin o najwyższym ilorazie przepływu zatrudnionych znalazła się na ostatnim miejscu gmina wiejska Sitkówka-Nowiny (1,92), co można uzasadnić działającymi tu zakładami przemysłu cementowo-wapienniczego.

Najniższe wartości ilorazu przepływu zatrudnionych w województwie świętokrzyskim (0,01-0,08) miały gminy i obszary wiejskie wymienione w tablicy 71. Tutaj liczba wyjeżdżających znacznie przewyższała liczbę przyjeżdżających do pracy.

2.14. Województwo warmińsko-mazurskie

W czołowej dziesiątce pod względem liczby przyjeżdżających do pracy w 2011 r. (zob. tabl. 72) były w województwie warmińsko-mazurskim wyłącznie gminy miejskie. Najwięcej zatrudnionych (18,3 tys.) przyjeżdżało do Olsztyna. W pozostałych miastach tej grupy ich liczba znajdowała się w przedziale od 1,4 tys. (Kętrzyn) do 3,6 tys. (Elbląg).

Na liście 10 gmin z największą liczbą wyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 73) znalazło się 8 spośród tych, gdzie również największa była liczba przyjeżdżających do pracy (por. tabl. 72). Są to miasta: Olsztyn, Elbląg, Ostróda, Iława, Giżycko, Elk, Szczytno i Lubawa. W tych ośrodkach znaczne przepływy zatrudnionych odbywały się w obu kierunkach (do gminy i z niej). Najwięcej osób wyjeżdżało ze stolicy województwa – Olsztyna (4,7 tys.).

Tabl. 72. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
2862011	Olsztyn	18328
2861011	Elbląg	3590
2807021	Lubawa	2788
2815011	Ostróda	2561
2807011	Ława	2295
2806011	Giżycko	1955
2805011	Ełk	1519
2803011	Działdowo	1487
2817011	Szczytno	1459
2808011	Kętrzyn	1391

Tabl. 73. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
2862011	Olsztyn	4678
2861011	Elbląg	3183
2815011	Ostróda	2288
2805011	Ełk	1954
2815092	Ostróda	1823
2807011	Ława	1789
2806011	Giżycko	1594
2807032	Ława	1445
2807052	Lubawa	1403
2817011	Szczytno	1399

Tabl. 74. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
2807021	Lubawa	4,46
2862011	Olsztyn	3,92
2807074	Zalewo - miasto	3,18
2817082	Wielbark	2,05
2804012	Elbląg	1,76
2819034	Węgorzewo - miasto	1,69
2809011	Lidzbark Warmiński	1,57
2818034	Gołdap - miasto	1,55
2810024	Mikołajki - miasto	1,51
2812011	Nowe Miasto Lubawskie ..	1,42

Tabl. 75. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
2818012	Banie Mazurskie	0,03
2807045	Kisielice - obszar wiejski ..	0,03
2815065	Miłakowo - obszar wiejski	0,05
2809055	Orneta - obszar wiejski	0,05
2815032	Grunwald	0,05
2809032	Lidzbark Warmiński	0,07
2813052	Świątajno	0,07
2815075	Miłomłyn - obszar wiejski ..	0,09
2804075	Pasłęk - obszar wiejski	0,09
2818022	Dubeninki	0,09

W województwie warmińsko-mazurskim największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 74) miało miasto Lubawa (iloraz przepływów równy 4,46). W Olsztynie i Zalewie iloraz ten wyniósł ponad 3, a pozostałe gminy charakteryzowały się ilorazem od 1,42 do 2,05. Można powiedzieć, że ośrodki wymienione w tablicy 74 charakteryzowały się największą w województwie warmińsko-mazurskim „siłą przyciągania” pracowników najemnych z innych gmin. Na przeciwnym krańcu znajdowały się gminy podane w tablicy 75, gdzie liczba wyjeżdżających znacznie przewyższała liczbę przyjeżdżających do pracy (ilorazy od 0,03 do 0,09).

2.15. Województwo wielkopolskie

W województwie wielkopolskim najwięcej zatrudnionych przyjeżdżało w 2011 r. do pracy w Poznaniu (90,8 tys.), a na drugim miejscu była podpoznańska gmina wiejska Tarnowo Podgórne (12,5 tys.). Na pozostałych miejscach w tabeli 76 znalazły się stolice byłych województw (Kalisz, Konin, Leszno), miasto Ostrów Wielkopolski, trzy gminy wiejskie (Komorniki, Czerwonak, Suchy Las) oraz część wiejska gminy Kórnik.

Wśród gmin z największą liczbą wyjeżdżających do pracy (zob. tabl. 77) również na pierwszym miejscu był Poznań, skąd wyjeżdżało 25,6 tys. zamieszkałych tu pracowników najemnych. Trzy dalsze pozycje, z liczbą wyjeżdżających od 5,3 tys. do 5,9 tys., należały do podpoznańskich gmin: Swarzędz (miasto), Luboń i Czerwonak. Pozostałe 6 miejsc w tabeli 77 zajmowały gminy, z których wyjeżdżało do pracy od 3,8 do 4,9 tys. osób.

Tabl. 76. Gminy województwa wielkopolskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
3064011	Poznań	90755
3021172	Tarnowo Podgórne	12538
3061011	Kalisz	8994
3062011	Konin	7842
3063011	Leszno	7587
3017011	Ostrów Wielkopolski	7526
3021072	Komorniki	6299
3021095	Kórnik - obszar wiejski	5537
3021042	Czerwonak	4909
3021152	Suchy Las	4867

Tabl. 77. Gminy województwa wielkopolskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
3064011	Poznań	25641
3021164	Swarzędz - miasto	5893
3021011	Luboń	5451
3021042	Czerwonak	5269
3003011	Gniezno	4940
3017011	Ostrów Wielkopolski	4929
3062011	Konin	4755
3061011	Kalisz	4677
3026044	Śrem - miasto	4037
3063011	Leszno	3778

Tabl. 78. Gminy województwa wielkopolskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
3023052	Powidz	8,99
3010044	Kleczew - miasto	8,75
3021172	Tarnowo Podgórne	5,00
3018074	Ostrzeszów - miasto	4,07
3064011	Poznań	3,54
3009011	Koło	3,23
3002011	Czarnków	3,15
3015044	Nowy Tomyśl - miasto	3,01
3012044	Krotoszyn - miasto	2,88
3017025	Nowe Skalmierzyce - obszar wiejski	2,76

Tabl. 79. Gminy województwa wielkopolskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
3009045	Dąbie - obszar wiejski	0,05
3031025	Jastrowie - obszar wiejski	0,05
3004075	Poniec - obszar wiejski	0,06
3017082	Sośnie	0,06
3028035	Gołańcz - obszar wiejski	0,06
3009022	Babinek	0,06
3010082	Rzgów	0,07
3030045	Pyzdry - obszar wiejski	0,08
3023085	Zagórów - obszar wiejski	0,10
3021085	Kostrzyn - obszar wiejski	0,10

Największą „siłę przyciągania” w województwie wielkopolskim w 2011 r. (zob. tabl. 78) miała gmina miejska Powidz, gdzie na jednego wyjeżdżającego przypadało 9 przyjeżdżających do pracy. Wysoki iloraz przepływu zatrudnionych (8,75) w miejskiej części gminy Kleczew wiązać można z działalnością kopalni węgla brunatnego. Wysoki iloraz wystąpił również w dynamicznie rozwijającej się podpoznańskiej gminie Tarnowo Podgórne (5,00). Miasto Poznań ze wskaźnikiem 3,54 zajmuje 5. miejsce na liście gmin z najwyższym ilorazem przepływu zatrudnionych.

Najniższe ilorazy przepływu zatrudnionych (od 0,05 do 0,10) miały gminy i obszary wiejskie podane w tablicy 79, gdzie liczba wyjeżdżających pracowników najemnych była znacznie większa od liczby przyjeżdżających do pracy.

2.16. Województwo zachodniopomorskie

Listę 10 gmin z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. (zob. tabl. 80) otwierał Szczecin, do którego przyjeżdżało z innych gmin 25,8 tys. pracowników najemnych. Na drugim miejscu znajdował się Koszalin (7,6 tys. przyjeżdżających do pracy). Wśród pozostałych gmin w tablicy 80 ujęto 5 miast (z liczbą wyjeżdżających między 1,7 tys. a 2,8 tys.), jedną gminę wiejską (1,6 tys.) oraz dwa obszary wiejskie gmin miejsko-wiejskich.

Wśród 10 gmin województwa zachodniopomorskiego, skąd do pracy wyjeżdżało najwięcej zatrudnionych (zob. tabl. 81), było 8 miast, z których 6 znajdowało się również w tablicy 80 (Szczecin, Stargard Szczeciński, Koszalin, Police, Goleniów i Szczecinek), a dwóch nie było na tej liście (Gryfino i Białogard). W tablicy 81 ujęto również dwie gminy wiejskie, Dobra (Szczecińska) i Wałcz, z których do pracy wyjeżdżało po około 1,4 tys. zatrudnionych.

Tabl. 80. Gminy województwa zachodniopomorskiego z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba przyjeżdżających
3262011	Szczecin	25755
3261011	Koszalin	7590
3208011	Kołobrzeg.....	2789
3214011	Stargard Szczeciński.....	2341
3206045	Gryfino - obszar wiejski ...	2292
3204024	Goleniów - miasto.....	2138
3211044	Police - miasto.....	1745
3215011	Szczecinek.....	1659
3211012	Dobra (Szczecińska).....	1561
3204025	Goleniów - obszar wiejski .	1545

Tabl. 81. Gminy województwa zachodniopomorskiego z największą liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Liczba wyjeżdżających
3262011	Szczecin	8595
3214011	Stargard Szczeciński	4254
3261011	Koszalin	4111
3206044	Gryfino - miasto.....	2939
3211044	Police - miasto	1851
3217052	Wałcz	1466
3211012	Dobra (Szczecińska)	1441
3204024	Goleniów - miasto	1428
3201011	Białogard.....	1411
3215011	Szczecinek	1409

Relatywnie największą „siłę przyciągania” w województwie zachodniopomorskim miała gmina wiejska Rewal, gdzie na jednego wyjeżdżającego przeciętnie przypadało siedmiu przyjeżdżających do pracy. Obok niej na listę 10 gmin województwa zachodniopomorskiego z największą w 2011 r. wartością ilorazu przepływu zatrudnionych (zob. tabl. 82) trafiło 8 miast i jeden obszar wiejski (Gryfino, z ilorazem 2,14). W Czaplinku, który w tym wykazie był na drugim miejscu, prawie 4 przyjeżdżających do pracy przypadało średnio na 1 wyjeżdżającego. W Szczecinie, Resku i Barlinku odpowiednia relacja kształtowała się jak 3:1, a w Kamieniu Pomorskim, Kołobrzegu, Rzeczu i Gryficach przyjeżdżających do pracy było 2 razy więcej niż wyjeżdżających.

Tabl. 82. Gminy województwa zachodniopomorskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
3205072	Rewal	7,03
3203014	Czaplinek - miasto	3,50
3262011	Szczecin	3,00
3218044	Resko - miasto	2,99
3210014	Barlinek - miasto	2,68
3207034	Kamień Pomorski - miasto	2,26
3208011	Kołobrzeg	2,20
3202064	Recz - miasto	2,19
3206045	Gryfino - obszar wiejski	2,14
3205024	Gryfice - miasto	2,10

Tabl. 83. Gminy województwa zachodniopomorskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina	Iloraz przepływów
3211035	Nowe Warpno - obszar wiejski	0,02
3214035	Dobrzany - obszar wiejski	0,02
3212035	Lipiany - obszar wiejski	0,03
3202035	Drawno - obszar wiejski	0,04
3217045	Tuczno - obszar wiejski	0,05
3214055	Ińsko - obszar wiejski	0,06
3217025	Człopa - obszar wiejski	0,06
3214025	Chociwel - obszar wiejski	0,06
3204045	Nowogard - obszar wiejski	0,07
3218025	Łobez - obszar wiejski	0,07

W grupie 10 gmin województwa zachodniopomorskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających (zob. tabl. 83) znalazły się tylko obszary wiejskie gmin miejsko-wiejskich. Ilorazy przepływu zatrudnionych w tych gminach wynosiły od 0,02 (obszar wiejski gminy Nowe Warpno) do 0,07 (obszar wiejski gminy Łobez).

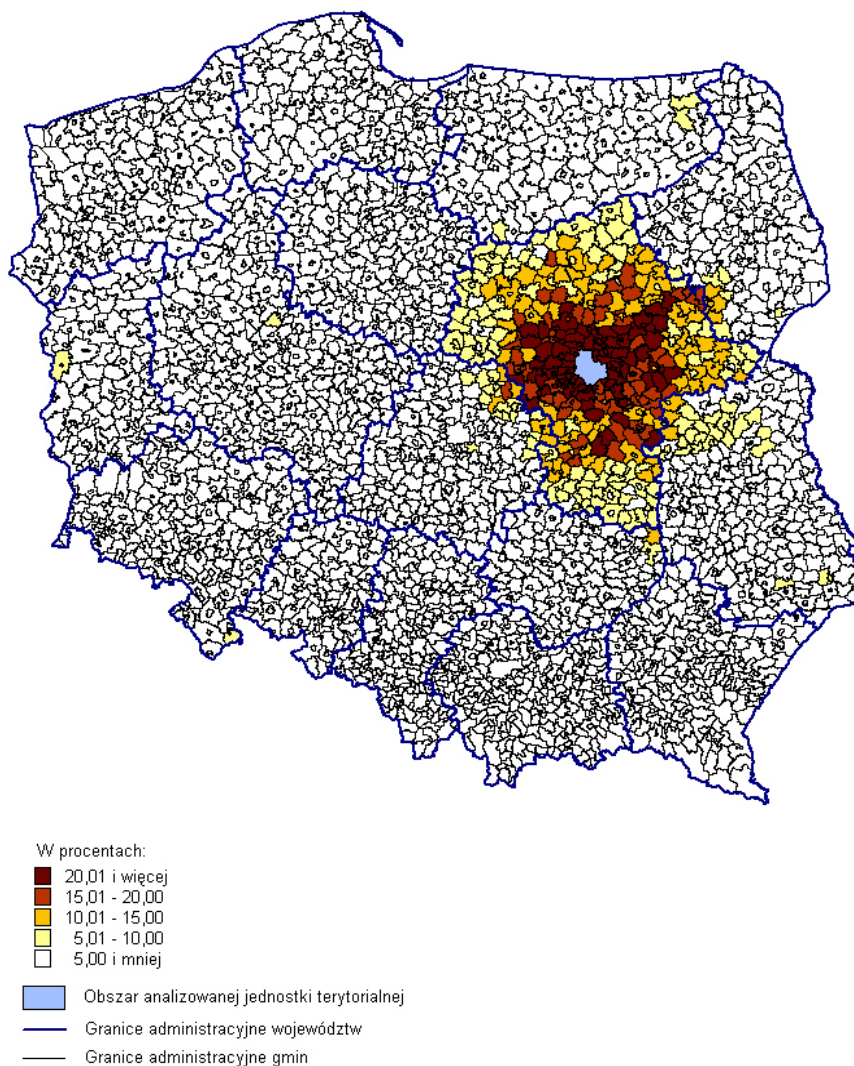
3. Dojazdy do pracy w miastach wojewódzkich

3.1. Warszawa

W 2011 r. do stolicy kraju – Warszawy przyjeżdżało do pracy 276366 osób mieszkających poza jej granicami.

Pracownicy spoza województwa mazowieckiego (130458 osób) stanowili 47,2% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Warszawie. Byli to mieszkańcy 2704 gmin w kraju, których najwięcej znajdowało się w województwie wielkopolskim (314; 11,6%), lubelskim (234; 8,7%) i małopolskim (228; 8,4%). Tylko w jednej z nich udział przyjeżdżających do pracy w Warszawie w liczbie mieszkańców w tej gminie pracowników najemnych przekraczał 20% (zob. ryc. 9). Tę najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w województwie świętokrzyskim, w części miejskiej gminy Ożarów (26,16%). Udziały w kolejnych dziewięciu gminach charakteryzujących się największą wartością wskaźnika mieściły się w przedziale od 11,59% (część miejska gminy Ciechanowiec, woj. podlaskie) do 16,16% (gmina wiejska Nieborów, woj. łódzkie).

Ryc. 9. Udział przyjeżdżających do pracy w Warszawie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najlichniesze strumienie przyjeżdżających do pracy w Warszawie były skierowane z województwa śląskiego (18,2 tys. osób), łódzkiego (16,7 tys.) i małopolskiego (14,1 tys.).

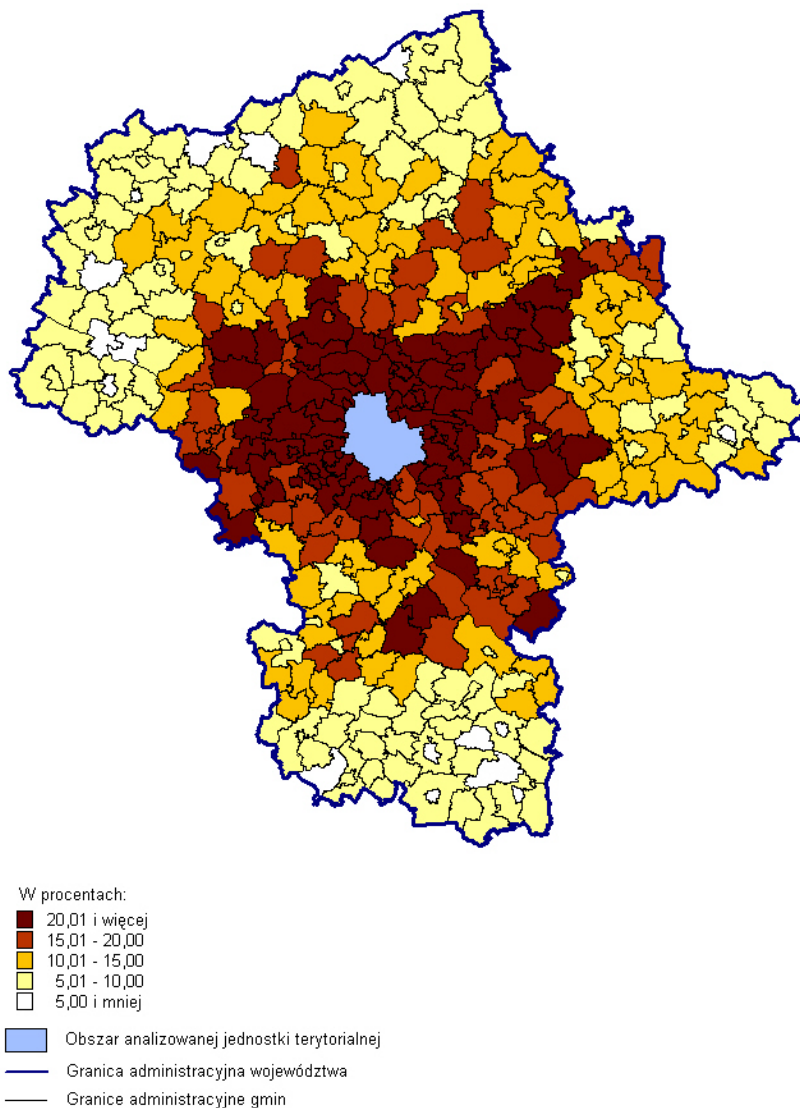
Zdecydowanie najwięcej osób przyjeżdżających do pracy w stolicy kraju miało swoje miejsce zamieszkania w województwie mazowieckim (52,8%). Z 363 gmin tego województwa przyjeżdżało do stolicy 145908 osób. Najlichniesze strumienie płynęły z miast: Legionowo (6,1 tys.), Pruszków (5,0 tys.), Ząbki (3,6 tys.) i Wołomin (3,3 tys.). Listę 15 gmin województwa mazowieckiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Warszawie w 2011 r. przedstawia tablica 84.

Tabl. 84. Gminy województwa mazowieckiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Warszawie w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
1408011	Legionowo	6074
1421021	Pruszków	5034
1434031	Ząbki	3583
1434124	Wołomin - miasto	3252
1463011	Radom	3076
1417021	Otwock	2964
1434021	Marki	2882
1412011	Mińsk Mazowiecki	2804
1438011	Żyrardów	2659
1421011	Piastów	2405
1418044	Piaseczno - miasto	2270
1414011	Nowy Dwór Mazowiecki	2114
1412151	Sulejówek	2108
1428011	Sochaczew	1996
1434011	Kobyłka	1945

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Warszawie przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, koncentrują się w kilku pierścieniach otaczających miasto z rozszerzającą się strefą we wszystkich kierunkach od granicy miasta, ze szczególnym zaznaczeniem kierunku północno-wschodniego (zob. ryc. 10). Najwyższe wartości tego wskaźnika (ponad 36%) wystąpiły w gminie miejskiej Sulejówek (38,28%), części miejskiej gminy Halinów (36,77%) i gminie miejskiej Ząbki (36,52%). Listę dziesięciu gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Warszawie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. przedstawia tablica 85.

Ryc. 10. Udział przyjeżdżających do pracy w Warszawie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa mazowieckiego)

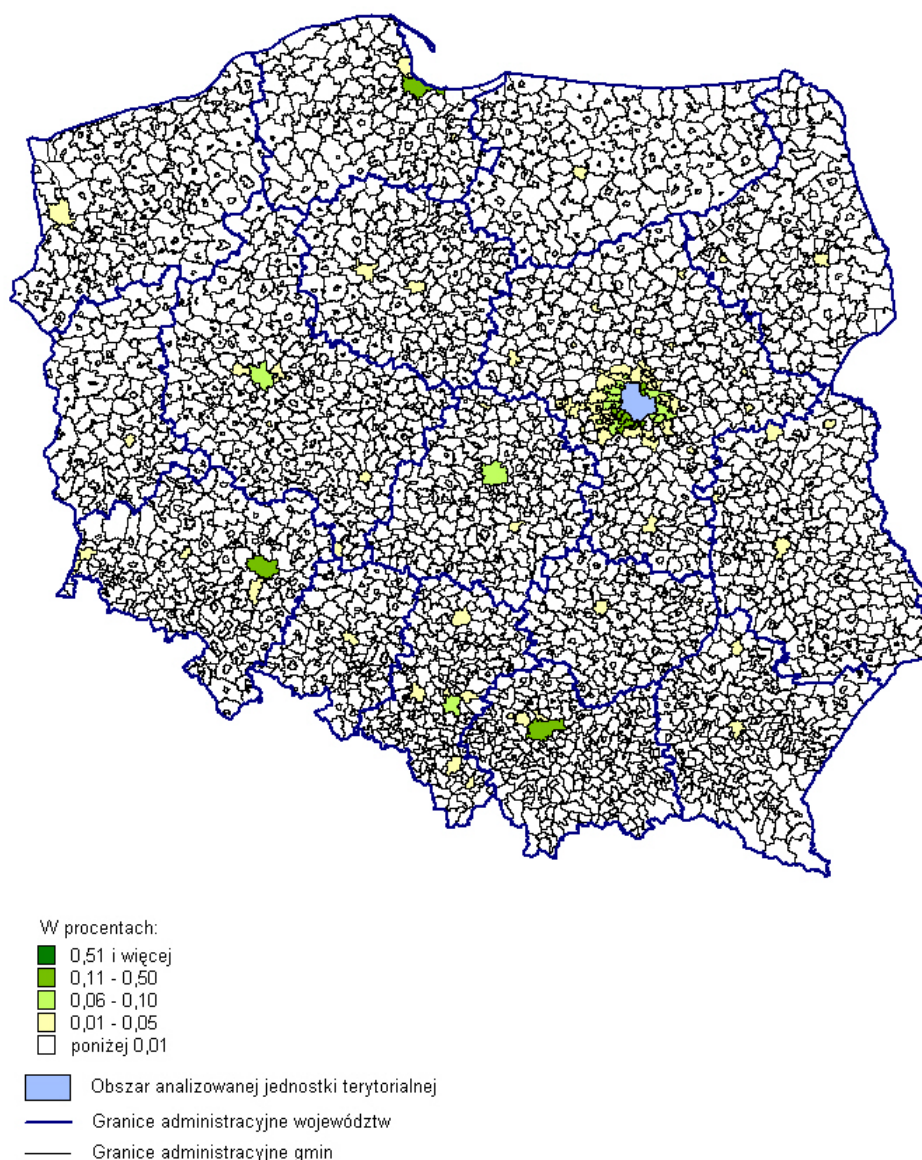
Tabl. 85. Gminy województwa mazowieckiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Warszawie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
1412151	Sulejówek	38,28
1412074	Halinów - miasto	36,77
1434031	Ząbki	36,52
1412075	Halinów - obszar wiejski	35,88
1432022	Izabelin	35,84
1421011	Piastów	35,81
1408022	Jabłonna	35,17
1432072	Stare Babice	34,60
1412122	Mrozy	34,51
1432054	Łomianki - miasto	34,01

Ze stolicy kraju wyjeżdżały do pracy w innych jednostkach terytorialnych 26299 osób.

Pracownicy najemni mieszkający w Warszawie i wyjeżdżający do pracy poza województwo mazowieckie stanowili 32,3% ogólnej liczby wyjeżdżających z tego miasta. Udawali się oni do pracy w 698 gminach, z których najczęściej znajdowało się w województwach: wielkopolskim (81), łódzkim (64) oraz lubelskim, warmińsko-mazurskim i małopolskim (po 60). Miejsce pracy najliczniejszej grupy tych osób znajdowało się w Krakowie (zob. ryc. 11), a wartość udziału wyjeżdżających w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Warszawie wynosiła 0,20%. Kolejne miejsca pod tym względem zajmowały miasta: Wrocław (0,13%), Gdańsk (0,12%) oraz Poznań (0,09%).

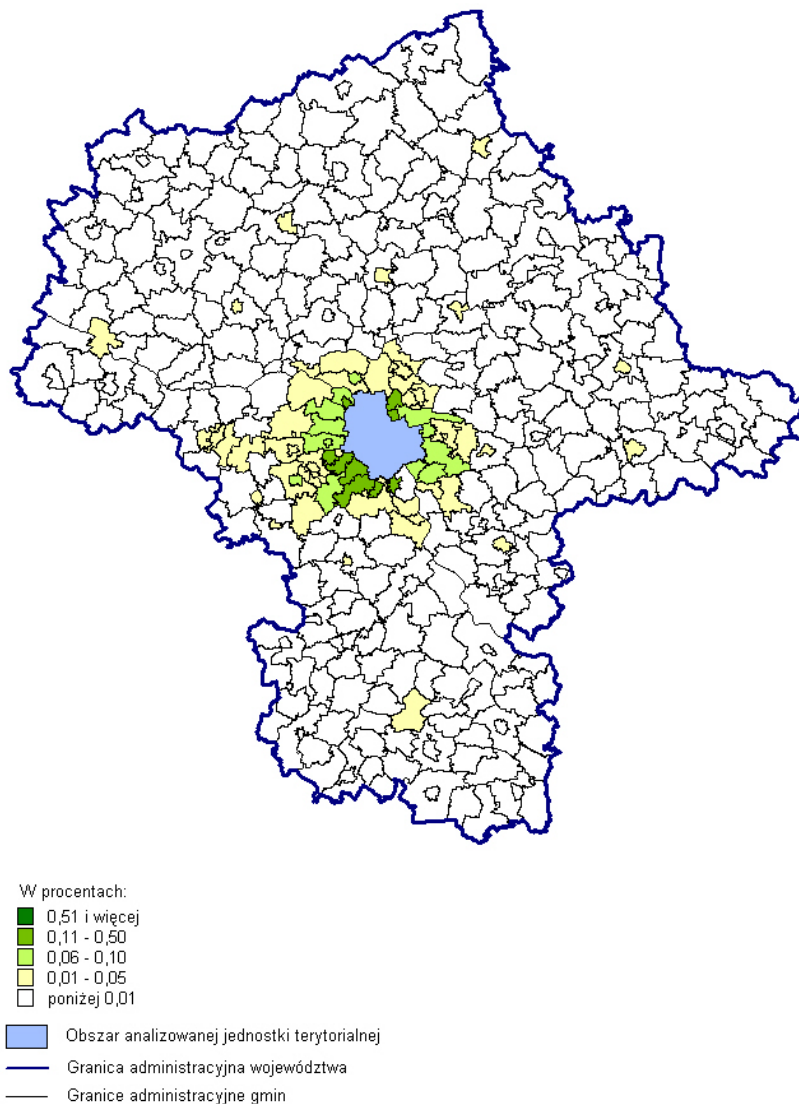
Ryc. 11. Udział wyjeżdżających do pracy z Warszawy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Wyjazdy z Warszawy do pracy na terenie województwa mazowieckiego w 2011 r. skierowane były głównie do gmin sąsiadujących z tym miastem (zob. ryc. 12). Najwyższy udział wyjeżdżających do

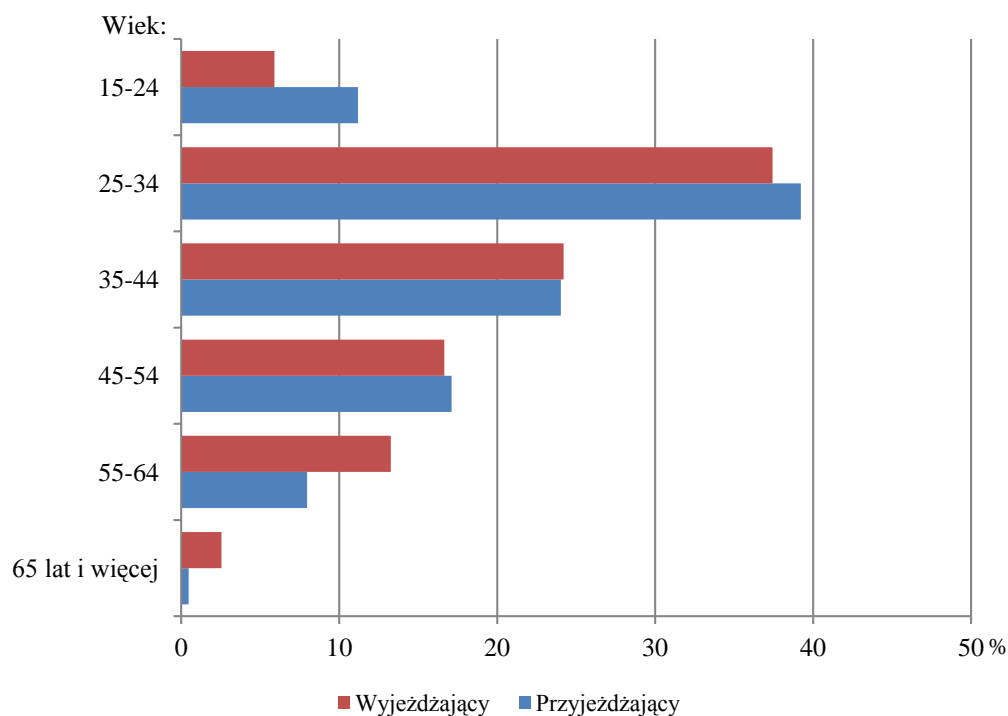
pracy z Warszawy w liczbie mieszkających tu pracowników najemnych odnotowano w części miejskiej gminy Piaseczno (0,34%) i gminie wiejskiej Raszyn (0,23%).

Ryc. 12. Udział wyjeżdżających do pracy z Warszawy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa mazowieckiego)

Wśród przyjeżdżających do pracy w Warszawie, jak i z niej wyjeżdżających najwięcej osób było w wieku 25-34 lata. Osoby w tym wieku stanowiły 39,2% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Warszawie i 37,4% wyjeżdżających stąd do pracy (zob. ryc. 13). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 86.

Ryc. 13. Struktura przyjeżdżających do pracy w Warszawie i wyjeżdżających do pracy z Warszawy według wieku w 2011 r.

Tabl. 86. Przyjeżdżający do pracy w Warszawie i wyjeżdżający do pracy z Warszawy według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	276366	147449	128917	26299	15524	10775
15-24 lata	30924	14447	16477	1551	794	757
25-34	108402	54839	53563	9845	5448	4397
35-44	66422	36809	29613	6367	3821	2546
45-54	47301	25699	21602	4379	2647	1732
55-64	22012	14638	7374	3488	2336	1152
65 lat i więcej	1305	1017	288	669	478	191

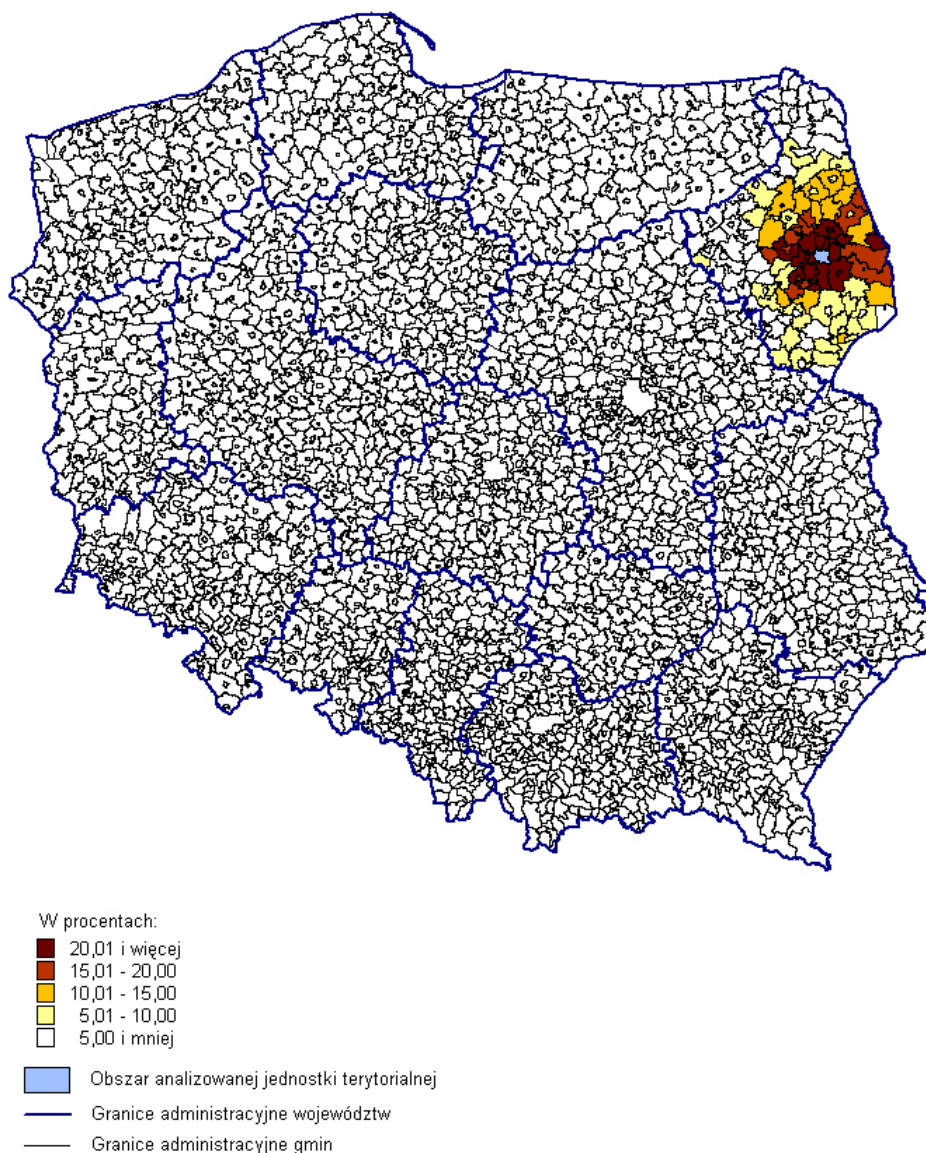
Zarówno wśród przyjeżdżających do pracy w Warszawie, jak i wyjeżdżających z tego miasta dominowali mężczyźni (było ich, odpowiednio: 53,4% i 59,0%). Liczebna przewaga kobiet nad mężczyznami występowała jedynie w „najmłodszej” grupie wiekowej osób przyjeżdżających do pracy w Warszawie.

3.2. Białystok

Do stolicy województwa podlaskiego przyjeżdżało do pracy w 2011 r. 16820 pracowników najemnych będących mieszkańcami innych gmin w kraju.

Przyjeżdżający, a mieszkający na terenie innych województw (1860 osób) stanowili 11,1% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Białymstoku. Byli to mieszkańcy 452 jednostek terytorialnych w kraju, z których najwięcej znajdowało się w województwie mazowieckim (106; 23,5%), lubelskim (85; 18,8%) i warmińsko-mazurskim (76; 16,8%). W żadnej z tych gmin udział przyjeżdżających do pracy w Białymstoku w liczbie mieszkających w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 5,0% (zob. ryc. 14). Najwyższą wartość tego wskaźnika stwierdzono w województwie warmińsko-mazurskim w części miejskiej gminy Pisz (4,36%).

Ryc. 14. Udział przyjeżdżających do pracy w Białymstoku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najwięcej osób przyjeżdżało do pracy w Białymstoku z województwa warmińsko-mazurskiego (0,8 tys. osób), mazowieckiego (0,4 tys.) i lubelskiego (0,3 tys.).

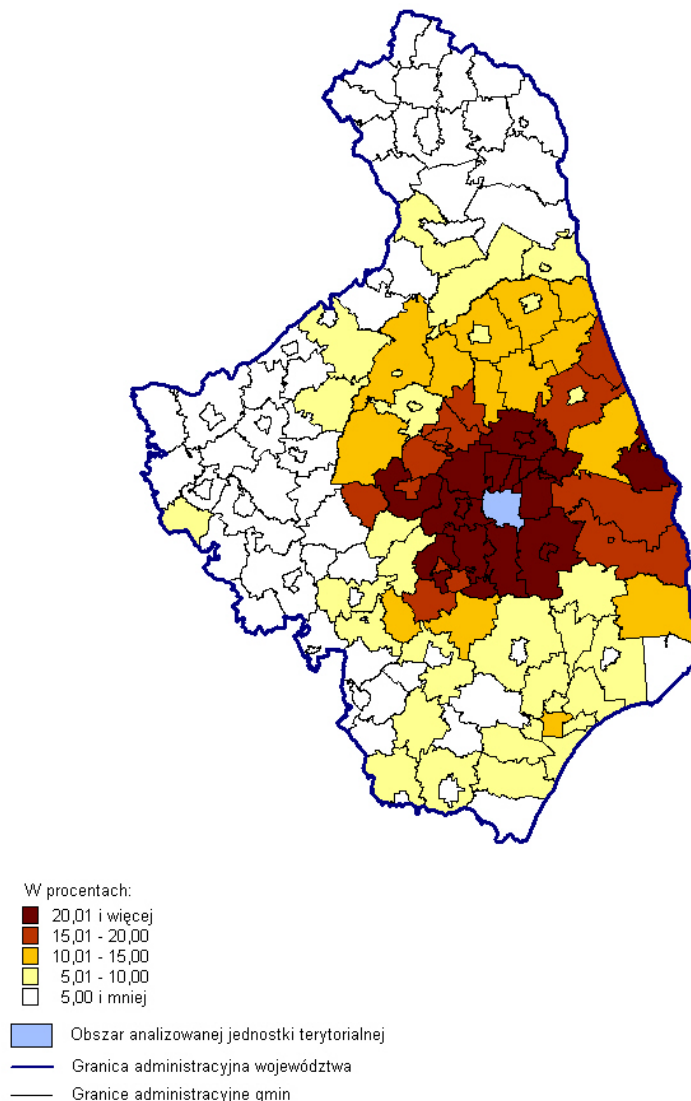
Niemal 90% osób przyjeżdżających do pracy w Białymstoku miało swoje miejsce zamieszkania w województwie podlaskim. Ze 144 gmin tego województwa przyjeżdżało do stolicy województwa 14960 pracowników najemnych, a najwięcej z gminy wiejskiej Juchnowiec Kościelny (1,3 tys.), z części wiejskiej gminy Supraśl oraz części miejskiej gminy Wasilków (po 0,9 tys.). Listę 15 gmin województwa podlaskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Białymstoku w 2011 r. przedstawia tablica 87.

Tabl. 87. Gminy województwa podlaskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Białymstoku w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
2002052	Juchnowiec Kościelny	1329
2002095	Supraśl - obszar wiejski	908
2002134	Wasilków - miasto	902
2002032	Dobrzyniewo Duże	687
2002015	Choroszcz - obszar wiejski	646
2002064	Łapy - miasto	635
2002024	Czarna Białostocka - miasto	563
2011084	Sokółka - miasto	454
2063011	Suwałki	444
2002112	Turośń Kościelna	426
2002145	Zabłudów - obszar wiejski	383
2002135	Wasilków - obszar wiejski	378
2002094	Supraśl - miasto	352
2062011	Łomża	348
2002014	Choroszcz - miasto	348

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Białymstoku przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, koncentrują się głównie wokół granic tego miasta z rozszerzającą się strefą w kierunku wschodniej granicy województwa (zob. ryc. 15). Najwyższe wartości tego wskaźnika wystąpiły w następujących jednostkach terytorialnych: Wasilków (obszar wiejski), Dobrzyniewo Duże (gmina wiejska), Supraśl (obszar wiejski), Turośń Kościelna (gmina wiejska) i Juchnowiec Kościelny (gmina wiejska). Z tych gmin przyjeżdżało do pracy w Białymstoku ponad 36% mieszkających w nich pracowników najemnych. Dziesięć gmin o najwyższym wskaźniku udziału przyjeżdżających do pracy w Białymstoku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 88.

Ryc. 15. Udział przyjeżdżających do pracy w Białymstoku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa podlaskiego)

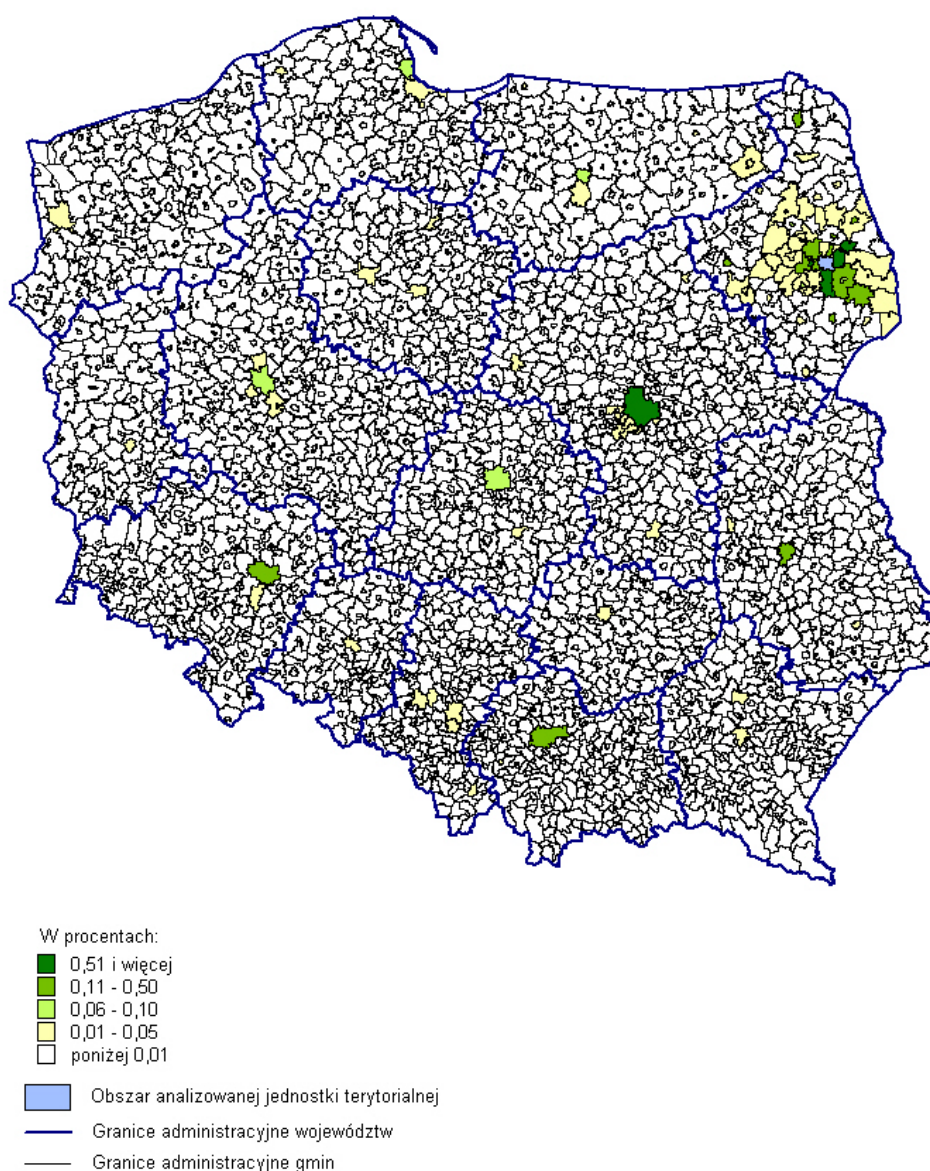
Tabl. 88. Gminy województwa podlaskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Białymstoku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
2002135	Wasilków - obszar wiejski	42,81
2002032	Dobrzyniewo Duże	40,27
2002095	Supraśl - obszar wiejski	38,64
2002112	Turośń Kościelna	37,14
2002052	Juchnowiec Kościelny	36,33
2002134	Wasilków - miasto	35,72
2002015	Choroszcz - obszar wiejski	35,59
2002145	Zabłudów - obszar wiejski	33,28
2002144	Zabłudów - miasto	33,23
2002105	Suraż - obszar wiejski	32,14

Z Białegostoku do innych gmin w kraju wyjeżdżały 8274 osoby będące mieszkańcami tego miasta.

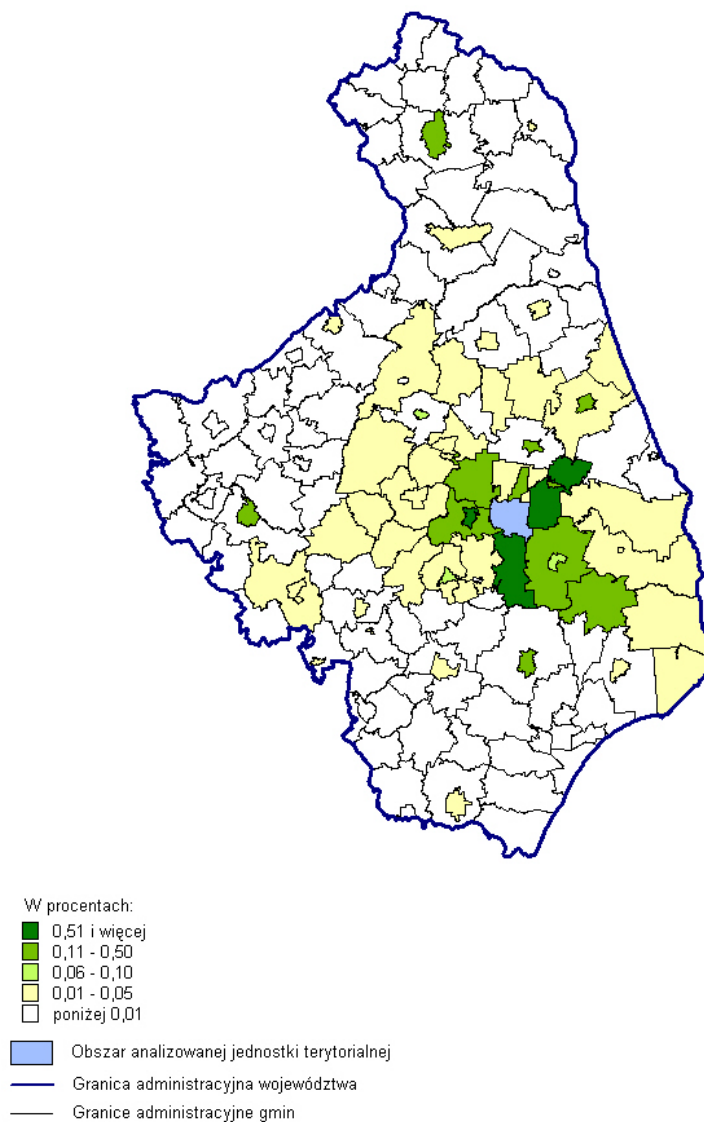
Pracownicy najemni mieszkający w Białymstoku w 2011 r. poza województwo podlaskie wyjeżdżali do pracy w 285 gminach, z których najwięcej znajdowało się w województwie mazowieckim (75) i warmińsko-mazurskim (31). Miejsce pracy najliczniejszej grupy osób wyjeżdżającej poza granice województwa znajdowało się w Warszawie (zob. ryc. 16), a wartość wskaźnika udziału wyjeżdżających w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Białymstoku wynosiła 2,11%. Znacznie niższe od tej wartości wskaźniki miały inne miasta wojewódzkie: Lublin (0,29%), Kraków (0,22%) oraz Wrocław (0,16%).

Ryc. 16. Udział wyjeżdżających do pracy z Białegostoku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

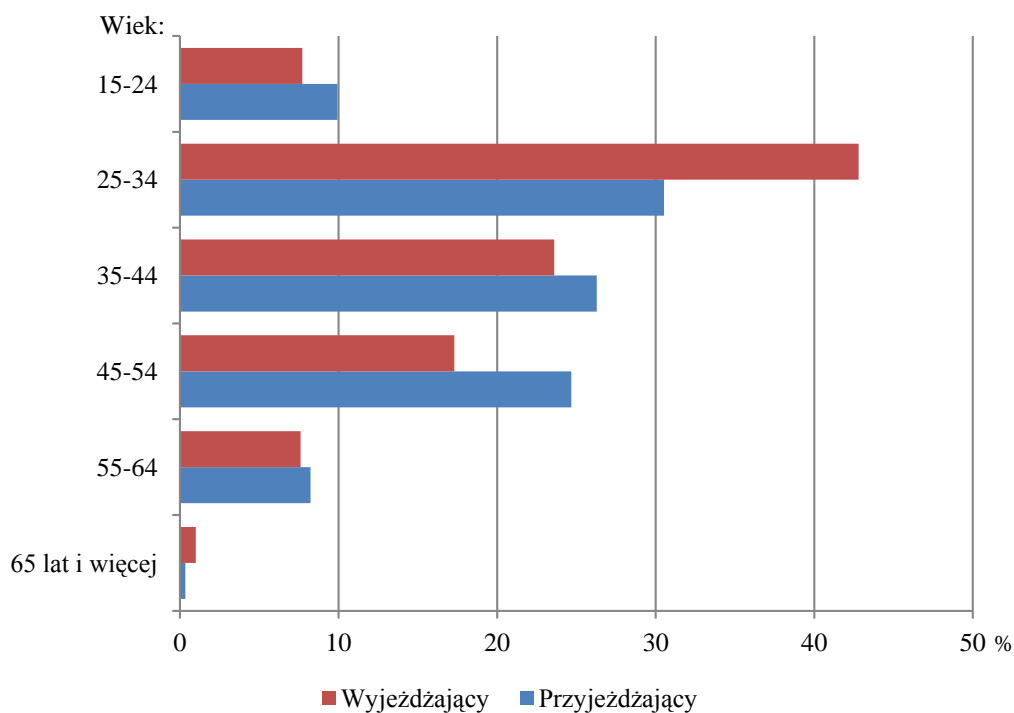
Z Białegostoku do pracy na terenie województwa podlaskiego w 2011 r. wyjeżdżało 4851 osób. Wyjazdy kierowały się głównie (zob. ryc. 17) do gminy wiejskiej Juchnowiec Kościelny (1,25%), części wiejskiej gminy Supraśl (0,73%) oraz części miejskiej gminy Choroszcz (0,71%) i gminy Wasilków (0,43%).

Ryc. 17. Udział wyjeżdżających do pracy z Białegostoku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa podlaskiego)

Zarówno wśród przyjeżdżających, jak i wyjeżdżających liczebnie dominowały osoby będące w wieku 25-34 lata. Ich udział wśród przyjeżdżających wyniósł 30,5%, a pośród wyjeżdżających było ich 42,8% (zob. ryc. 18). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 89.

Ryc. 18. Struktura przyjeżdżających do pracy w Białymstoku i wyjeżdżających do pracy z Białegostoku według wieku w 2011 r.

Tabl. 89. Przyjeżdżający do pracy w Białymstoku i wyjeżdżający do pracy z Białegostoku według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	16820	9079	7741	8274	4747	3527
15-24 lata	1671	915	756	638	366	272
25-34	5135	2664	2471	3541	1976	1565
35-44	4421	2268	2153	1953	1115	838
45-54	4151	2245	1906	1431	807	624
55-64	1385	950	435	629	423	206
65 lat i więcej	57	37	20	82	60	22

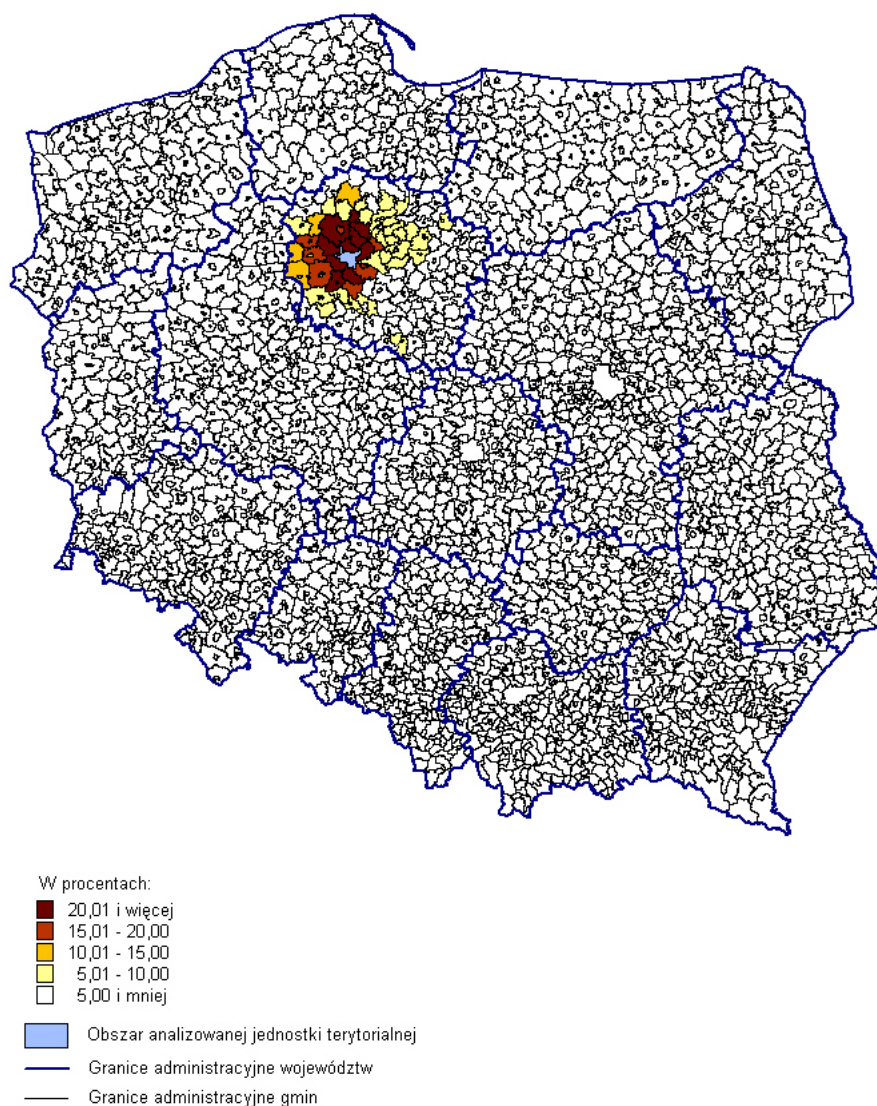
Podobnie jak w większości miast wojewódzkich, w zbiorowości przyjeżdżających do pracy w Białymstoku i wyjeżdżających z tego miasta licznie dominowali mężczyźni (było ich, odpowiednio: 54,0% i 57,4%).

3.3. Bydgoszcz

W 2011 r. do Bydgoszczy przyjeżdżało do pracy 29930 osób mieszkających poza jej granicami administracyjnymi.

Pracownicy mieszkający poza województwem kujawsko-pomorskim (3418 osób) stanowili 11,4% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy. Byli to mieszkańcy 893 gmin w kraju, z których najczęściej należało do województwa wielkopolskiego (137; 15,3%), mazowieckiego (104; 11,6%) i pomorskiego (102; 11,4%). W każdej z nich udział przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy w liczbie mieszkających w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 5,0% (zob. ryc. 19), a najwyższe wartości tego wskaźnika stwierdzono w województwie wielkopolskim w gminach: Łobżenica (obszar wiejski) – 3,76%, Wyrzysk (obszar wiejski) – 3,57% i Wapno (gmina wiejska) – 2,65%.

Ryc. 19. Udział przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najlichniesze strumienie przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy były skierowane z województwa wielkopolskiego (0,7 tys. osób), pomorskiego (0,6 tys.) i mazowieckiego (0,4 tys.).

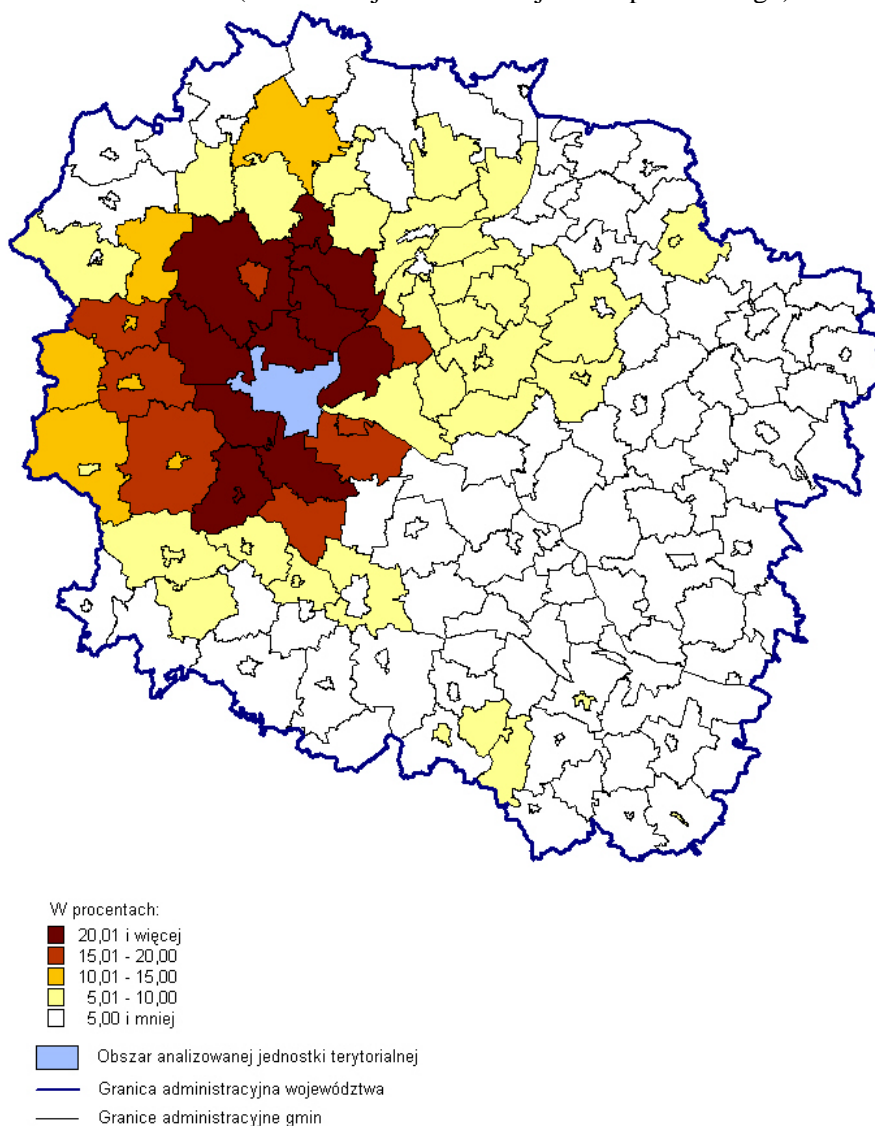
Zdecydowanie najwięcej osób przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy miało swoje miejsce zamieszkania w województwie kujawsko-pomorskim (88,6%). Ze 178 gmin tego województwa przyjeżdżało do stolicy województwa 26512 osób. Najlichniesze strumienie płynęły z gminy wiejskiej Białe Błota (1,7 tys.), z miast Toruń (1,6 tys.) i Grudziądz (1,1 tys.) oraz gminy wiejskiej Osielsko (1,1 tys.). Listę 15 gmin województwa kujawsko-pomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy w 2011 r. przedstawia tablica 90.

Tabl. 90. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
0403012	Białe Błota	1667
0463011	Toruń	1626
0462011	Grudziądz	1142
0403062	Osielsko	1052
0407011	Inowrocław	847
0403084	Solec Kujawski - miasto	835
0403072	Sicienko	804
0403032	Dobrcz	760
0403052	Nowa Wieś Wielka	740
0410034	Nakło nad Notecią - miasto	731
0410055	Szubin - obszar wiejski	718
0403022	Dąbrowa Chełmińska	705
0410035	Nakło nad Notecią - obszar wiejski	632
0403045	Koronowo - obszar wiejski	632
0464011	Włocławek	612

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Bydgoszczy przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w każdej z nich pracowników najemnych, koncentrują się wokół granic tego miasta z rozszerzającą się strefą w kierunku północnym i zachodnim do granicy województwa (zob. ryc. 20). Najwyższe wartości tego wskaźnika wystąpiły w gminach wiejskich: Dąbrowa Chełmińska, Osielsko, Sicienko i Białe Błota. Z tych gmin przyjeżdżało do pracy w Bydgoszczy ponad 30% mieszkających w nich pracowników najemnych. Dziesięć gmin o najwyższym wskaźniku udziału przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 91.

Ryc. 20. Udział przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa kujawsko-pomorskiego)

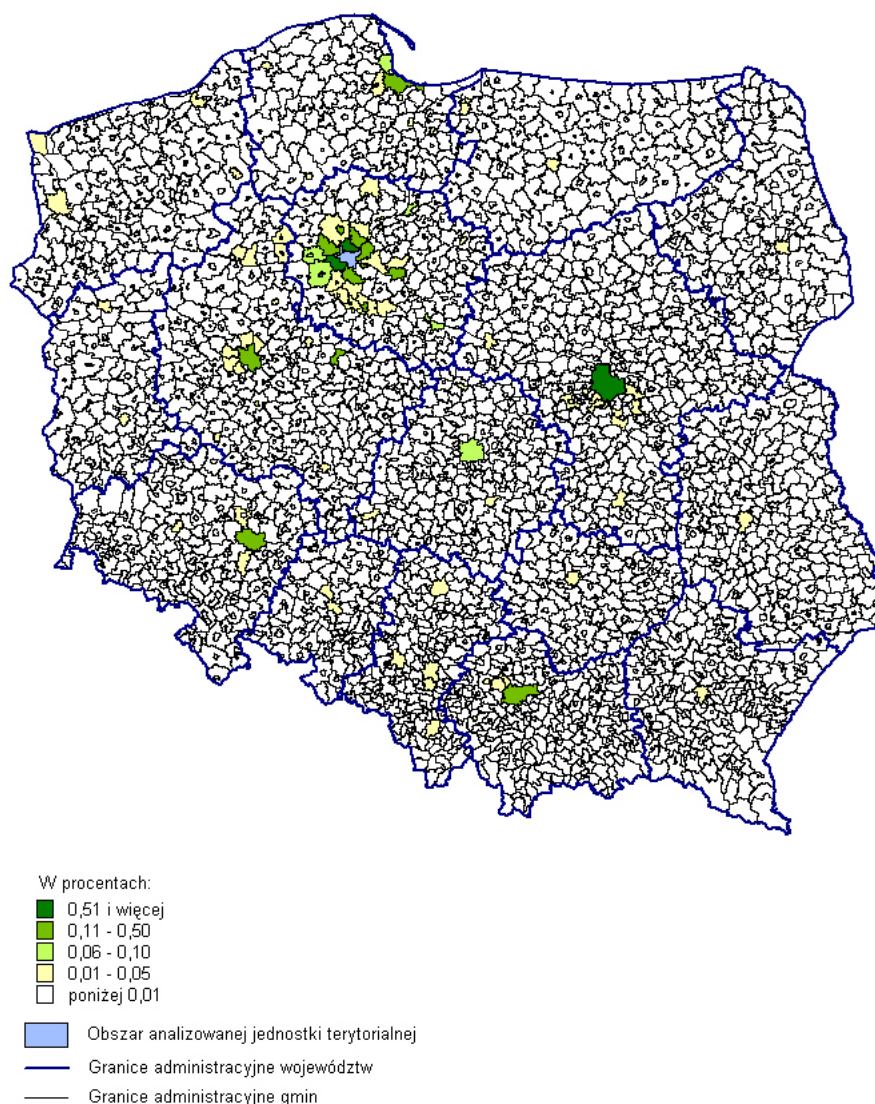
Tabl. 91. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
0403022	Dąbrowa Chełmińska	33,65
0403062	Osielsko	31,78
0403072	Sicienko	31,32
0403012	Białe Błota	30,35
0403032	Dobrcz	28,88
0403052	Nowa Wieś Wielka	28,17
0419044	Łabiszyn - miasto	28,02
0414102	Świekatowo	27,43
0414082	Pruszcz	24,33
0403045	Koronowo - obszar wiejski	23,77

Z Bydgoszczy wyjeżdżały do pracy w innych gminach 10194 osoby.

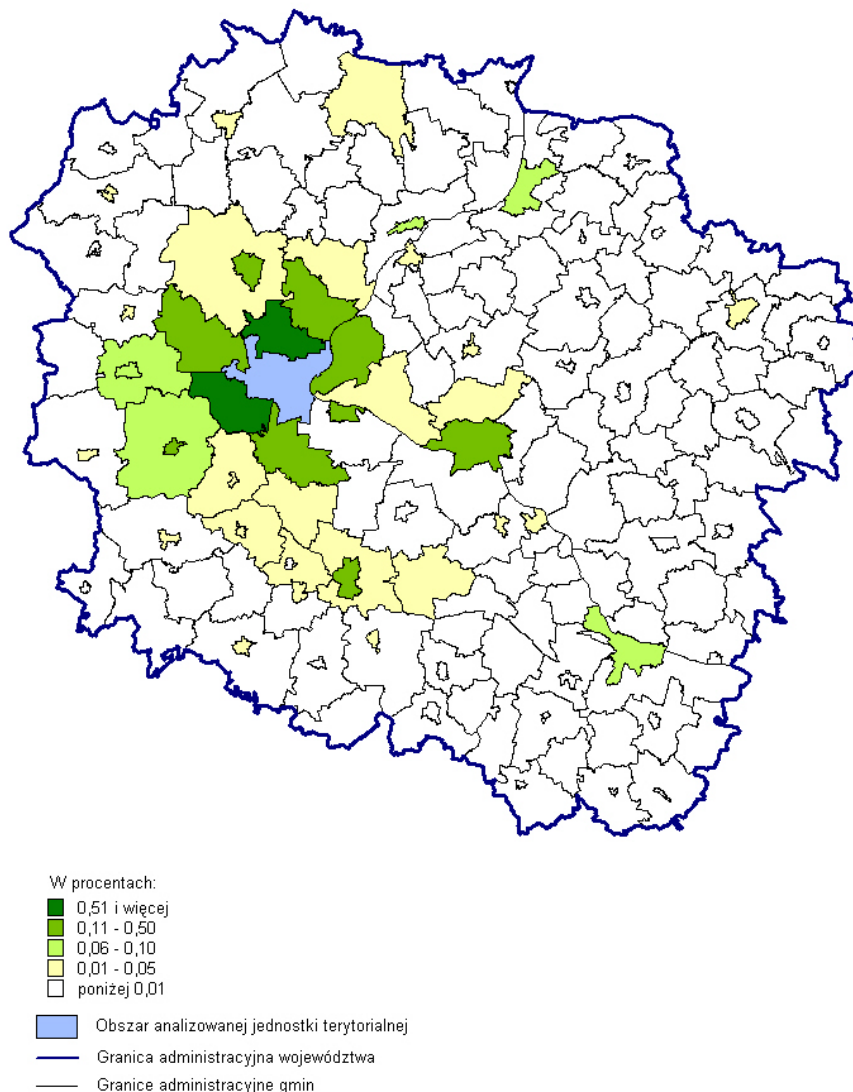
Pracownicy najemni mieszkający w Bydgoszczy w 2011 r. poza województwo kujawsko-pomorskie wyjeżdżali do pracy w 385 gminach, z których najczęściej znajdowało się w województwie wielkopolskim (86; 22,3%), mazowieckim (57; 14,8%) i śląskim (39; 10,1%). Miejsce pracy najliczniejszej grupy tych osób znajdowało się w Warszawie (zob. ryc. 21), a jej udział w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Bydgoszczy wynosił 1,67%. Kolejne dwie pozycje zajmowały gminy wielkopolskie: Poznań (0,35%) oraz gmina wiejska Powidz (0,28%).

Ryc. 21. Udział wyjeżdżających do pracy z Bydgoszczy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

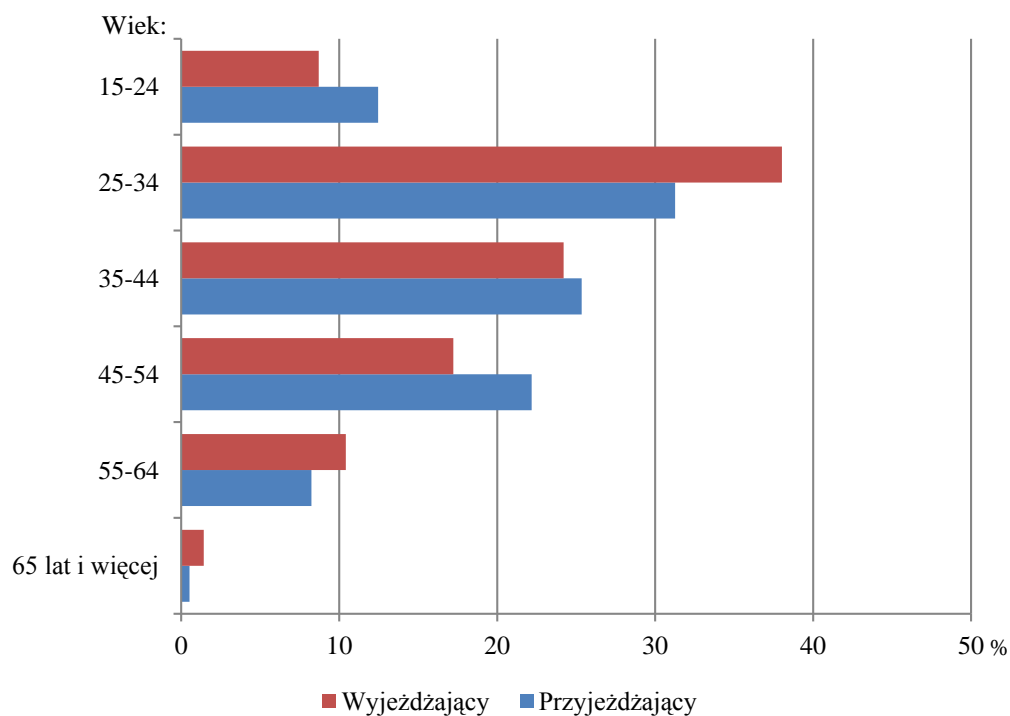
Wyjazdy z Bydgoszczy do pracy na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w 2011 r. koncentrowały się głównie wokół tego miasta (zob. ryc. 22). W gminie wiejskiej Białe Błota udział osób wyjeżdżających do pracy z Bydgoszczy w ogólnej liczbie mieszkających tu pracowników najemnych wyniósł 1,50%. Wysokie wskaźniki wystąpiły również w gminie Osielesko (0,73%), w Toruniu (0,46%) i części miejskiej gminy Solec Kujawski (0,37%).

Ryc. 22. Udział wyjeżdżających do pracy z Bydgoszczy w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa kujawsko-pomorskiego)

Analizując strukturę wieku przyjeżdżających i wyjeżdżających do pracy zauważa się, że najliczniejszą grupę w Bydgoszczy tworzyły osoby będące w wieku 25-34 lata. Ich udział w ogólnej liczbie przyjeżdżających i wyjeżdżających wynosił odpowiednio: 31,3% i 38,0% (zob. ryc. 23). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 92.

Ryc. 23. Struktura przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy i wyjeżdżających do pracy z Bydgoszczy według wieku w 2011 r.

Tabl. 92. Przyjeżdżający do pracy w Bydgoszczy i wyjeżdżający do pracy z Bydgoszczy według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	29930	17207	12723	10194	6177	4017
15-24 lata	3729	2094	1635	887	460	427
25-34	9356	5158	4198	3876	2200	1676
35-44	7587	4110	3477	2468	1522	946
45-54	6638	3928	2710	1756	1116	640
55-64	2465	1789	676	1062	768	294
65 lat i więcej	155	128	27	145	111	34

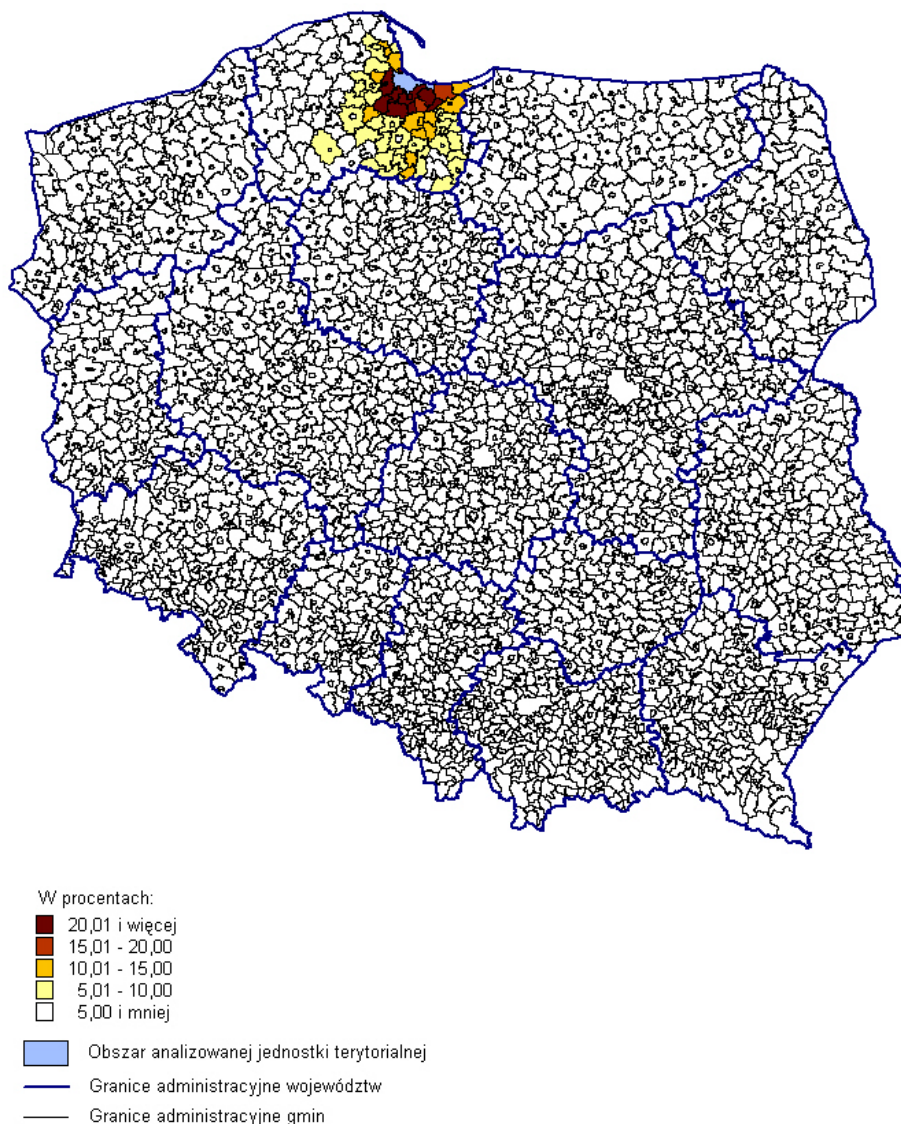
Podobnie jak w innych miastach wojewódzkich, w zbiorowości zarówno przyjeżdżających do pracy w Bydgoszczy, jak i wyjeżdżających z tego miasta liczebnie dominowali mężczyźni (było ich, odpowiednio: 57,5% i 60,6%). Ta przewaga ujawniła się w każdym przedziale wieku.

3.4. Gdańsk

Przyjeżdżający do pracy w Gdańsku w 2011 r. pracownicy najemni mieszkający w innych jednostkach terytorialnych to zbiorowość licząca 45227 osób.

Pracownicy mieszkający poza województwem pomorskim (7891 osób) stanowili 17,4% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Gdańsku. Byli to mieszkańcy 1414 jednostek terytorialnych w kraju, z których najwięcej znajdowało się w województwie mazowieckim (204; 14,4%), wielkopolskim (153; 10,8%) i kujawsko-pomorskim (150; 10,6%). W każdej z tych jednostek terytorialnych udział przyjeżdżających do pracy w Gdańsku w liczbie mieszkających w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 5,0% (zob. ryc. 24). Najwyższą wartość tego wskaźnika stwierdzono w województwie kujawsko-pomorskim w części wiejskiej gminy Nowe (2,74%). Wskaźnikami powyżej 2,00% charakteryzowała się również część miejska gminy Korsze w województwie warmińsko-mazurskim i gmina wiejska Pokój w województwie opolskim.

Ryc. 24. Udział przyjeżdżających do pracy w Gdańsku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najliczniejsze strumienie przyjeżdżających do pracy w Gdańsku były skierowane z województwa mazowieckiego i warmińsko-mazurskiego (po 1,4 tys. osób) oraz kujawsko-pomorskiego (1,2 tys.).

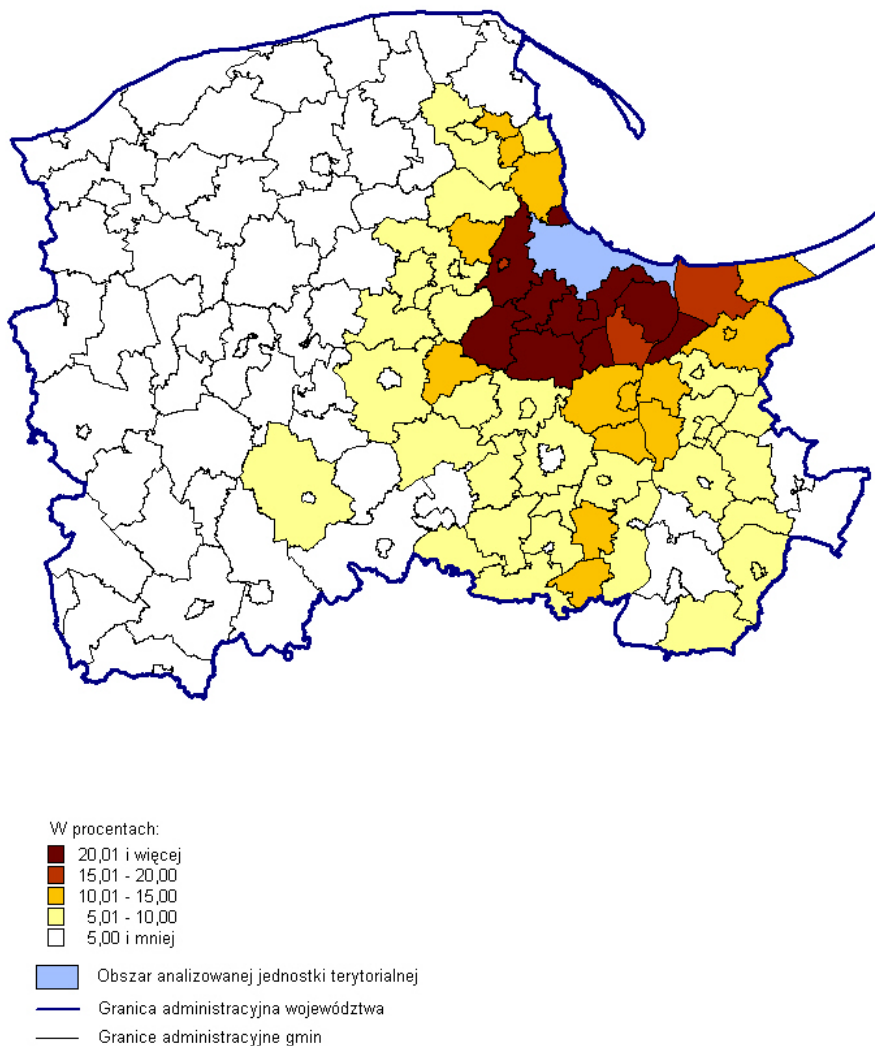
Większość przyjeżdżających do pracy w Gdańsku miała swoje miejsce zamieszkania w województwie pomorskim (82,6%). Ze 139 gmin tego województwa przyjeżdżało do jego stolicy 37336 osób, a najwięcej z Gdyni (7,8 tys.) i Sopotu (2,2 tys.). Powyżej 2 tys. osób przyjeżdżających do pracy w Gdańsku mieszkało także w miastach Tczew i Pruszcz Gdański. Listę 15 gmin województwa pomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Gdańsku w 2011 r. przedstawia tablica 93.

Tabl. 93. Gminy województwa pomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Gdańsku w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
2262011	Gdynia	7775
2264011	Sopot	2237
2214011	Tczew	2198
2204011	Pruszcz Gdański	2023
2204042	Pruszcz Gdański	1693
2215021	Rumia	1356
2205085	Żukowo - obszar wiejski	1350
2204032	Kolbudy	1280
2215031	Wejherowo	951
2215011	Reda	687
2209011	Malbork	614
2213031	Starogard Gdański	553
2204082	Trąbki Wielkie	522
2204062	Pszczółki	497
2263011	Słupsk	485

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Gdańsku przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, koncentrują się głównie wzdłuż południowej granicy tego miasta (zob. ryc. 25). Najwyższe wartości tego wskaźnika (ponad 30%) wystąpiły w gminach wiejskich Przywidz (32,33%) i Kolbudy (30,90%). Dziesięć gmin o najwyższym wskaźniku udziału przyjeżdżających do pracy w Gdańsku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 94.

Ryc. 25. Udział przyjeżdżających do pracy w Gdańsku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa pomorskiego)

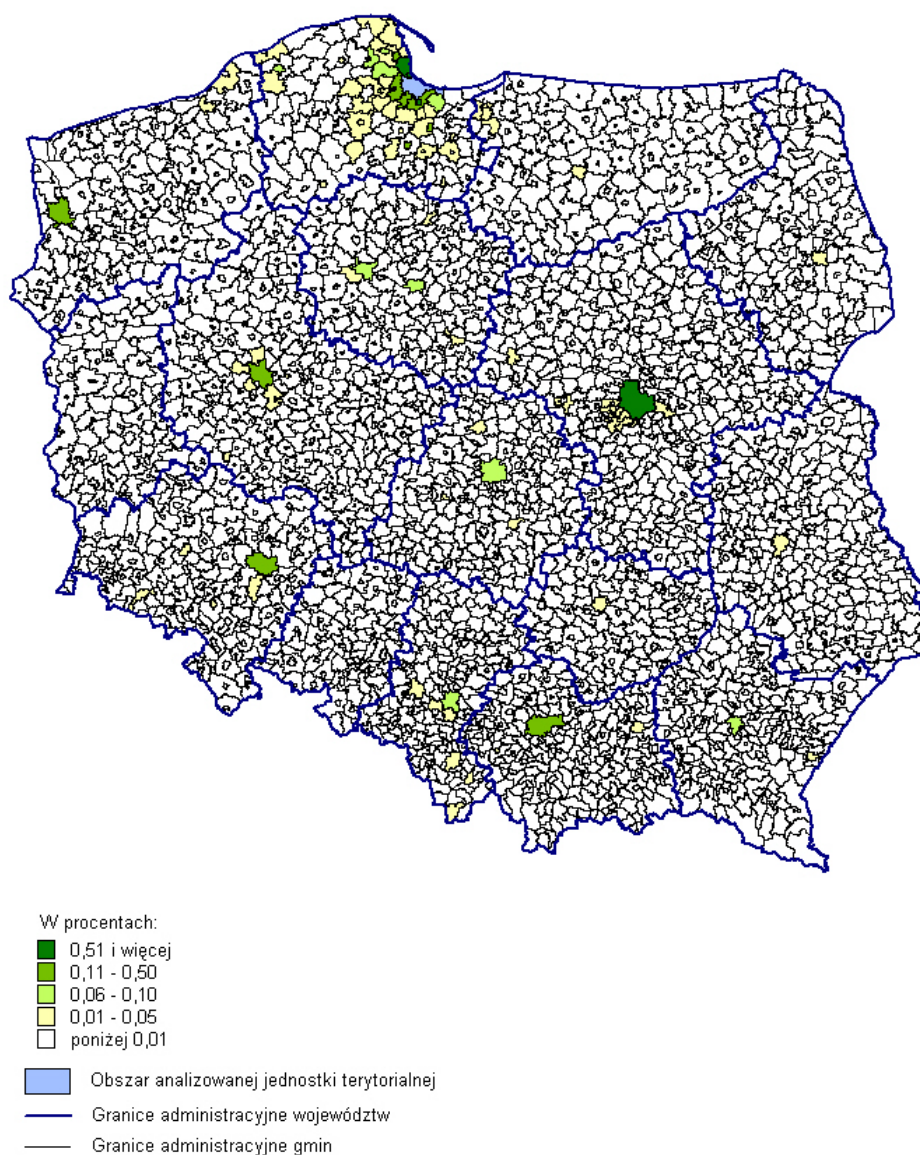
Tabl. 94. Gminy województwa pomorskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Gdańsku w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
2204052	Przywidz	32,33
2204032	Kolbudy	30,90
2204022	Cedry Wielkie	29,10
2204042	Pruszcz Gdański	27,77
2204011	Pruszcz Gdański	24,87
2264011	Sopot	24,56
2204062	Pszczółki	23,19
2205085	Żukowo - obszar wiejski	21,50
2204082	Trąbki Wielkie	21,34
2210032	Ostaszewo	21,24

W 2011 r. z Gdańska do innych gmin w kraju wyjeżdżało do pracy 18539 osób.

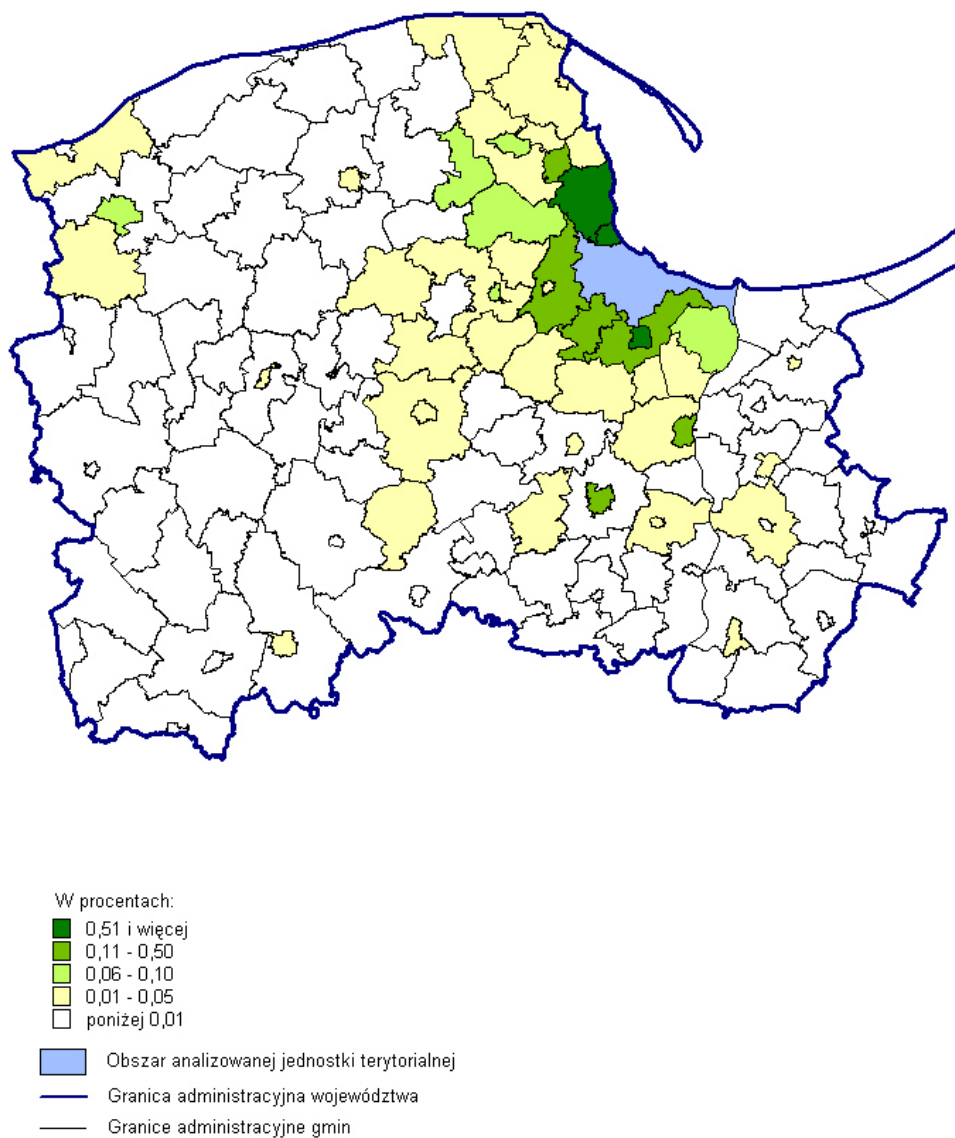
Pracownicy najemni mieszkający w Gdańsku poza województwo pomorskie wyjeżdżali do pracy w 403 gminach, z których najczęściej zlokalizowanych było w województwie mazowieckim (69; 17,1%), wielkopolskim (49; 12,2%) i śląskim (43; 10,7%). Miejsce pracy najliczniejszej grupy tych osób znajdowało się w Warszawie (zob. ryc. 26). Udział wyjeżdżających do pracy w Warszawie w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Gdańsku wynosił 2,50%. Znacznie niższe wskaźniki odnotowano dla Krakowa (0,27%), Poznania (0,19%) oraz Wrocławia (0,17%).

Ryc. 26. Udział wyjeżdżających do pracy z Gdańska w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

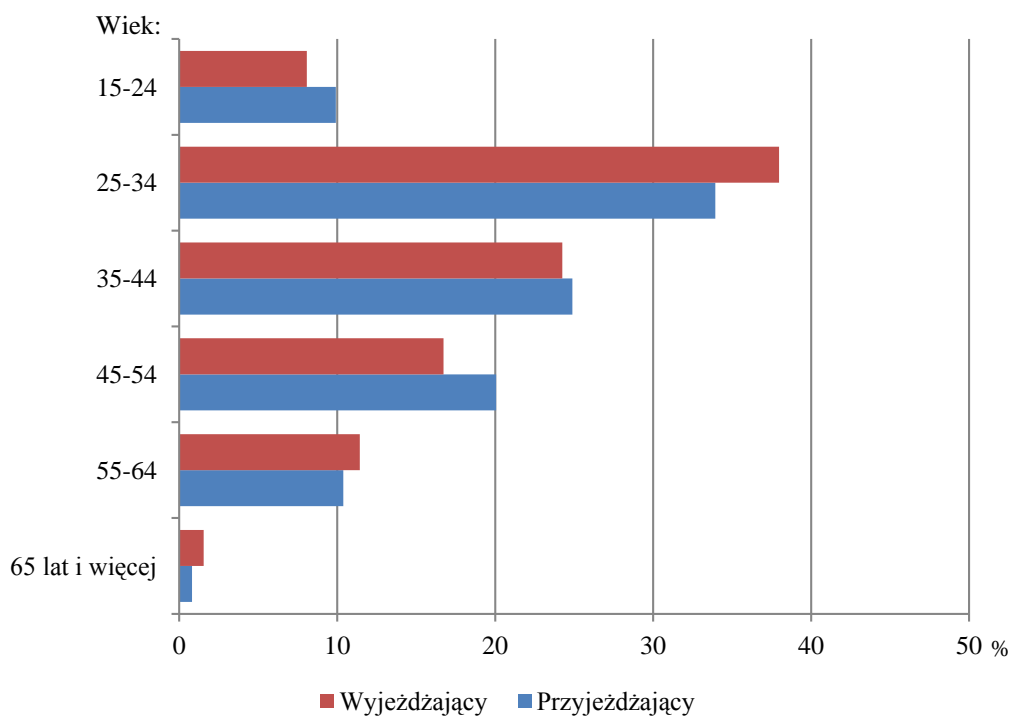
Wyjazdy z Gdańska do pracy na terenie województwa pomorskiego w 2011 r. (zob. ryc. 27) skierowane były głównie do miast: Gdynia, Sopot i Pruszcz Gdański (odpowiednio: 3,82%, 2,20% i 0,72%). Kolejne miejsca zajmowały gmina wiejska Pruszcz Gdański (0,43%) i obszar wiejski gminy Żukowo (0,41%).

Ryc. 27. Udział wyjeżdżających do pracy z Gdańska w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa pomorskiego)

Analiza struktury wieku przyjeżdżających i wyjeżdżających do pracy wskazuje, że w Gdańsku, podobnie jak w innych miastach wojewódzkich, najliczniej reprezentowany był przedział 25-34 lata. Osoby w tym wieku stanowiły tu 33,9% ogółu przyjeżdżających i 38,0% wyjeżdżających do pracy (zob. ryc. 28). Charakterystykę przyjeżdżających i wyjeżdżających do pracy według płci i wieku przedstawia tablica 95.

Ryc. 28. Struktura przyjeżdżających do pracy w Gdańsku i wyjeżdżających do pracy z Gdańska według wieku w 2011 r.

Tabl. 95. Przyjeżdżający do pracy w Gdańsku i wyjeżdżający do pracy z Gdańska według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	45227	24685	20542	18539	10273	8266
15-24 lata	4484	2196	2288	1498	743	755
25-34	15350	7826	7524	7040	3751	3289
35-44	11257	6151	5106	4496	2584	1912
45-54	9074	5108	3966	3101	1635	1466
55-64	4697	3126	1571	2118	1342	776
65 lat i więcej	365	278	87	286	218	68

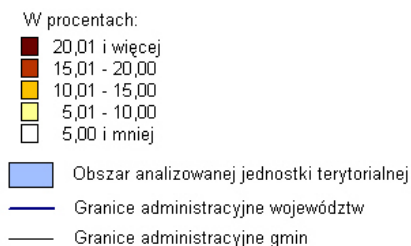
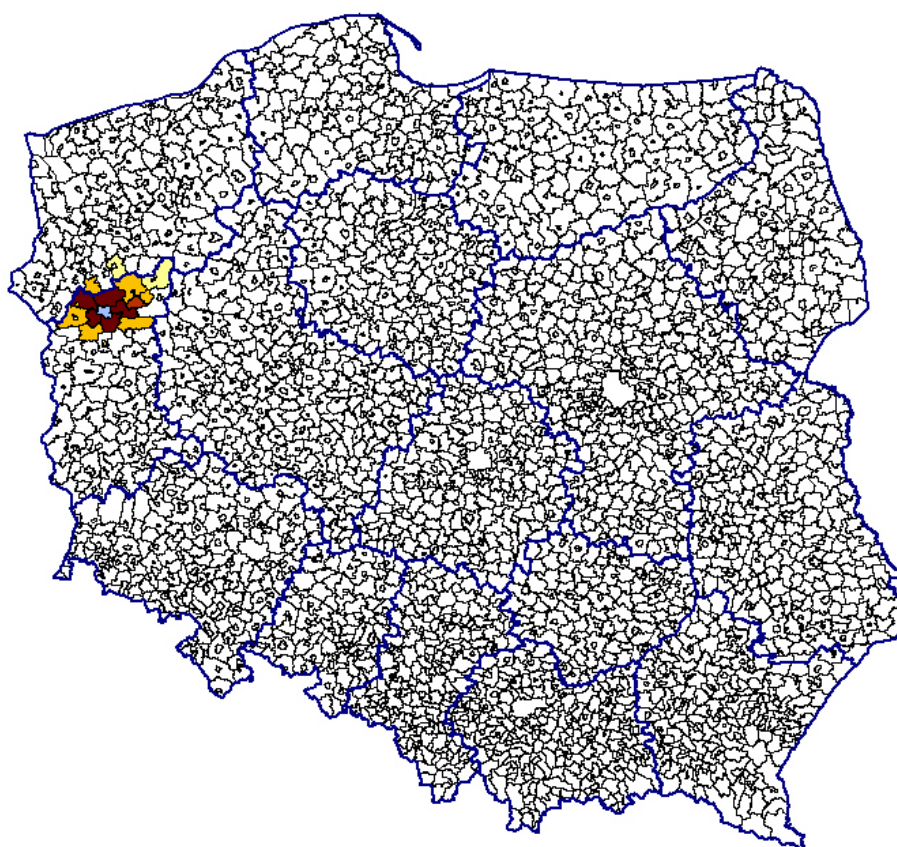
Zarówno wśród przyjeżdżających do pracy w Gdańsku, jak i wyjeżdżających z tego miasta liczebnie dominowali mężczyźni (było ich, odpowiednio: 54,6% i 55,4%). Jedynie w „najmłodszej” grupie wiekowej (15-24 lata) kobiet było więcej niż mężczyzn.

3.5. Gorzów Wielkopolski

Do Gorzowa Wielkopolskiego przyjeżdżało do pracy w 2011 r. 6938 osób mieszkających poza jego granicami.

Pracownicy najemni przyjeżdżający do pracy w Gorzowie Wielkopolskim i mieszkający poza województwem lubuskim (1752 osoby) stanowili 25,3% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w tym mieście. Byli to mieszkańcy 365 jednostek terytorialnych w kraju, z których najwięcej znajdowało się w województwie wielkopolskim (82; 22,5%), dolnośląskim (81; 22,2%) i zachodniopomorskim (72; 19,7%). W każdej z nich udział przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim w ogólnej liczbie mieszkających w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 15,0% (zob. ryc. 29), a najwyższe wartości tego wskaźnika stwierdzono w gminach województwa zachodniopomorskiego, tj. w gminie wiejskiej Nowogródek Pomorski (13,38%), w obszarze wiejskim gminy Pełczyce (8,21%) oraz części miejskiej gminy Pełczyce (4,86%).

Ryc. 29. Udział przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najlichniesze strumienie przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim były skierowane z województwa zachodniopomorskiego (0,9 tys. osób), dolnośląskiego (0,4 tys.) i wielkopolskiego (0,3 tys.).

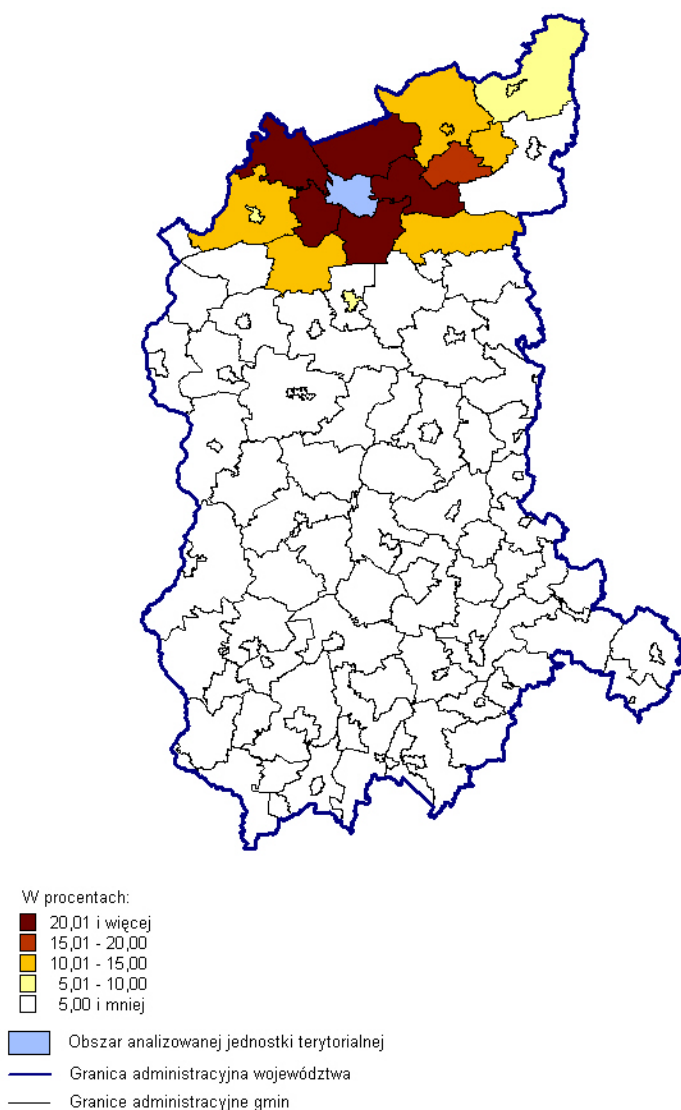
Niemal 75% ogólnej liczby osób przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim miało swoje miejsce zamieszkania w województwie lubuskim. Ze 108 gmin tego województwa przyjeżdżało do jego stolicy 5186 osób. Najlichniesze strumienie płynęły z gmin wiejskich: Deszczno (0,5 tys.), Kłodawa (0,5 tys.), Santok (0,5 tys.), Bogdaniec (0,4 tys.). Listę 15 gmin województwa lubuskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim w 2011 r. przedstawia tablica 96.

Tabl. 96. Gminy województwa lubuskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
0801032	Deszczno.....	540
0801042	Kłodawa	505
0801062	Santok	484
0801022	Bogdaniec.....	429
0801052	Lubiszyn	373
0806044	Strzelce Krajeńskie - miasto	332
0806045	Strzelce Krajeńskie - obszar wiejski	205
0806052	Zwierzyn.....	159
0801075	Witnica - obszar wiejski.....	145
0807012	Krzyszycy	135
0862011	Zielona Góra.....	119
0806024	Drezdenko - miasto.....	108
0801074	Witnica - miasto.....	108
0803024	Międzyrzecz - miasto	107
0806032	Stare Kurowo.....	96

Gminy, z których do pracy w Gorzowie Wielkopolskim przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, koncentrują się w bezpośrednim sąsiedztwie tego miasta (zob. ryc. 30). Najwyższe udziały wystąpiły w gminach wiejskich Kłodawa, Deszczno i Bogdaniec. Z tych gmin przyjeżdżało do pracy w Gorzowie Wielkopolskim ponad 30% mieszkających w nich pracowników najemnych. Dziesięć gmin o najwyższym wskaźniku udziału przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 97.

Ryc. 30. Udział przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubuskiego)

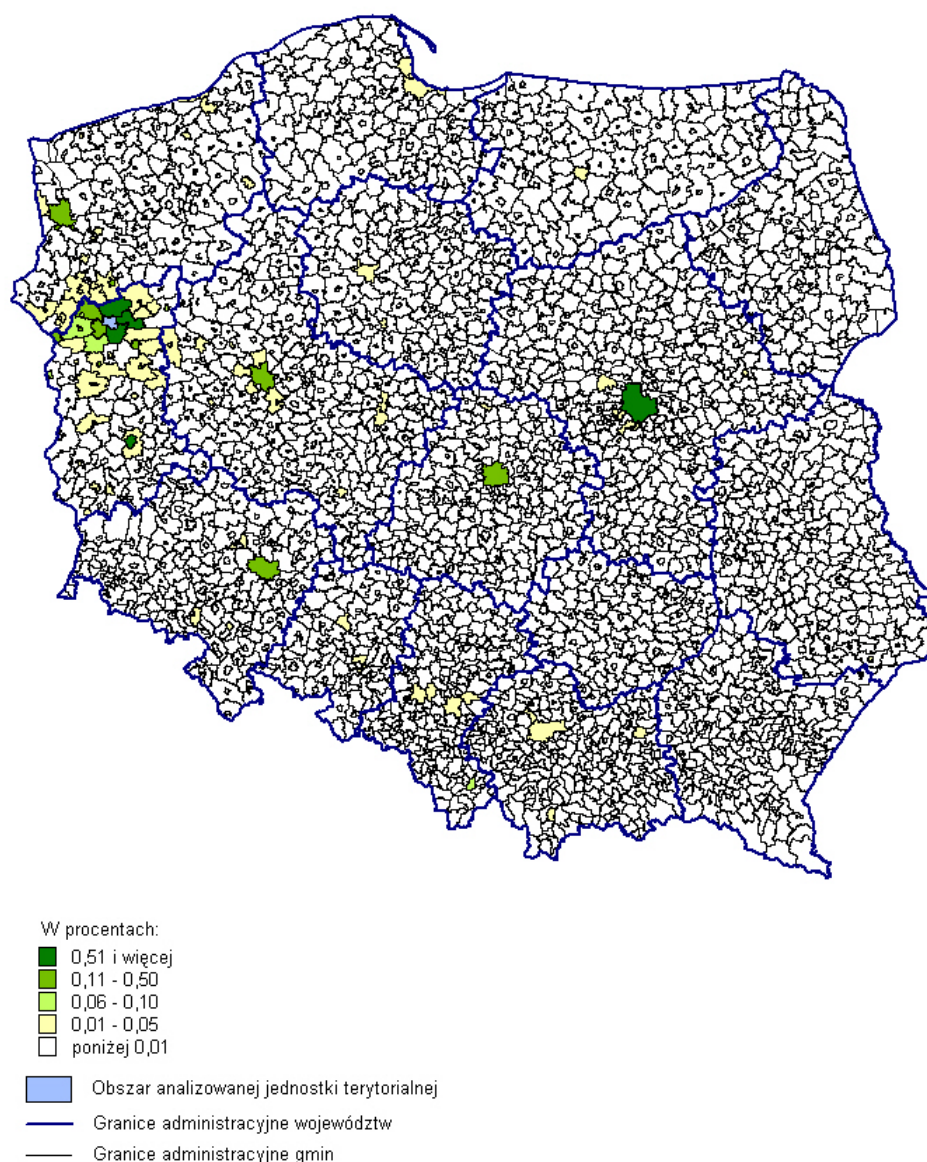
Tabl. 97. Gminy województwa lubuskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
0801042	Kłodawa	31,70
0801032	Deszczno.....	30,66
0801022	Bogdaniec.....	30,38
0801052	Lubiszyn	29,58
0801062	Santok	28,14
0806052	Zwierzyn	17,25
0807012	Krzeszyce	14,02
0806045	Strzelce Krajeńskie - obszar wiejski	12,98
0801075	Witnica - obszar wiejski.....	12,26
0806044	Strzelce Krajeńskie - miasto	12,25

Pracowników najemnych mieszkających w Gorzowie Wielkopolskim i wyjeżdżających stąd do pracy w 2011 r. było 2822.

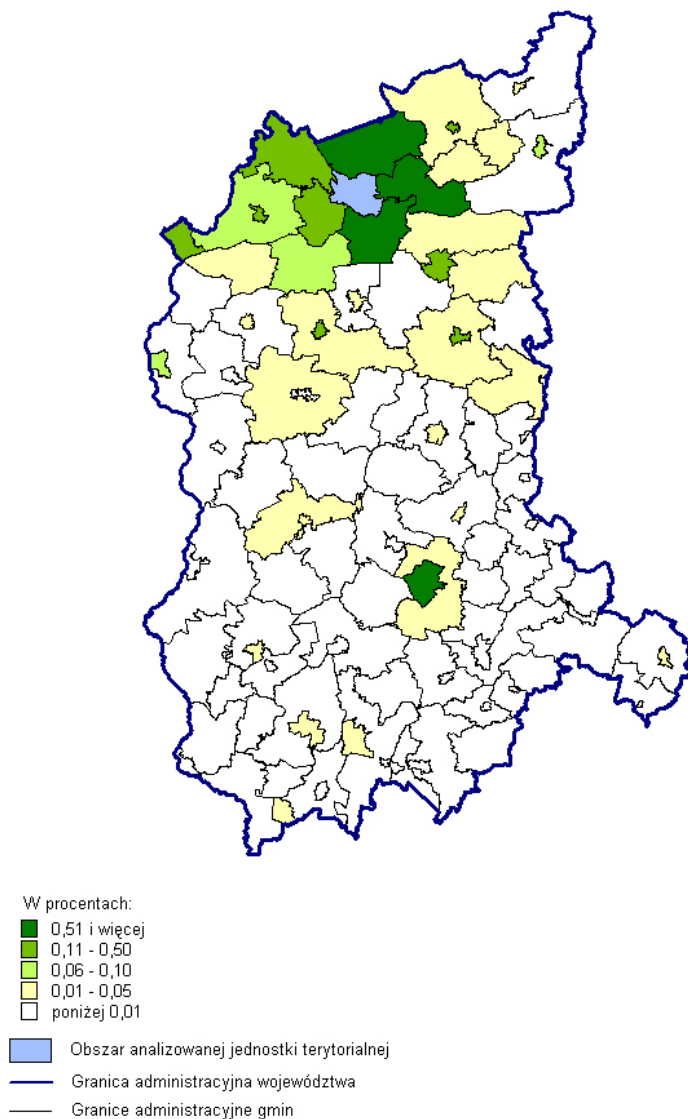
Poza województwo lubuskie wyjeżdżali oni do pracy w 151 gminach, z których najwięcej znajdowało się w województwie wielkopolskim i zachodniopomorskim (po 33). Najliczniejsza grupa tych osób wyjeżdżała do pracy w Warszawie i Poznaniu (zob. ryc. 31), a udział wyjeżdżających w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Gorzowie Wielkopolskim wynosił, odpowiednio, 0,65% i 0,36%.

Ryc. 31. Udział wyjeżdżających do pracy z Gorzowa Wielkopolskiego w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

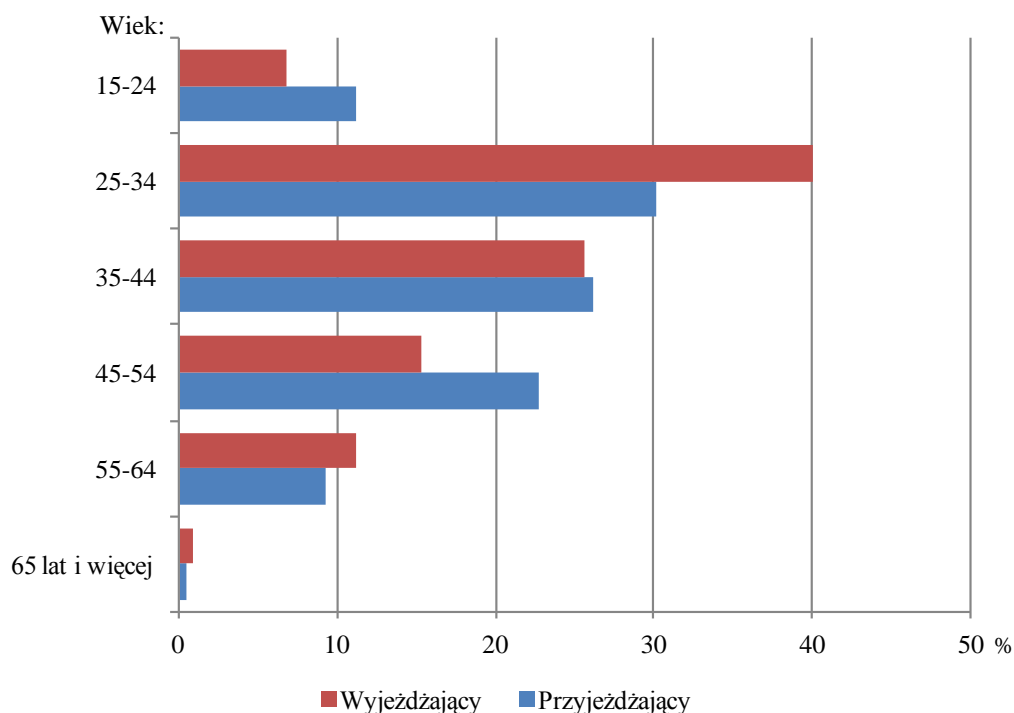
Wyjazdy z Gorzowa Wielkopolskiego do pracy na terenie województwa lubuskiego w 2011 r. koncentrowały się głównie w kierunku miasta Zielona Góra oraz gmin wiejskich Santok i Deszczno (zob. ryc. 32). W tych jednostkach terytorialnych wskaźnik udziału wyjeżdżających w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Gorzowie Wielkopolskim przekraczał 1,0%.

Ryc. 32. Udział wyjeżdżających do pracy z Gorzowa Wielkopolskiego w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubuskiego)

Zarówno wśród przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim, jak i z niego wyjeżdżających najczęściej było osób w wieku 25-34 lata. W tym przedziale znajdowało się 30,2% przyjeżdżających i 40,1% wyjeżdżających do pracy (zob. ryc. 33). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 98.

Ryc. 33. Struktura przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim i wyjeżdżających do pracy z Gorzowa Wielkopolskiego według wieku w 2011 r.

Tabl. 98. Przyjeżdżający do pracy w Gorzowie Wielkopolskim i wyjeżdżający do pracy z Gorzowa Wielkopolskiego według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	6938	3501	3437	2822	1687	1135
15-24 lata	773	453	320	191	111	80
25-34	2096	1058	1038	1131	624	507
35-44	1814	769	1045	723	450	273
45-54	1578	769	809	434	252	182
55-64	642	422	220	317	230	87
65 lat i więcej	35	30	5	26	20	6

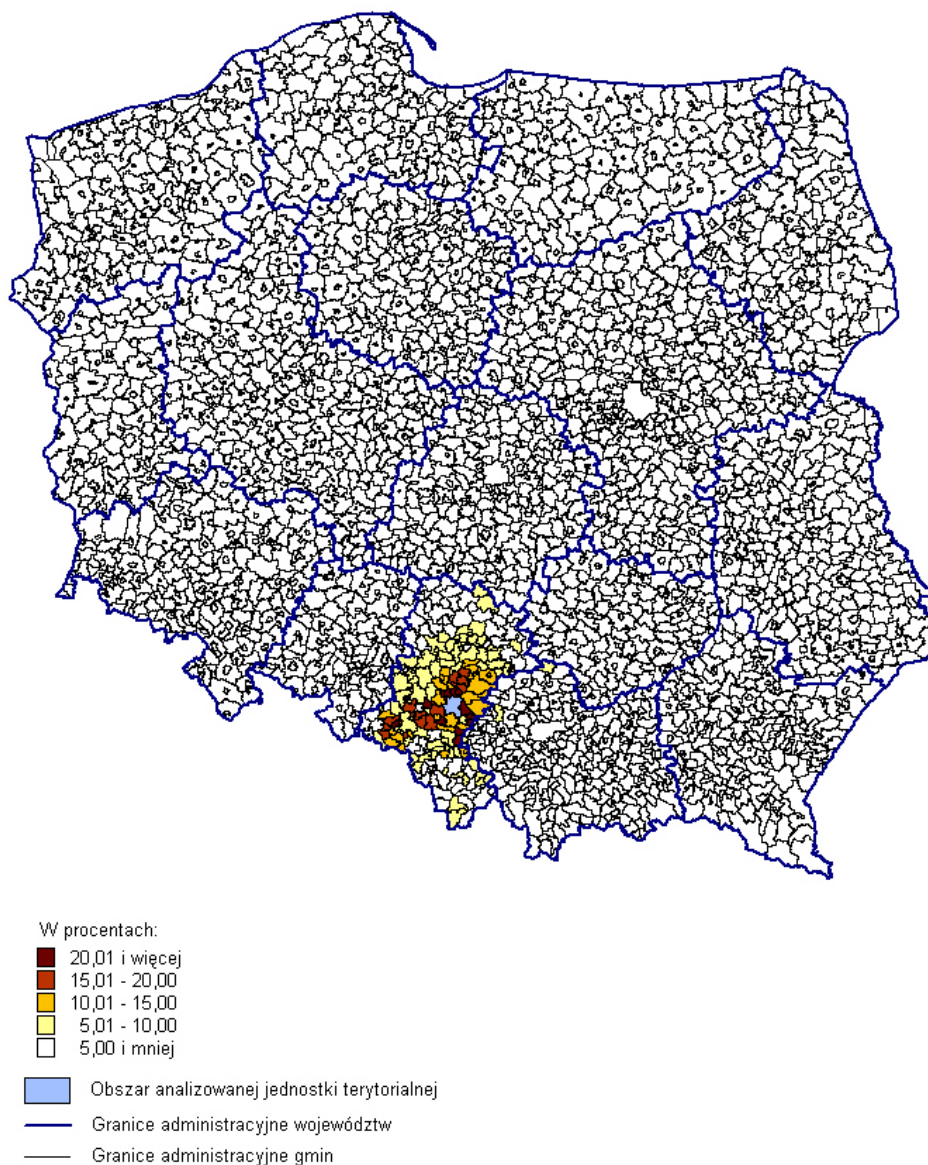
W zbiorowości zarówno przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim, jak i wyjeżdżających z tego miasta liczebnie dominowali mężczyźni (było ich, odpowiednio: 50,5% i 59,8%). Jedynie w dwóch grupach wiekowych (35-44 i 45-54 lata) wśród przyjeżdżających do pracy w Gorzowie Wielkopolskim kobiet było więcej niż mężczyzn.

3.6. Katowice

Do stolicy województwa śląskiego przyjeżdżało do pracy w 2011 r. 122315 pracowników najemnych, których miejsce zamieszkania znajdowało się w innej gminie w kraju.

Mieszkańcy województw innych niż śląskie (9052 osoby) stanowili 7,4% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Katowicach. Byli to pracownicy najemni mający miejsce zamieszkania w 1421 gminach w Polsce. Największa liczba tych jednostek terytorialnych należała do województwa małopolskiego (197; 13,9%), a dalsze pozycje zajmowało województwo mazowieckie (165; 11,6%) i wielkopolskie (157; 11,0%). Najwyższy udział przyjeżdżających do pracy w Katowicach w liczbie pracowników najemnych mieszkających w gminach leżących poza województwem śląskim w 2011 r. (zob. ryc. 34) odnotowano w województwie małopolskim, tj. w obszarze wiejskim gminy Trzebinia (5,69%), części miejskiej gminy Brzeszcze (5,17%) i gminie wiejskiej Kozłów (5,01%).

Ryc. 34. Udział przyjeżdżających do pracy w Katowicach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najwięcej osób przyjeżdżało do pracy w Katowicach z gmin województwa małopolskiego (3,9 tys.), mazowieckiego (0,9 tys.) i wielkopolskiego (0,8 tys.).

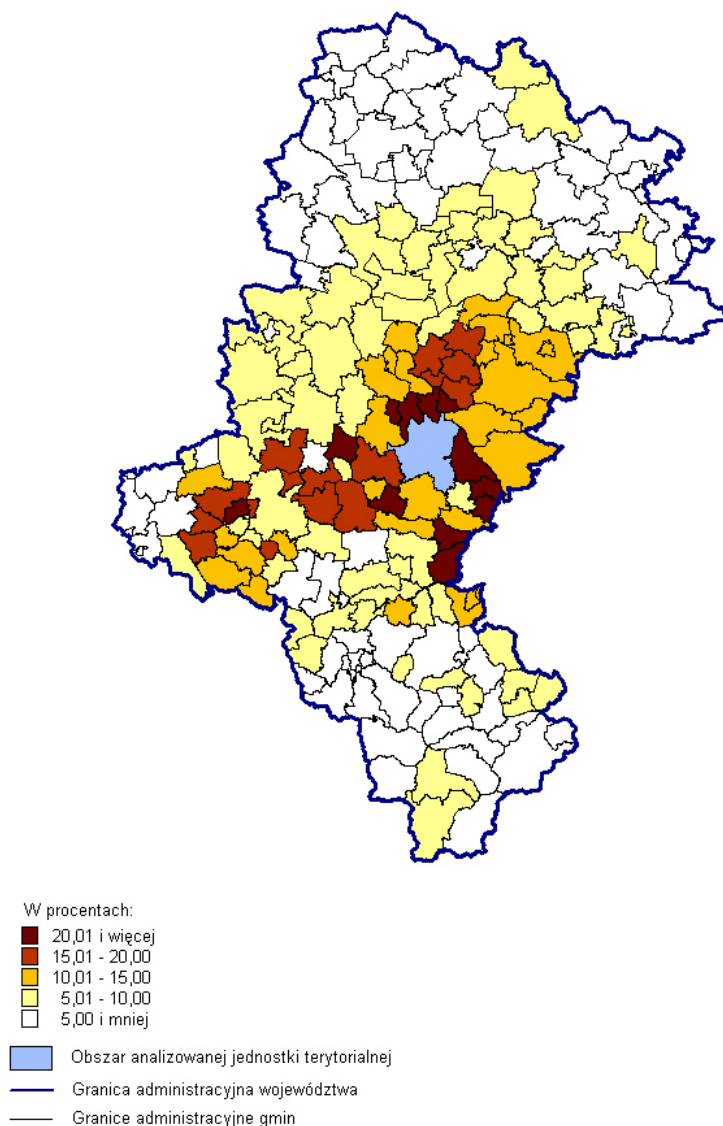
Biorąc pod uwagę tylko województwo śląskie stwierdzono, że ze 188 gmin tego województwa przyjeżdżały do jego stolicy 113263 osoby. Najwięcej spośród nich mieszkało w gminach miejskich: Sosnowiec (8,7 tys.), Tychy (6,1 tys.) i Chorzów (6,0 tys.). Listę 15 gmin województwa śląskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Katowicach w 2011 r. przedstawia tablica 99.

Tabl. 99. Gminy województwa śląskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Katowicach w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
2475011	Sosnowiec	8716
2477011	Tychy	6108
2463011	Chorzów	6047
2474011	Siemianowice Śląskie	5369
2462011	Bytom	5114
2470011	Mysłowice	4971
2478011	Zabrze	4435
2465011	Dąbrowa Górnicza	4144
2472011	Ruda Śląska	3995
2468011	Jaworzno	3052
2466011	Gliwice	2966
2401011	Będzin	2920
2476011	Świętochłowice	2722
2408021	Mikołów	2417
2473011	Rybnik	2269

Wśród gmin, z których do pracy w Katowicach przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w każdej z nich pracowników najemnych (zob. ryc. 35), były: gmina wiejska Chełm Śląski (27,41%), miasto Siemianowice Śląskie (26,30%), miasto Imielin (24,63%) oraz gminy wiejskie: Wyry (24,36%) i Miedzna (24,22%). Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Katowicach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 100.

Ryc. 35. Udział przyjeżdżających do pracy w Katowicach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa śląskiego)

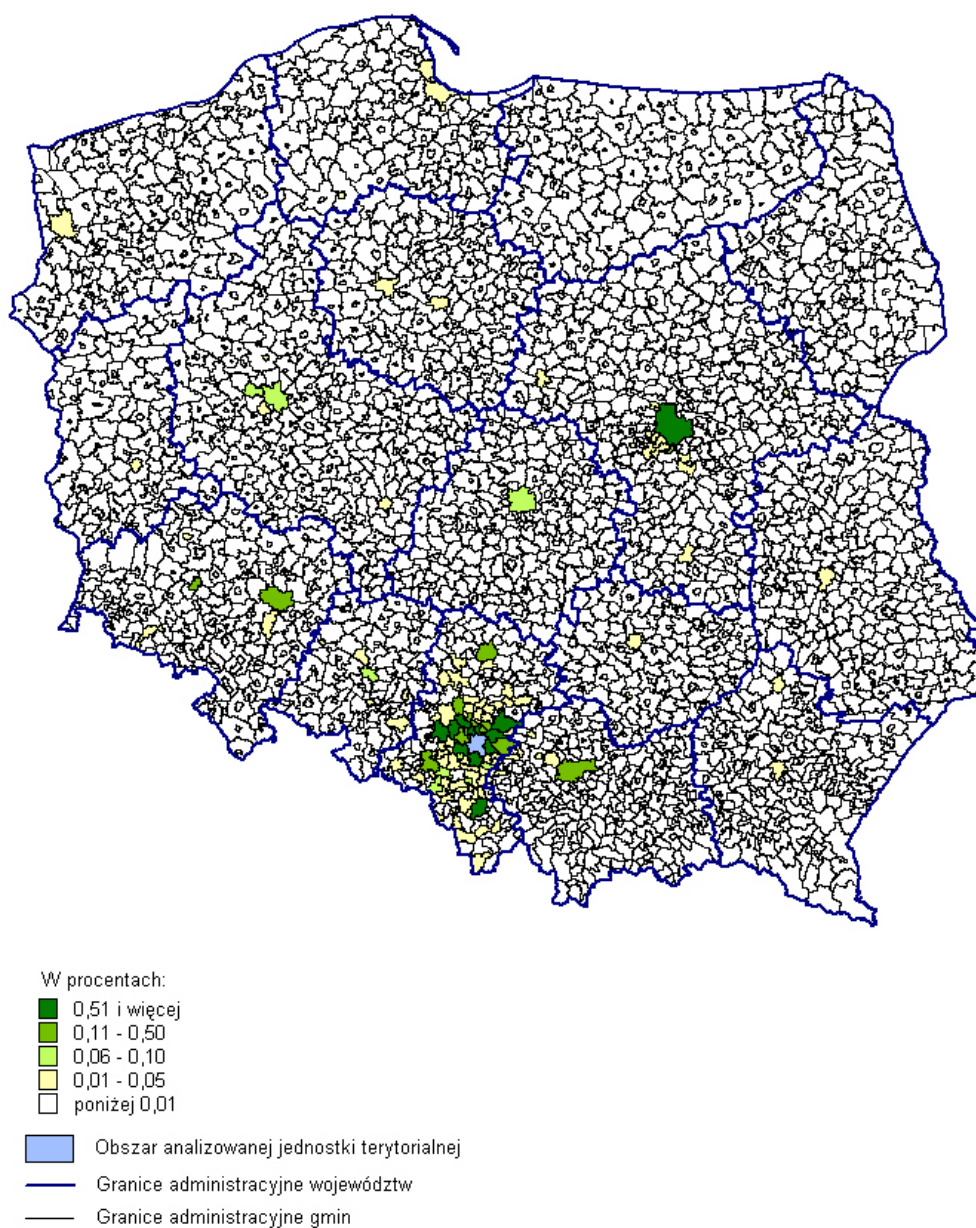
Tabl. 100. Gminy województwa śląskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Katowicach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
2414052	Chelm Śląski	27,41
2474011	Siemianowice Śląskie	26,30
2414021	Imielin	24,63
2408052	Wry	24,36
2410032	Miedźna	24,22
2414042	Bojszowy	22,84
2405032	Gierałtowiec	22,80
2470011	Mysłowice	22,70
2401021	Czeladź	22,21
2412022	Gaszowice	21,17

W 2011 r. z Katowic na teren innych gmin w Polsce wyjeżdżało do pracy 17819 osób.

Mieszkańcy w Katowicach pracownicy najemni poza granice województwa śląskiego wyjeżdżali do pracy w 328 gminach. Najwięcej z nich znajdowało się w województwie małopolskim (71), mazowieckim (53) i wielkopolskim (32). Poza województwo śląskie najwięcej osób wyjeżdżało do Warszawy (zob. ryc. 36), a ich udział w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Katowicach wynosił 2,17%. Udział zatrudnionych, którzy wyjeżdżali do pracy w Krakowie czy Wrocławiu, był znacznie niższy i wynosił odpowiednio: 0,35% i 0,19%.

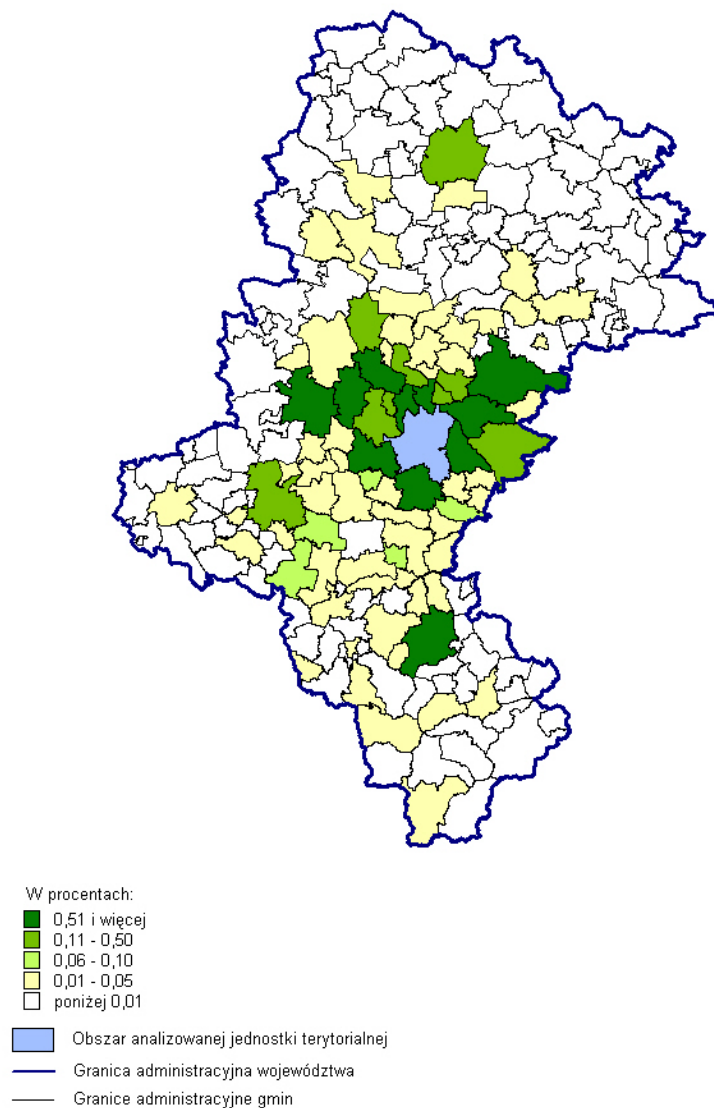
Ryc. 36. Udział wyjeżdżających do pracy z Katowic w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Strefę wyjazdów do pracy z Katowic w ramach województwa śląskiego tworzyły w 2011 r. zwłaszcza okoliczne duże ośrodki miejskie (zob. ryc. 37), a najwyższy udział osób wyjeżdżających do

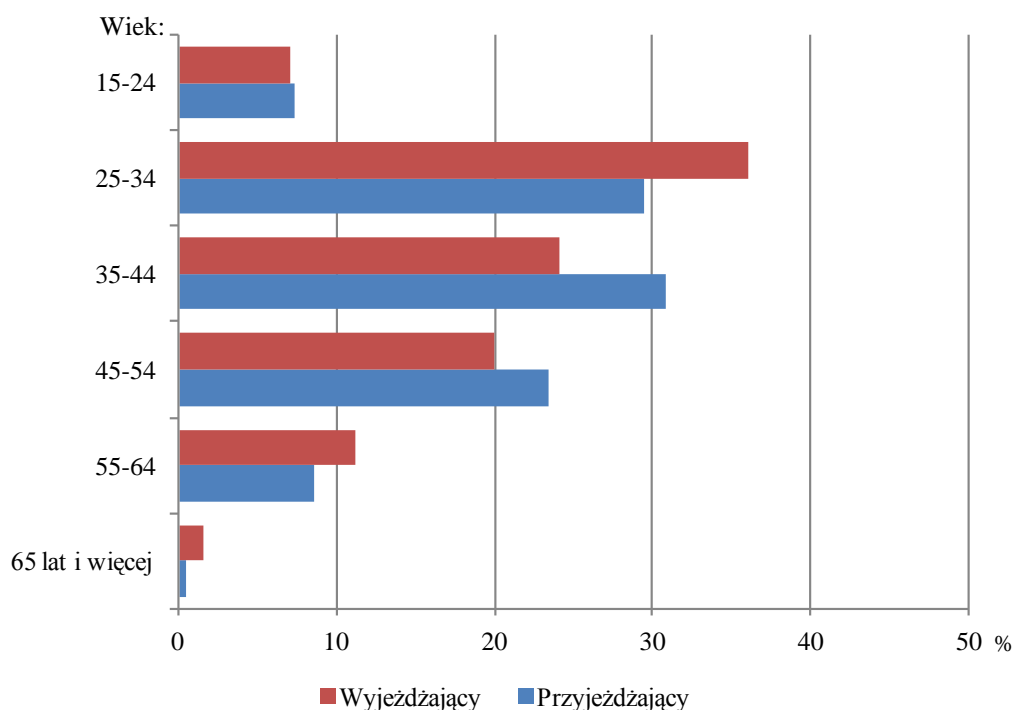
pracy z Katowic w liczbie mieszkających tu pracowników najemnych wystąpił w Chorzowie (2,32%), Sosnowcu (1,41%), Tychach (1,31%), Siemianowicach Śląskich (1,27%) i Mysłowicach (1,21%).

Ryc. 37. Udział wyjeżdżających do pracy z Katowic w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa śląskiego)

Zbiorowości przyjeżdżających i wyjeżdżających do pracy w Katowicach były zróżnicowane zarówno pod względem płci, jak i wieku (zob. ryc. 38). Wśród przyjeżdżających do pracy w Katowicach najczęściej występowały osoby w wieku 35-44 lata (30,9%), a pośród wyjeżdżających - osoby w wieku 25-34 lata (36,1%). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 101.

Ryc. 38. Struktura przyjeżdżających do pracy w Katowicach i wyjeżdżających do pracy z Katowic według wieku w 2011 r.

Tabl. 101. Przyjeżdżający do pracy w Katowicach i wyjeżdżający do pracy z Katowic według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	122315	72381	49934	17819	11006	6813
15-24 lata	8924	5524	3400	1256	793	463
25-34	36006	19369	16637	6439	3753	2686
35-44	37744	23624	14120	4287	2585	1702
45-54	28627	16636	11991	3560	2202	1358
55-64	10449	6804	3645	2006	1460	546
65 lat i więcej	565	424	141	271	213	58

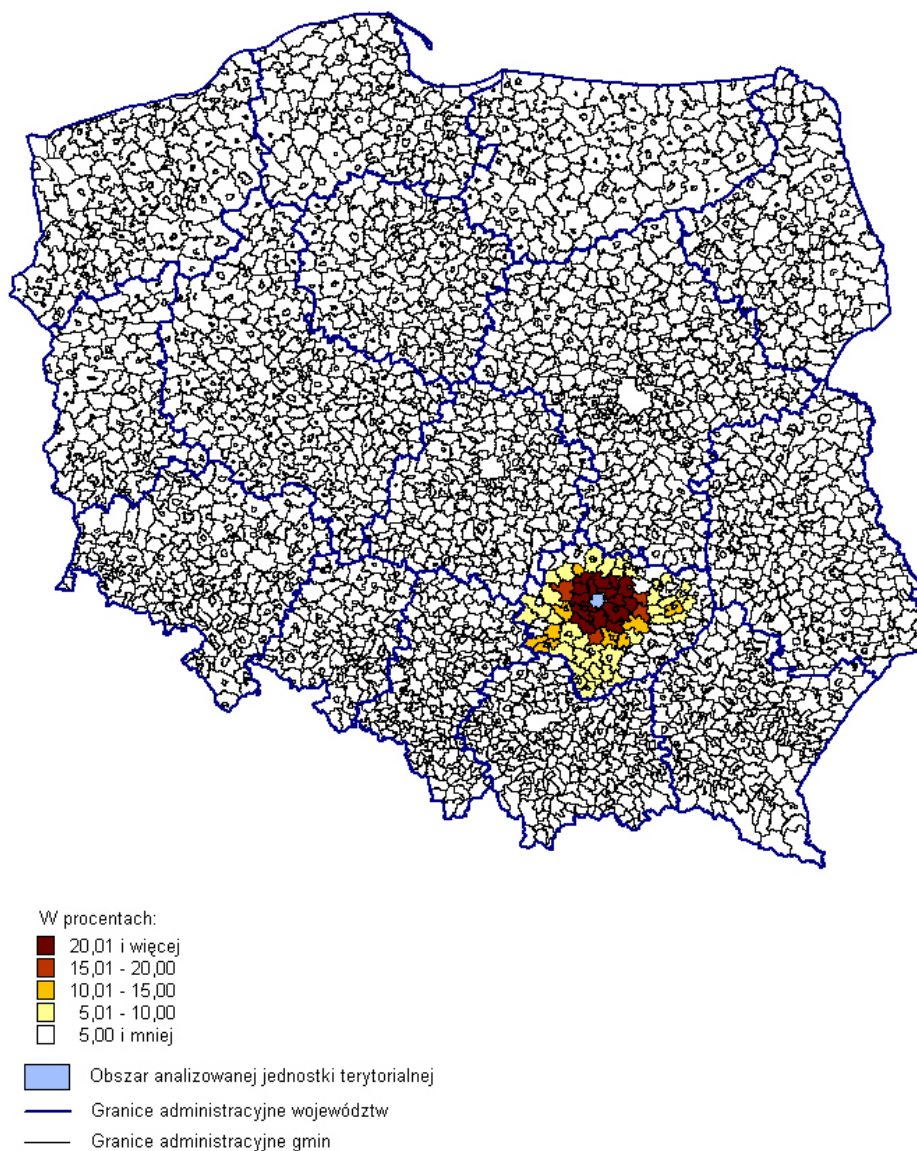
W strukturze według płci zarówno przyjeżdżających do pracy w Katowicach, jak i wyjeżdżających z tego miasta przeważali liczebnie mężczyźni (było ich, odpowiednio, 59,2% i 61,8%), co zanotowano we wszystkich grupach wieku.

3.7. Kielce

W 2011 r. do pracy w stolicy województwa świętokrzyskiego przyjeżdżało 25690 osób.

Pracownicy najemni mieszkający poza województwem świętokrzyskim (3685 osób) stanowili 14,3% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Kielcach. Byli to mieszkańcy 889 gmin w kraju, z których najwięcej znajdowało się w województwie mazowieckim (138; 15,5%), podkarpackim (97; 10,9%) i małopolskim (94; 10,6%). Tylko w jednej z tych gmin (Radomyśl Wielki – część miejska) w województwie podkarpackim, udział przyjeżdżających do pracy w Kielcach w liczbie mieszkających w tej gminie pracowników najemnych przekraczał 5,0% (zob. ryc. 39). W kolejnych dziewięciu gminach o najwyższych wskaźnikach udział wynosił od 1,27% (Szczekociny – część miejska) do 4,54% (Radomyśl Wielki – obszar wiejski).

Ryc. 39. Udział przyjeżdżających do pracy w Kielcach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najlichniesze strumienie przyjeżdżających do pracy w Kielcach były skierowane z gmin województwa mazowieckiego (0,7 tys. osób), podkarpackiego (0,5 tys.) i małopolskiego (0,4 tys.).

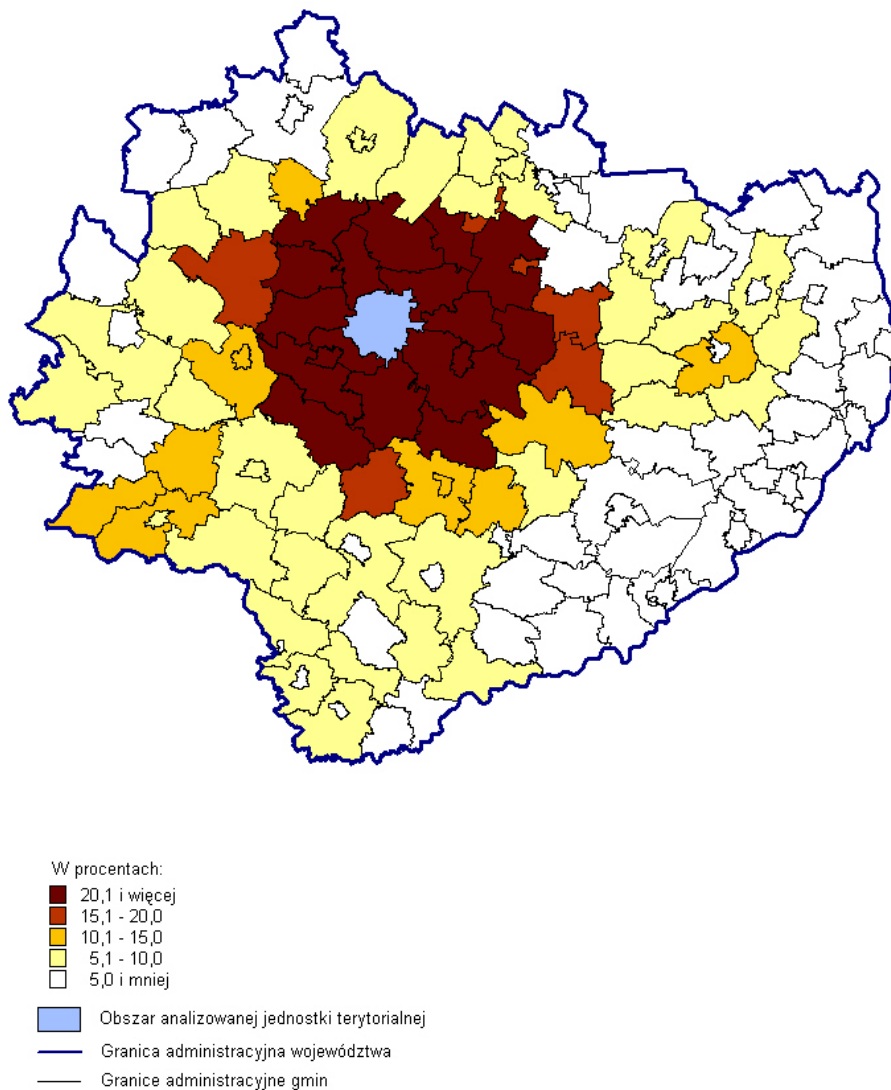
Zdecydowanie najwięcej osób przyjeżdżających do pracy w Kielcach (85,7%) miało swoje miejsce zamieszkania w województwie świętokrzyskim. Ze 127 gmin tego województwa przyjeżdżało do jego stolicy 22005 osób. Najlichniesze strumienie płynęły z gmin wiejskich: Piekoszów (1,2 tys. osób), Górno (1,1 tys.), Morawica (1,1 tys.), Masłów i Zagnańsk (1,0 tys.). Listę 15 gmin województwa świętokrzyskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Kielcach w 2011 r. przedstawia tablica 102.

Tabl. 102. Gminy województwa świętokrzyskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Kielcach w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
2604142	Piekoszów	1216
2604062	Górno	1118
2604122	Morawica	1079
2604092	Masłów	1021
2604192	Zagnańsk	1012
2604055	Daleszyce - obszar wiejski	987
2604102	Miedziana Góra	964
2604035	Chęciny - obszar wiejski	737
2604012	Bieliny	655
2604182	Strawczyn	648
2610011	Skarżysko - Kamienna	610
2607011	Ostrowiec Świętokrzyski	501
2604172	Sitkówka-Nowiny	470
2604112	Mniów	468
2602082	Sobków	462

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Kielcach przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, położone są wokół granic tego miasta. (zob. ryc. 40). Najwyższe udziały zanotowano w następujących gminach: Masłów (gmina wiejska), Daleszyce (obszar wiejski), Górno (gmina wiejska), Miedziana Góra (gmina wiejska), Bieliny i Zagnańsk (gminy wiejskie). Przyjeżdżało stąd do pracy w Kielcach ponad 30% mieszkających tam pracowników najemnych. Dziesięć gmin o najwyższym wskaźniku udziału przyjeżdżających do pracy w Kielcach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 103.

Ryc. 40. Udział przyjeżdżających do pracy w Kielcach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa świętokrzyskiego)

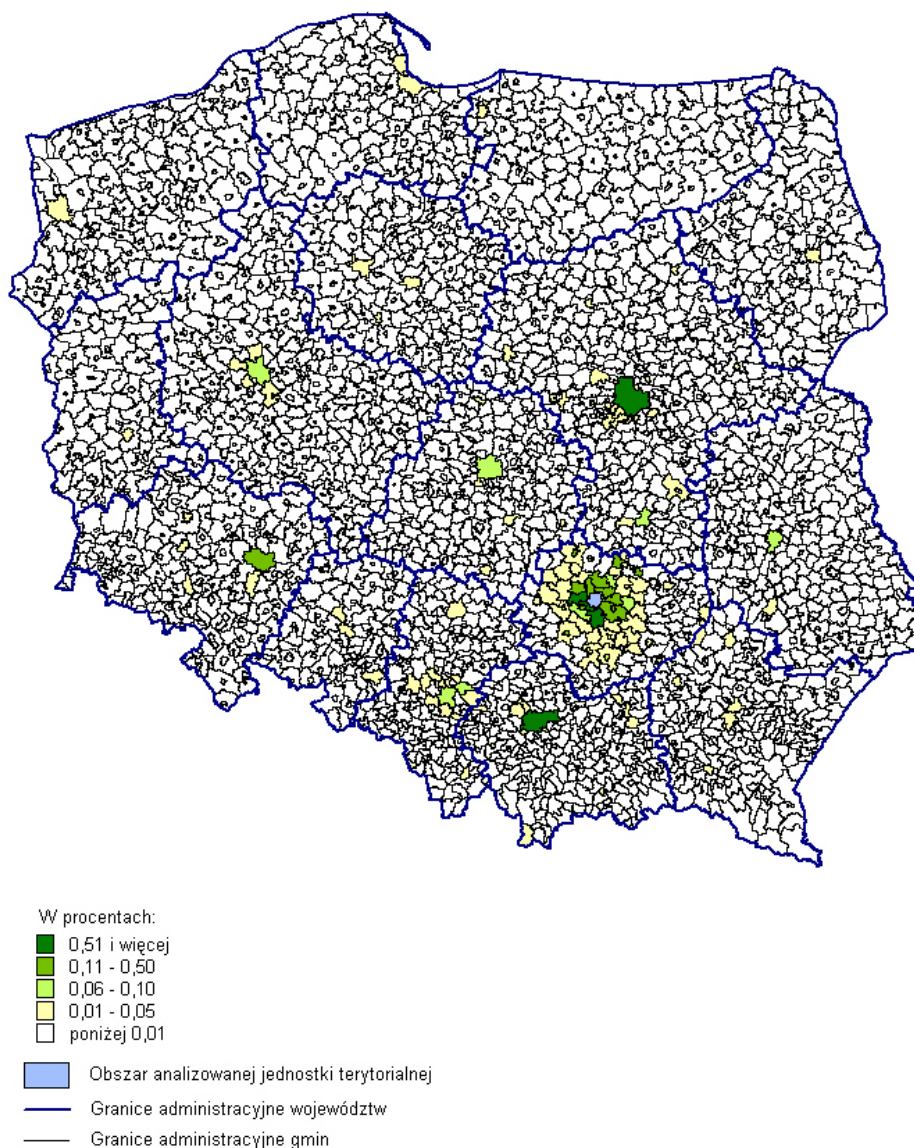

Tabl. 103. Gminy województwa świętokrzyskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Kielcach w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
2604092	Maslów	38,38
2604055	Daleszyce - obszar wiejski	37,49
2604062	Górno	37,01
2604102	Miedziana Góra	35,31
2604012	Bieliny	34,35
2604192	Zagnańsk	30,93
2604142	Piekoszów	29,61
2604182	Strawczyn	29,11
2604035	Chęciny - obszar wiejski	27,91
2604112	Mniów	27,91

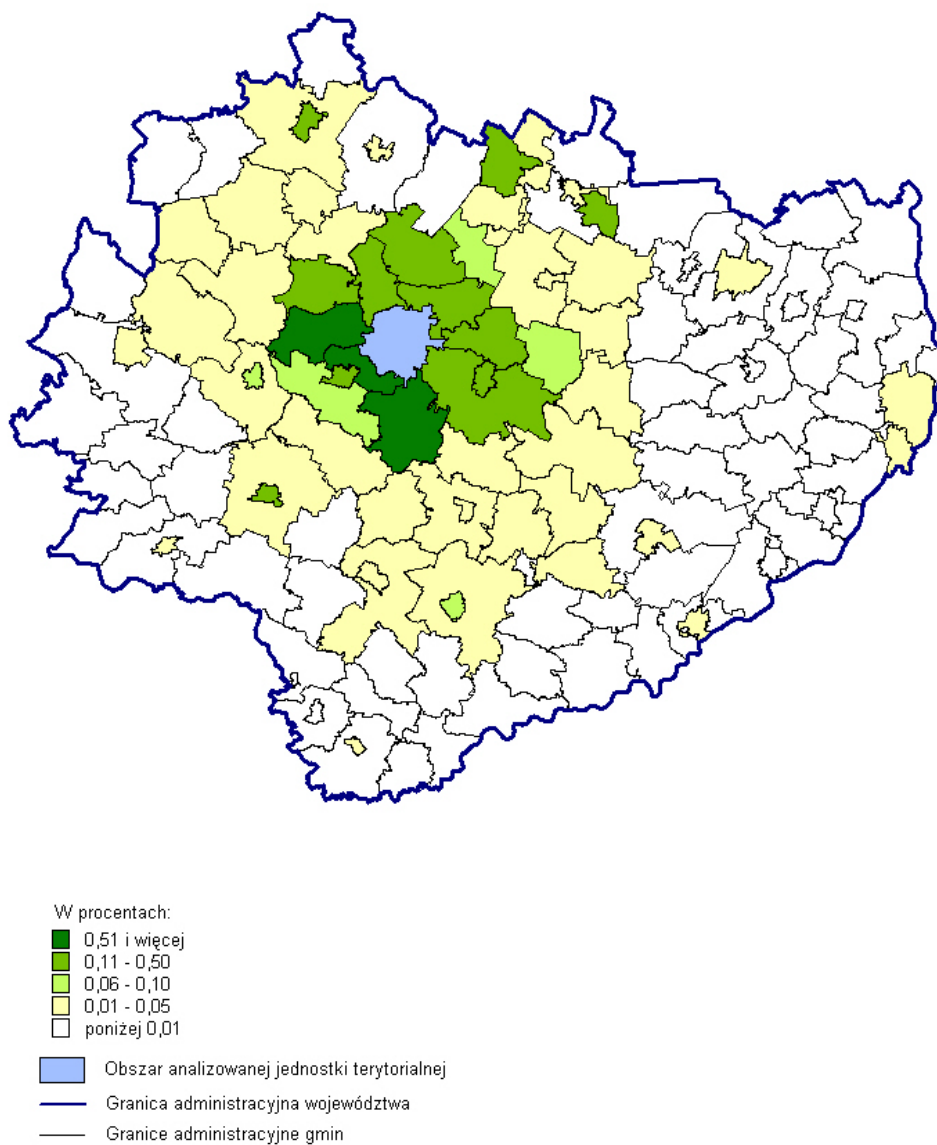
Do pracy z Kielc w 2011 r. wyjeżdżało 5743 osób, z czego 44% stanowili wyjeżdżający z województwa świętokrzyskiego. Pracownicy najemni mieszkający w Kielcach poza województwo świętokrzyskie wyjeżdżali do pracy w 310 gminach, z których najwięcej znajdowało się w województwie mazowieckim (70), śląskim (38) i małopolskim (36). Miejsce pracy najliczniejszej grupy tych osób znajdowało się w Warszawie (zob. ryc. 41), a ich udział w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Kielcach wynosił 1,98%. Na drugim miejscu był Kraków z udziałem 0,51%.

Ryc. 41. Udział wyjeżdżających do pracy z Kielc w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

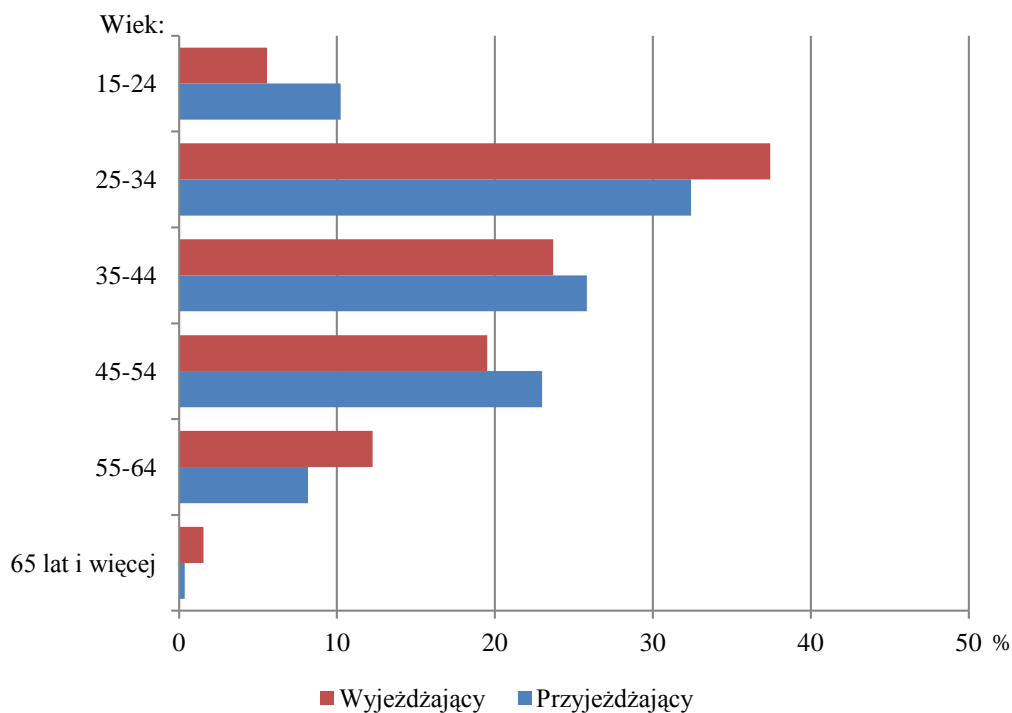
Do 85 gmin województwa świętokrzyskiego w 2011 r. wyjeżdżało z Kielc 3215 osób, a ich miejsca pracy znajdowały się głównie w gminach sąsiadujących z tym miastem (zob. ryc. 42). W trzech gminach wiejskich, zlokalizowanych wzdłuż południowo-zachodniej granicy miasta, tj. w gminie Sitkówka-Nowiny, Morawica i Piekoszów, udział osób wyjeżdżających do pracy z Kielc w liczbie mieszkających tu pracowników najemnych przekraczał 0,5%.

Ryc. 42. Udział wyjeżdżających do pracy z Kielc w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa świętokrzyskiego)

Wśród przyjeżdżających do pracy w Kielcach i z nich wyjeżdżających dominowały osoby będące w wieku 25-34 lata. Udział tych pracowników w liczbie przyjeżdżających wynosił 32,4%, a pośród wyjeżdżających było ich 37,4% (zob. ryc. 43). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 104.

Ryc. 43. Struktura przyjeżdżających do pracy w Kielcach i wyjeżdżających do pracy z Kielc według wieku w 2011 r.

Tabl. 104. Przyjeżdżający do pracy w Kielcach i wyjeżdżający do pracy z Kielc według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	25690	14043	11647	5743	3273	2470
15-24 lata	2631	1487	1144	320	183	137
25-34	8331	4391	3940	2150	1183	967
35-44	6634	3456	3178	1360	762	598
45-54	5904	3191	2713	1120	585	535
55-64	2100	1448	652	704	488	216
65 lat i więcej	90	70	20	89	72	17

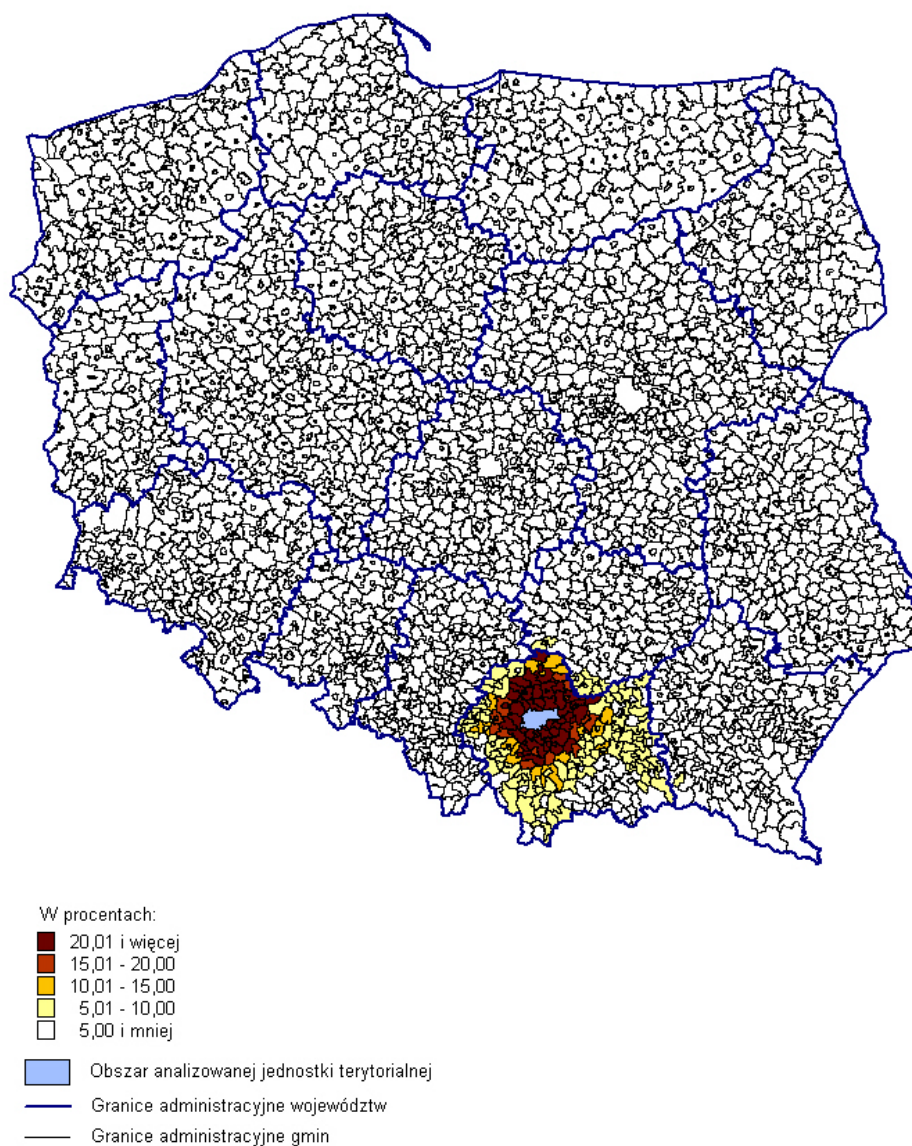
W zbiorowości przyjeżdżających do pracy w Kielcach, jak i wyjeżdżających z tego miasta liczebnie dominowali mężczyźni (było ich, odpowiednio: 54,7% i 57,0%). We wszystkich grupach wieku mężczyzn było więcej niż kobiet.

3.8. Kraków

Do pracy w Krakowie w 2011 r. przyjeżdżało 96540 osób mieszkających w innych jednostkach terytorialnych kraju.

Spoza województwa małopolskiego przyjeżdżali do pracy w Krakowie pracownicy najemni (22941 osób; 23,8%) mieszkający w 2145 gminach w Polsce. Najliczniej położone one były w województwie mazowieckim (267; 12,4%), wielkopolskim (216; 10,1%) i podkarpackim (190; 8,9%). W gminach spoza województwa małopolskiego udział przyjeżdżających do pracy w Krakowie w liczbie mieszkańców w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 10,0% (zob. ryc. 44), a najwyższe wartości tego wskaźnika stwierdzono w gminach województwa świętokrzyskiego (Kazimierza Wielka – obszar wiejski, Sędziszów – obszar wiejski i Czarnocin – gmina wiejska; odpowiednio: 9,76%, 9,38% i 8,90%).

Ryc. 44. Udział przyjeżdżających do pracy w Krakowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Miejsce zamieszkania największej liczby osób przyjeżdżających do pracy w Krakowie znajdowało się w województwie śląskim (5,1 tys.), podkarpackim (3,8 tys.) i świętokrzyskim (2,6 tys.).

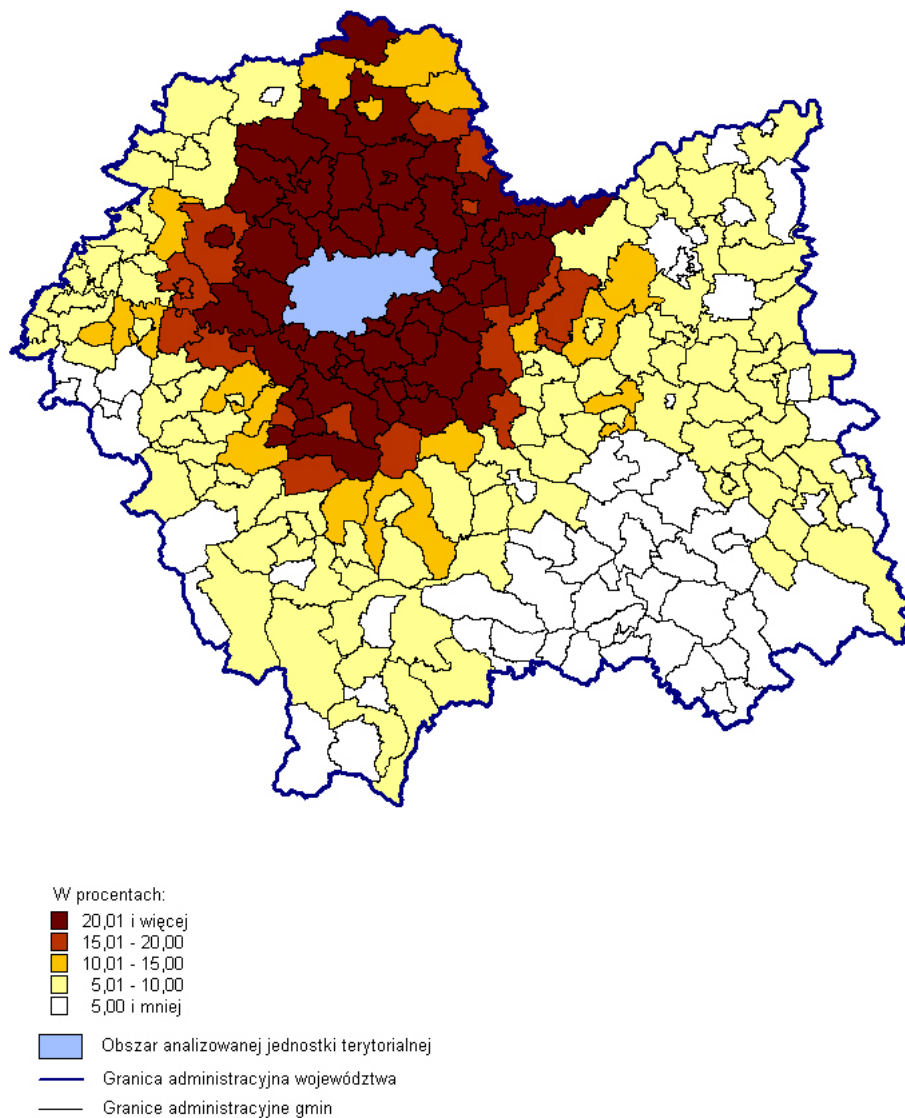
Do pracy w Krakowie przyjeżdżało 73599 osób z 228 gmin województwa małopolskiego. Najliczniejsze strumienie napływały z części wiejskiej gminy Wieliczka (3,4 tys. osób), gminy wiejskiej Zabierzów (2,2 tys.) i części miejskiej gminy Wieliczka (2,0 tys.). Gminy województwa małopolskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Krakowie w 2011 r. przedstawia tablica 105.

Tabl. 105. Gminy województwa małopolskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Krakowie w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
1219055	Wieliczka - obszar wiejski	3360
1206162	Zabierzów	2188
1219054	Wieliczka - miasto	2019
1206072	Liszki	1984
1206172	Zielonki	1936
1206114	Skawina - miasto	1809
1206052	Kocmyrzów-Luborzyca	1555
1219045	Niepołomice - obszar wiejski	1381
1206115	Skawina - obszar wiejski	1350
1206012	Czernichów	1293
1209035	Myślenice - obszar wiejski	1280
1206152	Wielka Wieś	1234
1219022	Gdów	1229
1206092	Mogilany	1213
1263011	Tarnów	1194

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Krakowie przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, koncentrują się wokół granic tego miasta z widocznie rozszerzającą się strefą w kierunku północ-południe i wschód (zob. ryc. 45). Należy zanotować, że w 47 spośród nich przyjeżdżający do pracy w Krakowie stanowili ponad 20% ogółu pracowników najemnych mieszkających na ich terenie, a w czterech gminach ich udział przekraczał 40%. Są to gminy wiejskie: Iwanowice, Kocmyrzów-Luborzyca, Wielka Wieś i Liszki. Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Krakowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 106.

Ryc. 45. Udział przyjeżdżających do pracy w Krakowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa małopolskiego)

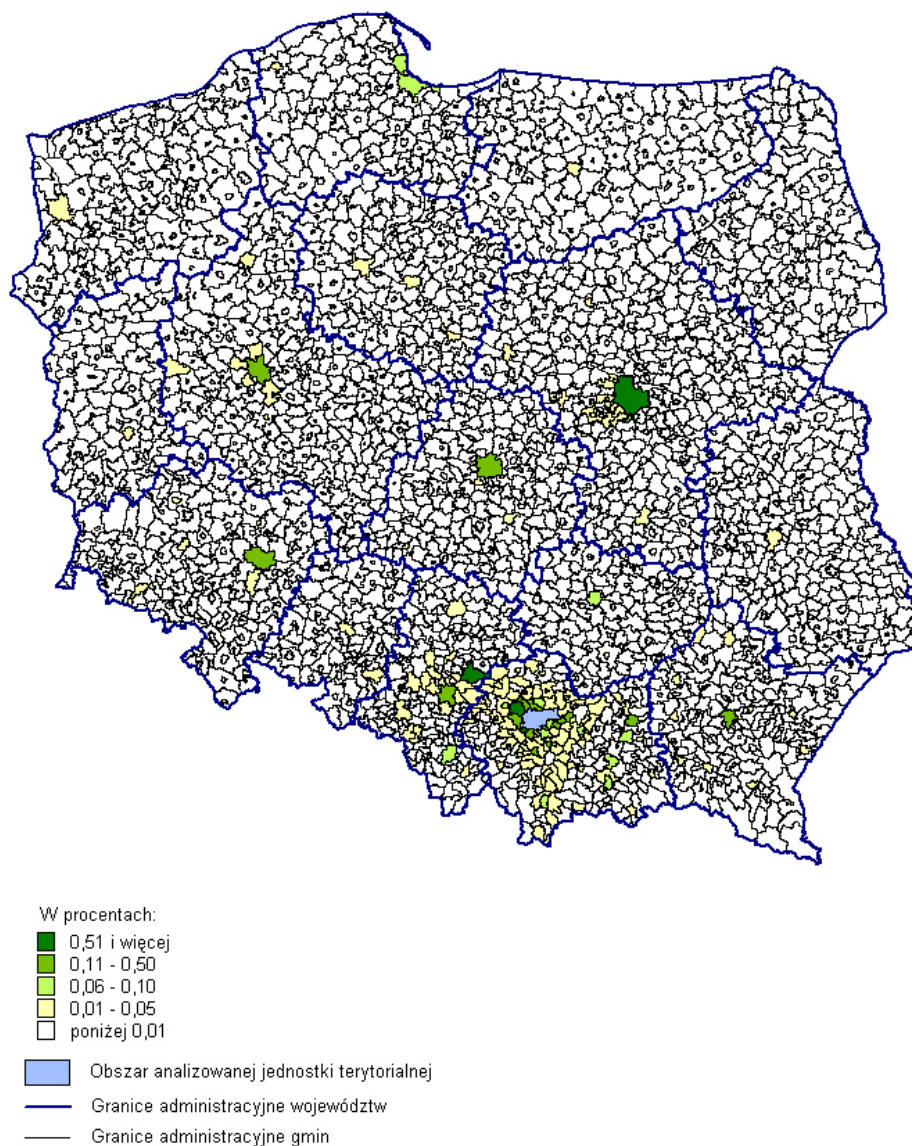
Tabl. 106. Gminy województwa małopolskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Krakowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
1206032	Iwanowice.....	44,32
1206052	Kocmyrzów-Luborzyca.....	44,06
1206152	Wielka Wieś.....	41,04
1206072	Liszki.....	40,06
1206105	Skała - obszar wiejski.....	38,68
1206172	Zielonki.....	38,44
1206082	Michałowice.....	37,60
1206125	Słomniki-obszar wiejski.....	36,62
1206022	Igołomia-Wawrzeńczyce.....	36,58
1206012	Czernichów.....	36,21

Do pracy poza granice administracyjne stolicy województwa małopolskiego w 2011 r. wyjeżdżały 30823 osoby.

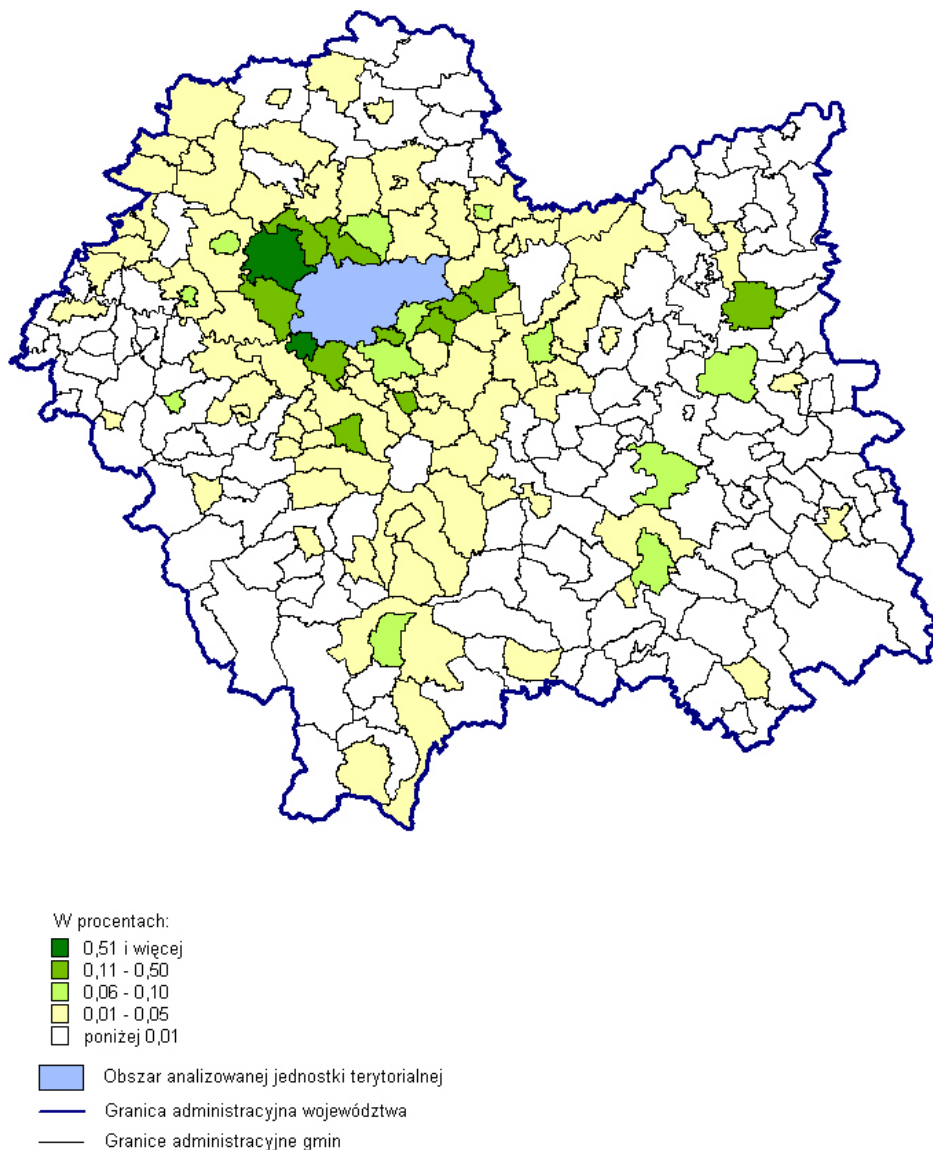
Poza województwo małopolskie wyjeżdżało 17011 pracowników najemnych mieszkających w Krakowie. Ich zakłady pracy znajdowały się w 607 gminach, z których najwięcej zlokalizowanych było się w województwie śląskim (102), mazowieckim (82) i wielkopolskim (63). Miejsce pracy najliczniejszej grupy osób wyjeżdżających z Krakowa znajdowało się w Warszawie (zob. ryc. 46), a ich udział w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Krakowie wynosił 3,43%. Relatywnie dużo osób wyjeżdżało do Dąbrowy Górniczej (woj. śląskie), gdzie wartość omawianego wskaźnika wynosiła 1,05%. Znaczące były wyjazdy do innych miast wojewódzkich: Wrocławia, Poznania, Katowic i Łodzi (wskaźnik udziału zamykał się w przedziale od 0,19% w Łodzi do 0,30% we Wrocławiu).

Ryc. 46. Udział wyjeżdżających do pracy z Krakowa w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

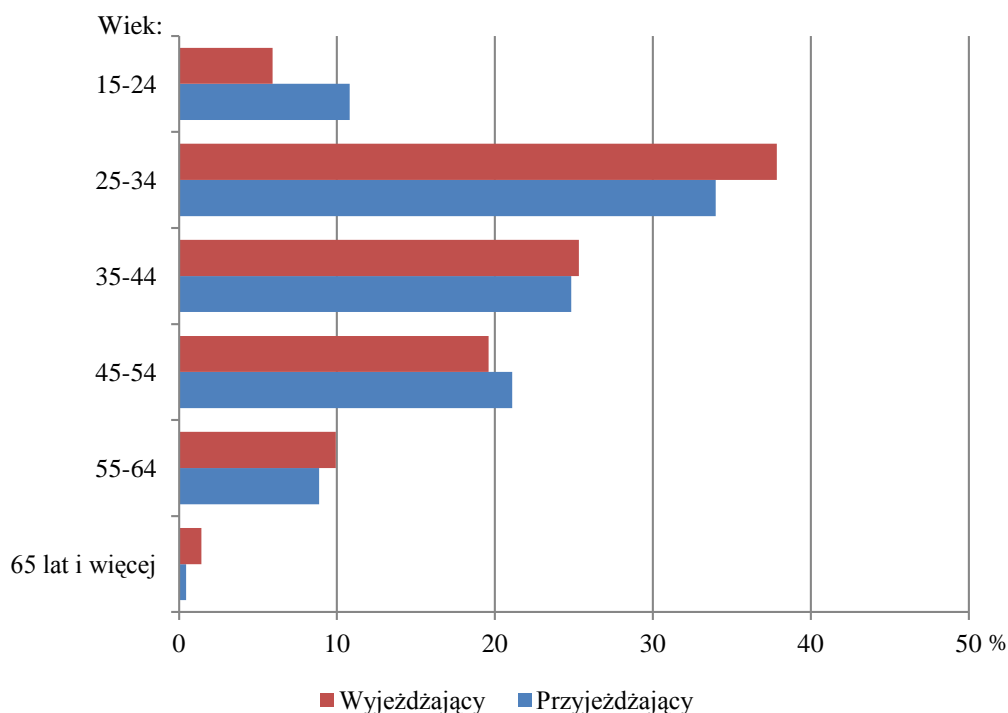
Wyjazdy z Krakowa do pracy na terenie województwa małopolskiego w 2011 r. skierowane były głównie do gmin sąsiadujących z tym miastem oraz do niewielu gmin położonych dalej od jego granic (zob. ryc. 47). Najliczniejsze strumienie i jednocześnie najwyższe udziały osób wyjeżdżających do pracy z Krakowa w liczbie mieszkańców tu pracowników najemnych wystąpiły w gminie wiejskiej Zabierzów (1,11%) oraz w miejskich częściach gmin Skawina (0,66%), Wieliczka (0,43%) i Niepołomice (0,42%).

Ryc. 47. Udział wyjeżdżających do pracy z Krakowa w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa małopolskiego)

Wiek najliczniejszej grupy przyjeżdżających do pracy w Krakowie, jak i wyjeżdżających z tego miasta mieścił się w przedziale od 25 do 34 lat. Osoby te stanowiły 34,0% ogólnej liczby przyjeżdżających i 37,8% wyjeżdżających do pracy (zob. ryc. 48). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 107.

Ryc. 48. Struktura przyjeżdżających do pracy w Krakowie i wyjeżdżających do pracy z Krakowa według wieku w 2011 r.

Tabl. 107. Przyjeżdżający do pracy w Krakowie i wyjeżdżający do pracy z Krakowa według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	96540	52196	44344	30823	17576	13247
15-24 lata	10433	5698	4735	1827	974	853
25-34	32803	17009	15794	11666	6170	5496
35-44	23963	12485	11478	7800	4539	3261
45-54	20355	10762	9593	6039	3517	2522
55-64	8559	5896	2663	3057	2052	1005
65 lat i więcej	427	346	81	434	324	110

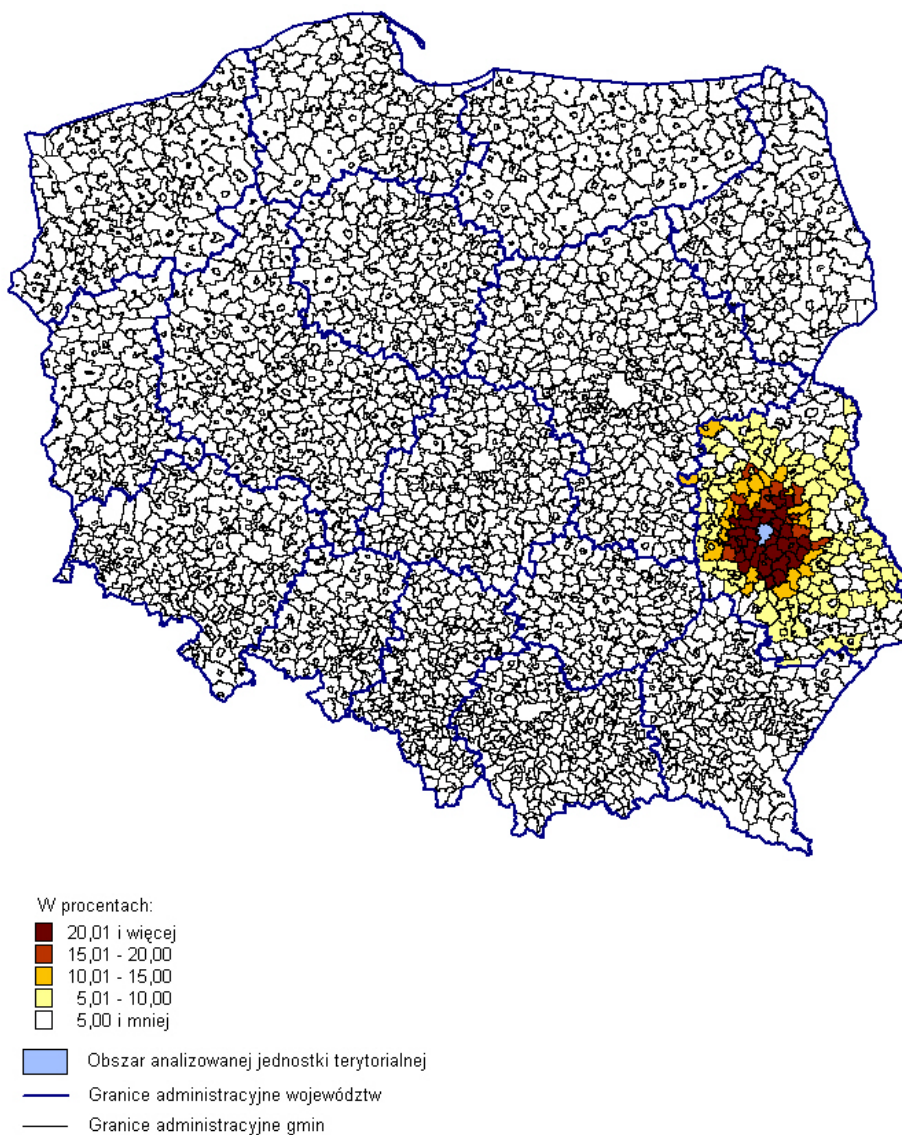
W zbiorowości przyjeżdżających do pracy w Krakowie, jak i wyjeżdżających z tego miasta dominowali liczebnie mężczyźni (było ich, odpowiednio: 54,1% i 57,0%). Ich przewaga nad liczbą kobiet zaznaczyła się w każdym przedziale wieku.

3.9. Lublin

Do stolicy województwa lubelskiego w 2011 r. przyjeżdżało do pracy z innych gmin 40226 osób.

Pracownicy najemni poza województwem lubelskim (4093 osoby) stanowili 10,2% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Lublinie. Byli to mieszkańcy 1032 gmin w Polsce spośród których najczęściej było w województwie mazowieckim (177; 17,2%), podkarpackim (147; 14,2%) i świętokrzyskim (85; 8,2%). W każdej z tych jednostek terytorialnych udział przyjeżdżających do pracy w Lublinie w liczbie mieszkających w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 5,0% (zob. ryc. 49). Najwyższe wartości tego wskaźnika stwierdzono w gminach województwa podkarpackiego i mazowieckiego, a najwyższy udział wystąpił w gminie wiejskiej Harasiuki (woj. podkarpackie; 3,82%).

Ryc. 49. Udział przyjeżdżających do pracy w Lublinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najlichniesze strumienie przyjeżdżających do pracy w Lublinie z innych województw były skierowane z województwa mazowieckiego (0,9 tys. osób), podkarpackiego (0,7 tys.) i podlaskiego (0,4 tys.).

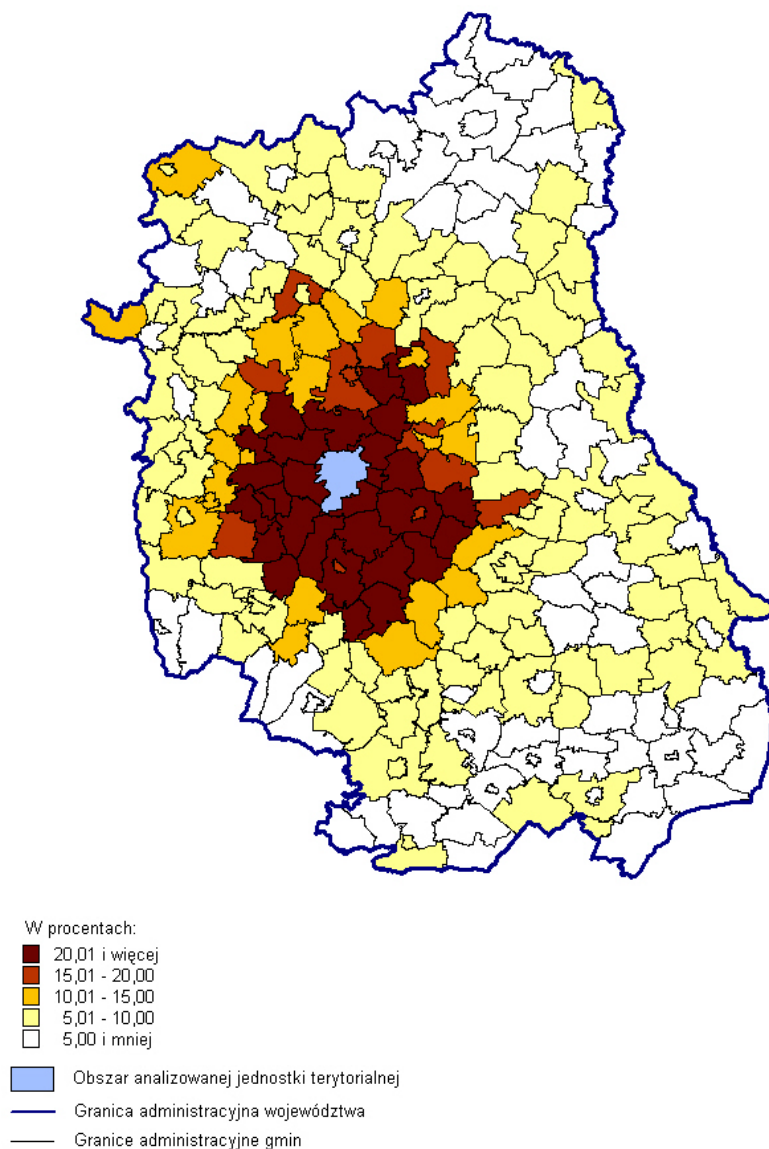
Najwięcej osób przyjeżdżających do pracy w Lublinie ma swoje miejsce zamieszkania w gminach województwa lubelskiego. Z 234 gmin tego województwa przyjeżdżały do stolicy województwa 36133 osoby. Najlichniesze (w wartościach bezwzględnych) strumienie płynęły z miasta Świdnik (2,6 tys.) oraz gmin wiejskich: Niemce (1,6 tys.), Jastków (1,3 tys.), Wólka i Konopnica (po 1,2 tys.). Listę 15 gmin województwa lubelskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Lublinie w 2011 r. przedstawia tablica 108.

Tabl. 108. Gminy województwa lubelskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Lublinie w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
0617011	Świdnik	2608
0609112	Niemce	1619
0609072	Jastków	1303
0609142	Wólka	1221
0609082	Konopnica.....	1211
0609052	Głusk	1009
0608011	Lubartów.....	985
0610034	Łęczna - miasto	979
0609102	Niedrzwica Duża	920
0609062	Jabłonna	771
0614011	Puławy.....	643
0662011	Chełm	607
0602011	Biłgoraj	565
0609122	Strzyżewice.....	535
0664011	Zamość	531

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Lublinie przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, koncentrują się głównie wokół granic tego miasta z rozszerzającą się strefą intensywnych dojazdów w kierunku południowym (zob. ryc. 50). Najwyższe wartości tego wskaźnika dotyczą gmin wiejskich: Jabłonna, Głusk, Wólka, Konopnica i Jastków. Z tych gmin przyjeżdżało do pracy w Lublinie ponad 40% mieszkających w nich pracowników najemnych. Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Lublinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. przedstawiono w tablicy 109.

Ryc. 50. Udział przyjeżdżających do pracy w Lublinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubelskiego)

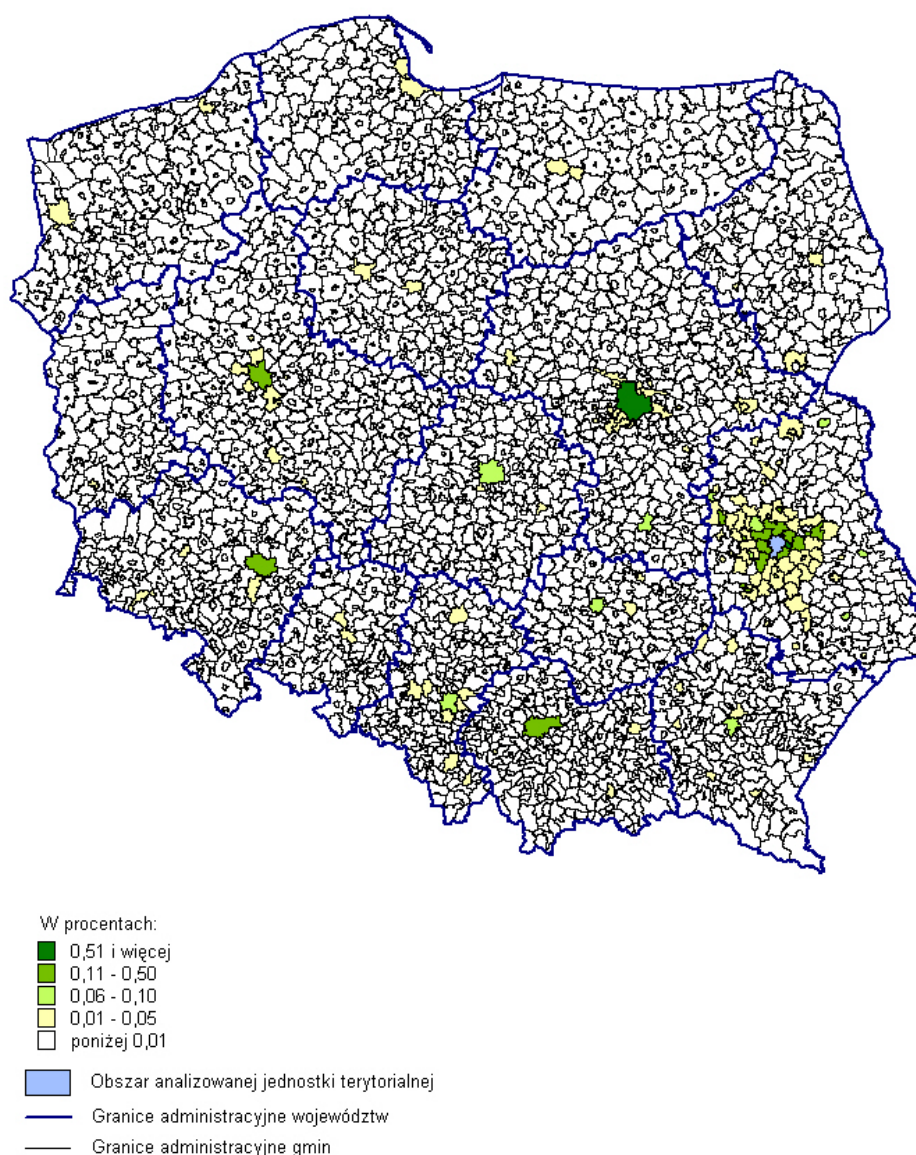
Tabl. 109. Gminy województwa lubelskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Lublinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
0609062	Jabłonna	47,18
0609052	Głusk	43,42
0609142	Wólka	42,75
0609082	Konopnica.....	41,43
0609072	Jastków	41,20
0609112	Niemce	37,49
0609102	Niedzwica Duża	37,02
0609122	Strzyżewice.....	35,15
0610062	Spiczyn	34,68
0609132	Wojciechów	34,21

Z Lublina w 2011 r. wyjeżdżało do pracy w innych jednostkach terytorialnych 10168 pracowników najemnych.

Mieszkańcy Lublina poza województwo lubelskie wyjeżdżali do pracy w 403 gminach, z których najczęściej znajdowało się w województwie mazowieckim (94) i wielkopolskim (48). Miejsce pracy najliczniejszej grupy tych osób (2,5 tys.) znajdowało się w Warszawie (zob. ryc. 51), a udział wyjeżdżających w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Lublinie wynosił 2,55%. Znacznie poniżej tej wartości wskaźnika znajdowały się takie miasta wojewódzkie, jak Kraków (0,34%), Wrocław i Poznań (po 0,15%).

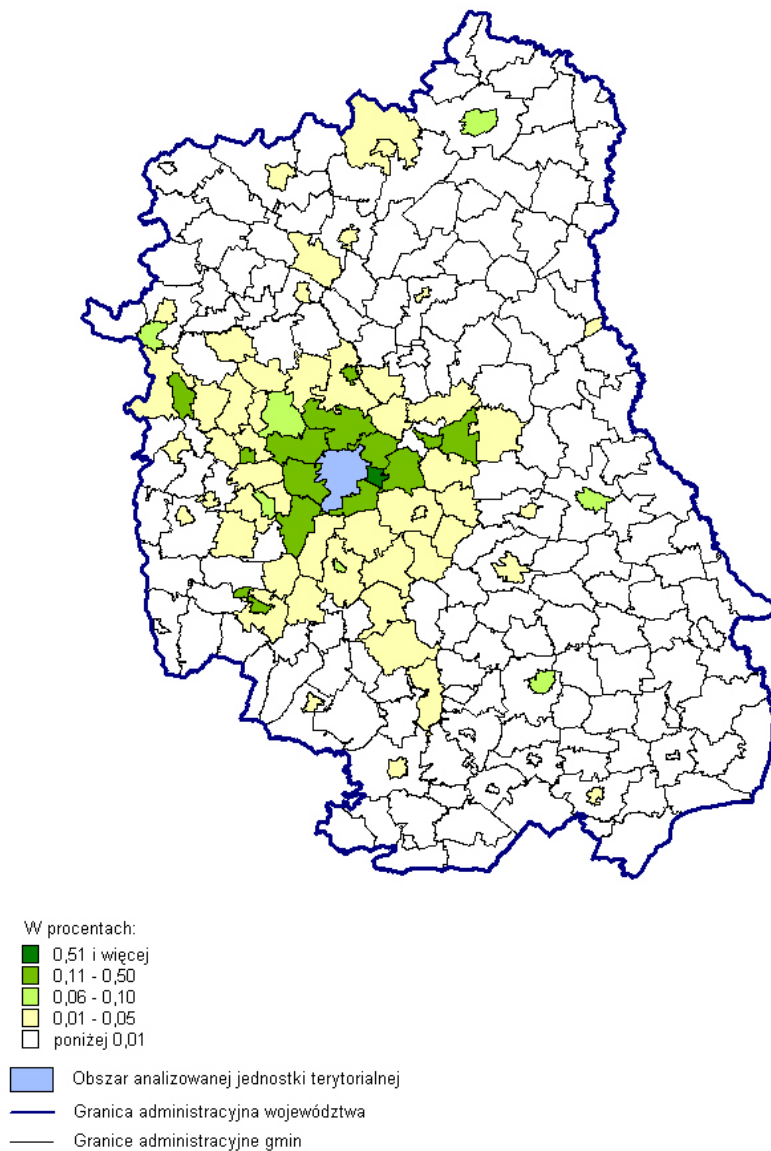
Ryc. 51. Udział wyjeżdżających do pracy z Lublina w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Wyjazdy z Lublina do pracy na terenie województwa lubelskiego w 2011 r. skierowane były głównie do gmin sąsiadujących z tym miastem (zob. ryc. 52). Udział osób wyjeżdżających do pracy z Lublina w ogólnej liczbie mieszkających tu pracowników najemnych był najwyższy w mieście

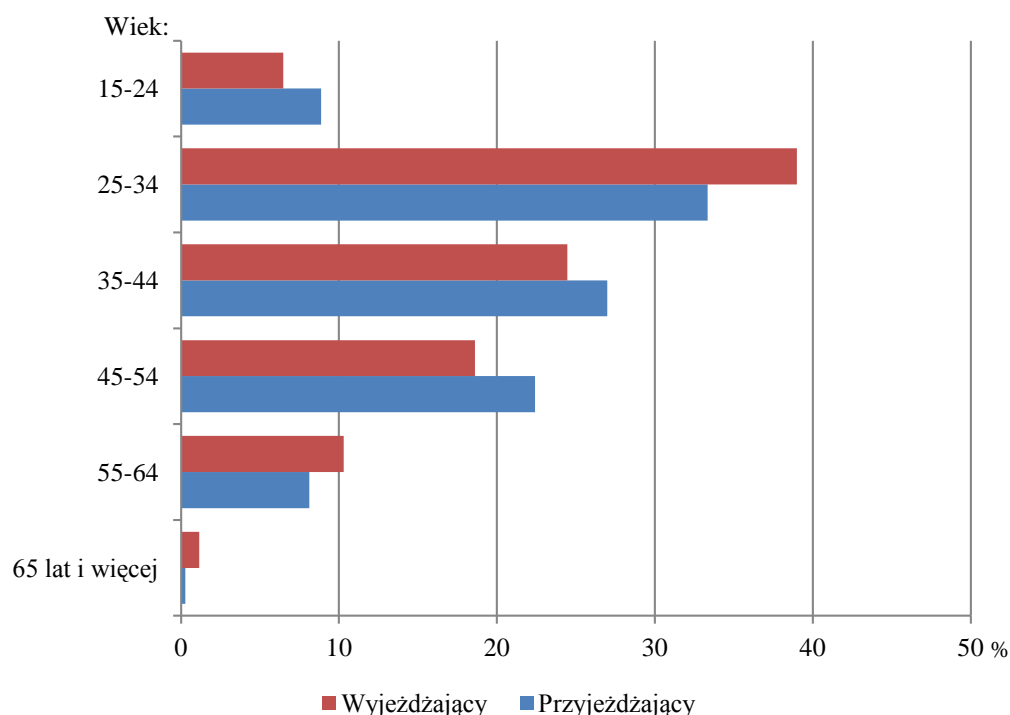
Świdnik i wyniósł 0,73%. Wysokie wartości wskaźnika odnotowano także w gminach wiejskich Puchaczów (0,42%) i Niemce (0,40%).

Ryc. 52. Udział wyjeżdżających do pracy z Lublina w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubelskiego)

W strukturze według wieku zarówno wśród przyjeżdżających, jak i wyjeżdżających dominowały osoby mające od 25 do 34 lat (zob. ryc. 53). Udział tych osób wśród wyjeżdżających do pracy z Lublina wynosił 39,0% i był wyższy od analogicznego wskaźnika dla osób przyjeżdżających (33,3%). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 110.

Ryc. 53. Struktura przyjeżdżających do pracy w Lublinie i wyjeżdżających do pracy z Lublina według wieku w 2011 r.

Tabl. 110. Przyjeżdżający do pracy w Lublinie i wyjeżdżający do pracy z Lublina według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	40226	21542	18684	10168	5918	4250
15-24 lata	3565	1995	1570	657	368	289
25-34	13412	6891	6521	3965	2122	1843
35-44	10856	5465	5391	2488	1512	976
45-54	9019	4856	4163	1892	1123	769
55-64	3267	2250	1017	1048	708	340
65 lat i więcej	107	85	22	118	85	33

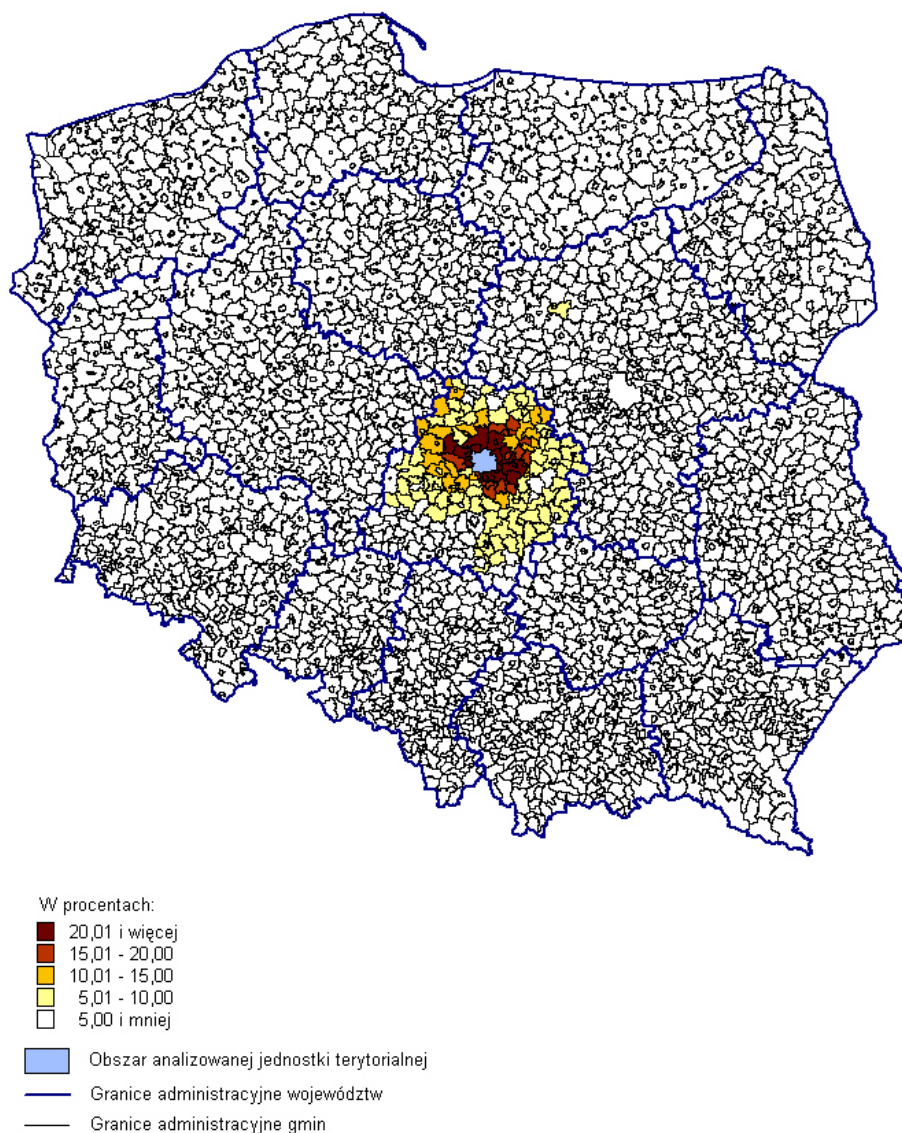
Zarówno wśród osób przyjeżdżających do pracy w Lublinie, jak i wyjeżdżających z tego miasta dominowali mężczyźni (było ich, odpowiednio: 53,6% i 58,2%). Podobnie, jak w większości miast wojewódzkich we wszystkich grupach wiekowych osób przyjeżdżających i wyjeżdżających do pracy z Lublina licznie przeważali mężczyźni.

3.10. Łódź

Do stolicy województwa łódzkiego w 2011 r. przyjeżdżało do pracy 49206 mieszkańców innych gmin.

Pracownicy najemni mieszkający na terenie innych województw (9396) stanowili 19,1% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Łodzi. Byli to mieszkańcy 1705 gmin w kraju. Spośród nich najczęściej należało do województwa mazowieckiego (233; 13,7%), wielkopolskiego (228; 13,4%) i małopolskiego (147; 8,6%). W żadnej z tych jednostek terytorialnych udział przyjeżdżających do pracy w Łodzi w liczbie mieszkających w tej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 10,0% (zob. ryc. 54), a najwyższe wartości tego wskaźnika stwierdzono w województwie mazowieckim w części miejskiej gminy Głinojeck (9,16%). Wysoki wskaźnik odnotowano również na obszarze wiejskim tej gminy (6,81%).

Ryc. 54. Udział przyjeżdżających do pracy w Łodzi w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najwięcej osób, które przyjeżdżały do pracy w Łodzi, mieszkało w gminach województwa mazowieckiego (1,6 tys. osób), wielkopolskiego (1,3 tys.) i małopolskiego (1,0 tys.).

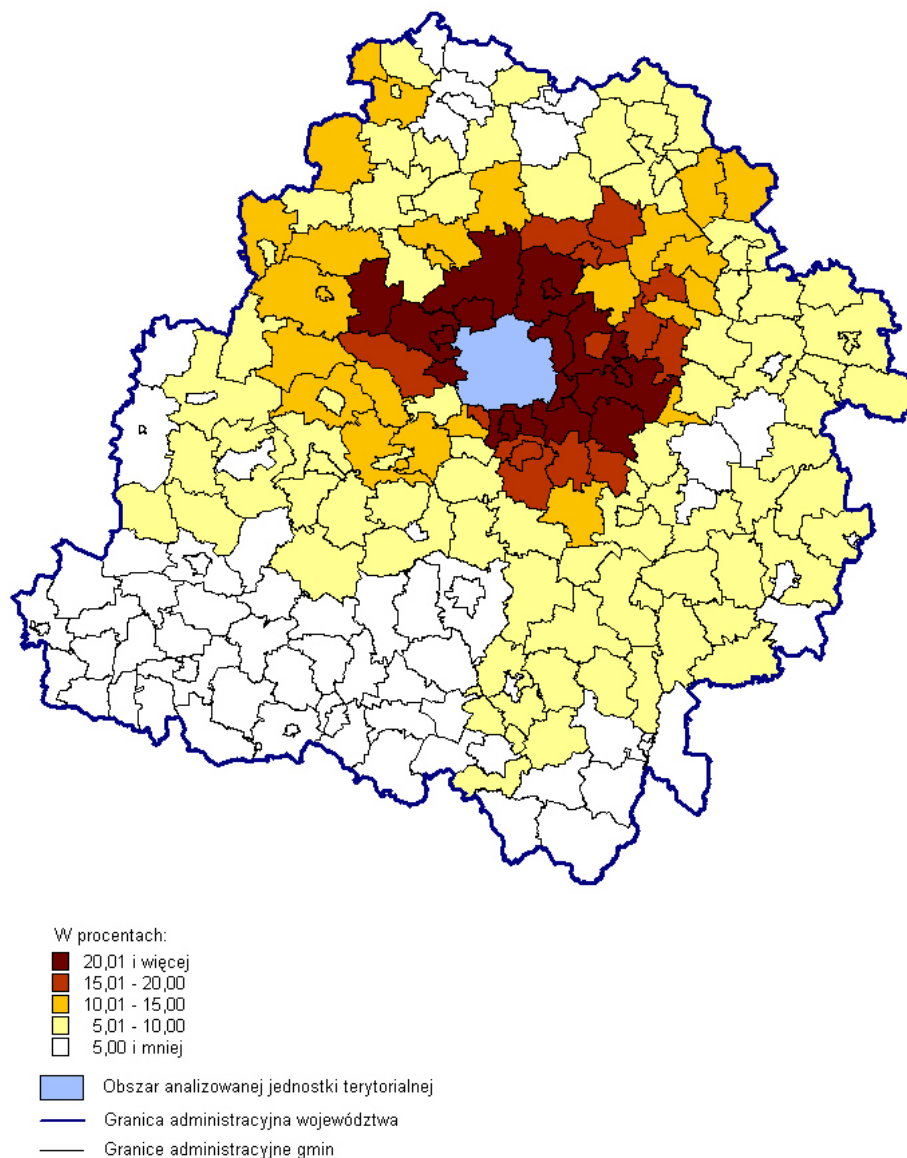
Z 202 gmin zlokalizowanych na terenie województwa łódzkiego przyjeżdżało do Łodzi 39810 osób, wśród których najwięcej było z gmin miejskich Zgierz (4,1 tys.) i Pabianice (2,4 tys.). Zestawienie 15 gmin województwa łódzkiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Łodzi w 2011 r. przedstawia tablica 111.

Tabl. 111. Gminy województwa łódzkiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Łodzi w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
1020031	Zgierz.....	4077
1008021	Pabianice.....	2354
1020044	Aleksandrów Łódzki - miasto.....	1756
1008011	Konstantynów Łódzki.....	1324
1006022	Andrespol.....	1226
1062011	Piotrków Trybunalski.....	1139
1006074	Koluszki - miasto.....	844
1063011	Skierniewice.....	837
1020021	Ozorków.....	775
1020092	Zgierz.....	760
1016011	Tomaszów Mazowiecki.....	747
1006075	Koluszki - obszar wiejski.....	692
1019011	Zduńska Wola.....	686
1020085	Stryków - obszar wiejski.....	654
1001011	Bełchatów.....	642

Gminy, z których do pracy w Łodzi przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w każdej z nich pracowników najemnych, koncentrują się głównie wzdłuż północnej i wschodniej granicy tego miasta (zob. ryc. 55). Wartości wskaźnika powyżej 20% odnotowano w 17 gminach, a najwyższa jego wartość wystąpiła w gminie wiejskiej Andrespol (powyżej 30%). Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Łodzi w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. przedstawiono w tablicy 112.

Ryc. 55. Udział przyjeżdżających do pracy w Łodzi w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa łódzkiego)

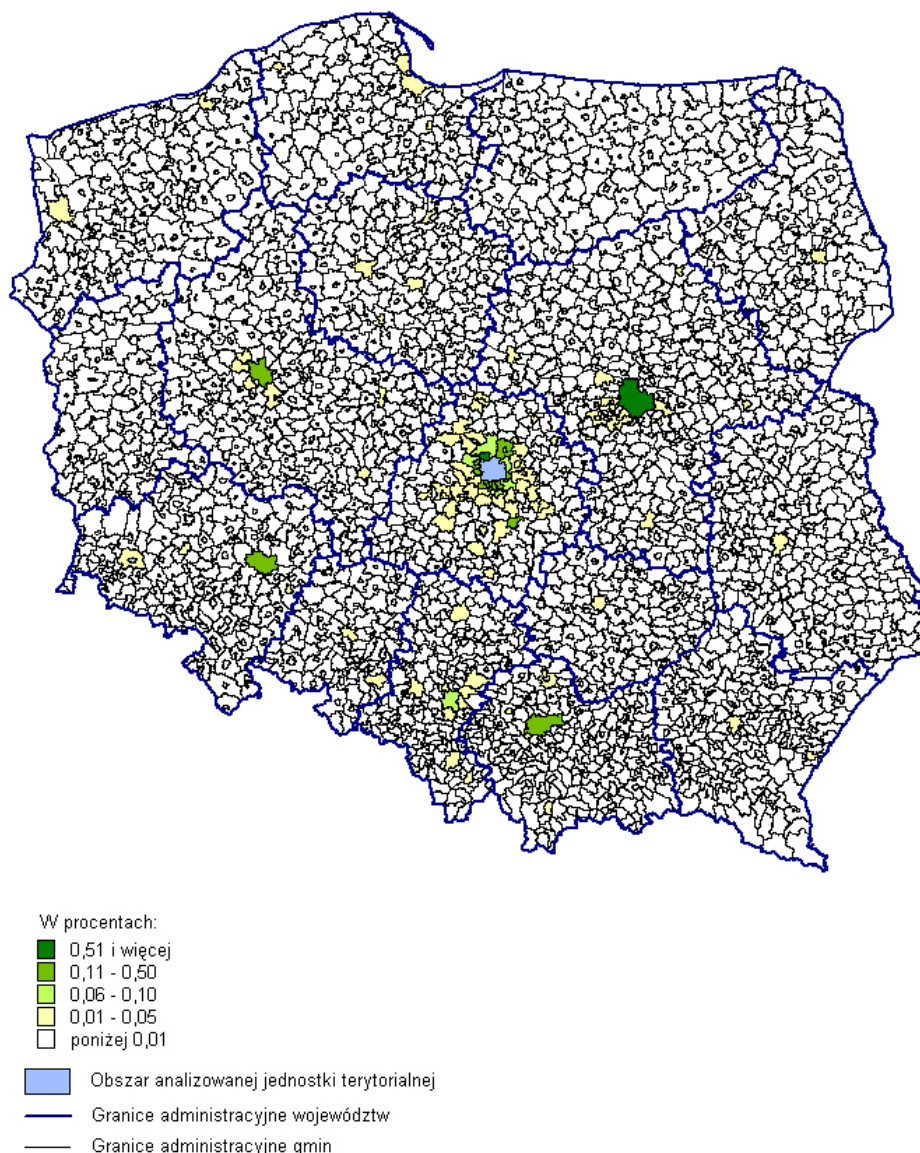
Tabl. 112. Gminy województwa łódzkiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Łodzi w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
1006022	Andrespol.....	34,09
1020085	Stryków - obszar wiejski.....	29,54
1006082	Nowosolna	28,22
1006105	Rzgów - obszar wiejski.....	28,01
1020044	Aleksandrów Łódzki - miasto	27,81
1020045	Aleksandrów Łódzki - obszar wiejski.....	27,59
1008011	Konstantynów Łódzki.....	27,47
1006075	Koluszki - obszar wiejski.....	26,69
1006032	Brójce.....	26,23
1020084	Stryków - miasto.....	26,23

Ze stolicy województwa w 2011 r. wyjeżdżało 19407 pracowników najemnych mieszkających w Łodzi.

Poza własne województwo do pracy w 561 gminach wyjeżdżało 50,1% ogólnej liczby wyjeżdżających w tym celu z Łodzi. Gminy te najczęściej położone były w województwie mazowieckim (115), wielkopolskim (86) i śląskim (67). Miejsce pracy najliczniejszej grupy tych osób znajdowało się w Warszawie (zob. ryc. 56), a udział wyjeżdżających w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Łodzi wynosił 2,38%. Znacznie poniżej tej wartości wskaźnika znajdowały się: Poznań (0,22%), Kraków (0,21%), oraz Wrocław (0,17%).

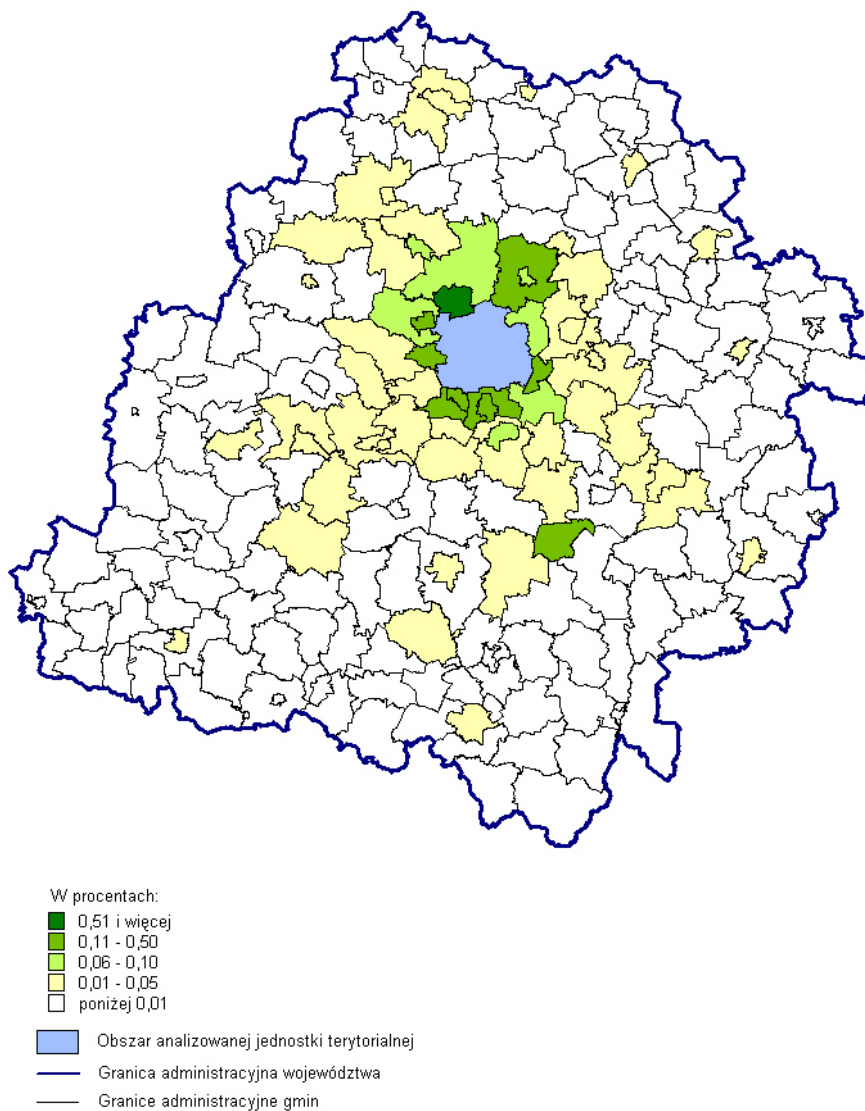
Ryc. 56. Udział wyjeżdżających do pracy z Łodzi w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Do pracy na terenie 150 gmin województwa łódzkiego w 2011 r. wyjeżdżało z Łodzi 9679 pracowników najemnych. Najliczniejsze wśród nich były grupy wyjeżdżających do pracy na terenie miasta Zgierz, obszaru wiejskiego gminy Stryków, miasta Pabianice oraz części miejskiej gminy

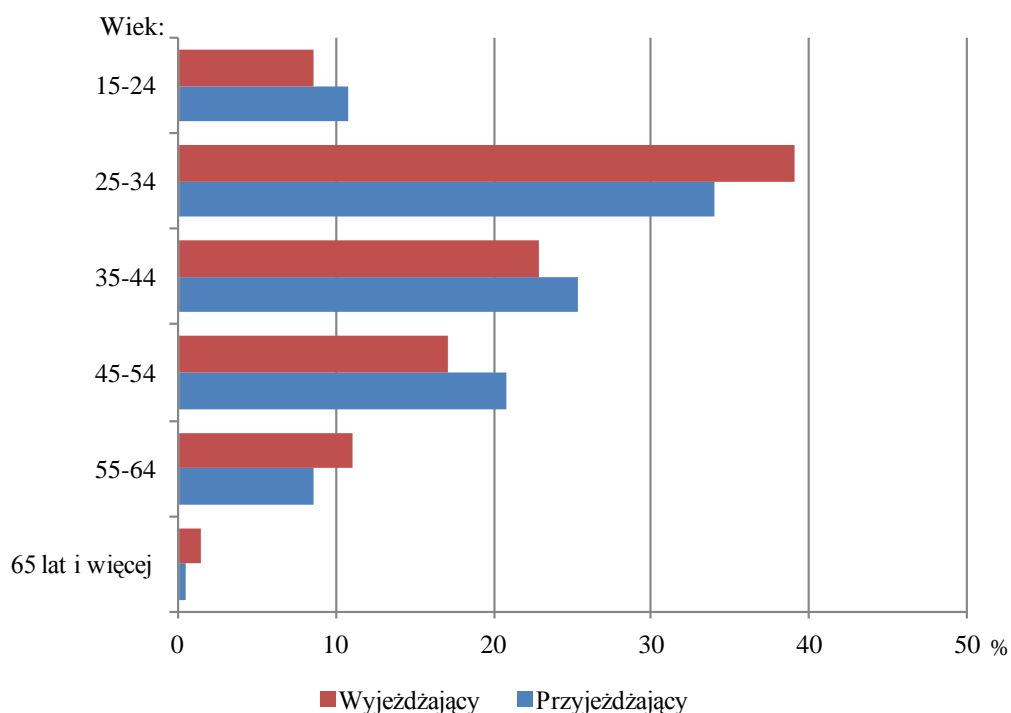
Aleksandrów Kujawski (zob. ryc. 57). Udział osób wyjeżdżających do tych gmin w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Łodzi wynosił odpowiednio: 0,62%, 0,40%, 0,37% i 0,35%.

Ryc. 57. Udział wyjeżdżających do pracy z Łodzi w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa łódzkiego)

Przyjeżdżający i wyjeżdżający do pracy najczęściej mieli od 25 do 34 lat. Takie osoby stanowiły 34,1% ogólnej liczby przyjeżdżających i 39,9% wszystkich wyjeżdżających (zob. ryc. 58). Strukturę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 113.

Ryc. 58. Struktura przyjeżdżających do pracy w Łodzi i wyjeżdżających do pracy z Łodzi według wieku w 2011 r.

Tabl. 113. Przyjeżdżający do pracy w Łodzi i wyjeżdżający do pracy z Łodzi według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	49206	26280	22926	19407	10881	8526
15-24 lata	5314	2710	2604	1657	852	805
25-34	16760	8554	8206	7576	4095	3481
35-44	12457	6675	5782	4431	2530	1901
45-54	10213	5326	4887	3321	1831	1490
55-64	4231	2845	1386	2155	1387	768
65 lat i więcej	231	170	61	267	186	81

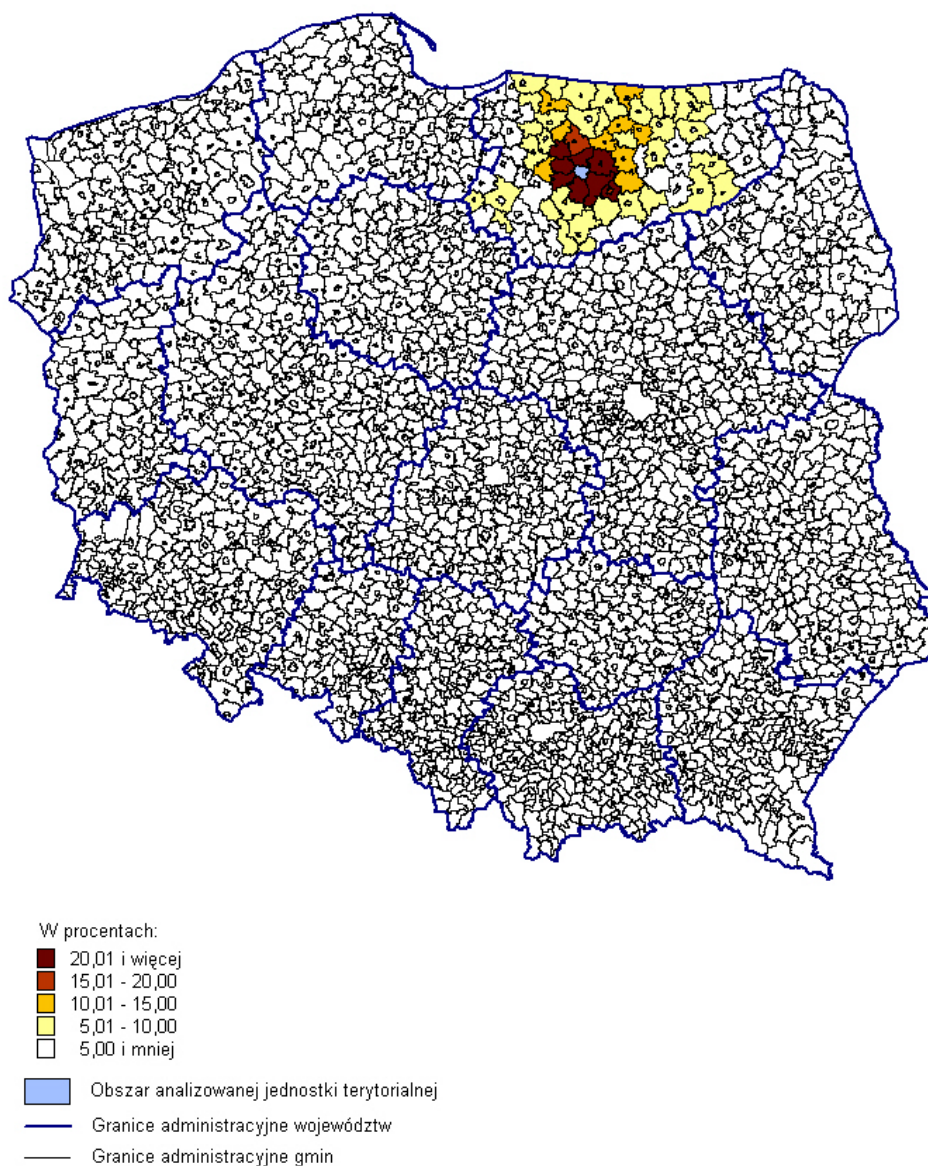
We wszystkich grupach wieku przyjeżdżających, jak i wyjeżdżających do pracy przewagę liczebną mieli mężczyźni. Podobnie jak w innych miastach wojewódzkich, ich udział wśród przyjeżdżających do pracy w Łodzi wynosił 53,4%, a pośród wyjeżdżających – 56,1%.

3.11. Olsztyn

Do stolicy województwa warmińsko-mazurskiego w 2011 r. przyjeżdżało do pracy 18328 osób.

Osoby mieszkające na terenie innych województw (1881 osób) stanowiły 10,3% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Olsztynie. Byli to mieszkańcy 585 gmin w kraju. Najwięcej z nich należało do województwa mazowieckiego (103; 17,6%), kujawsko-pomorskiego (91; 15,6%) i zachodniopomorskiego (90; 15,4%). W żadnej z tych jednostek terytorialnych udział przyjeżdżających do pracy w Olsztynie w liczbie mieszkańców w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 5,0% (zob. ryc. 59), a najwyższą wartość tego wskaźnika stwierdzono w województwie podlaskim w części miejskiej gminy Goniądz (3,15%). W dwóch gminach województwa mazowieckiego: Chorzele (obszar wiejski) i Jednorozec (gmina wiejska) omawiany wskaźnik przekraczał 2,0%.

Ryc. 59. Udział przyjeżdżających do pracy w Olsztynie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najlichniesze strumienie przyjeżdżających do pracy w Olsztynie były skierowane z województwa mazowieckiego i podlaskiego (po 0,4 tys. osób).

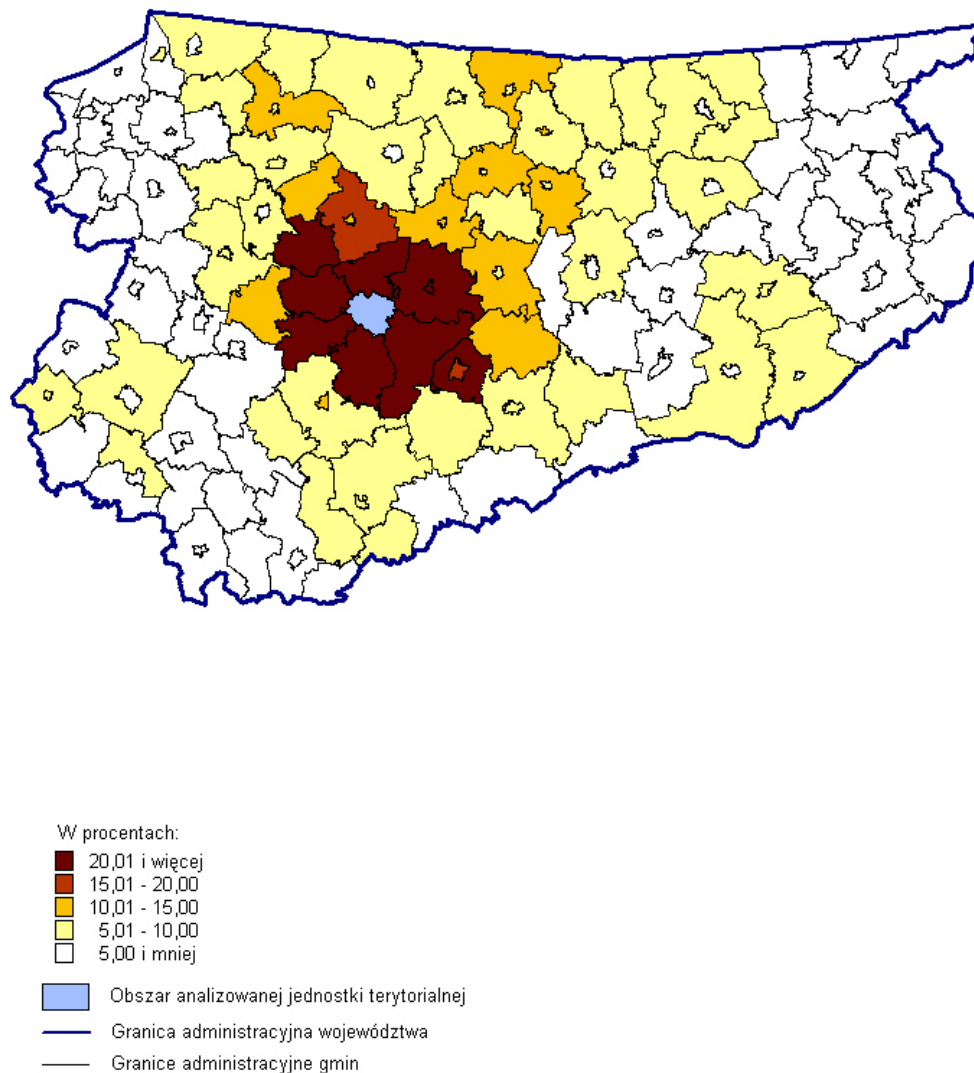
Zdecydowanie najwięcej osób przyjeżdżających do pracy w Olsztynie ma swoje miejsce zamieszkania w województwie warmińsko-mazurskim (89,7%). Ze 148 gmin tego województwa przyjeżdżało do stolicy województwa 16447 osób. Najlichniesze strumienie płynęły z gmin wiejskich Dywity (0,9 tys.) i Purda (0,7 tys.) oraz obszaru wiejskiego gminy Barczewo (0,7 tys.). Listę 15 gmin województwa warmińsko-mazurskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Olsztynie w 2011 r. przedstawia tablica 114.

Tabl. 114. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Olsztynie w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
2814042	Dywity	931
2814102	Purda	731
2814015	Barczewo - obszar wiejski	723
2814112	Stawiguda	508
2814014	Barczewo - miasto	485
2861011	Elbląg	484
2814072	Jonkowo	467
2814052	Gietrzwałd	448
2815011	Ostróda	434
2817011	Szczytno	392
2814034	Dobre Miasto - miasto	364
2801011	Bartoszyce	342
2808011	Kętrzyn	260
2807011	Łława	258
2814094	Olsztynek - miasto	240

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Olsztynie przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, otaczają granice tego miasta (zob. ryc. 60). Największe udziały wystąpiły w gminach wiejskich Purda i Dywity oraz na obszarze wiejskim gminy Barczewo. Z tych jednostek terytorialnych przyjeżdżało do pracy w Olsztynie ponad 30% mieszkających w nich pracowników najemnych. Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Olsztynie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. przedstawiono w tablicy 115.

Ryc. 60. Udział przyjeżdżających do pracy w Olsztynie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa warmińsko-mazurskiego)

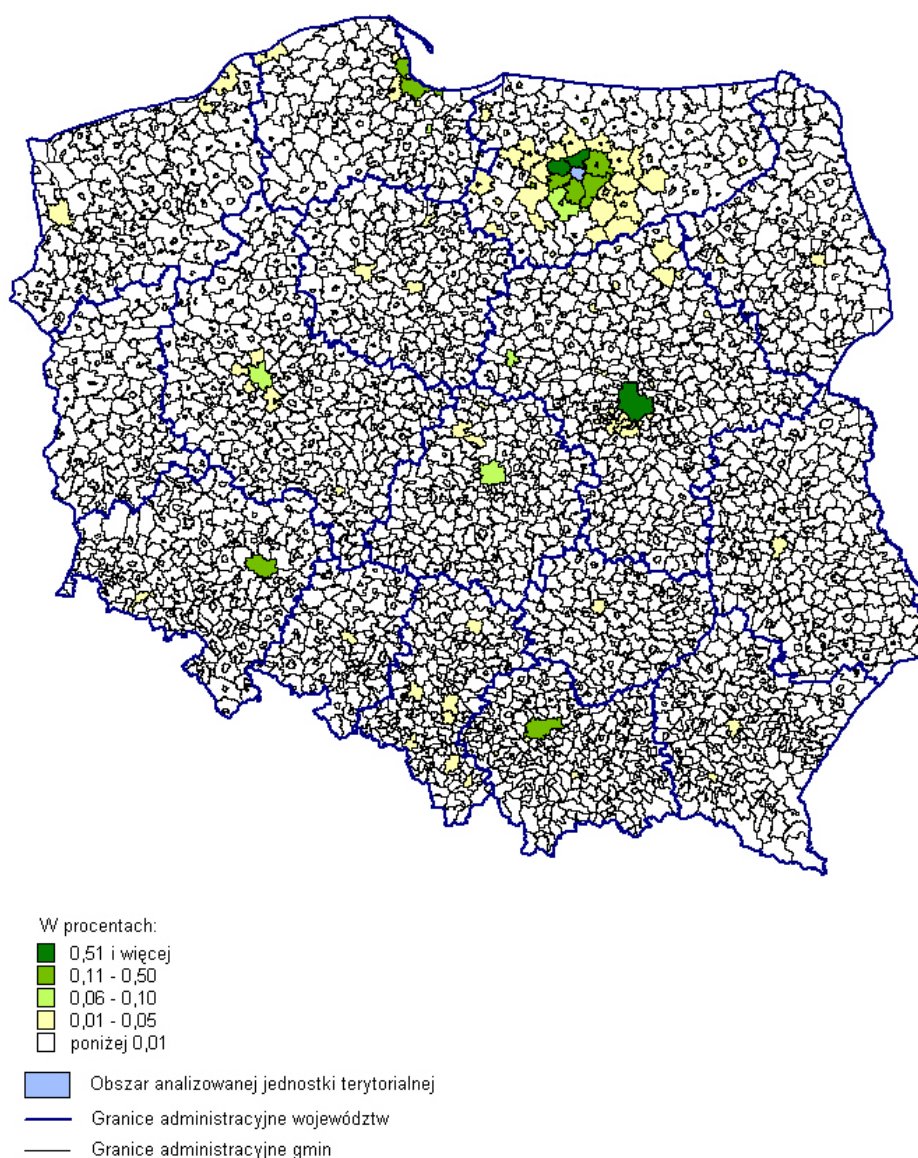
Tabl. 115. Gminy województwa warmińsko-mazurskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Olsztynie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
2814102	Purda	34,29
2814042	Dywity	32,64
2814015	Barczewo - obszar wiejski	30,91
2814072	Jonkowo	28,29
2814052	Gietrzwałd	28,21
2814112	Stawiguda	25,75
2814014	Barczewo - miasto	25,29
2817045	Pasym - obszar wiejski	23,84
2814122	Świątki	20,83
2814035	Dobre Miasto - obszar wiejski	18,73

Ze stolicy województwa warmińsko-mazurskiego w 2011 r. poza jego granice wyjeżdżało 4678 osób.

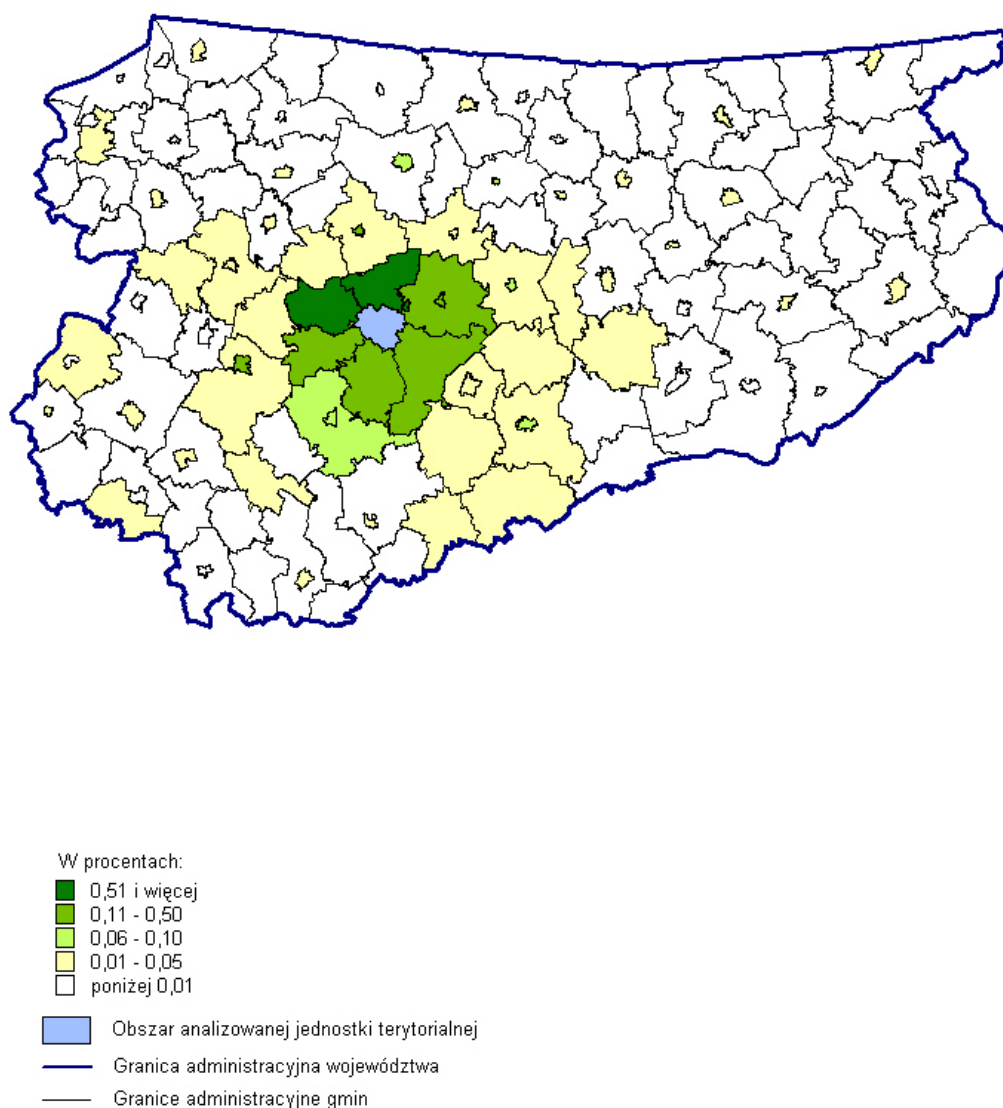
Pracownicy najemni mieszkający w Olsztynie w 2011 r. poza województwo warmińsko-mazurskie wyjeżdżali do pracy w 281 gminach, z których najwięcej znajdowało się w województwie mazowieckim (77; 27,4%), wielkopolskim (37; 13,2%) i śląskim (27; 9,6%). Miejsce pracy najliczniejszej grupy tych osób znajdowało się w Warszawie (zob. ryc. 61), a udział wyjeżdżających w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Olsztynie wynosił 1,88%. Znacznie poniżej tej wartości wskaźnika znajdowały się: Gdańsk (0,29%), Kraków (0,25%) i Gdynia (0,23%).

Ryc. 61. Udział wyjeżdżających do pracy z Olsztyna w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

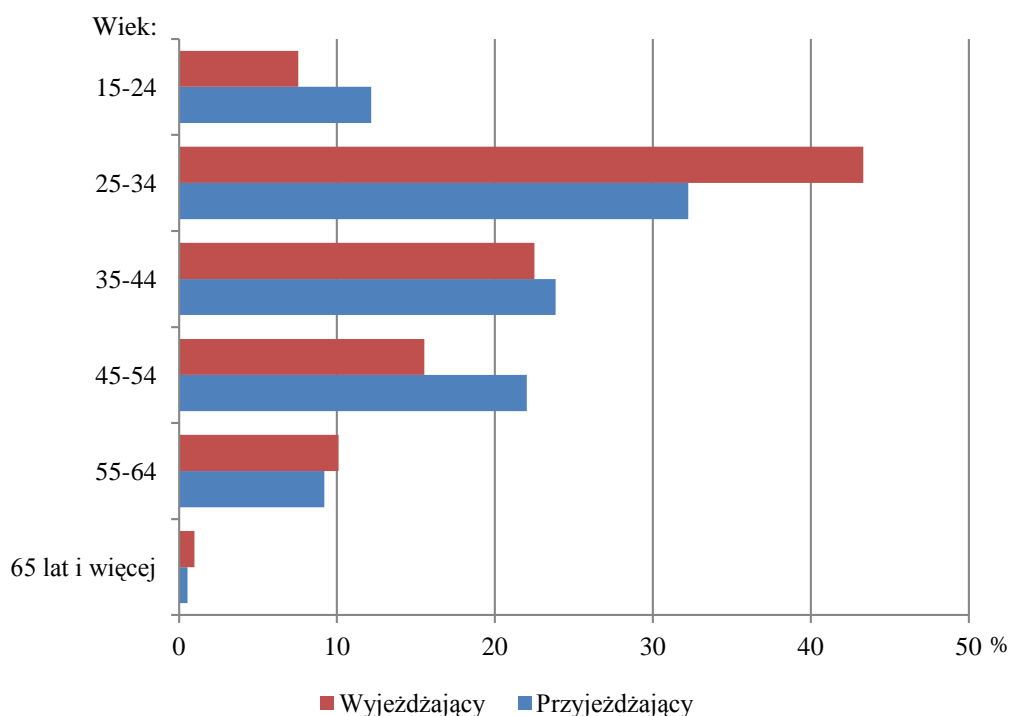
Wyjazdy z Olsztyna do pracy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2011 r. koncentrowały się głównie w pierścieniu gmin otaczających to miasto (zob. ryc. 62). W gminach wiejskich Dywity i Jonkowo udział osób wyjeżdżających do pracy z Olsztyna w liczbie mieszkających tu pracowników najemnych przekraczał 0,5%. Kolejnych siedem gmin (z dziesięciu o najwyższych wskaźnikach) znalazło się w przedziale od 0,11% do 0,50%. Skrajne wartości odnotowano w gminach wiejskich Purda (0,12%) i Stawiguda (0,29%).

Ryc. 62. Udział wyjeżdżających do pracy z Olsztyna w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa warmińsko-mazurskiego)

Podobnie jak w większości miast wojewódzkich, najwięcej osób przyjeżdżających do pracy w Olsztynie lub z niego wyjeżdżających było w wieku 25-34 lata. Ta grupa stanowiła 32,2% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy i 43,3% ogółu wyjeżdżających (zob. ryc. 63). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 116.

Ryc. 63. Struktura przyjeżdżających do pracy w Olsztynie i wyjeżdżających do pracy z Olsztyna według wieku w 2011 r.

Tabl. 116. Przyjeżdżający do pracy w Olsztynie i wyjeżdżający do pracy z Olsztyna według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	18328	10356	7972	4678	2749	1929
15-24 lata	2228	1240	988	353	186	167
25-34	5910	3106	2804	2027	1140	887
35-44	4371	2479	1892	1053	646	407
45-54	4035	2301	1734	727	419	308
55-64	1685	1152	533	472	326	146
65 lat i więcej	99	78	21	46	32	14

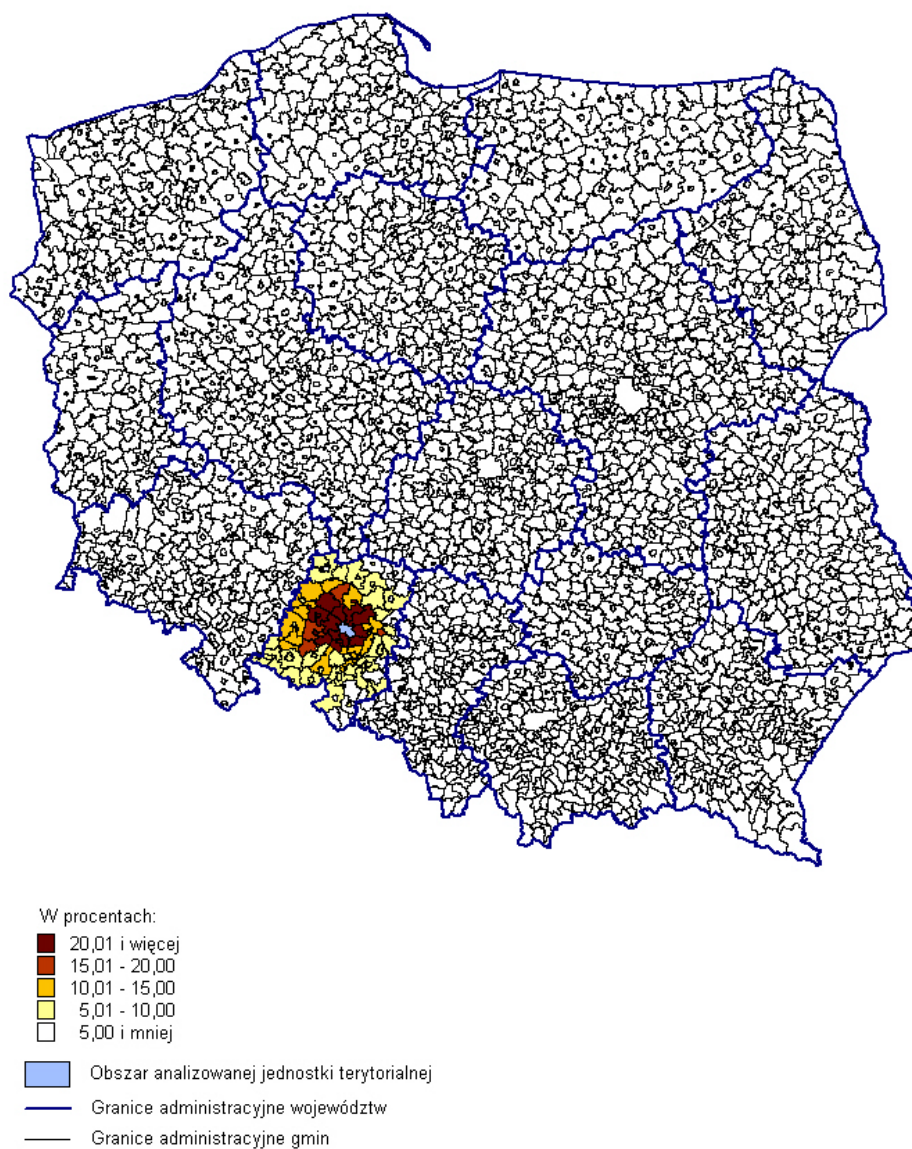
Zarówno w grupie osób przyjeżdżających do pracy w Olsztynie, jak i wyjeżdżających z tego miasta dominowali mężczyźni (było ich, odpowiednio: 56,5% i 58,8%). We wszystkich przedziałach wieku zarówno wśród przyjeżdżających, jak i wyjeżdżających do pracy w Olsztynie liczebność mężczyzn była większa niż kobiet.

3.12. Opole

W 2011 r. do pracy w stolicy województwa opolskiego z innych gmin w kraju przyjeżdżało 23370 pracowników najemnych.

Pracownicy mieszkający poza województwem opolskim (2972 osoby) stanowili 12,7% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Opolu. Byli to mieszkańcy 774 gmin w kraju. Najwięcej z nich znajdowało się w województwie śląskim (135; 17,4%), dolnośląskim (130; 16,8%) i wielkopolskim (79; 10,2%). W każdej z tych gmin udział przyjeżdżających do pracy w Opolu w liczbie mieszkających w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 5,0% (zob. ryc. 64), a najwyższe wartości tego wskaźnika stwierdzono w województwie dolnośląskim w gminie wiejskiej Kamieniec Ząbkowicki (3,56%), obszarze wiejskim gminy Ziębice (1,42%) oraz gminach wiejskich Starcza (1,41%) i Łubnice (1,40%).

Ryc. 64. Udział przyjeżdżających do pracy w Opolu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najlichniesze strumienie przyjeżdżających do pracy w Opolu były skierowane z województwa śląskiego i dolnośląskiego (po 0,8 tys. osób).

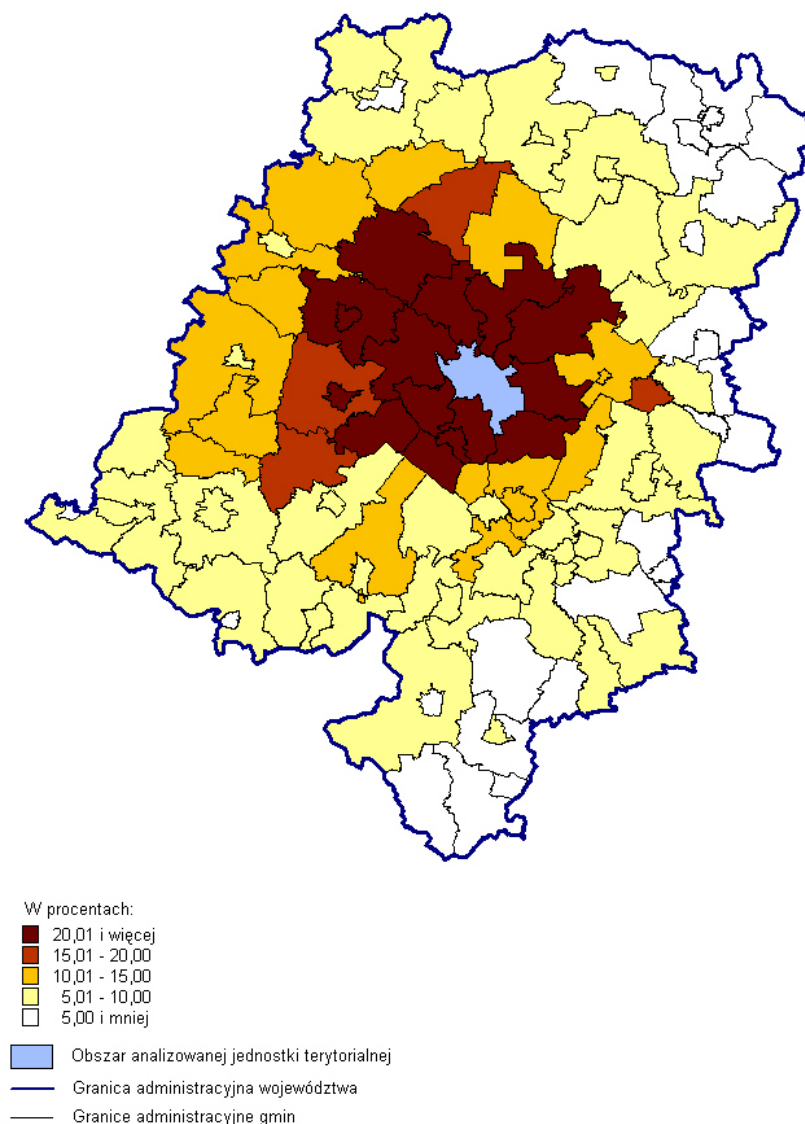
Większość osób przyjeżdżających do pracy w Opolu miała swoje miejsce zamieszkania w województwie opolskim (87,3%). Ze 102 gmin tego województwa do jego stolicy przyjeżdżało 20398 osób, a najwięcej z gmin wiejskich Komprachcice (1,1 tys.) i Dąbrowa (1,0 tys.) oraz miasta Brzeg (1,0 tys.). Listę 15 gmin województwa opolskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Opolu w 2011 r. przedstawia tablica 117.

Tabl. 117. Gminy województwa opolskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Opolu w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
1609042	Komprachcice	1085
1609022	Dąbrowa	1002
1601011	Brzeg	962
1609032	Dobrzeń Wielki	921
1601045	Lewin Brzeski - obszar wiejski	649
1609052	Łubniany	635
1609132	Turawa	633
1603011	Kędzierzyn-Koźle	611
1609112	Tarnów Opolski	587
1607054	Nysa - miasto	569
1601044	Lewin Brzeski - miasto	488
1604024	Kluczbork - miasto	469
1609012	Chrzastowice	452
1609105	Prószków - obszar wiejski	451
1609074	Niemodlin - miasto	442

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Opolu przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, koncentrują się wokół granic tego miasta z rozszerzającą się strefą w kierunku północno-zachodnim (zob. ryc. 65). Najwyższe udziały wystąpiły w dwóch gminach wiejskich powiatu opolskiego, tj. w Dąbrowie i Komprachcicach, skąd przyjeżdżało do pracy w Opolu ponad 40% mieszkających w nich pracowników najemnych. Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Opolu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 118.

Ryc. 65. Udział przyjeżdżających do pracy w Opolu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa opolskiego)

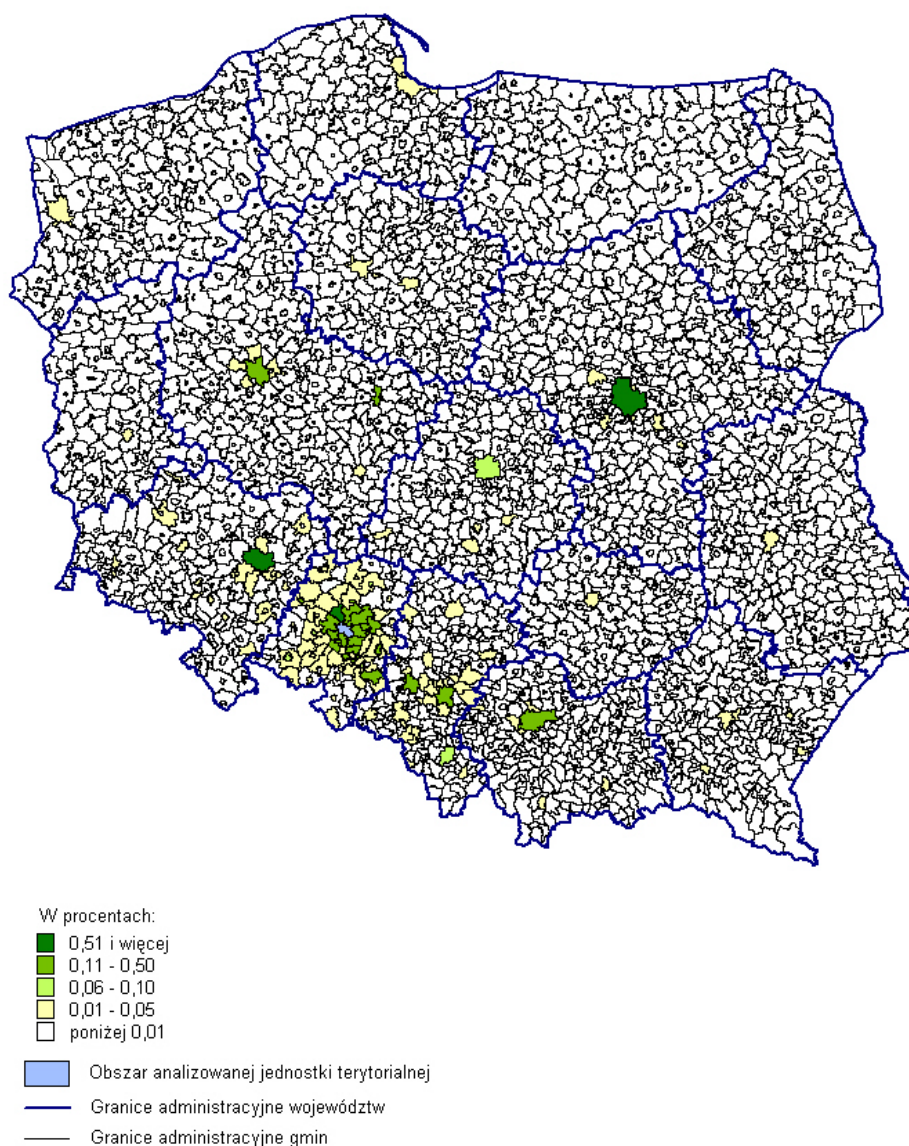
Tabl. 118. Gminy województwa opolskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Opolu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
1609022	Dąbrowa	46,32
1609042	Komprachcice	45,11
1601045	Lewin Brzeski - obszar wiejski	34,52
1609052	Łubniany	34,05
1609105	Prószków - obszar wiejski	34,01
1609012	Chrzastowice	33,33
1609132	Turawa	32,40
1601044	Lewin Brzeski - miasto	31,12
1609112	Tarnów Opolski	30,70
1609104	Prószków - miasto	29,37

Do pracy w innych gminach w kraju wyjeżdżało z Opola w 2011 r. 3945 jego mieszkańców.

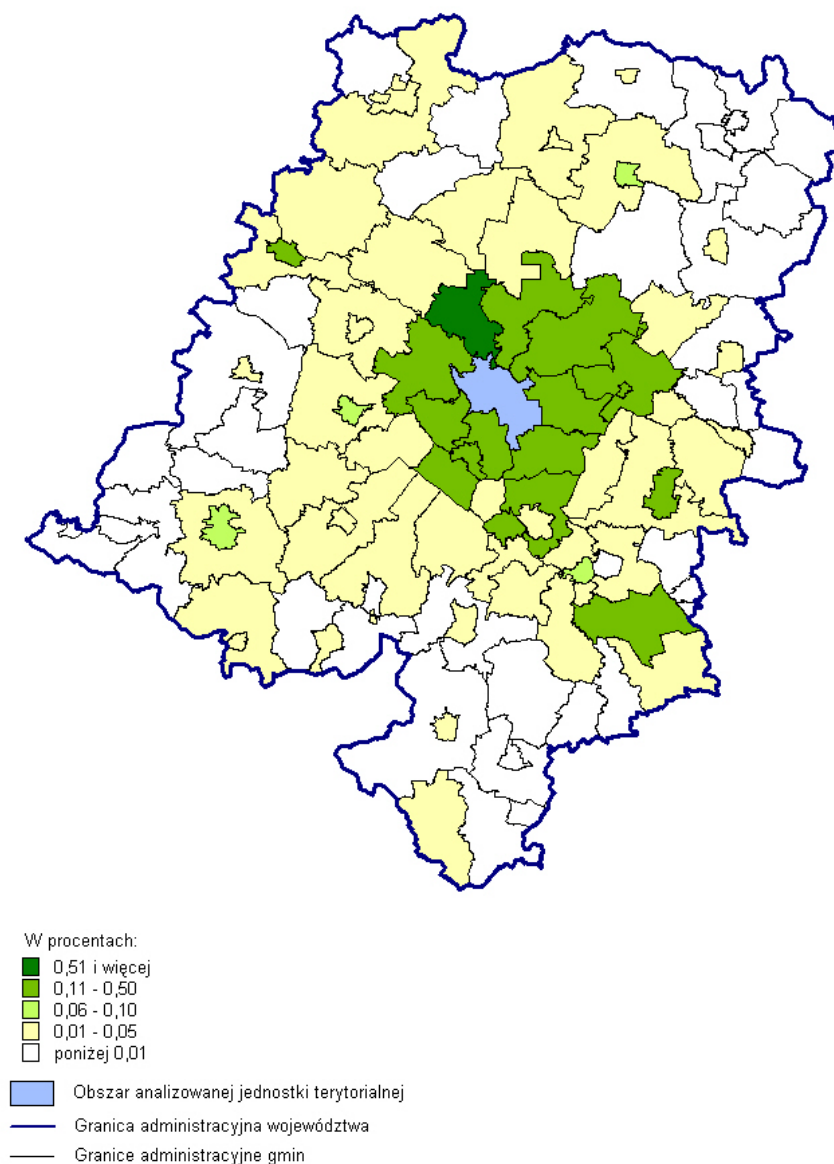
Pracownicy najemni mieszkający w Opolu w 2011 r. poza województwo opolskie wyjeżdżali do pracy w 222 gminach, z których najwięcej znajdowało się w województwie śląskim (42; 18,9%) i dolnośląskim (40; 18,0%). Miejsce pracy najliczniejszej grupy wyjeżdżających znajdowało się w Warszawie (zob. ryc. 66), a jej udział w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Opolu wynosił 1,49%. Znacznie poniżej tej wartości wskaźnika znajdowały się miasta wojewódzkie: Wrocław (0,70%), Kraków (0,24%) oraz Poznań (0,21%).

Ryc. 66. Udział wyjeżdżających do pracy z Opola w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

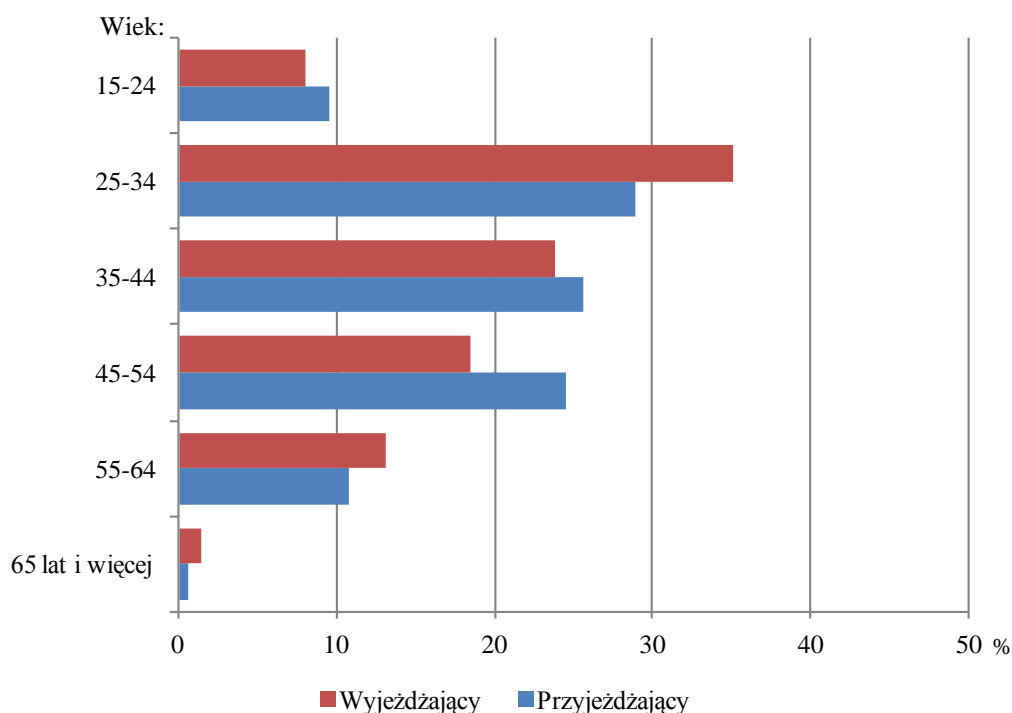
Wyjazdy z Opola do pracy na terenie województwa opolskiego w 2011 r. koncentrowały się przede wszystkim w gminach sąsiadujących z tym miastem (zob. ryc. 67). W zbiorowości 10 gmin o najwyższym udziale wyjeżdżających do pracy z Opola w liczbie zatrudnionych mieszkających w tym mieście znajduje się siedem gmin powiatu opolskiego, a najwyższa wartość wskaźnika wystąpiła w gminie wiejskiej Dobrzeń Wielki (1,91%).

Ryc. 67. Udział wyjeżdżających do pracy z Opola w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa opolskiego)

Należy zauważyć, że wśród przyjeżdżających do pracy w Opolu, jak i wyjeżdżających z tego miasta (zob. ryc. 68) najczęściej było osób w wieku 25-34 lata (odpowiednio: 29,0% i 35,2%). W grupie przyjeżdżających do pracy w Opolu znaczny udział (25,6%) miały również osoby w wieku 35-44 lata. Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 119.

Ryc. 68. Struktura przyjeżdżających do pracy w Opolu i wyjeżdżających do pracy z Opolu według wieku w 2011 r.

Tabl. 119. Przyjeżdżający do pracy w Opolu i wyjeżdżający do pracy z Opolu według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	23370	12664	10706	3945	2464	1481
15-24 lata	2232	1179	1053	318	157	161
25-34	6772	3391	3381	1387	765	622
35-44	5974	2964	3010	941	639	302
45-54	5720	3189	2531	727	479	248
55-64	2534	1828	706	515	380	135
65 lat i więcej	138	113	25	57	44	13

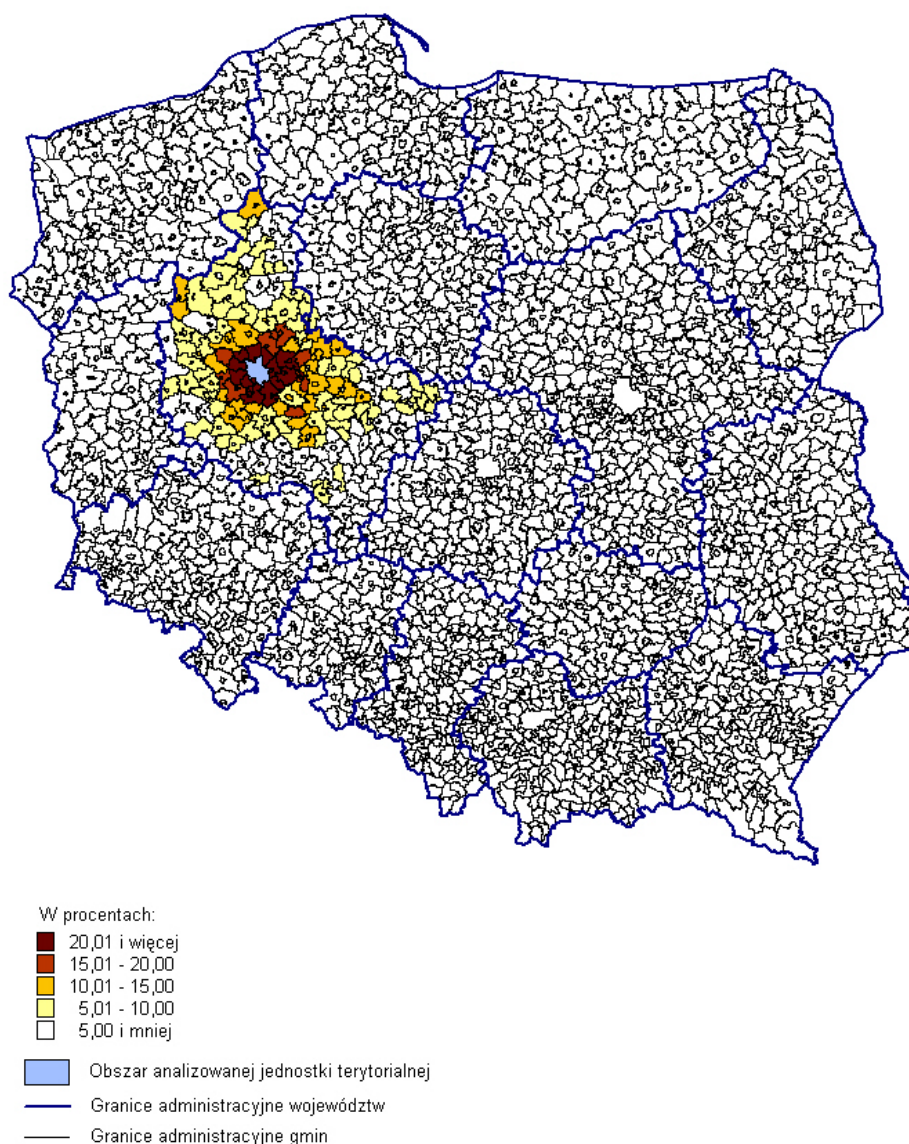
Zarówno wśród przyjeżdżających do pracy w Opolu, jak i wyjeżdżających z tego miasta domino wali liczebnie mężczyźni (było ich, odpowiednio: 54,2% i 62,5%). Nieco więcej kobiet niż mężczyzn zanotowano w grupie wieku 35-44 lata w zbiorowości przyjeżdżających i przedziale wiekowym 15-24 lata wśród wyjeżdżających do pracy z Opolu.

3.13. Poznań

W 2011 r. do pracy w stolicy województwa wielkopolskiego przyjeżdżało z innych jednostek terytorialnych 90755 pracowników najemnych.

Pracownicy mieszkający poza województwem wielkopolskim (17244 osób) stanowili 19,0% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Poznaniu. Byli to mieszkańcy 2020 gmin w kraju. Najwięcej z nich znajdowało w województwie mazowieckim (211; 10,4%), dolnośląskim (197; 9,8%) i śląskim (164; 8,1%). W każdej z tych jednostek terytorialnych udział przyjeżdżających do pracy w Poznaniu w liczbie mieszkających w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 10,0% (zob. ryc. 69), a najwyższą wartość tego wskaźnika (7,08%) stwierdzono w województwie lubuskim w części miejskiej gminy Zbąszynek. Wskaźniki powyżej 5% odnotowano ponadto na obszarze wiejskim i miejskim gminy Janowiec Wielkopolski (woj. kujawsko-pomorskie), a wynosiły one, odpowiednio, 6,52% i 5,50%.

Ryc. 69. Udział przyjeżdżających do pracy w Poznaniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najliczniejsze strumienie przyjeżdżających do pracy w Poznaniu były skierowane z województwa kujawsko-pomorskiego (2,6 tys. osób), lubuskiego (2,4 tys.) i dolnośląskiego (1,9 tys.).

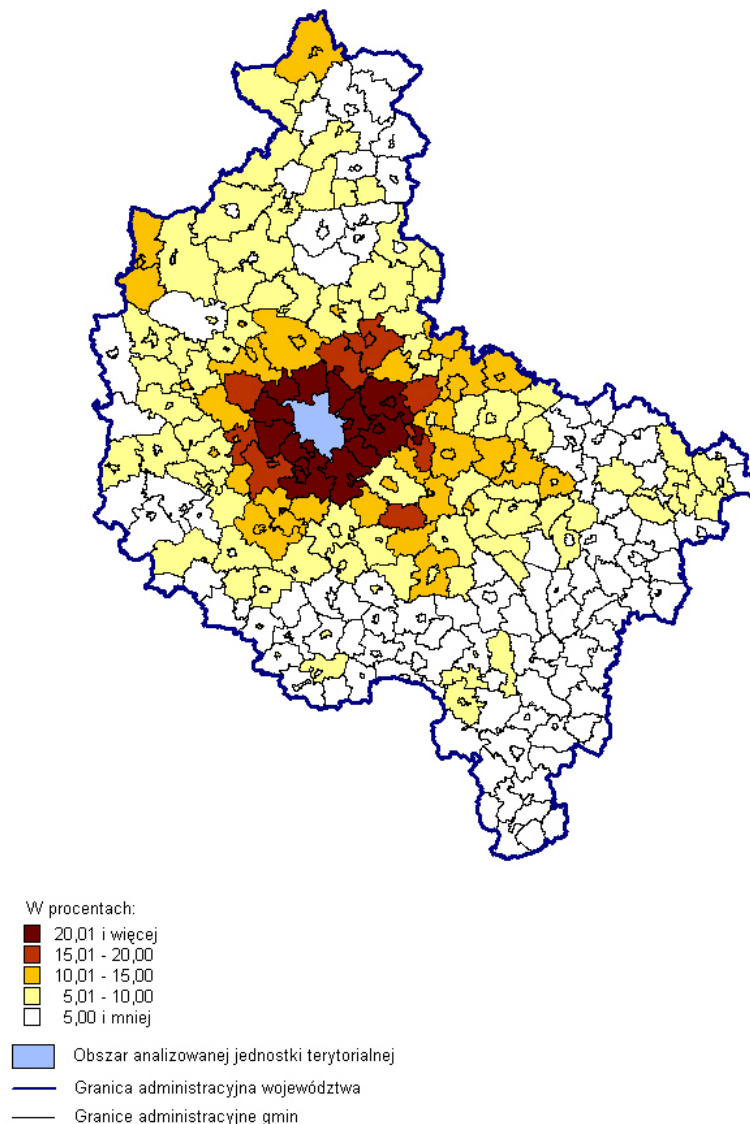
Zdecydowanie najwięcej przyjeżdżających do pracy w Poznaniu miało swoje miejsce zamieszkania w województwie wielkopolskim (81,0%). Z 315 gmin tego województwa przyjeżdżało do stolicy województwa 73510 osób. Najliczniejsze strumienie płynęły z podpoznańskich gmin: Czerwonak (gmina wiejska) – 3,8 tys. osób, Swarzędz (część miejska) – 3,7 tys., Luboń (miasto) – 3,6 tys. Listę 15 gmin województwa wielkopolskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Poznaniu w 2011 r. przedstawia tablica 120.

Tabl. 120. Gminy województwa wielkopolskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Poznaniu w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
3021042	Czerwonak	3787
3021164	Swarzędz - miasto	3737
3021011	Luboń	3573
3003011	Gniezno	2085
3021072	Komorniki	2054
3021052	Dopiewo	1737
3021172	Tarnowo Podgórne	1653
3021152	Suchy Las	1536
3021105	Mosina - obszar wiejski	1340
3021165	Swarzędz - obszar wiejski	1297
3021132	Rokietnica	1237
3021095	Kórnik - obszar wiejski	1184
3030054	Września - miasto	1181
3021114	Murowana Goślina - miasto	1069
3019011	Piła	1038

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Poznaniu przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, koncentrują się pierścieniowo wokół granic tego miasta z rozszerzającą się strefą w kierunku wschód – zachód (zob. ryc. 70). Najwyższe wartości tego wskaźnika wystąpiły w gminach powiatu poznańskiego: w Czerwonaku (gmina wiejska), Luboniu (gmina miejska), Swarzędzu (część miejska), Kostrzynie (część miejska), Suchym Lesie (gmina wiejska), Kleszczewie (gmina wiejska) oraz Rokietnicy (gmina wiejska). Z tych jednostek terytorialnych przyjeżdżało do pracy w Poznaniu ponad 30% mieszkających w nich pracowników najemnych. Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Poznaniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 121.

Ryc. 70. Udział przyjeżdżających do pracy w Poznaniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa wielkopolskiego)

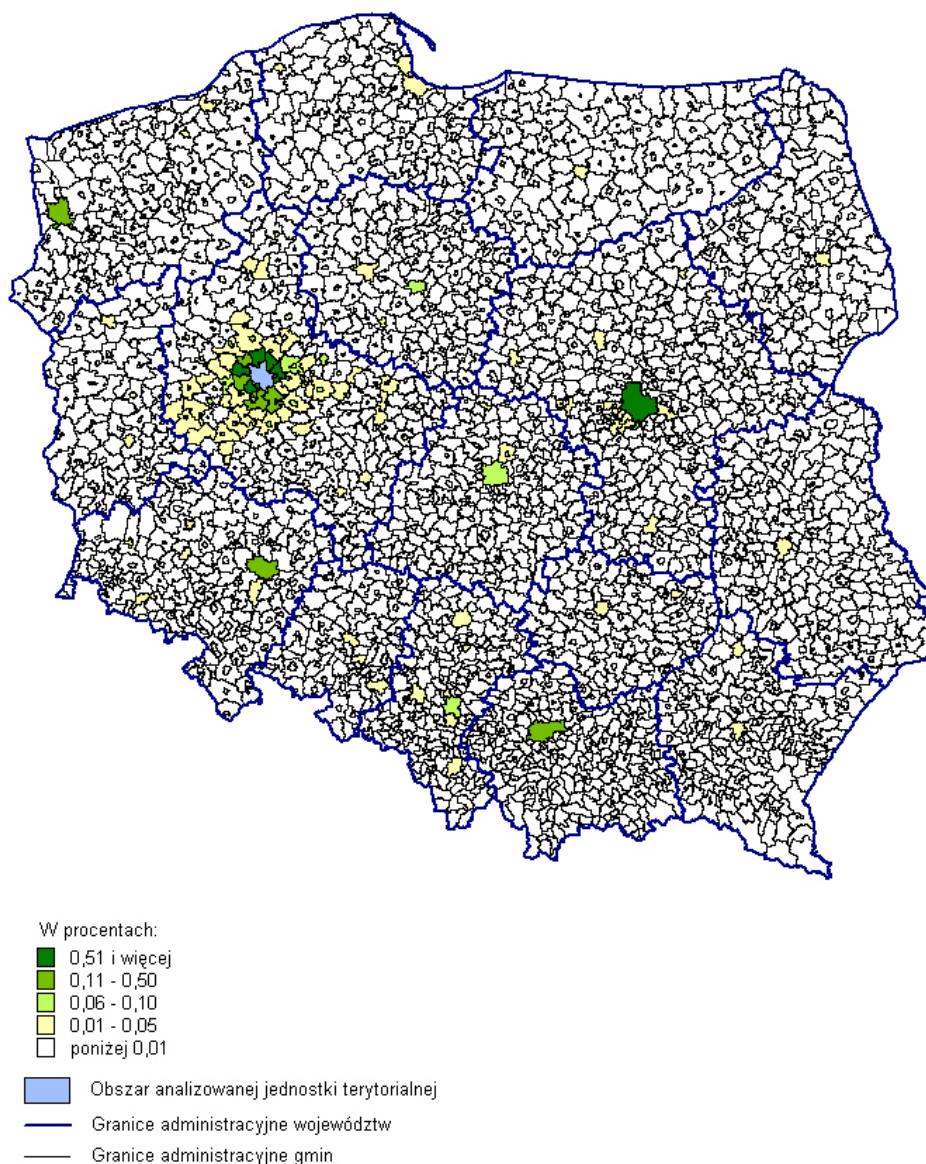

Tabl. 121. Gminy województwa wielkopolskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Poznaniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
3021042	Czerwonak	39,37
3021011	Luboń	37,17
3021164	Swarzędz - miasto	34,25
3021084	Kostrzyn - miasto	33,73
3021152	Suchy Las	32,01
3021062	Kleszczewo	31,92
3021132	Rokietnica	30,45
3021165	Swarzędz - obszar wiejski	29,90
3021072	Komorniki	28,98
3021125	Pobiedziska - obszar wiejski	28,81

W 2011 r. było 25641 pracowników najemnych mieszkających w Poznaniu i wyjeżdżających do pracy w innej gminie. Poza województwo wielkopolskie wyjeżdżali oni do pracy w 475 gminach, z których najwięcej znajdowało się w województwie mazowieckim (73; 15,4%), dolnośląskim (51; 10,7%) i kujawsko-pomorskim (50; 10,5%). Najliczniejsza grupa tych osób wyjeżdżała do Warszawy (zob. ryc. 71), a jej udział w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Poznaniu wynosił 2,01%. Kolejne miejsca pod tym względem, ale ze znacznie mniejszym udziałem zajmowały miasta wojewódzkie: Wrocław (0,26%), Szczecin (0,17%), Kraków (0,16%).

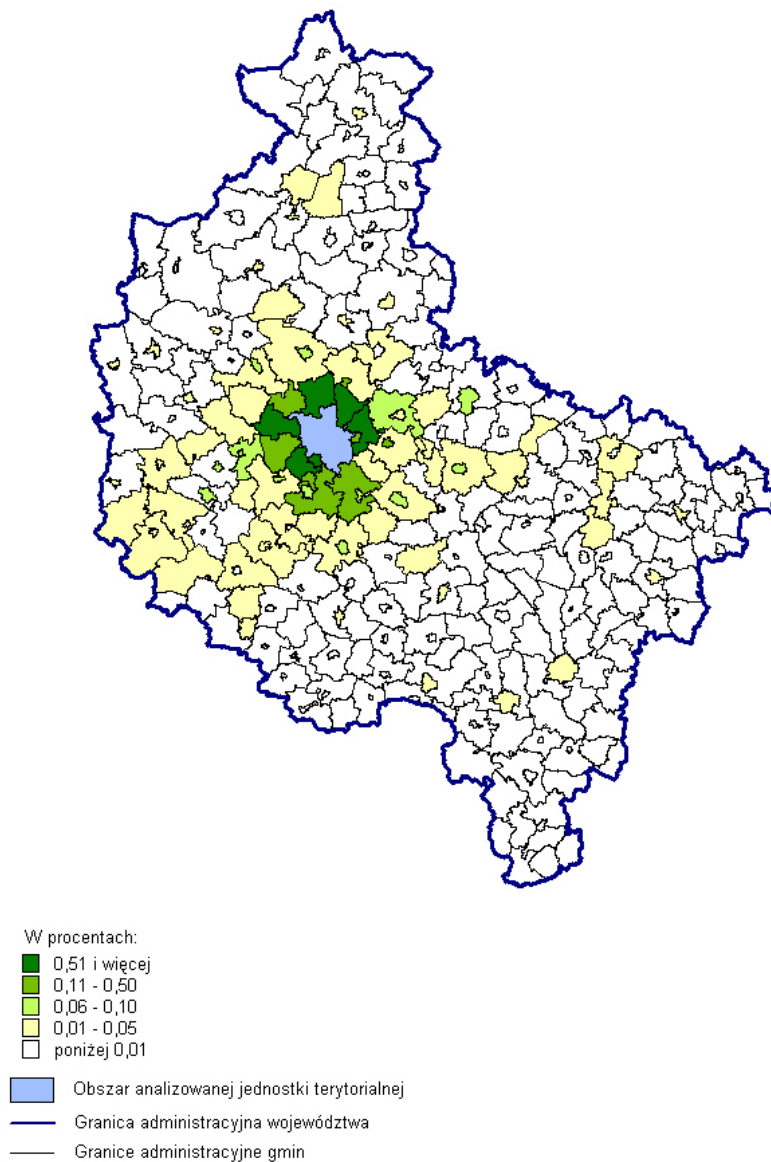
Ryc. 71. Udział wyjeżdżających do pracy z Poznania w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Wyjazdy z Poznania do pracy na terenie województwa wielkopolskiego w 2011 r. koncentrowały się głównie w gminach sąsiadujących z tym miastem. W pierwszej dziesiątce pod względem udziału wyjeżdżających do pracy z Poznania w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania znajdowały się

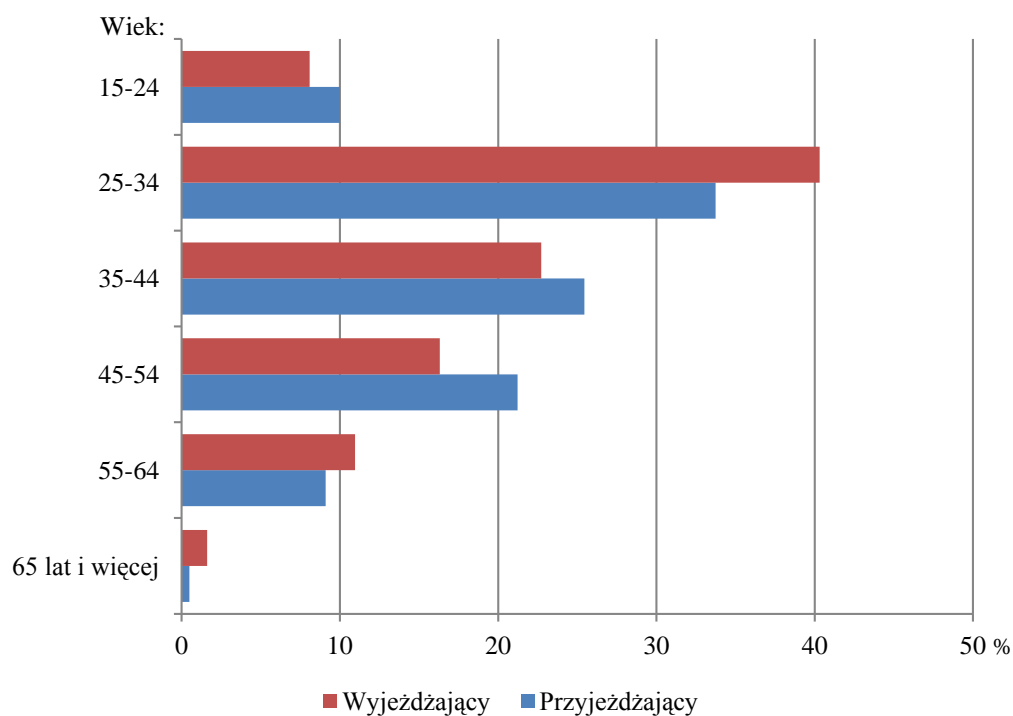
gminy powiatu poznańskiego (zob. ryc. 72). Wskaźniki powyżej 1,0% wystąpiły w trzech gminach wiejskich: Tarnowo Podgórne (2,36%), Suchy Las (1,13%) i Komorniki (1,10%).

Ryc. 72. Udział wyjeżdżających do pracy z Poznania w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa wielkopolskiego)

W Poznaniu wśród przyjeżdżających i wyjeżdżających do pracy najczęściej było osób w wieku 25-34 lata. Udział tej grupy w liczbie przyjeżdżających wynosił 33,7%, a pośród wyjeżdżających było ich 40,3% (zob. ryc. 73). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 122.

Ryc. 73. Struktura przyjeżdżających do pracy w Poznaniu i wyjeżdżających do pracy z Poznania według wieku w 2011 r.

Tabl. 122. Przyjeżdżający do pracy w Poznaniu i wyjeżdżający do pracy z Poznania według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	90755	49963	40792	25641	15444	10197
15-24 lata	9080	4678	4402	2073	1214	859
25-34	30614	15938	14676	10337	5914	4423
35-44	23097	12823	10274	5827	3506	2321
45-54	19260	10702	8558	4181	2538	1643
55-64	8258	5476	2782	2810	1952	858
65 lat i więcej	446	346	100	413	320	93

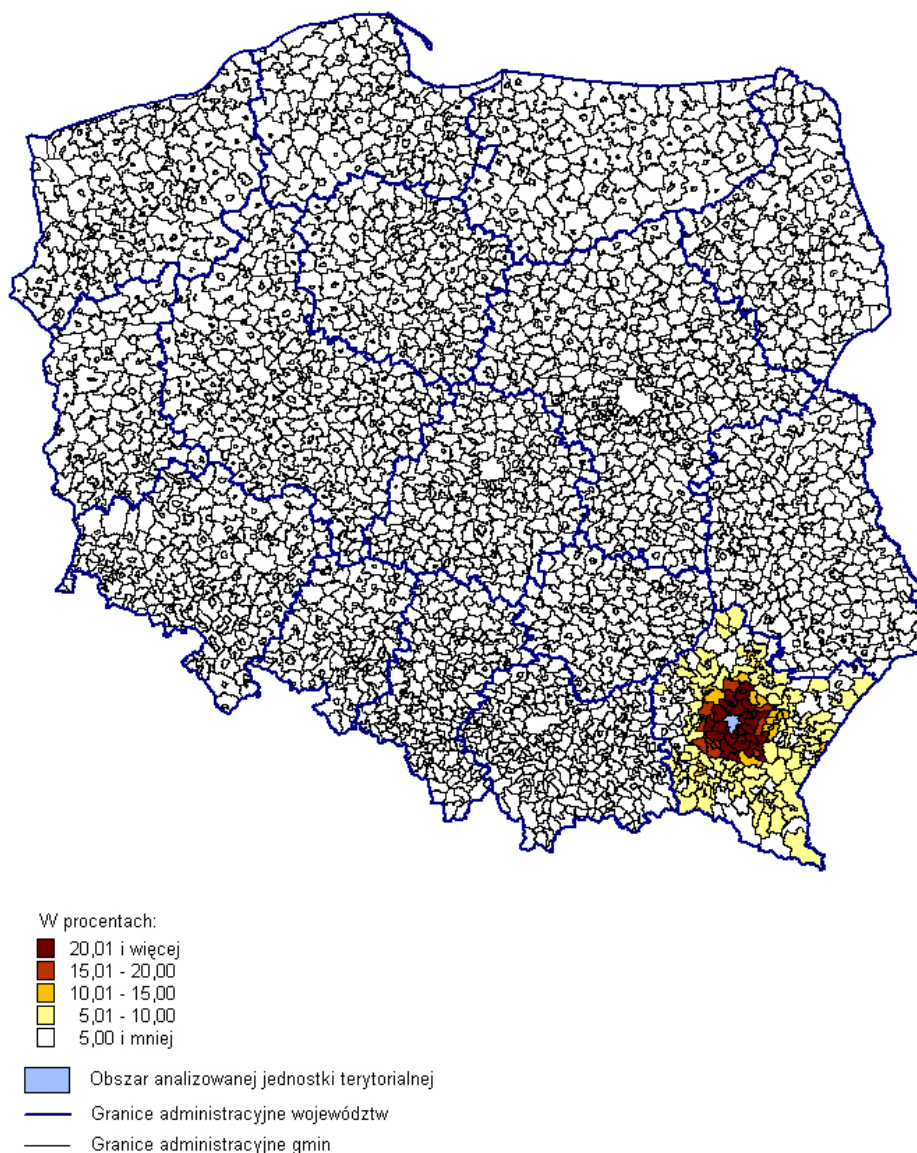
Zarówno wśród przyjeżdżających do pracy w Poznaniu, jak i wyjeżdżających z tego miasta dominowali liczebnie mężczyźni (było ich, odpowiednio: 55,1% i 60,2%), co było widoczne we wszystkich grupach wieku.

3.14. Rzeszów

W 2011 r. do pracy w Rzeszowie przyjeżdżały do pracy 45993 osoby mieszkające w innych gminach na terenie kraju.

Pracownicy najemni mieszkający poza województwem podkarpackim (3151 osób) stanowili 6,9% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie. Byli to mieszkańcy 726 gmin w kraju. Najwięcej z nich należało do województwa małopolskiego (141; 19,4%), lubelskiego (121; 16,7%) i mazowieckiego (81; 11,2%). W każdej z tych jednostek terytorialnych udział przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie w liczbie mieszkających w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 5,0% (zob. ryc. 74), a najwyższe wartości tego wskaźnika stwierdzono w województwie lubelskim w gminie wiejskiej Potok Górny (2,44%) i województwie świętokrzyskim w gminie wiejskiej Łoniów (2,42%).

Ryc. 74. Udział przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najwięcej osób przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie spoza województwa podkarpackiego mieszkało w województwie małopolskim (0,9 tys.), lubelskim (0,5 tys.) i świętokrzyskim (0,4 tys.).

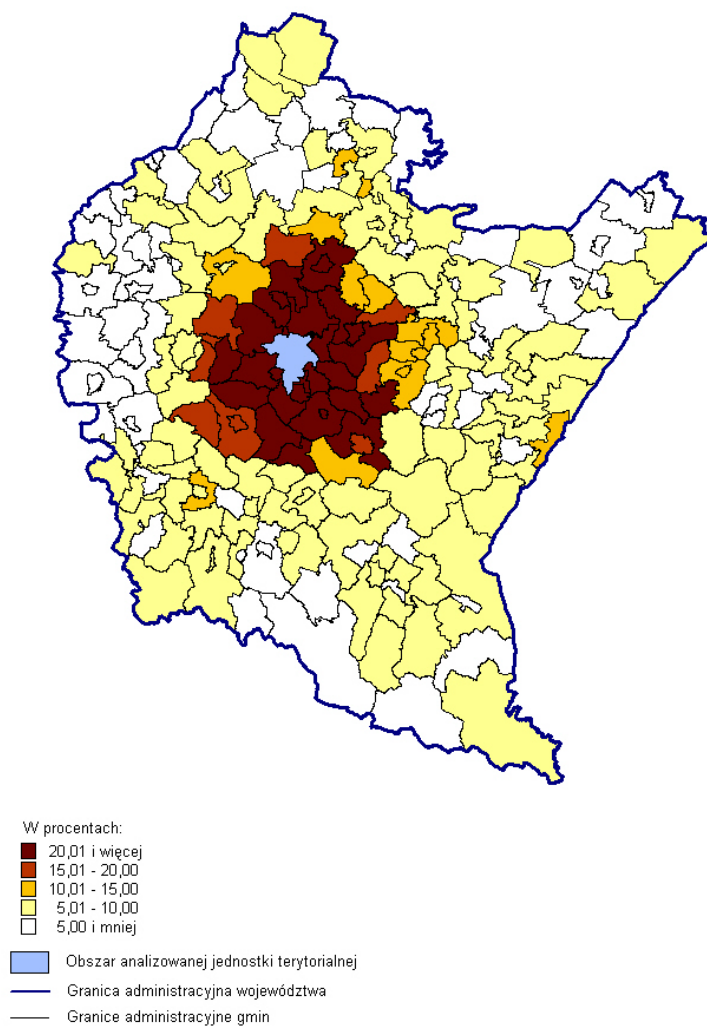
Wśród przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie większość (93,1%) stanowili mieszkańcy województwa podkarpackiego. Ze 193 gmin tego województwa przyjeżdżały do jego stolicy 42842 osoby. Najwięcej z nich mieszkało w gminach wiejskich Trzebownisko (2,1 tys.) i Świlcza (1,9 tys.) oraz na obszarze wiejskim gminy Boguchwała (1,8 tys.). Listę 15 gmin województwa podkarpackiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie w 2011 r. przedstawia tablica 123.

Tabl. 123. Gminy województwa podkarpackiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
1816132	Trzebownisko	2144
1816122	Świlcza	1871
1816035	Boguchwała - obszar wiejski	1813
1810042	Łańcut	1578
1816065	Głogów Małopolski - obszar wiejski	1226
1816092	Krasne	1175
1810011	Łańcut	1067
1819012	Czudec	1052
1816145	Tyczyn - obszar wiejski	982
1819032	Niebylec	854
1816025	Błażowa - obszar wiejski	831
1816102	Lubenia	830
1816072	Hyżne	777
1816042	Chmielnik	761
1816034	Boguchwała - miasto	684

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Rzeszowie przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, pierścieniowo otaczają to miasto z rozszerzającą się strefą w kierunku północno-wschodnim i południowo-wschodnim (zob. ryc. 75). W 25 gminach ten udział przekraczał 20%, a największe jego wartości (wynoszące około 52%) wystąpiły w obszarach wiejskich gmin Boguchwała i Tyczyn oraz w gminie wiejskiej Lubenia. Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 124.

Ryc. 75. Udział przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa podkarpackiego)

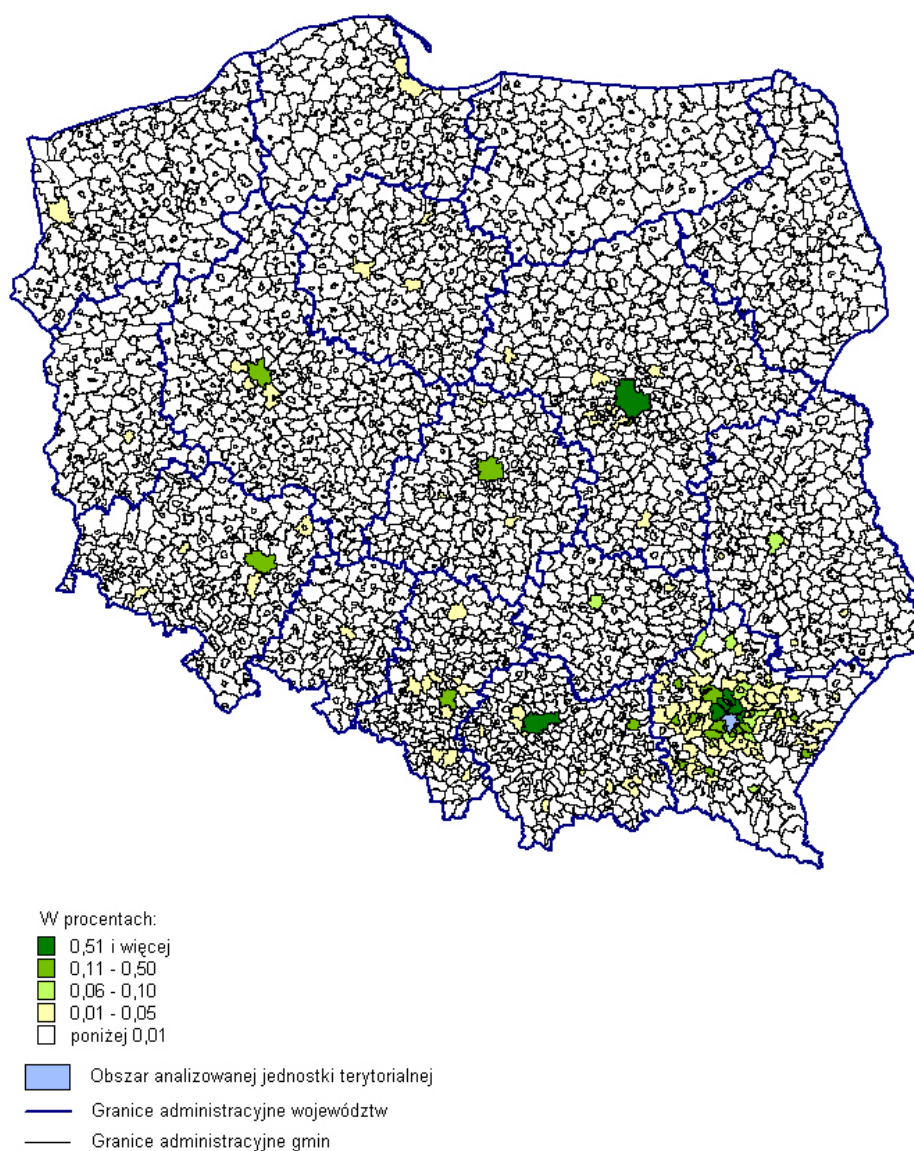
Tabl. 124. Gminy województwa podkarpackiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
1816035	Boguchwała - obszar wiejski	51,86
1816145	Tyczyn - obszar wiejski	51,58
1816102	Lubenia	51,43
1816025	Błażowa - obszar wiejski	49,23
1816144	Tyczyn - miasto	48,93
1816072	Hyżne	48,05
1816122	Świlcza	46,70
1816092	Krasne	44,39
1816042	Chmielnik	43,74
1816024	Błażowa - miasto	40,58

W 2011 roku do pracy w innej gminie w kraju wyjeżdżało z Rzeszowa łącznie 7641 osób.

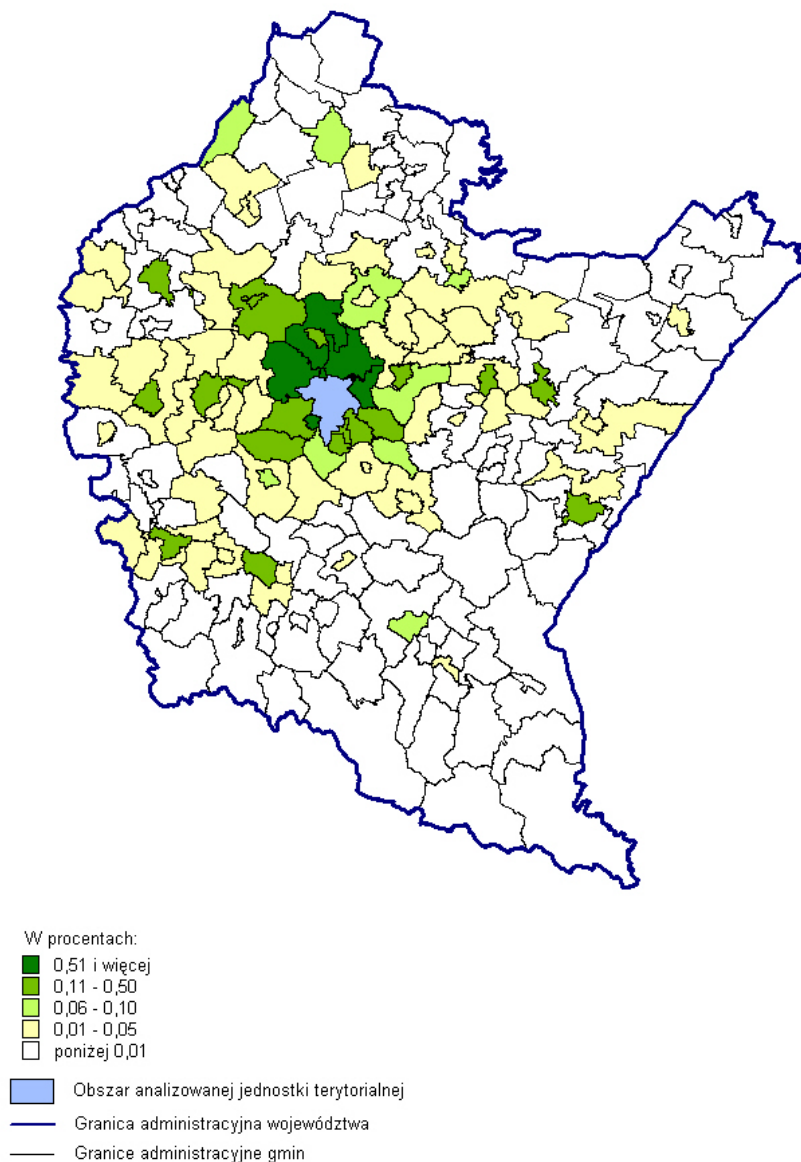
Mieszkający w Rzeszowie pracownicy najemni w 2011 r. poza województwo podkarpackie wyjeżdżali do pracy w 238 gminach, z których najwięcej znajdowało się w województwie mazowieckim (44; 18,5%), małopolskim (37; 15,5%) i śląskim (30; 12,6%). Najliczniejsza grupa tych osób była zatrudniona w Warszawie (zob. ryc. 76), a jej udział w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Rzeszowie wynosił 2,44%. Wskaźnik powyżej 0,5% wystąpił jeszcze w Krakowie.

Ryc. 76. Udział wyjeżdżających do pracy z Rzeszowa w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

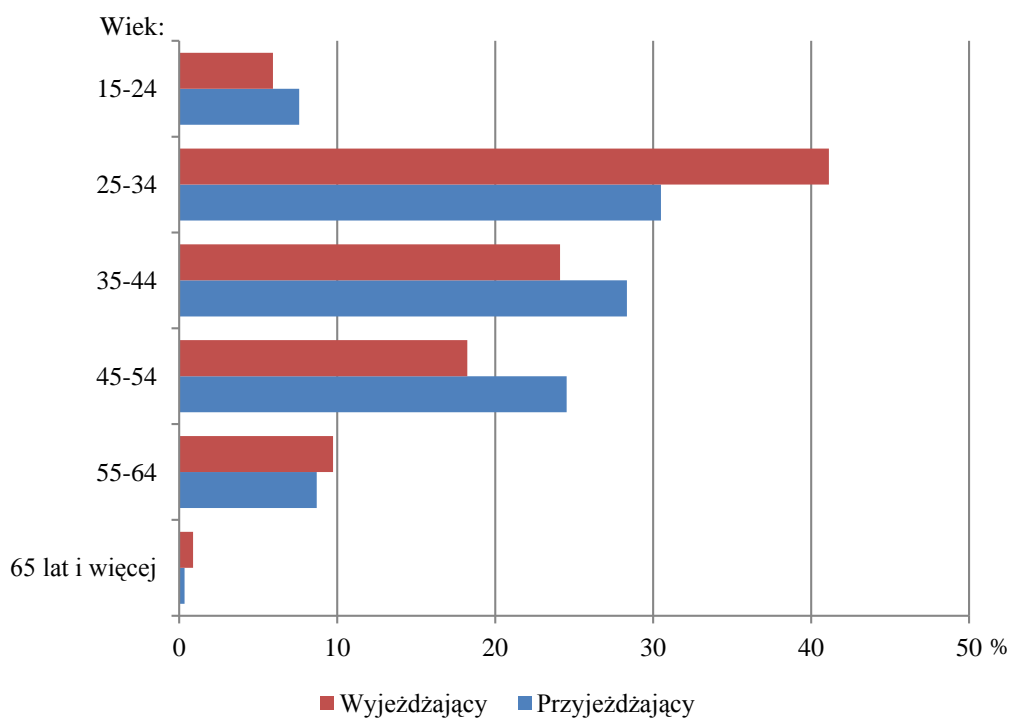
Wyjazdy z Rzeszowa do pracy na terenie województwa podkarpackiego w 2011 r. były skierowane głównie do gmin sąsiadujących z tym miastem, szczególnie od strony północnej (zob. ryc. 77). W pięciu gminach udział osób wyjeżdżających do pracy z Rzeszowa w liczbie mieszkających tu pracowników najemnych przekroczył 0,5%, a najwyższe jego wartości wystąpiły w gminie wiejskiej Trzebownisko (1,28%) oraz na obszarze wiejskim gminy Głogów Małopolski (1,09%).

Ryc. 77. Udział wyjeżdżających do pracy z Rzeszowa w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa podkarpackiego)

W 2011 r. najwięcej osób przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie, a także z niego wyjeżdżających było w wieku 25-34 lata. Ich udział w ogólnej liczbie przyjeżdżających wynosił 30,5%, a wśród wyjeżdżających grupa ta stanowiła 41,1%. W zbiorowości przyjeżdżających znaczący udział (28,3%) miały też osoby w wieku 35-44 lata (zob. ryc. 78). Charakterystykę branż tu pod uwagę pracowników najemnych według płci i wieku przedstawia tablica 125.

Ryc. 78. Struktura przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie i wyjeżdżających do pracy z Rzeszowa według wieku w 2011 r.

Tabl. 125. Przyjeżdżający do pracy w Rzeszowie i wyjeżdżający do pracy z Rzeszowa według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	45993	26389	19604	7641	4396	3245
15-24 lata	3494	2160	1334	453	286	167
25-34	14024	7620	6404	3142	1743	1399
35-44	13034	6988	6046	1842	1038	804
45-54	11281	6562	4719	1393	741	652
55-64	4003	2926	1077	744	536	208
65 lat i więcej	157	133	24	67	52	15

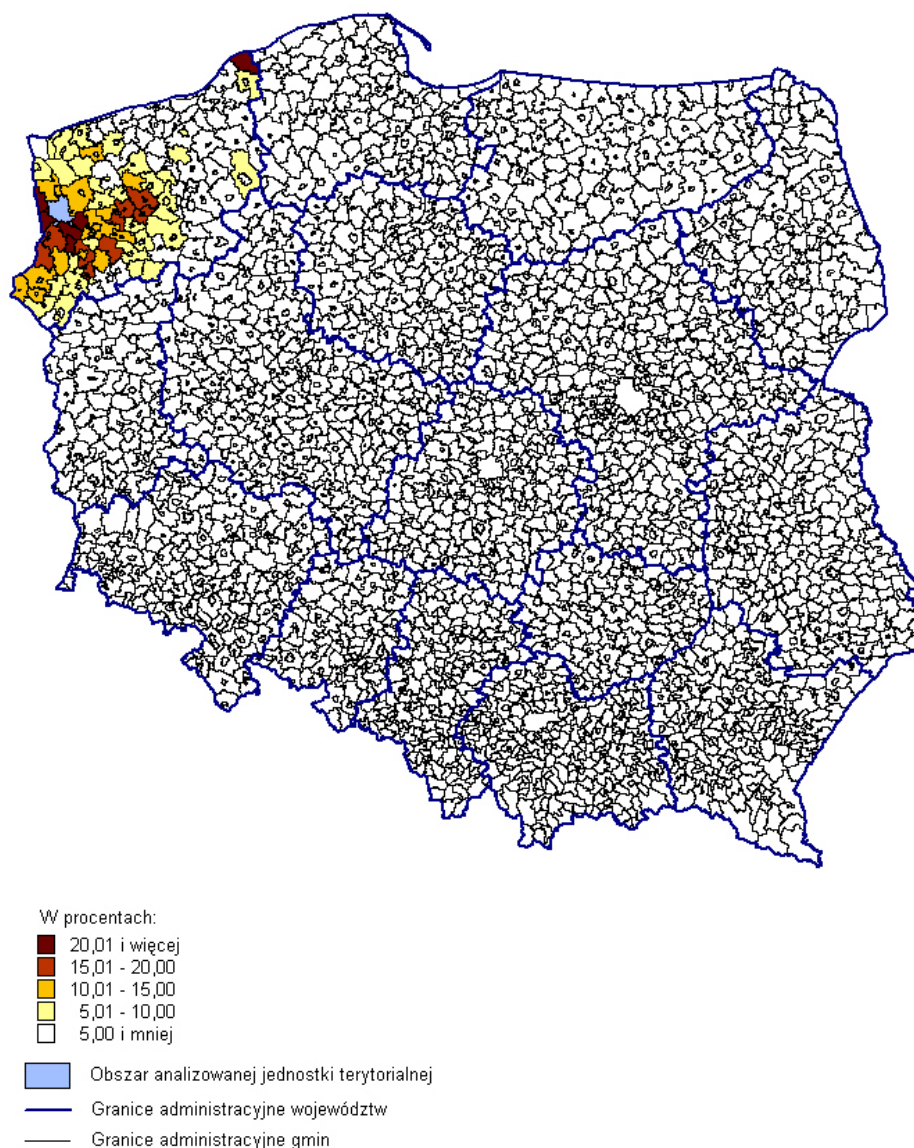
W gronie osób przyjeżdżających do pracy w Rzeszowie, jak i wyjeżdżających do pracy z tego miasta przeważali liczebnie mężczyźni (było ich, odpowiednio: 57,4% i 57,5%), co ujawniło się w każdym przedziale wieku.

3.15. Szczecin

W 2011 r. przyjeżdżało do pracy w Szczecinie z innych gmin w kraju 25755 pracowników najemnych.

Pracownicy mieszkający poza województwem zachodniopomorskim (4810 osób) stanowili 18,7% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Szczecinie. Byli to mieszkańcy 1119 gmin w kraju. Najwięcej z nich znajdowało się w województwie wielkopolskim (202; 18,1%), dolnośląskim (102; 9,1%) i pomorskim (100; 8,9%). W każdej z tych jednostek terytorialnych udział przyjeżdżających do pracy w Szczecinie w liczbie mieszkających w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 5,0% (zob. ryc. 79), a najwyższe wartości tego wskaźnika stwierdzono w województwie łódzkim w gminie wiejskiej Ręczno (4,50%). Wysokie wskaźniki (powyżej 4%) wystąpiły również w części miejskiej gminy Dobiegniew (woj. lubuskie) i gminie wiejskiej Ustka (woj. pomorskie).

Ryc. 79. Udział przyjeżdżających do pracy w Szczecinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najlichniesze strumienie przyjeżdżających z innych województw do pracy w Szczecinie były skierowane z województwa wielkopolskiego i pomorskiego (po 1,2 tys. osób).

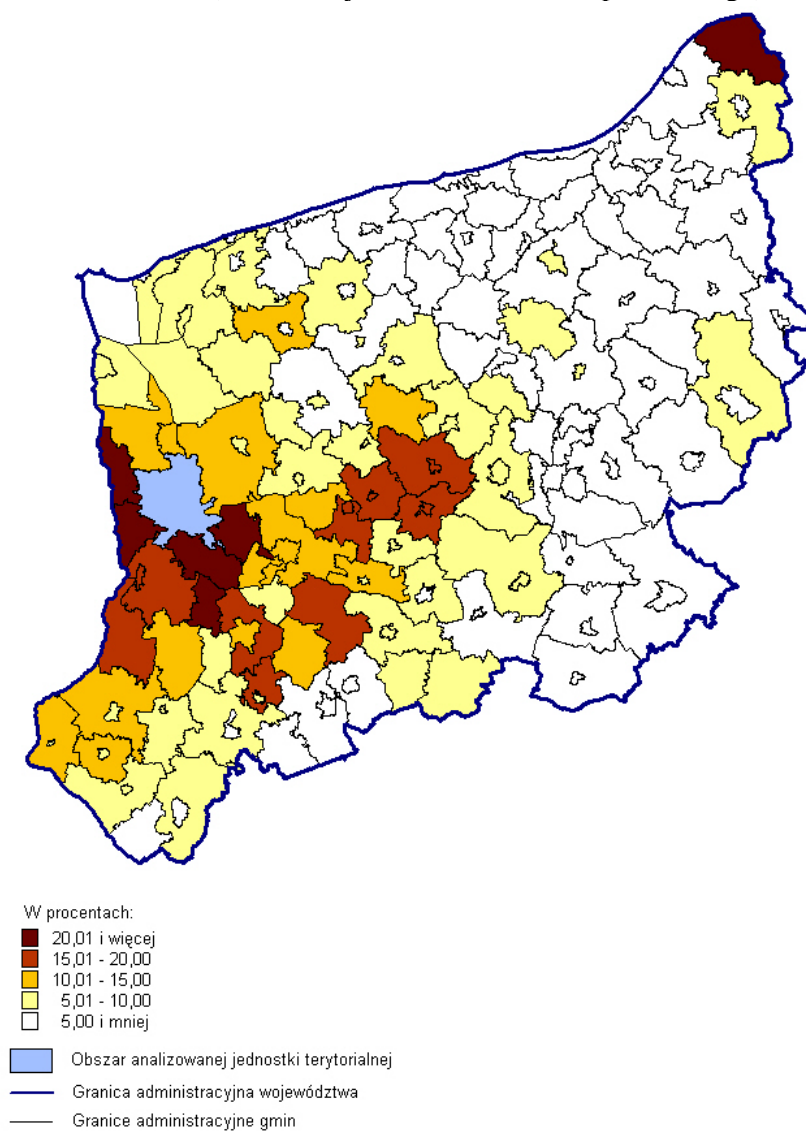
Zdecydowanie najwięcej osób przyjeżdżających do pracy w Szczecinie ma swoje miejsce zamieszkania w województwie zachodniopomorskim (81,3%). Ze 166 gmin tego województwa przyjeżdża do jego stolicy 20945 osób. Najlichniesze strumienie płynęły z gmin: Stargard Szczeciński (miasto) – 2,3 tys., Police (część miejska) – 1,3 tys. oraz gminy wiejskiej Dobra Szczecińska (1,1 tys.). Listę 15 gmin województwa zachodniopomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Szczecinie w 2011 r. przedstawia tablica 126.

Tabl. 126. Gminy województwa zachodniopomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Szczecinie w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
3214011	Stargard Szczeciński	2328
3211044	Police - miasto	1337
3211012	Dobra (Szczecińska)	1081
3206044	Gryfino - miasto	935
3261011	Koszalin	823
3211022	Kołbaskowo	801
3204024	Goleniów - miasto	528
3213052	Postomino	519
3206045	Gryfino - obszar wiejski	476
3201011	Białogard	381
3204025	Goleniów - obszar wiejski	376
3214102	Stargard Szczeciński	352
3212054	Pyrzyce - miasto	338
3202024	Choszczno - miasto	315
3206072	Stare Czarnowo	309

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Szczecinie przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, koncentrują się głównie wzdłuż zachodniej i południowej granicy miasta. Strefa intensywnych dojazdów rozszerza się znacząco w kierunku wschodnim i południowym od jego granic (zob. ryc. 80). Najwyższe udziały wystąpiły w gminach wiejskich Postomino i Stare Czarnowo, skąd przyjeżdżało do pracy w Szczecinie ponad 30% mieszkających w nich pracowników najemnych. Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Szczecinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 127.

Ryc. 80. Udział przyjeżdżających do pracy w Szczecinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa zachodniopomorskiego)

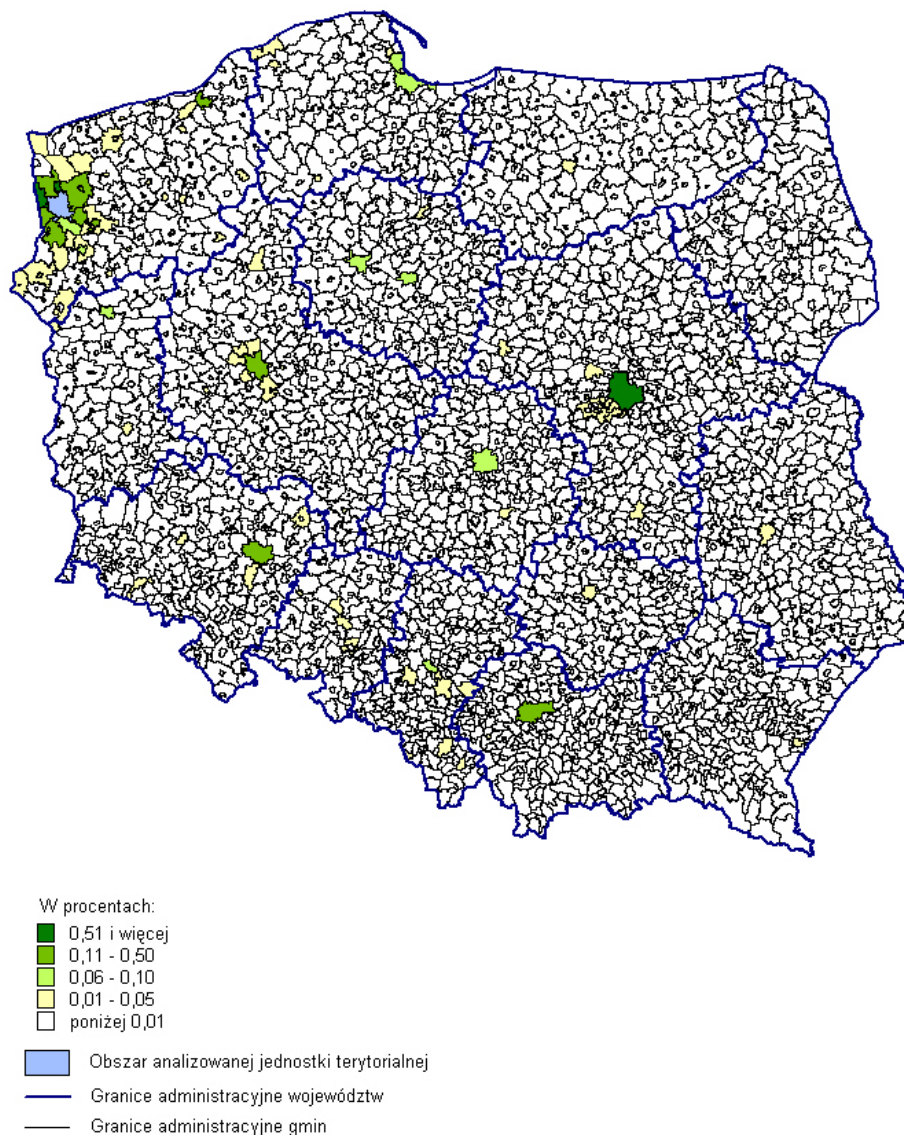
Tabl. 127. Gminy województwa zachodniopomorskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Szczecinie w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
3213052	Postomino	33,14
3206072	Stare Czarnowo	32,94
3211022	Kołbaskowo	28,25
3212012	Bielice	27,32
3214062	Kobylanka.....	25,71
3211012	Dobra (Szczecińska).....	25,19
3206045	Gryfino - obszar wiejski.....	19,71
3214054	Ińsko - miasto.....	18,05
3214082	Marianowo	17,98
3212035	Lipiany - obszar wiejski.....	17,70

Do pracy poza granice Szczecina w 2011 r. wyjeżdżało 8595 jego mieszkańców.

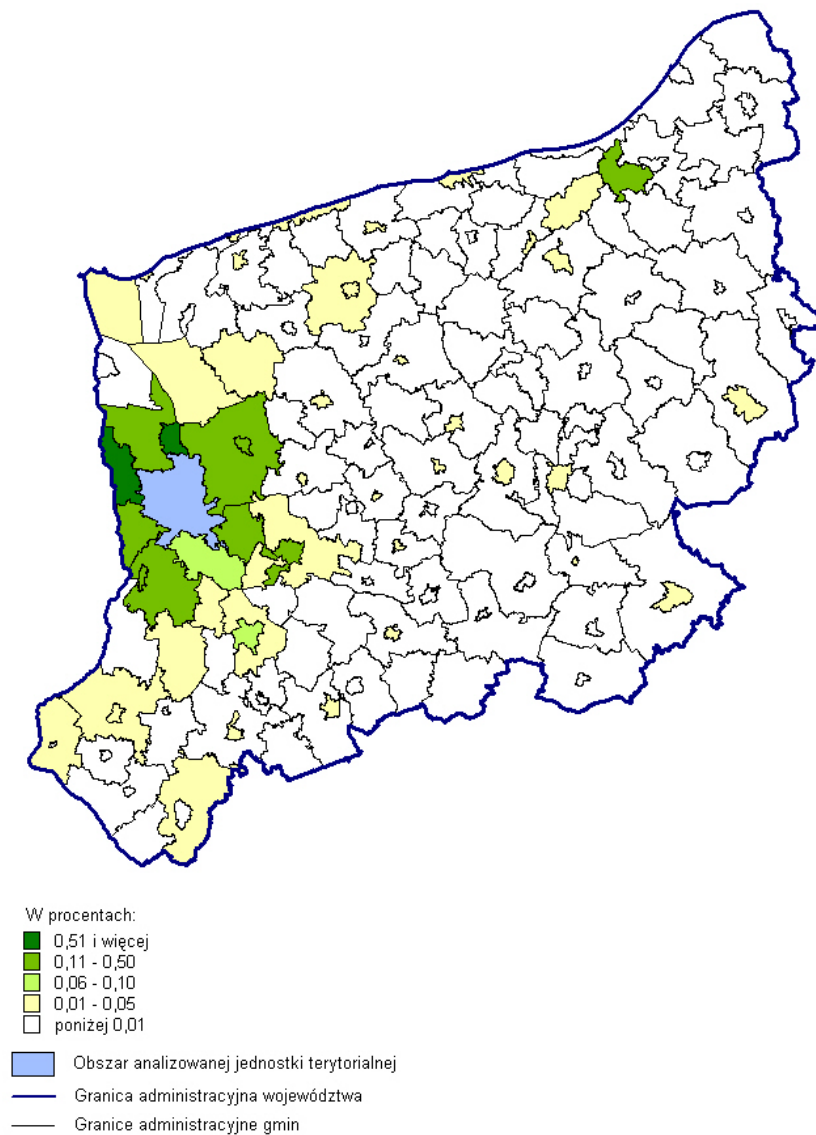
Pracownicy najemni mieszkający w Szczecinie poza województwo zachodniopomorskie wyjeżdżali do pracy w 335 gminach, z których najwięcej znajdowało się w województwie wielkopolskim (63; 18,8%), mazowieckim (52; 15,5%) i dolnośląskim (30; 9,0%). Najliczniejsza grupa tych osób wyjeżdżała do Warszawy (zob. ryc. 81), a jej udział w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Szczecinie wynosił 1,28%.

Ryc. 81. Udział wyjeżdżających do pracy ze Szczecina w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

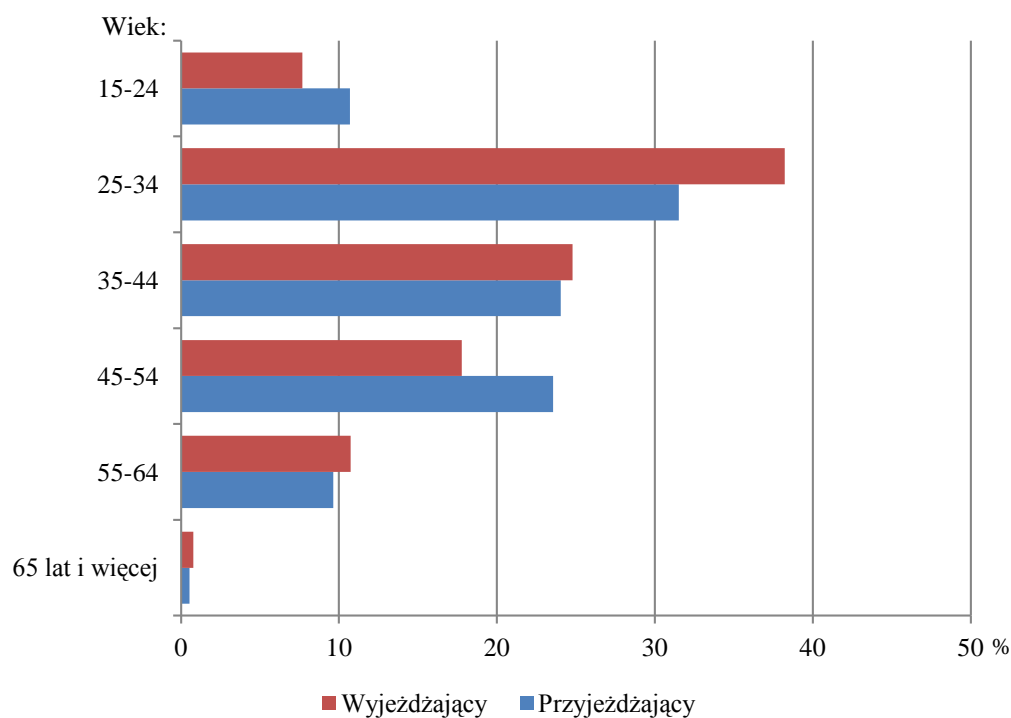
Wyjazdy ze Szczecina do pracy na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2011 r. koncentrowały się głównie w gminach sąsiadujących z tym miastem (zob. ryc. 82). Udział osób wyjeżdżających do pracy ze Szczecina w liczbie mieszkających tu pracowników najemnych przekroczył 1% w gminie wiejskiej Dobra (Szczecińska) i części miejskiej gminy Police (odpowiednio: 1,12% i 1,06%).

Ryc. 82. Udział wyjeżdżających do pracy ze Szczecina w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa zachodniopomorskiego)

Zarówno wśród przyjeżdżających do pracy w Szczecinie, jak i z niego wyjeżdżających najczęściej było osób w wieku 25-34 lata. W tym przedziale znajdowało się 31,5% przyjeżdżających i 38,2% wyjeżdżających do pracy (zob. ryc. 83). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 128.

Ryc. 83. Struktura przyjeżdżających do pracy w Szczecinie i wyjeżdżających do pracy ze Szczecina według wieku w 2011 r.

Tabl. 128. Przyjeżdżający do pracy w Szczecinie i wyjeżdżający do pracy ze Szczecina według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	25755	14792	10963	8595	5075	3520
15-24 lata	2755	1544	1211	661	350	311
25-34	8119	4457	3662	3285	1781	1504
35-44	6194	3459	2735	2131	1304	827
45-54	6069	3460	2609	1528	944	584
55-64	2483	1762	721	923	645	278
65 lat i więcej	135	110	25	67	51	16

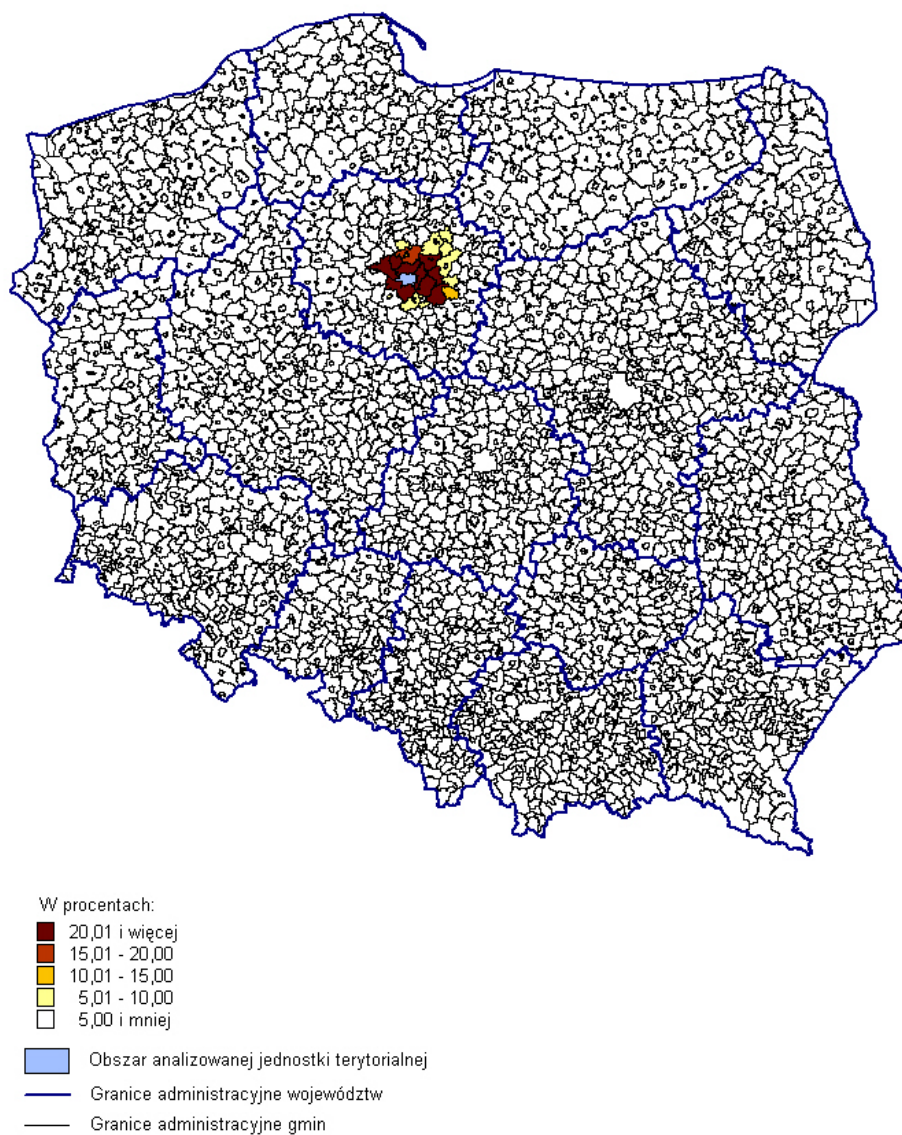
Wśród przyjeżdżających do pracy w Szczecinie, jak i wyjeżdżających z tego miasta liczebnie dominowali mężczyźni (było ich, odpowiednio: 57,4% i 59,0%). Ich przewaga ujawniła się w każdym przedziale wieku, ale proporcje płci nie były stałe.

3.16. Toruń

Spoza Torunia w 2011 r. przyjeżdżało do pracy w tym mieście 16289 pracowników najemnych.

Mieszkający poza województwem kujawsko-pomorskim (4516 osób) stanowili 27,7% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Toruniu. Miejsca ich zamieszkania znajdowały się w 1004 gminach w kraju, spośród których najwięcej należało do województwa mazowieckiego (120; 12,0%), wielkopolskiego (116; 11,6%) i lubelskiego (95; 9,5%). Udział przyjeżdżających do pracy w Toruniu w liczbie mieszkańców w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 5,0% (zob. ryc. 84), a najwyższe wartości tego wskaźnika odnotowano w województwie lubelskim w gminie Werbkowice (4,4%).

Ryc. 84. Udział przyjeżdżających do pracy w Toruniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najlichniesze strumienie przyjeżdżających do pracy w Toruniu kierowały się z województwa łódzkiego, lubelskiego i wielkopolskiego (po około 0,6 tys. osób).

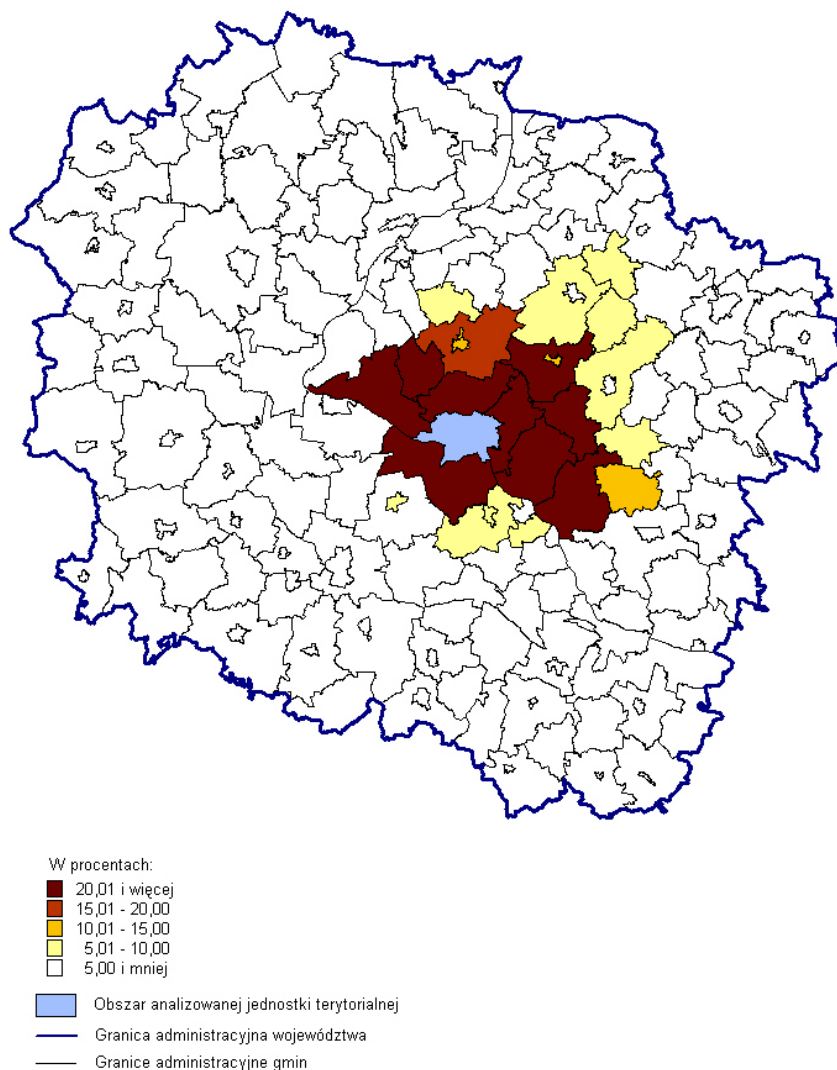
Większość osób przyjeżdżających do pracy w Toruniu miała swoje miejsce zamieszkania w województwie kujawsko-pomorskim (72,3%). Ze 178 gmin tego województwa przyjeżdżały do Torunia 11773 osoby, a najlichniej reprezentowane były gminy wiejskie: Lubicz (1,7 tys. osób), Obrowo (1,0 tys.), Zławieś Wielka (0,9 tys.). Listę 15 gmin województwa kujawsko-pomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Toruniu w 2011 r. przedstawia tablica 129.

Tabl. 129. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Toruniu w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
0415042	Lubicz	1660
0415072	Obrowo	1009
0415092	Zławieś Wielka	876
0415062	Łysomice	674
0461011	Bydgoszcz	491
0415011	Chelmża	475
0415032	Czernikowo	448
0415022	Chelmża	326
0415082	Wielka Nieszawka	325
0405045	Kowalewo Pomorskie - obszar wiejski	323
0415052	Łubianka	319
0462011	Grudziądz	275
0401011	Aleksandrów Kujawski	233
0401042	Aleksandrów Kujawski	193
0408052	Kikół	186

Gminy, z których w 2011 r. do pracy w Toruniu przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, koncentrują się w strefach pierścieniowo otaczających to miasto z zaznaczającym się kierunkiem północno-wschodnim (zob. ryc. 85). Najwyższe udziały (powyżej 30,0%) wystąpiły w gminach wiejskich Lubicz i Obrowo, a w kolejnych siedmiu gminach zawierały się w przedziale 20-30%. Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Toruniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 130.

Ryc. 85. Udział przyjeżdżających do pracy w Toruniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa kujawsko-pomorskiego)

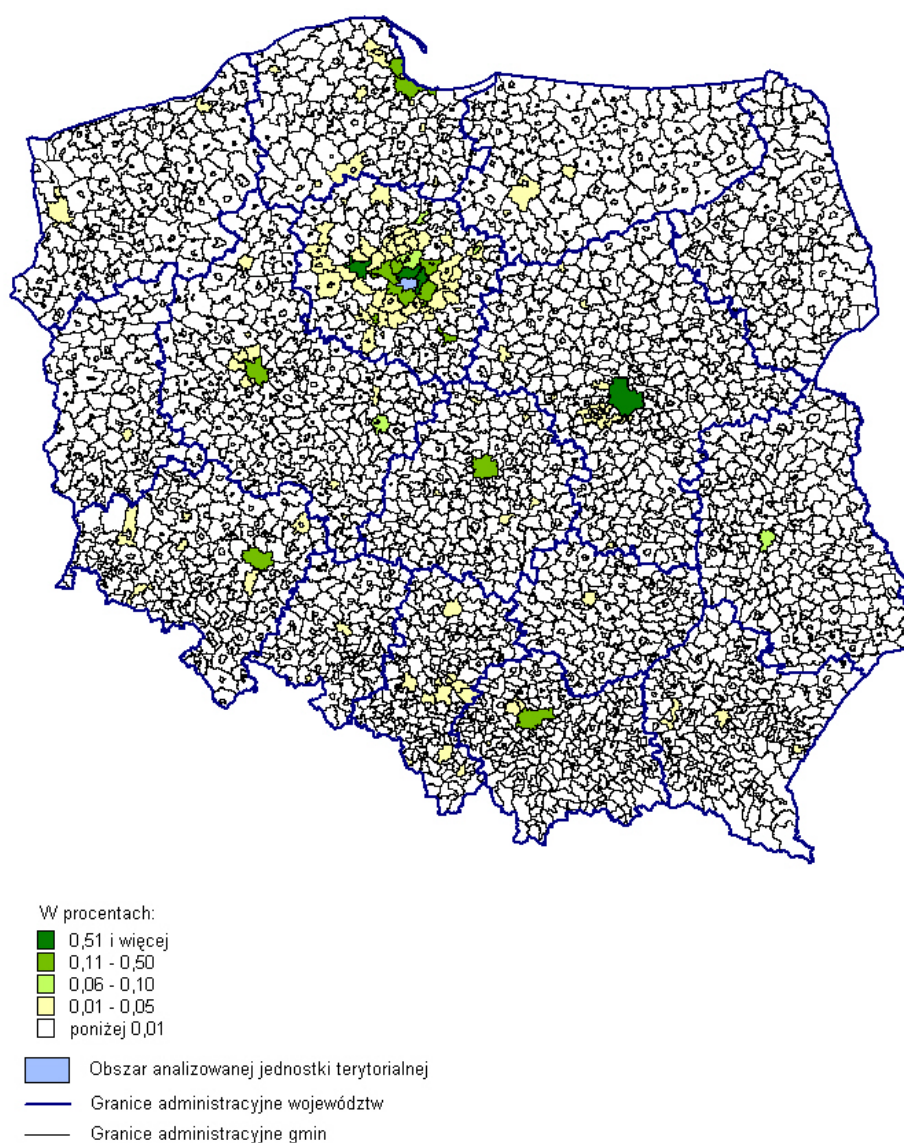
Tabl. 130. Gminy województwa kujawsko-pomorskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Toruniu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
0415042	Lubicz	32,63
0415072	Obrowo	32,55
0415062	Łysomice	28,89
0415092	Zławieś Wielka	27,44
0415082	Wielka Nieszawka	26,38
0415032	Czemikowo	25,21
0405022	Ciechocin	24,49
0415052	Łubianka	21,75
0405045	Kowalewo Pomorskie - obszar wiejski	21,33
0415022	Chelmża	16,25

Z Torunia w 2011 r. wyjeżdżało do pracy poza jego granice 7222 pracowników najemnych mieszkających w tym mieście, spośród których 64,7 % było zatrudnionych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

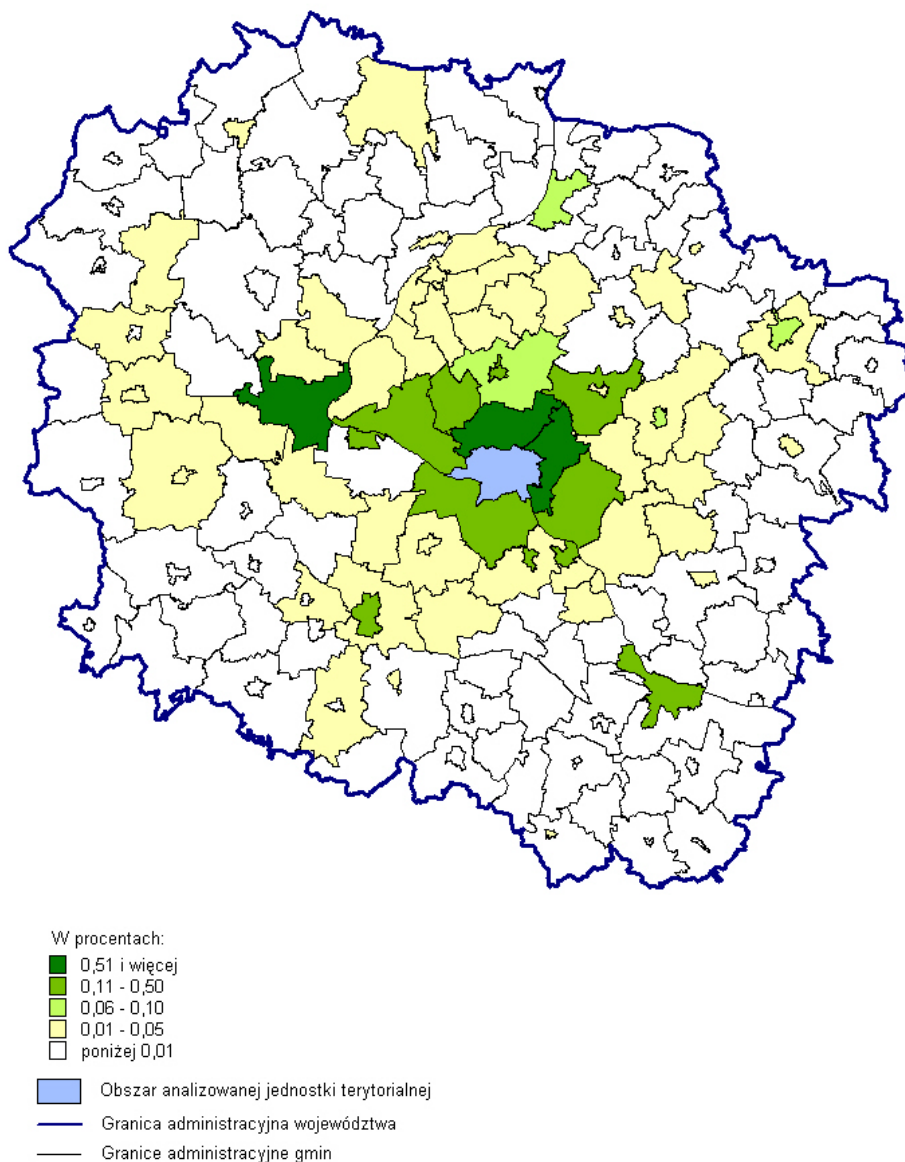
Poza województwo kujawsko-pomorskie wyjeżdżało 35,3% w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Toruniu. Miejsca ich pracy znajdowały się w 313 gminach, z których najwięcej było w województwie mazowieckim (60), wielkopolskim (58) i pomorskim (37). Najliczniejsza grupa tych osób była zatrudniona w Warszawie (zob. ryc. 86), a jej udział w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Toruniu wynosił 1,71%. Znacznie poniżej tej wartości wskaźnika znajdował się Poznań (0,36%) i Gdańsk (0,18%).

Ryc. 86. Udział wyjeżdżających do pracy z Torunia w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

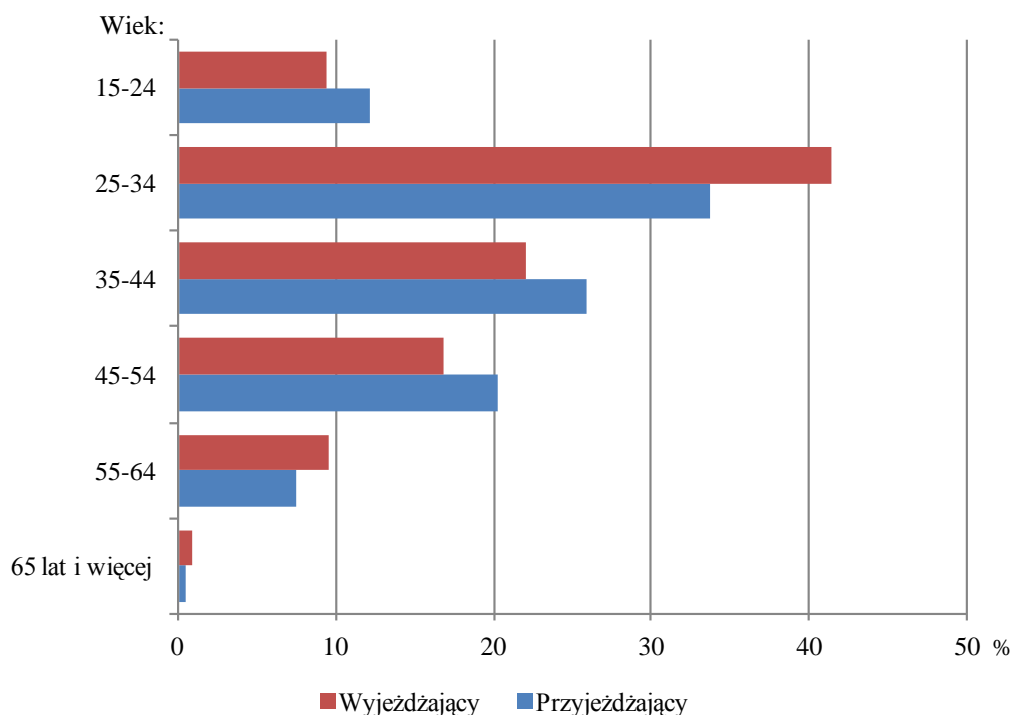
W ramach województwa kujawsko-pomorskiego (zob. ryc. 87) relatywnie największe grupy wyjeżdżały z Torunia do pracy w Bydgoszczy (2,74%) oraz w gminach wiejskich Łysomice (1,27%) i Lubicz (0,86%). W pozostałych siedmiu gminach (z dziesięciu gmin o najwyższej wartości wskaźnika) udział ten zawierał się w przedziale od 0,15% (Inowrocław - miasto) do 0,29% (Zławieś Wielka – gmina wiejska).

Ryc. 87. Udział wyjeżdżających do pracy z Torunia w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa kujawsko-pomorskiego)

Zarówno wśród przyjeżdżających do pracy w Toruniu, jak i z niego wyjeżdżających najczęściej było osób w wieku 25-34 lata. Ich udział w ogólnej liczbie przyjeżdżających i wyjeżdżających wynosił odpowiednio 33,7% i 41,5% (zob. ryc. 88). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 131.

Ryc. 88. Struktura przyjeżdżających do pracy w Toruniu i wyjeżdżających do pracy z Torunia według wieku w 2011 r.

Tabl. 131. Przyjeżdżający do pracy w Toruniu i wyjeżdżający do pracy z Torunia według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	Kobiety
Ogółem	16289	9884	6405	7222	4202	3020
15-24 lata	1988	1344	644	676	392	284
25-34	5495	3155	2340	2995	1703	1292
35-44	4225	2429	1796	1588	920	668
45-54	3300	1994	1306	1211	668	543
55-64	1213	903	310	690	464	226
65 lat i więcej	68	59	9	62	55	7

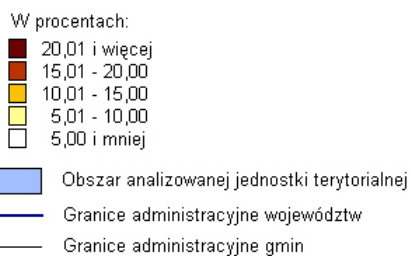
Wśród przyjeżdżających do pracy w Toruniu, jak i wyjeżdżających z tego miasta liczebnie dominowali mężczyźni (było ich, odpowiednio: 60,7% i 58,2%), co uwidoczniło się w każdym przedziale wieku.

3.17. Wrocław

W 2011 r. do stolicy województwa dolnośląskiego przyjeżdżało do pracy z innych gmin w kraju 65219 osób.

Pracownicy mieszkający poza województwem dolnośląskim (19419 osób) stanowili 29,8% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu. Ich miejsce zamieszkania znajdowało się w jednej z 2184 gmin w kraju, z których najwięcej było w województwie mazowieckim (275; 12,6%), wielkopolskim (262; 12,0%) i małopolskim (182; 8,3%). W każdej z tych jednostek terytorialnych udział przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu w liczbie mieszkających w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 10,0% (zob. ryc. 89), a najwyższe wartości tego wskaźnika stwierdzono w gminach wiejskich Polska Cerkiew – 7,63% (woj. opolskie), Tuplice – 6,65% (woj. lubuskie) i Sośnie – 5,04% (woj. wielkopolskie).

Ryc. 89. Udział przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Najlichniesze strumienie przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu spoza województwa dolnośląskiego były skierowane z województwa opolskiego (3,1 tys. osób), śląskiego (3,0 tys.) i wielkopolskiego (2,7 tys.).

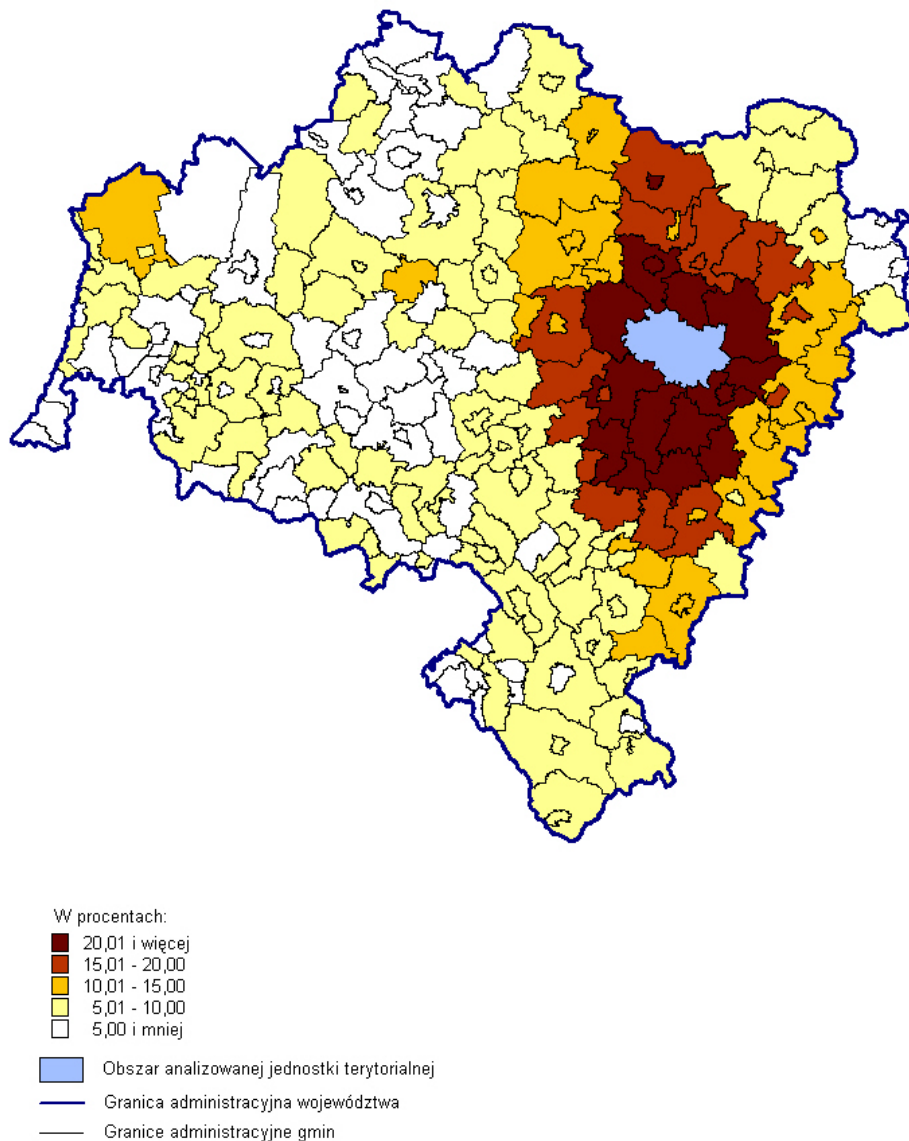
Zdecydowanie najwięcej przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu miało swoje miejsce zamieszkania w województwie dolnośląskim (70,2%). Z 223 gmin tego województwa przyjeżdżało do jego stolicy 45800 osób, a najlichniesze strumienie płynęły z miasta Oleśnica (1,8 tys.), gminy wiejskiej Długołęka (1,5 tys.), miast: Legnicy, Wałbrzycha (po 1,4 tys.) i Oławy (1,3 tys.). Listę 15 gmin województwa dolnośląskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu w 2011 r. przedstawia tablica 132.

Tabl. 132. Gminy województwa dolnośląskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
0214011	Oleśnica	1833
0223022	Długołęka	1468
0262011	Legnica	1447
0221091	Wałbrzych	1380
0215011	Oława	1254
0218032	Miękinia	1219
0215034	Jelcz-Laskowice - miasto	931
0223052	Kobierzyce	930
0219011	Świdnica	895
0211011	Lubin	884
0223012	Czernica	817
0223045	Kąty Wrocławskie - obszar wiejski	786
0223085	Siechnice - obszar wiejski	761
0261011	Jelenia Góra	751
0220042	Wisznia Mała	735

Gminy, z których w 2011 r. do pracy we Wrocławiu przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych w nich pracowników najemnych, koncentrują się wokół granic tego miasta z rozszerzającą się strefą w kierunku północ – południe (zob. ryc. 90). Najwyższe udziały wystąpiły w następujących jednostkach terytorialnych: Siechnice (obszar wiejski), Długołęka (gmina wiejska), Wisznia Mała (gmina wiejska), Miękinia (gmina wiejska) i Czernica (gmina wiejska). Z tych gmin przyjeżdżało do pracy we Wrocławiu ponad 30% mieszkających w nich pracowników najemnych. Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 133.

Ryc. 90. Udział przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa dolnośląskiego)

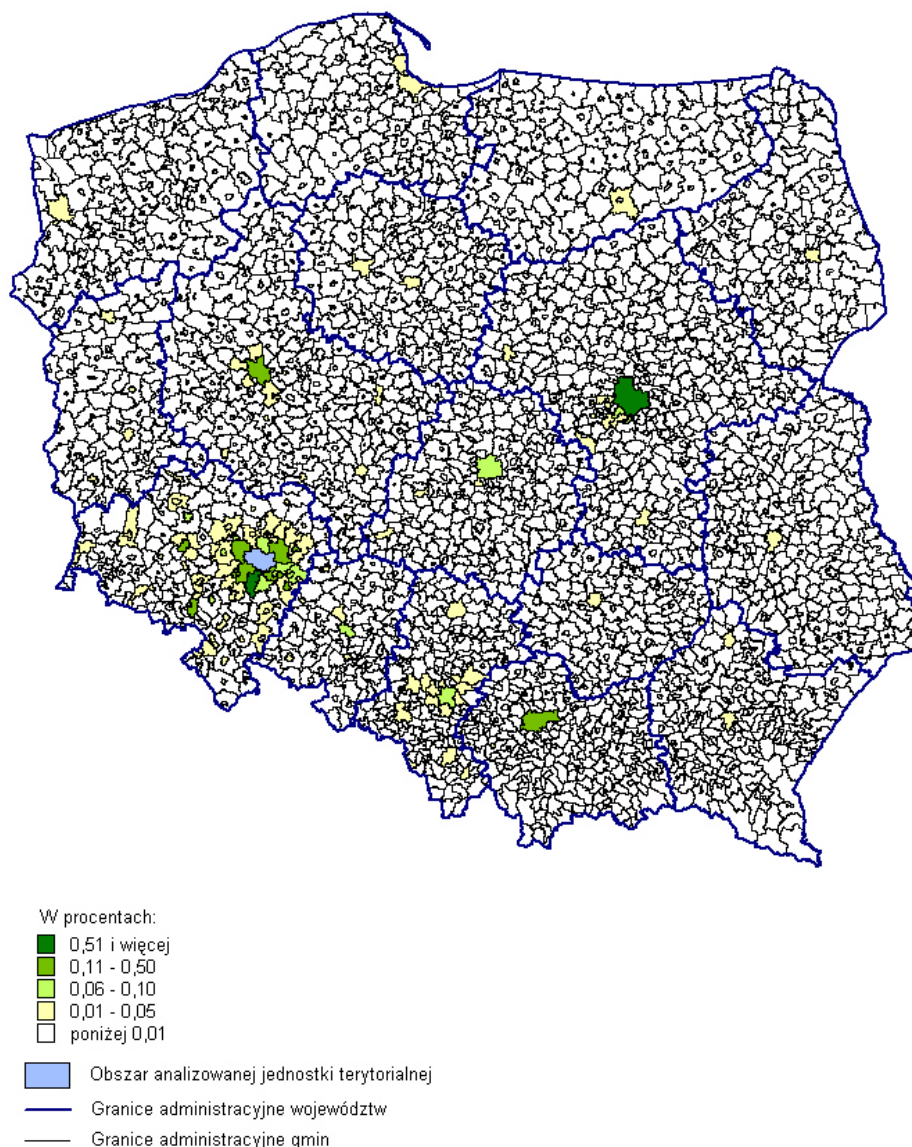
Tabl. 133. Gminy województwa dolnośląskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
0223085	Siechnice - obszar wiejski	35,02
0223022	Długoleka	34,98
0220042	Wisznia Mała	33,08
0218032	Miękinia	31,77
0223012	Czernica	31,40
0223084	Siechnice - miasto	29,74
0220015	Oborniki Śląskie - obszar wiejski	29,72
0223092	Żórawina	28,77
0223045	Kąty Wrocławskie - obszar wiejski	25,88
0223052	Kobierzyce	25,25

W 2011 r. poza stolicę województwa dolnośląskiego wyjeżdżało do pracy 14278 osób.

Pracownicy najemni mieszkający we Wrocławiu w 2011 r. poza województwo dolnośląskie wyjeżdżali do pracy w 507 gminach, z których najwięcej należało do województwa wielkopolskiego (97; 19,1%), mazowieckiego (67; 13,2%) i śląskiego (62; 12,2%). Miejsce pracy najliczniejszej grupy tych osób znajdowało się w Warszawie (zob. ryc. 91), a udział tam wyjeżdżających w liczbie pracowników najemnych mieszkających we Wrocławiu wynosił 1,74%. Znacznie niższe wartości wskaźników odnotowano dla miast: Krakowa (0,22%), Poznania (0,15%) oraz Opola i Łodzi (po 0,09%).

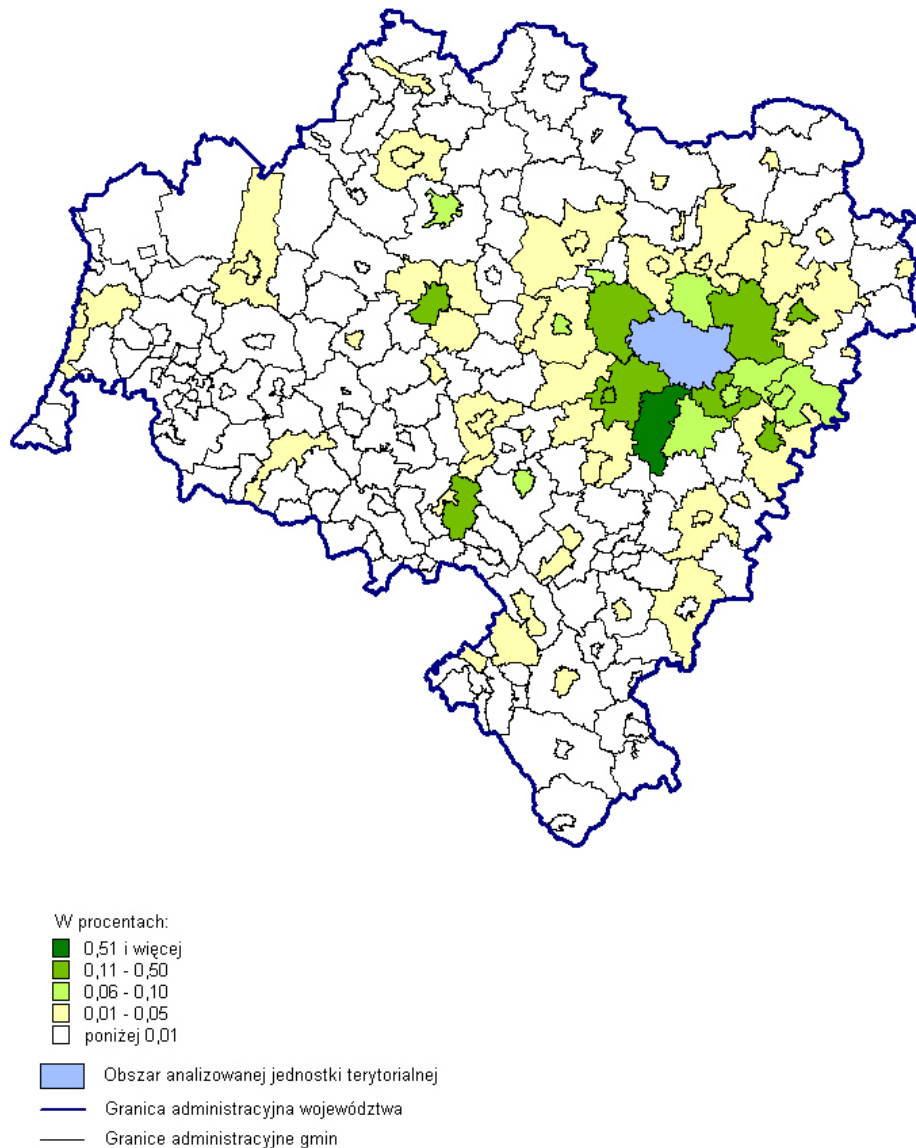
Ryc. 91. Udział wyjeżdżających do pracy z Wrocławia w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Wyjazdy z Wrocławia do pracy na terenie województwa dolnośląskiego w 2011 r. koncentrowały się głównie w kilku gminach sąsiadujących z tym miastem (zob. ryc. 92). Największy udział osób wyjeżdżających do pracy z Wrocławia w liczbie mieszkających tu pracowników najemnych miała gmina wiejska Kobierzyce (1,20%). Wskaźniki między 0,11% a 0,50% odnotowano w 9 gminach,

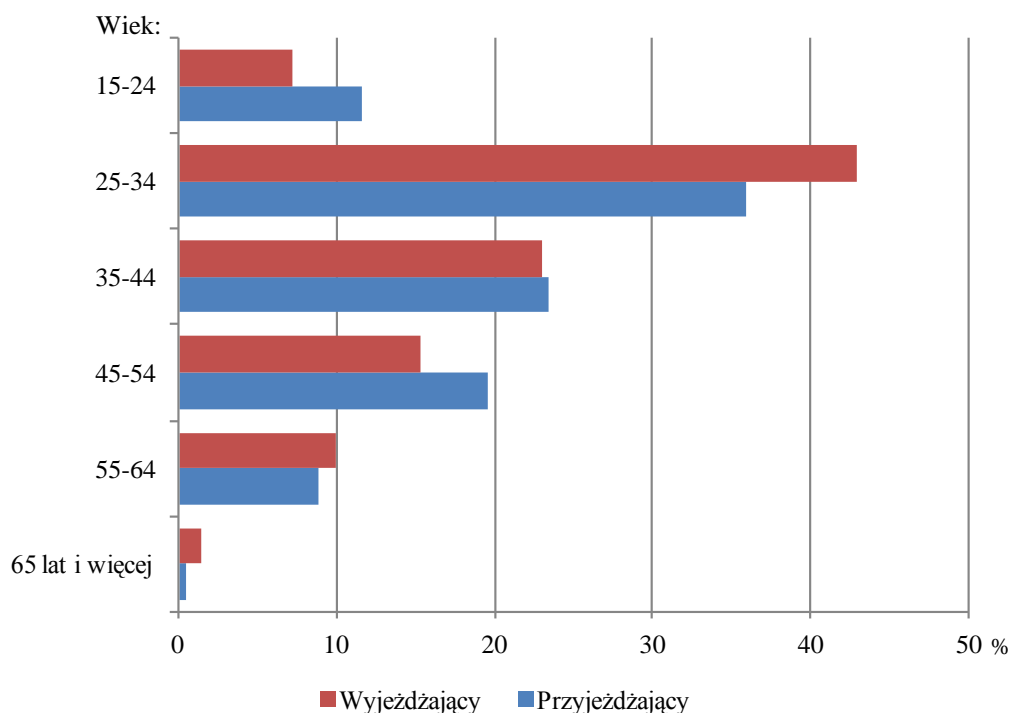
a najwyższe w tym przedziale wystąpiły w gminie wiejskiej Długołęka (0,31%), w części wiejskiej gminy Kąty Wrocławskie (0,24%) i gminie wiejskiej Miękinia (0,23%).

Ryc. 92. Udział wyjeżdżających do pracy z Wrocławia w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa dolnośląskiego)

Wśród przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu, jak i wyjeżdżających z tego miasta dominowały osoby będące w wieku 25-34 lata. W grupie przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu stanowiły one 36,0%, a wśród wyjeżdżających z tego miasta było ich 42,9% (zob. ryc. 93). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 134.

Ryc. 93. Struktura przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu i wyjeżdżających do pracy z Wrocławia według wieku w 2011 r.

Tabl. 134. Przyjeżdżający do pracy we Wrocławiu i wyjeżdżający do pracy z Wrocławia według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	65219	34040	31179	14278	8419	5859
15-24 lata	7590	3739	3851	1036	525	511
25-34	23468	11235	12233	6125	3530	2595
35-44	15323	8079	7244	3293	1954	1339
45-54	12782	6767	6015	2197	1273	924
55-64	5762	3973	1789	1430	980	450
65 lat i więcej	294	247	47	197	157	40

Zarówno wśród przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu, jak i wyjeżdżających z tego miasta dominowali liczebnie mężczyźni (było ich, odpowiednio: 52,2% i 59,0%). Więcej kobiet niż mężczyzn znalazło się jedynie w dwóch „najmłodszych” grupach wieku osób przyjeżdżających do pracy we Wrocławiu.

3.18. Zielona Góra

W 2011 r. do Zielonej Góry przyjeżdżało do pracy 17341 osób mieszkających w innych gminach w kraju.

Pracownicy najemni mieszkający poza województwem lubuskim (1489 osób) stanowili 8,6% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze. Miejscem ich zamieszkania było 450 gmin w kraju. Najwięcej takich gmin znajdowało się w województwie wielkopolskim (132; 29,3%), dolnośląskim (86; 19,1%) i zachodniopomorskim (47; 10,4%). W żadnej z nich udział przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze w liczbie mieszkających w danej gminie pracowników najemnych nie przekraczał 5,0% (zob. ryc. 94), a najwyższe wartości tego wskaźnika stwierdzono w gminach województwa wielkopolskiego: Zbąszyń (obszar wiejski) – 2,31%, Krzyż Wielkopolski (część miejska) – 2,06%, Drawsko (gmina wiejska) – 1,96% i Zbąszyń – 1,92% (część miejska).

Ryc. 94. Udział przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

W procentach:

- 20,01 i więcej
- 15,01 - 20,00
- 10,01 - 15,00
- 5,01 - 10,00
- 5,00 i mniej

- Obszar analizowanej jednostki terytorialnej
- Granice administracyjne województw
- Granice administracyjne gmin

Najlichniesze strumienie przyjeżdżających z innych województw do pracy w Zielonej Górze były skierowane z gmin województwa wielkopolskiego (0,7 tys. osób) i dolnośląskiego (0,3 tys.).

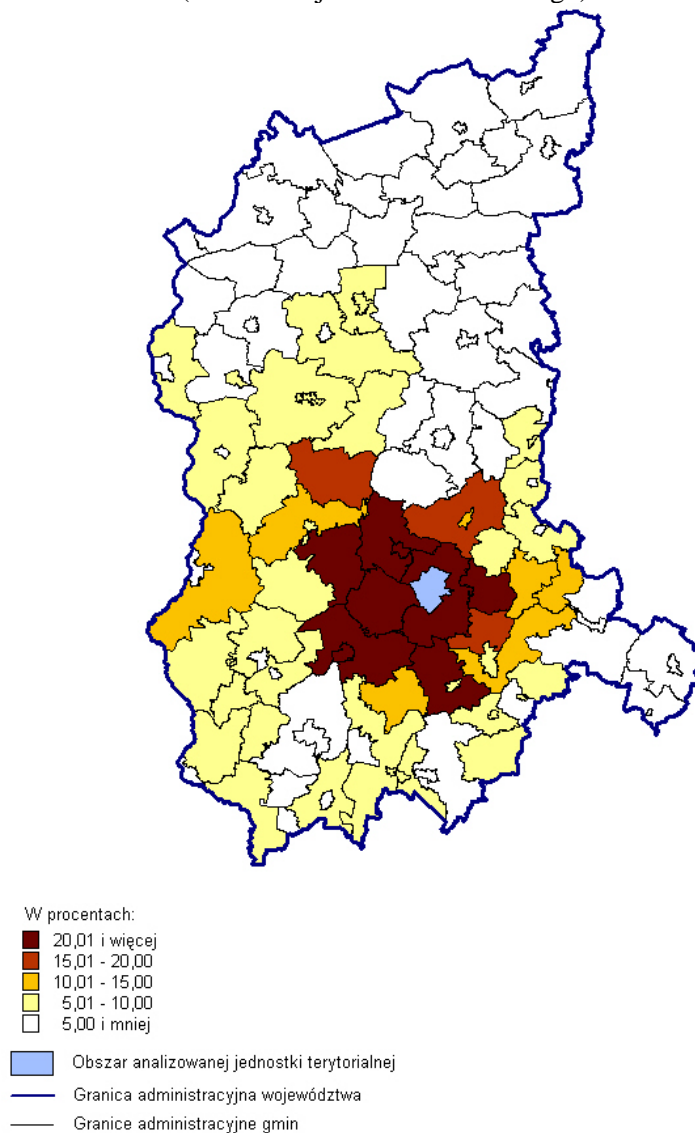
Zdecydowanie najwięcej przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze miało swoje miejsce zamieszkania w województwie lubuskim (91,4%). Ze 115 gmin tego województwa przyjeżdżały do jego stolicy 15852 osoby. Najlichniesze strumienie płynęły z gminy wiejskiej Zielona Góra (2,4 tys.), gminy miejskiej Nowa Sól (0,9 tys.) i części miejskiej gminy Sulechów (0,8 tys.). Listę 15 gmin województwa lubuskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze w 2011 r. przedstawia tablica 135.

Tabl. 135. Gminy województwa lubuskiego z najwyższą liczbą przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze w 2011 r.

Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Liczba przyjeżdżających
0809102	Zielona Góra.....	2427
0804011	Nowa Sól.....	948
0809064	Sulechów - miasto.....	800
0809072	Świdnica.....	736
0809035	Czerwieńsk - obszar wiejski.....	631
0861011	Gorzów Wielkopolski.....	420
0809092	Zabór.....	417
0809034	Czerwieńsk - miasto.....	409
0809055	Nowogród Bobrzański - obszar wiejski.....	380
0811021	Żary.....	365
0809065	Sulechów - obszar wiejski.....	359
0802042	Dąbie.....	351
0810021	Żagań.....	332
0809054	Nowogród Bobrzański - miasto.....	321
0804045	Kożuchów - obszar wiejski.....	315

Strefa gmin, z których do pracy w Zielonej Górze przyjeżdżał największy odsetek zamieszkałych tam pracowników najemnych, jest rozległa przestrzennie (zob. ryc. 95). Najwyższe wartości tego wskaźnika zanotowano w otaczającej miasto gminie wiejskiej Zielona Góra, na obszarze wiejskim gminy Czerwieńsk oraz w gminie wiejskiej Świdnica. Z tych gmin przyjeżdżało do pracy w Zielonej Górze ponad 40% mieszkających w nich pracowników najemnych. Dziesięć gmin o najwyższym udziale przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania przedstawiono w tablicy 136.

Ryc. 95. Udział przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubuskiego)

Tabl. 136. Gminy województwa lubuskiego z najwyższym udziałem przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r.

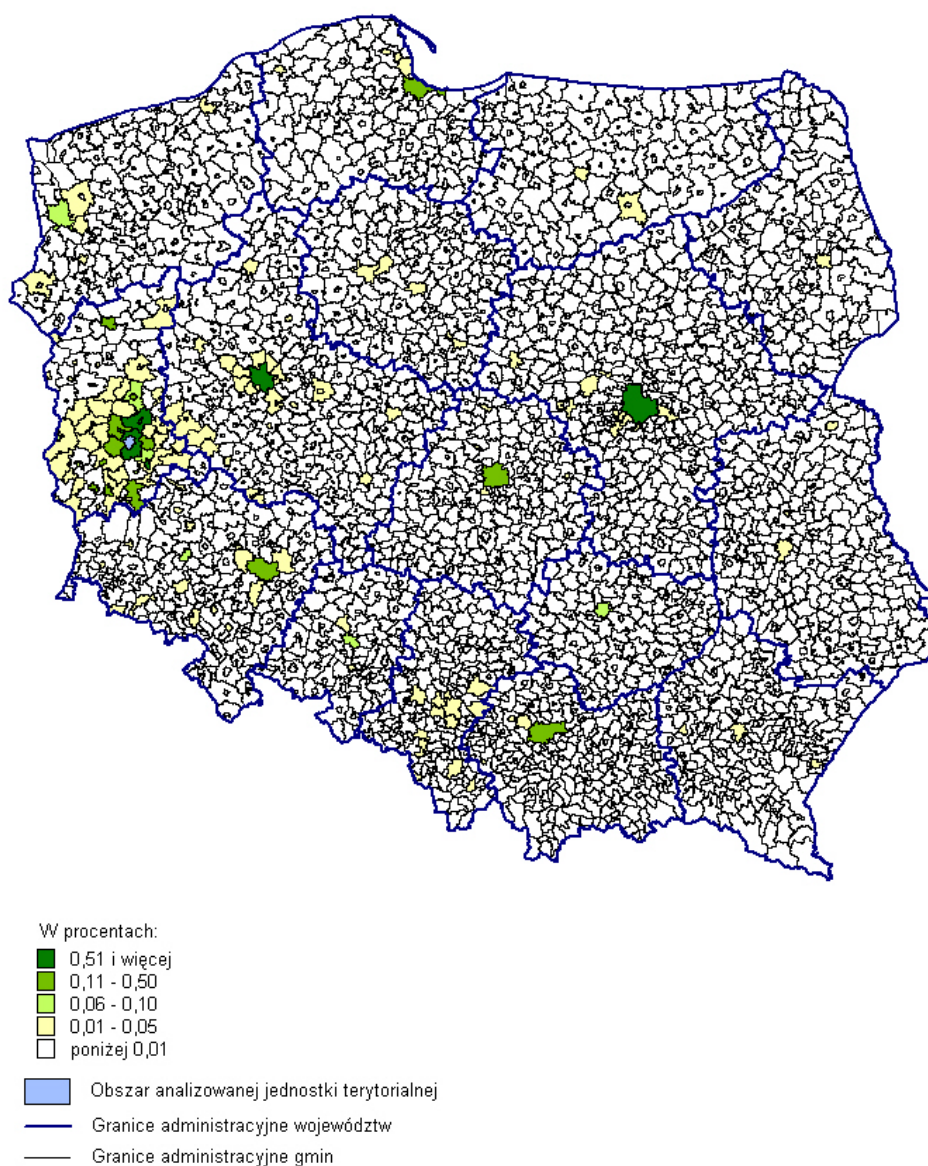
Kod terytorialny	Gmina zamieszkania	Udział w %
0809102	Zielona Góra	44,75
0809035	Czerwieńsk - obszar wiejski	44,69
0809072	Świdnica	42,06
0809092	Zabór	39,15
0809055	Nowogród Bobrzański - obszar wiejski	39,01
0809034	Czerwieńsk - miasto	29,85
0802042	Dąbie	29,10
0804045	Kożuchów - obszar wiejski	22,40
0809054	Nowogród Bobrzański - miasto	22,02
0802032	Bytnica	18,79

Z Zielonej Góry do pracy w innej gminie w 2011 r. wyjeżdżało 4846 osób mieszkających w tym mieście.

Pracownicy najemni mieszkający w Zielonej Górze poza województwo lubuskie wyjeżdżali do pracy (1992 osoby) w 243 gminach, z których najwięcej znajdowało się w województwie wielkopolskim (53; 21,8%), dolnośląskim (39; 16,0%) i mazowieckim (30; 12,3%).

Najliczniejsze grupy osób wyjeżdżały poza województwo lubuskie do pracy w Warszawie i Poznaniu, a ich udział w liczbie pracowników najemnych mieszkających w Zielonej Górze wynosił, odpowiednio, 1,65% i 0,82%. Relatywnie wysokie wartości wystąpiły także we Wrocławiu – 0,42%, Łodzi – 0,35% i Krakowie – 0,24% (zob. ryc. 96).

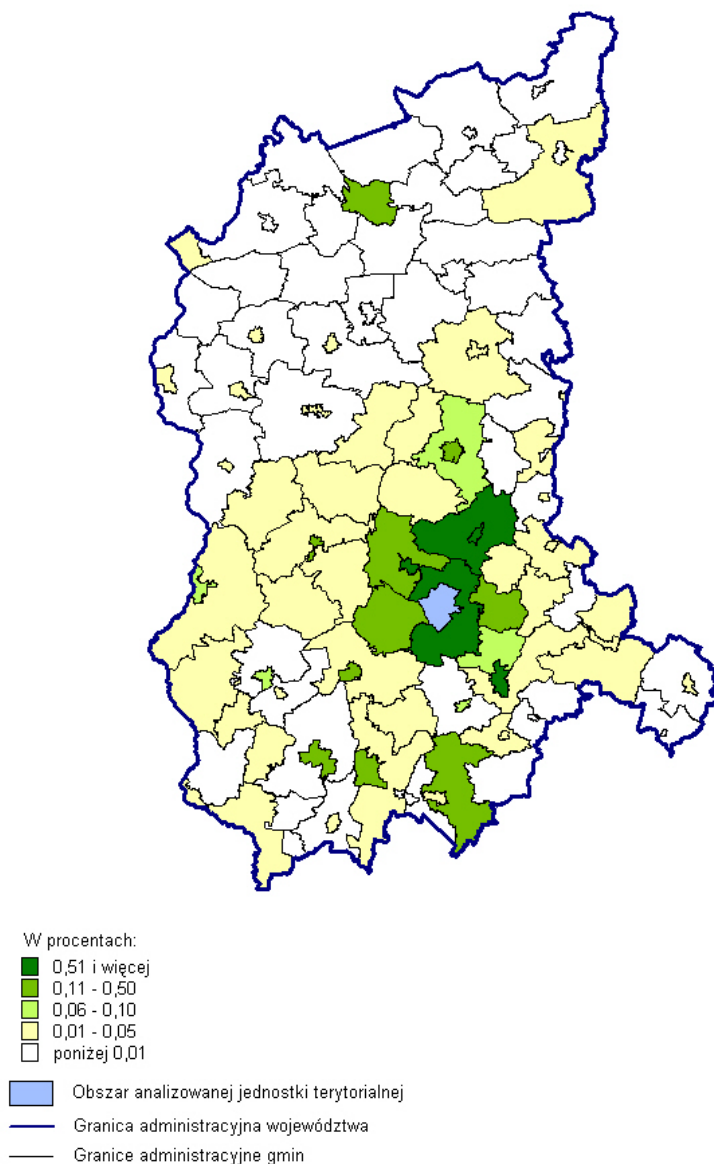
Ryc. 96. Udział wyjeżdżających do pracy z Zielonej Góry w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali kraju)

Do 82 gmin województwa lubuskiego wyjeżdżało 2854 pracowników najemnych mieszkających w Zielonej Górze. Widoczna jest koncentracja wyjazdów w gminach położonych w stosunkowo małej

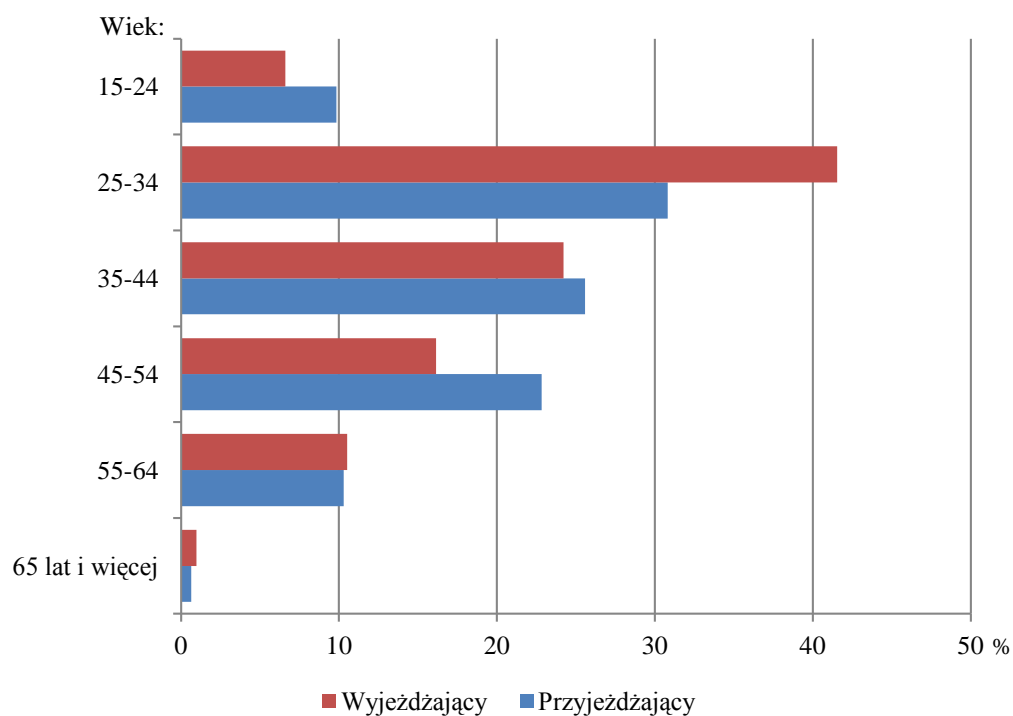
odległości od Zielonej Góry (zob. ryc. 97). Zdecydowanie największe strumienie wyjeżdżających kierowały się do gminy wiejskiej Zielona Góra oraz obszaru wiejskiego i miejskiego gminy Sulechów, a udziały wyjeżdżających w ogólnej liczbie pracowników najemnych mieszkających w Zielonej Górze przyjmowały wartości odpowiednio: 1,91%; 0,70% i 0,65%. Wskaźnik powyżej 0,50% odnotowano ponadto w części miejskiej gminy Czerwieńsk i mieście Nowa Sól.

Ryc. 97. Udział wyjeżdżających do pracy z Zielonej Góry w liczbie zatrudnionych w gminie zamieszkania w 2011 r. (w skali województwa lubuskiego)

Zarówno wśród przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze, jak i wyjeżdżających z tego miasta (zob. ryc. 98) najwyższy udział miały osoby będące w wieku 25-34 lata (odpowiednio; 30,8% i 41,5%). Charakterystykę obu zbiorowości według płci i wieku przedstawia tablica 137.

Ryc. 98. Struktura przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze i wyjeżdżających do pracy z Zielonej Góry według wieku w 2011 r.

Tabl. 137. Przyjeżdżający do pracy w Zielonej Górze i wyjeżdżający do pracy z Zielonej Góry według płci i wieku w 2011 r.

Grupy wieku	Przyjeżdżający			Wyjeżdżający		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	17341	9355	7986	4846	2964	1882
15-24 lata	1707	964	743	320	173	147
25-34	5344	2722	2622	2013	1165	848
35-44	4436	2243	2193	1174	730	444
45-54	3959	2088	1871	782	492	290
55-64	1784	1244	540	510	365	145
65 lat i więcej	111	94	17	47	39	8

Wśród przyjeżdżających do pracy w Zielonej Górze, jak i wyjeżdżających z tego miasta licznie dominowali mężczyźni (było ich, odpowiednio: 53,9% i 61,2%). Taka przewaga wystąpiła we wszystkich grupach wiekowych.

III. UWAGI KOŃCOWE

Badanie przeprowadzone w ramach NSP'2011 z wykorzystaniem źródeł administracyjnych dostarczyło danych umożliwiających identyfikację miejsca pracy i zamieszkania pracowników najemnych. Na tej podstawie zbudowana została macierz przepływów ludności związanych z zatrudnieniem, pokazująca powiązania między gminami, z których te osoby wyjeżdżają do pracy i gminami, w których pracują. Analiza zawartości wspomnianej macierzy pozwoliła oszacować ogólną liczbę dojeżdżających do pracy oraz opisać ich strukturę terytorialną, a także kierunki i wielkość strumieni przepływu pracowników najemnych między wyodrębnionymi jednostkami terytorialnego podziału kraju. Ponadto wykorzystane rejestry umożliwiły określenie struktury dojeżdżających do pracy w Polsce i poszczególnych województwach według płci i wieku.

W statystycznym opisie dojazdów do pracy zastosowano specjalnie skonstruowane wskaźniki i współczynniki, a także odpowiednie narzędzia kartograficzne w powiązaniu z prezentacją tabelaryczną. Spostrzeżenia wynikające z tego opisu ujęte zostały w formie komentarza podkreślającego niektóre aspekty poznawcze otrzymanych wyników. Łącznym efektem takiego postępowania jest charakterystyka badanego zjawiska, przedstawiona w niniejszej publikacji. Ponieważ jest ona już kolejnym raportem z tej dziedziny dociekań prowadzonych na podstawie danych z rejestrów administracyjnych, pojawia się kwestia, jak wyniki badania z 2011 roku odnieść do ustaleń wcześniejszych, a zwłaszcza do stanu w 2006 r. Odpowiadając na to pytanie, trzeba uwzględnić różne okoliczności, do których należą zwłaszcza źródła danych.

Badając dojazdy do pracy w Polsce w 2006 r., jako podstawowe źródło danych wykorzystano rejestr podatkowy Ministerstwa Finansów. Natrafiano przy tym na pewne trudności związane z terytorialną identyfikacją faktycznego miejsca pracy.

W ramach NSP'2011 głównym źródłem informacji o dojazdach do pracy były rejestry ZUS, a pomocniczo korzystano ze zbiorów Ministerstwa Finansów. Pozyskane z nich informacje znacznie zwiększyły (w porównaniu z 2006 r.) możliwości terytorialnej identyfikacji głównego miejsca pracy pracowników najemnych, a wśród nich osób dojeżdżających do pracy.

Akcentowane wyżej różnice w źródłach danych, mimo zachowania takiej samej metodyki generowania z nich zbiorowości osób dojeżdżających do pracy, sprawiają, że wyniki badania dotyczące 2006 r. nie są wprost porównywalne z opisem dojazdów do pracy uzyskanym w ramach NSP'2011. Inaczej mówiąc, każdą z tych charakterystyk należy traktować jako samoistną „fotografię” sytuacji w danym roku i wszelkie porównania prowadzić z odpowiednią ostrożnością.

Mając na uwadze konieczność kontynuacji badania dojazdów do pracy, należy podkreślić również potrzebę obserwacji takich aspektów, jak np. częstotliwość dojazdów, środki komunikacji, pokonywane odległości itp., których rejestry administracyjne nie uwzględniają. Uzyskany w ten sposób opis dałby lepsze podstawy do podejmowania wielu decyzji przez zainteresowane podmioty.

Informacje o dojazdach do pracy są niewątpliwie bardzo potrzebne jako charakterystyka rynku pracy, ale nie jest to jedyne ich przeznaczenie i chyba nie ono jest najważniejsze. W szerszym kontekście są one bardzo przydatne w delimitacji przestrzeni społeczno-ekonomicznej, a łącznie z danymi o innych przepływach (towarów, kapitału itp.) stają się wręcz niezbędne w charakterystyce regionów i powiązań międzyregionalnych. Niniejsza publikacja też jest wyrazem takiego stanowiska.